RĪGAS VALSTSPILSĒTAS PAŠVALDĪBA
Rātslaukums 1, Rīga, LV-1050, tālrunis 67012222, e-pasts: riga@riga.lv

APSTIPRINĀTS
ar Rīgas domes 27.03.2024.
lēmumu Nr. RD-24-3412-lē

RĪGAS VALSTSPILSĒTAS SADARBĪBAS TERITORIJAS CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

Izstrādāts saskaņā ar Ministru kabineta 17.11.2017. noteikumu Nr. 658
"Noteikumi par civilās aizsardzības plānu struktūru
un tajos iekļaujamo informāciju" prasībām

AKTUALIZĒTS

1. Rīgas domes lēmums Nr. RD-26-1011-lē no 26.08.2026 “Par grozījumiem Rīgas domes 27.03.2024. lēmumā Nr. RD-24-3412-lē “Par Rīgas valstspilsētas sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plāna apstiprināšanu”.

Saturs

IEVADS ... 8
I SADAĻA ... 9
1. Pašvaldības administratīvi teritoriālais raksturojums ... 9
2. Blakus esošo pašvaldību sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas ... 10
3. Risku scenāriji un riska matricas ... 12
II SADAĻA ... 16
Apdraudējumu apraksts, rīcība katastrofu gadījumā ... 16
1. Zemestrīce ... 17
2. Zemes nogruvums ... 18
3. Lietusgāzes, ilgstošas lietavas, pērkona negaiss un krusa, sniegs un putenis, apledojums un slapja sniega nogulums, stiprs sals, karstums, sausums ... 19
4. Pali, plūdi un vējuzplūdi ... 30
5. Vētras (vēja brāzmas), viesuļi, krasas vēja brāzmas ... 38
6. Meža un kūdras purvu ugunsgrēki ... 43
7. Epidēmija, pandēmija ... 44
8. Epizootijas ... 46
9. Epifitotijas ... 47
10. Bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā ... 48
11. Avārija naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrā ... 48
12. Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā ... 49
13. Radiācijas avārijas ... 50
14. Bioloģisko vielu negadījumi ... 56
15. Ugunsgrēki ... 57
16. Avārijas vai negadījumi ostu un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs ... 58
17. Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi – Daugavas hidroelektrostaciju kaskādes hidrobūve ... 58
18. Pārvades un sadales elektrotīklu bojājumi ... 59
19. Būvju sabrukums ... 60
20. Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem, kuģa uzskriešana uz sēkļa, kuģu sadursme, pasažieru kuģu katastrofa ... 66
21. Autotransporta avārija ... 76
22. Dzelzceļa transporta katastrofa ... 78
23. Sabiedriskās nekārtības, iekšējie nemieri ... 78
24. Terora akti ... 79
25. Ieteikumi par rīcību militārā iebrukuma vai kara gadījumā ... 81
26. Kiberdrošība un kiberapdraudējumi ... 105
27. Bezpilota lidaparātu (dronu) gaisa telpas apdraudējumi ... 106
III SADAĻA ... 113
Iedzīvotāju evakuācija no katastrofas apdraudētajām vai skartajām teritorijām, ņemot vērā attiecīgā apdraudējuma iespējamās sekas ... 113
1. Evakuācijas veids ... 113
2. Pulcēšanās vietas ... 115
3. Evakuācijas maršruti ... 117
4. Transporta nodrošinājums ... 118
5. Pagaidu izmitināšana ... 118
6. Evakuēto uzskaite ... 118
7. Evakuēto ēdināšana, sociālā aprūpe ... 118
8. Evakuēto īpašumu apsardze ... 118
9. Sadarbība ar citām pašvaldībām evakuēto uzņemšanas jomā ... 119

Termini un saīsinājumi

Agrīna brīdināšana	mērķtiecīga un nekavējoties veicama cilvēku un atbildīgo institūciju informēšana par katastrofu vai katastrofas draudiem un nepieciešamo rīcību
Atjaunošanas pasākumi	tādu pasākumu kopums, kuri tiek veikti, lai pēc iespējas savlaicīgi un samērīgi palīdzētu cietušajiem cilvēkiem un pēc iespējas atjaunotu vidi un īpašumu tādā stāvoklī, kāds tas bija pirms katastrofas
Bīstama krava	kravas, kas savu īpašību dēļ var izraisīt sprādzienu, ugunsgrēku vai citus postījumus, kā arī apdraudēt cilvēku dzīvību vai veselību
Bīstama viela	ķīmiska viela vai produkts, kas tai piemītošo fizisko, ķīmisko vai toksikoloģisko īpašību vai fiziskā stāvokļa dēļ var radīt kaitējumu cilvēka dzīvībai vai veselībai, dzīvniekiem un videi
Civilā aizsardzība	tādu organizatorisku, inženiertehnisku, ekonomisku, finansiālu, sociālu, izglītojošu un zinātnisku pasākumu kopums, kurus īsteno valsts un pašvaldību institūcijas un sabiedrība, lai nodrošinātu cilvēku, vides un īpašuma drošību, kā arī īstenotu atbilstošu rīcību katastrofas un katastrofas draudu gadījumā
Civilās aizsardzības plāns	dokuments, kurš sagatavots, ņemot vērā risku novērtējumu, un kurā noteikti katastrofas pārvaldīšanas pasākumi un to īstenotāji
Civilās trauksmes un apziņošanas sistēma	sistēma, kas nodrošina iedzīvotāju brīdināšanu un informēšanu par katastrofām vai to draudiem, kā arī par ārkārtējās situācijas, izņēmuma stāvokļa vai mobilizācijas izsludināšanu
Dabas katastrofas	ģeofiziskās (zemestrīces, zemes nogruvumi), hidroloģiskās (pali, plūdi, ledus sastrēgumi), meteoroloģiskās (lietusgāzes, krusa, sniega sanesumi, vētras, viesuļi), klimatoloģiskās (stiprs sals vai karstums, apledojums, sausums, mežu un kūdras purvu ugunsgrēki), bioloģiskās (epidēmijas, epizootijas, epifitotijas), kosmiskās (meteorītu nokrišana, ģeomagnētiskās vētras) katastrofas
Dekontaminācija	procedūra, ar ko veic veselības aizsardzības pasākumus, lai likvidētu sabiedrības veselību apdraudošu infekciozu vai toksisku aģentu vai vielu klātbūtni uz cilvēka vai dzīvnieka ķermeņa virsmas, patēriņam sagatavotā produktā vai uz tā, uz citiem priekšmetiem, tostarp transportlīdzekļiem
Dezaktivācija	radioaktīvo vielu savākšana, lai samazinātu radioaktīvo piesārņojumu uz visu veidu virsmām, organismā, materiālos, vides objektos, pārtikas produktos, dzīvnieku barībā un dzeramajā ūdenī
Dezinfekcija	procedūra, ar ko, tieši iedarbojoties ķīmiskiem, bioloģiskiem vai fizikāliem aģentiem, veic veselības aizsardzības pasākumus, lai kontrolētu vai iznīcinātu uz visu veidu virsmām esošos infekcijas izraisītājus
Evakuācija	pārvietošanās norādītajā drošajā virzienā vai pārvietošana uz drošu vietu pirms katastrofas vai katastrofas laikā no teritorijas vai telpas, kur izveidojušies apstākļi rada apdraudējumu cilvēku dzīvībai un veselībai
Gatavības pasākumi	tādu pasākumu kopums, kuri tiek veikti, lai sagatavotos katastrofas gadījumā nepieciešamajai rīcībai
Glābšanas darbi	reaģēšanas pasākumu un seku likvidēšanas pasākumu kopumā ietilpstoši pasākumi
Glābšanas darbu vadītājs	amatpersona ar speciālo dienesta pakāpi, kas vada ugunsgrēka dzēšanu un glābšanas darbus

Individuālie aizsardzības līdzekļi	ražotāja izveidotas ierīces, iekārtas un sistēmas, kas sastāv no vairākiem atsevišķiem izstrādājumiem un paredzētas lietotāja aizsardzībai pret risku, ko rada viens vai vairāki kaitīgi vai bīstami vides faktori
Jonizējošā starojuma avoti	ierīces, radioaktīvās vielas, kodolmateriāli, radioaktīvie atkritumi vai iekārtas, kas spēj ģenerēt jonizējošo starojumu vai no neradioaktīviem materiāliem radīt radioaktīvās vielas, tos apstarojot ar daļiņām vai augstas enerģijas gammas starojumu
Katastrofa	notikums, kas izraisījis cilvēku upurus un apdraud cilvēku dzīvību vai veselību, nodarījis kaitējumu vai radījis apdraudējumu cilvēkiem, videi vai īpašumam, kā arī radījis vai rada būtiskus materiālos un finansiālos zaudējumus un pārsniedz atbildīgo valsts un pašvaldību institūciju ikdienas spējas novērst notikuma postošos apstākļus
Katastrofu pārvaldīšana	tādu vadītu un koordinētu preventīvo, gatavības, reaģēšanas, seku likvidēšanas pasākumu, kā arī atjaunošanas pasākumu kopums, kuri tiek veikti, lai nodrošinātu civilās aizsardzības uzdevumu izpildi
Katastrofas draudi	situācija, kad risku novērtējums, prognozes, informācija vai citi apstākļi pamatoti liecina par katastrofas iespējamību
Ķīmiskā avārija	notikums ar ķīmisku vielu noplūdi no tehnoloģiskām iekārtām vai bojātām tilpnēm
Koordinēšana	valsts un pašvaldību institūciju rīcības saskaņošana, veicot preventīvos, gatavības, reaģēšanas, seku likvidēšanas pasākumus, kā arī atjaunošanas pasākumus
Neatliekamā medicīniskā palīdzība	palīdzība, ko cietušajiem (saslimušajiem) dzīvībai vai veselībai bīstamā kritiskā stāvoklī sniedz šādiem gadījumiem īpaši sagatavotas (apmācītas, ekipētas) personas ar atbilstošu kvalifikāciju medicīnā
Paaugstinātas bīstamības objekts	ēkas vai inženierbūves, kuras tiek izmantotas saimnieciskā vai citā veidā, kas saistīts ar enerģijas ražošanu un uzkrāšanu, elektromagnētisko starojumu, ugunsnedrošu, sprādzienbīstamu, bīstamu ķīmisku vielu un maisījumu, bīstamo atkritumu, augu karantīnas organismu, bioloģiski aktīvu un radioaktīvu vielu, kodolmateriālu un atkritumu pārstrādi, apstrādi, ražošanu, lietošanu, uzglabāšanu un transportēšanu
Pirmā palīdzība	palīdzība, ko cietušajiem (saslimušajiem) dzīvībai vai veselībai kritiskā stāvoklī savu zināšanu un iespēju apjomā sniedz personas ar kvalifikāciju medicīnā vai bez tās neatkarīgi no sagatavotības un ekipējuma
Preventīvie pasākumi	tādu pasākumu kopums, kuri tiek veikti, lai novērstu vai mazinātu katastrofas draudus
Pamatvajadzības	uzturs, mājoklis, veselības aprūpe, medicīniskā palīdzība, elektroapgāde, ūdensapgāde, siltumapgāde, atkritumu un notekūdeņu savākšana, sakaru nodrošinājums
Radiācijas avārija	notikums, kā rezultātā valstī vai ārpus tās teritorijas konstatēts radiācijas līmenis, kas būtiski pārsniedz ilggadējo mērījumu rezultātā konstatēto radiācijas fona līmeni un var tikt pārsniegti apstarojuma dozu limiti, apdraudot iedzīvotāju veselību
Reaģēšanas pasākumi	tādu pasākumu kopums, kuri tiek veikti, lai mazinātu vai likvidētu postošos apstākļus un to izraisītās sekas, novērstu vai mazinātu kaitējumu cilvēkiem, videi un īpašumam

Resursi	operatīvie un avārijas dienesti, mobilizējamie civilās aizsardzības formējumi, valsts materiālās rezerves, pašvaldības un komercsabiedrības rīcībā esošie krājumi, līdzekļi un to avoti, kurus iesaista katastrofu pārvaldīšanas pasākumu veikšanā vai katastrofu seku likvidēšanas neatliekamajos pasākumos
Rīgas valstspilsētas sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija	koordinējoša un konsultatīva institūcija, kuras darbības mērķis ir koordinēt civilās aizsardzības pasākumus katastrofu un to draudu gadījumā, kā arī veicināt civilās aizsardzības jautājumu risināšanu Rīgas valstspilsētas pašvaldības administratīvajā teritorijā
Seku likvidēšanas pasākumi	tādu pasākumu kopums, kuri tiek veikti, lai nodrošinātu vismaz minimālās iedzīvotāju pamatvajadzības, kas saistītas ar cilvēku izdzīvošanu, un apturētu vai mazinātu veselības, vides un īpašuma apdraudējumu
AES	atomelektrostacija
ANO	Apvienoto Nāciju Organizācija
AIC	Rīgas Apkaimju iedzīvotāju centrs
AIM	Aizsardzības ministrija
ĀM	Ārlietu ministrija
BVKB	Būvniecības valsts kontroles birojs
CA	civilā aizsardzība
CAK	Rīgas valstspilsētas sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija
CAP	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Centrālās administrācijas Civilās aizsardzības pārvalde
CA OVC	Civilās aizsardzības Operacionālās vadības centrs
CSDD	VAS “Ceļu satiksmes drošības direkcija”
EM	Ekonomikas ministrija
FM	Finanšu ministrija
HES	hidroelektrostacija
IAL	individuālie aizsardzības līdzekļi
IEM	Iekšlietu ministrija
IEM IC	Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs
IeVP	Ieslodzījumu vietu pārvalde
IZM	Izglītības un zinātnes ministrija
JA	VSIA “Latvijas Jūras administrācija”
KEM	Klimata un enerģētikas ministrija
KLA	kļūdu loģiskās analīzes metode
KM	Kultūras ministrija
LAD	Lauku atbalsta dienests
LM	Labklājības ministrija
LVC	valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Valsts ceļi"
LVĢMC	VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”
LVMI Silava	Latvijas Valsts mežzinātnes institūts “Silava”
MK	Ministru kabinets
MRCC	Jūras meklēšanas un glābšanas koordinācijas centrs
NBS	Nacionālie bruņotie spēki

NBS JS KAD	Nacionālo bruņoto spēku Jūras spēku Krasta apsardzes dienests
NMP	neatliekamā medicīniskā palīdzība
NMPD	Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests
NVD	Nacionālais veselības dienests
NVO	nevalstiskās organizācijas
Pašvaldība	Rīgas valstspilsētas pašvaldība
PTAC	Patērētāju tiesību aizsardzības centrs
PVD	Pārtikas un veterinārais dienests
RAKUS	SIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca"
RD	Rīgas dome
RVPP	Rīgas valstspilsētas pašvaldības policija
SPKC	Slimību profilakses un kontroles centrs
SM	Satiksmes ministrija
TNGIIB	Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas birojs
TM	Tieslietu ministrija
VAAD	Valsts augu aizsardzības dienests
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VCAP	Valsts civilās aizsardzības plāns
VDD	Valsts drošības dienests
VDI	Valsts darba inspekcija
VI	Veselības inspekcija
VID	Valsts ieņēmumu dienests
VM	Veselības ministrija
VMD	Valsts meža dienests
VMR	valsts materiālās rezerves
VP	Valsts policija
VPVB	Vides pārraudzības valsts birojs
VRS	Valsts robežsardze
VRS ARCC	Aviācijas meklēšanas un glābšanas koordinācijas centrs
VSIA ZMNĪ	VSIA “Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi”
VUGD	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
VVD	Valsts vides dienests
VVD RDC	Valsts vides dienesta Radiācijas drošības centrs
ZM	Zemkopības ministrija
ZVA	Zāļu valsts aģentūra

IEVADS

Rīgas iedzīvotāju drošība ir atkarīga no valsts, pašvaldību, komersantu un iestāžu spējām īstenot pasākumus avārijas, katastrofas vai ārkārtējas situācijas gadījumā, kā arī pašu iedzīvotāju sagatavotības līmeņa un savstarpējās sadarbības starp iedzīvotājiem, pašvaldības un valsts struktūrām. Viens no svarīgākajiem valsts pastāvēšanas un attīstības priekšnosacījumiem ir iespējamo apdraudējumu apzināšana un risku novērtējums. Ārkārtējo situāciju un katastrofu pārvaldība ieņem svarīgu un nozīmīgu vietu valsts drošības sistēmā, kura tiek regulēta ar daudzu normatīvo aktu un plānošanas dokumentu palīdzību, un to galvenais uzdevums ir nodrošināt valsts un sabiedrības drošību, labklājību un stabilu attīstību.

CA sistēma ir nacionālās drošības sistēmas sastāvdaļa, kuru veido valsts un pašvaldību institūcijas, juridiskās un fiziskās personas, kam ir likumā noteiktas tiesības, uzdevumi un atbildība CA jomā.

Rīgas valstspilsētas sadarbības teritorijas CA plāns ir CA sistēmas plānošanas dokuments, kas sagatavots, ņemot vērā risku novērtējumu, un kurā noteikti Pašvaldības administratīvajā teritorijā iespējamās katastrofas pārvaldīšanas pasākumi un to īstenotāji.

Rīgas valstspilsētas sadarbības teritorijas CA plāns izstrādāts saskaņā ar MK 17.11.2017. noteikumu Nr. 658 "Noteikumi par civilās aizsardzības plānu struktūru un tajos iekļaujamo informāciju" prasībām.

CA plānā apkopota informācija par iespējamajiem apdraudējuma veidiem, to avotiem, kaitīgās izpausmes veidiem un riska līmeni Rīgā. Rīgas valstspilsētas sadarbības teritorijas CA plānā uzskaitītie iespējamie riski (zemi, vidēji, augsti un ļoti augsti) novērtēti, ņemot vērā VCAP norādīto informāciju. Katastrofu, kuras saistītas ar ēku un būvju sabrukšanu, avāriju siltumapgādes, ūdensapgādes vai kanalizācijas sistēmā, risku novērtēšana veikta, izmantojot kvantitatīvo un kvalitatīvo novērtēšanas metodi. Matemātiskās modelēšanas ietvaros tika izmantotas šādas metodes un paņēmieni: riska analīze, loģiski grafiskā metode – kļūdu koku izveide, attēlojot notikuma scenārijus. Matemātiskā modelēšana ietver dažādu matemātisko izteiksmju, ģeometrisko terminu kopējo sistēmu, kas matemātiskā veidā atspoguļo vai imitē vissvarīgākās bīstamo parādību īpašības ar mērķi analizēt un prognozēt to iestāšanās varbūtību, attīstību un sekas.

I SADAĻA
1. Pašvaldības administratīvi teritoriālais raksturojums

1. Administratīvi teritoriālais sadalījums:

1.1. Rīga ir Latvijas Republikas galvaspilsēta. Rīgas vēsturiskais centrs ir iekļauts UNESCO Pasaules kultūras mantojuma sarakstā[1; 2].

1.2. Rīgas teritorija ir 307,17 km^2, t. sk. apdzīvojamās platības 67,00 km^2 (21,8 %); rūpnieciskās platības 52,45 km^2 (17 %); ielas un ceļi 24,64 km^2 (8 %); parki 57,54 km^2 (19 %); ūdens platības 48,50 km^2 (15 %); lidlauka teritorijas 2,86 km^2 (0,9 %)[3].

1.3. Pašvaldības administratīvā teritorija sadalīta atbilstošās 59 administratīvi teritoriālajās vienībās [4]:

1.3.1. Rīgas Centra rajons – 3 km^2 (Centra rajons sadalīts 2 apkaimēs – Centrs un Vecpilsēta);

1.3.2. Rīgas Kurzemes rajons – 79 km^2 (12 apkaimes: Āgenskalns, Kleisti, Bolderāja, Ķīpsala, Daugavgrīva, Rītabuļļi (Buļļi), Dzirciems, Spilve, Iļģuciems, Voleri, Imanta, Zasulauks);

1.3.3. Rīgas Latgales priekšpilsēta – 50 km^2 (9 apkaimes: Avoti, Dārzciems, Dārziņi, Grīziņkalns (daļēji Vidzemes priekšpilsētā), Ķengarags, Maskavas forštate, Pļavnieki, Rumbula, Šķirotava);

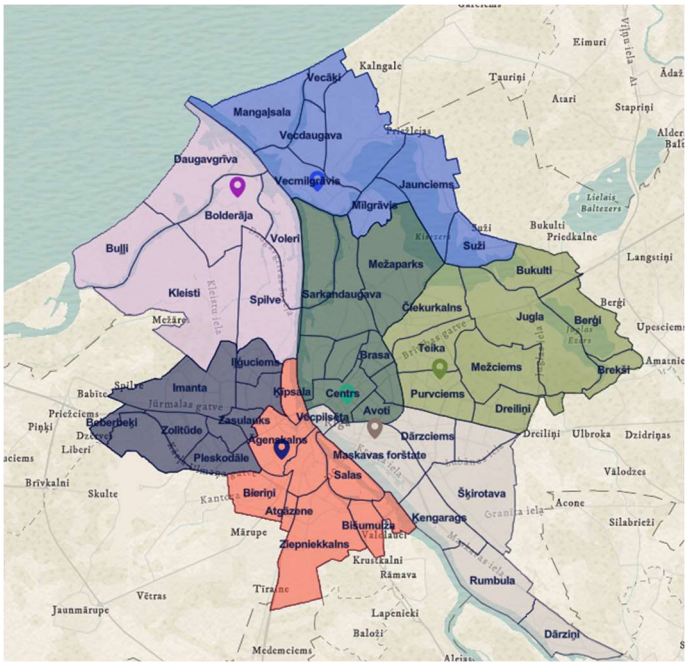
1.3.4. Rīgas Vidzemes priekšpilsēta – 57 km^2 (11 apkaimes: Berģi, Brasa, Brekši, Bukulti, Dreiliņi, Jugla, Mežciems, Purvciems, Skanste (daļēji Ziemeļu rajonā), Suži (daļēji Ziemeļu rajonā), Teika);

1.3.5. Rīgas Zemgales priekšpilsēta – 41 km^2 (13 apkaimes: Āgenskalns, Pleskodāle, Atgāzene, Salas, Beberbeķi, Šampēteris, Bieriņi, Torņakalns, Bišumuiža, Ziepniekkalns, Katlakalns, Zolitūde, Mūkupurvs);

1.3.6. Rīgas Ziemeļu rajons – 77 km^2 (12 apkaimes: Čiekurkalns (daļēji Vidzemes priekšpilsētā), Jaunciems, Kundziņsala, Mangaļsala, Mežaparks, Mīlgrāvis, Pētersala – Andrejsala, Sarkandaugava, Trīsciems, Vecāķi, Vecdaugava, Vecmīlgrāvis).[1]

[1]Administratīvi teritoriālais sadalījums https://apkaimes.lv/karte/.

1.1. attēls "Pašvaldības administratīvi teritoriālais sadalījums"

2. Iedzīvotāju skaits un blīvums:

2.1. Rīgā atbilstoši 2022. gada Centrālās statistikas pārvaldes datiem dzīvo 605 802 iedzīvotāji.

2.2. Iedzīvotāju blīvums, kas atkarīgs no iedzīvotāju skaita un pilsētas platības, ir 2241,85 cilvēki uz km^2.

2.3. Iedzīvotāju skaita sadalījums pa Rīgas rajoniem un priekšpilsētām:

2.3.1. Centra rajons – 31 378 (67 iedzīvotāji/ha);

2.3.2. Latgales priekšpilsēta – 164 521 (40 iedzīvotāji/ha);

2.3.3. Ziemeļu rajons – 64 516 (9 iedzīvotāji/ha);

2.3.4. Vidzemes priekšpilsēta – 147 181 (26 iedzīvotāji/ha);

2.3.5. Zemgales priekšpilsēta – 100 402 (25 iedzīvotāji/ha);

2.3.6. Kurzemes rajons – 128 304 (16 iedzīvotāji/ha).[2]

3. Pašvaldības administratīvajā teritorijā izvietoti divi cietumi: Rīgas Centrālcietums un Iļģuciema cietums. Ieslodzījuma vietās ieslodzīti 1068 cilvēki.[3]

2. Blakus esošo pašvaldību sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas

1. Blakus esošo pašvaldību sadarbības teritorijas CA komisiju saraksts apkopots atbilstoši informācijai MK 26.09.2017. noteikumos Nr. 582 "Noteikumi par pašvaldību sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijām" (informāciju skatīt 2.1. tabulā).

[2] Iedzīvotāji, iedzīvotāju blīvums https://apkaimes.lv/karte/.
[3] IeVP dati par 2023.gada septembri.

2.1. tabula

Blakus esošo pašvaldību sadarbības teritorijas CA komisiju saraksts

Nr. p.k.	Sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas nosaukums	Pašvaldības, kuras veido sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisiju	Kontakti
1.	Jūrmalas sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija	Jūrmalas pilsēta	Jomas iela 1/5, Jūrmala, LV-2015 pasts@jurmala.lv +371 67093816
2.	Mārupes sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija	Mārupes novads	Daugavas iela 29, Mārupe, LV-2167 marupe@marupe.lv +371 67934695
3.	Olaines sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija	Olaines novads	Zemgales iela 33, Olaine, LV-2114 pasts@olaine.lv +371 67964333
4.	Ķekavas sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija	Ķekavas novads	Gaismas iela 19 k-9–1, Ķekava, LV-2123 novads@kekava.lv +371 67935803
5.	Salaspils sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija	Salaspils novada pašvaldība	Līvzemes iela 8, Salaspils, LV-2169 dome@salaspils.lv +371 66954846
6.	Ulbrokas sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija	Ulbroka ir apdzīvota vieta Pierīgā, Ropažu novada un Stopiņu pagasta administratīvais centrs	Institūta iela 1A, Ulbroka, LV-2130 novada.dome@ropazi.lv +371 66954851
7.	Ādažu sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija	Ādažu novads	Gaujas iela 33A, Ādaži, LV-2164 dome@adazi.lv +371 29486570

3. Risku scenāriji un riska matricas

1. Avāriju seku iedarbības novērtējumā un statistikas datos izskatīti iespējamās avārijas scenāriji ar plašāko avāriju seku nelabvēlīgās iedarbības izplatību un ietekmi Rīgas pilsētā.

2. Riska scenāriju pamatvarbūtības noteikšanai tika izmantotas matemātiskās formulas (1.1.–1.4. formula).

3. Lai skaitliski novērtētu nevēlamā notikuma atgadīšanās varbūtību, visbiežāk izmanto KLA metodi. Tās galvenā priekšrocība ir sistemātiski loģiskā iespējamo kļūdu, kas var novest pie avārijas, apzināšana.

4. Kļūdu loģiskā analīze ir "atpakaļejoša" analīzes metode, jo analīze sākas ar potenciālo avāriju un tālāk tiek noteikti šī notikuma tiešie cēloņi. KLA tiek attēlota KLA diagrammas veidā, kas atspoguļo notikumu loģisko sakarību no pamatcēloņiem līdz avārijai.

5. Kļūdu loģiskā diagramma atspoguļo avārijas (katastrofas) priekšnosacījumu, ierosinātājnotikumu un tiem sekojošās notikumu ķēdes loģisko saikni, respektīvi sniedz kvalitatīvu vērtējumu par analizējamo objektu.

6. KLA diagramma savā veidā veido notikumu attīstības variantu jeb riska scenārija grafisko attēlu.

7. Lai iegūtu kvantitatīvu (skaitlisku) informāciju, katras KLA diagrammas elements jāraksturo ar tā atgadīšanās varbūtību. Nosakot varbūtību, var balstīties uz statistiskajiem datiem par analoģisku elementu, kas darbojas līdzīgos apstākļos, drošuma rādītājiem: vidējais nebojājamības laiks, atteikuma intensitāte u. c.

8. Metodes pamatā ir elementārnotikumu loģisko saišu noskaidrošana. Metode ir analītiski atpakaļejoša. Analīzi sāk, definējot galveno nevēlamo notikumu, tālāk nosakot pirmās, otrās un tālākas pakāpes starpnotikumu loģiskās saites līdz ierosinātājnotikumam.

9. KLA diagramma veidojas, saistot riska scenārija elementārnotikumus ar loģiskiem simboliem "un" vai "vai". Avāriju riska scenāriji, izmantojot kļūdu koka loģisko analīzi, grafiski attēloti 27. pielikumā.

10. Izmantojot kļūdu koka loģisko analīzi, izbūvējot iespējamos riska scenārijus, detalizēti apskatīti dažādu veidu avāriju scenāriji, kas var novest līdz katastrofai, loģiskās analīzes ietvaros izbūvēta sliktāko scenāriju attīstības loģika.

11. Riska novērtējumam tika izmantotas formulas (28. pielikums).

12. Tiek ieviesta katastrofu zaudējumu uzskaites sistēma – KaZa (ikdienas incidentu uzskaite):

12.1. informācijas iesniegšana par incidentiem Pašvaldības administratīvajā teritorijā

notiek saskaņā ar CAK 18.09.2023. sēdes protokolu Nr. CAK-23-3-pro "Par katastrofu/incidentu pārvaldību Pašvaldībā";

12.2. izpilde notiek pastāvīgi saskaņā ar operatīvā ziņojuma par incidentiem (OZI) veidlapu;

12.3. par izpildi atbildīgā institūcija ir CAP;

12.4. izpildītāji ir Pašvaldības institūcijas, Rīgas teritorijā izvietotie uzņēmumi, namu pārvaldnieki, CAP.

3.1. attēls "Katastrofu risku kopsavilkums"

Varbūtības/ticamības līmenis↓	KATASTROFU RISKU KOPSAVILKUMS				
	Maznozīmīgs risks	**Nozīmīgs risks**	**Vidējs risks**	**Augsts risks**	**Ļoti augsts risks**
Ļoti augsts		Meža un kūdras purvu ugunsgrēki	Epizootijas		
Augsts			Pali un plūdi Karstums Apledojums Iekšējie nemieri	Epidēmijas	
Vidējs	Autotransporta avārija	Pārvades elektrotīklu bojājumi Dzelzceļa transporta katastrofa Ēku un būvju sabrukšana	Stiprs sals Lietusgāzes un ilgstošas lietavas Pērkona negaiss un krusa Viesuļi Sausums **Ūdensapgādes sistēmas avārija**	Vējuzplūdi Sadales elektrotīklu bojājumi Vētras un krasas vēja brāzmas Ugunsgrēki ēkās un būvēs	
Zems		Epifitotijas	Avārijas dabasgāzes apgādes sistēmā Pasažieru kuģa katastrofa Bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā Slapja sniega nogulums **Avārijas kanalizācijas sistēmā** **Avārijas siltumapgādes sistēmā**		Hidrotehnisko būvju pārrāvumi – Daugavas HES Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem
Ļoti zems	Zemes nogruvumi Zemestrīces Sabiedriskās nekārtības	Terora akti Radiācijas avārija Kuģa uzskriešana uz sēkļa	Avārija naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrā Avārijas vai negadījumi ostu un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs Kuģu sadursme	Bioloģisko vielu negadījums Aviācijas nelaimes gadījums ar gaisa kuģi	
Apdraudējuma iespējamais seku līmenis→	**Maznozīmīgas sekas**	**Nozīmīgas sekas**	**Vidējas sekas**	**Smagas sekas**	**Katastrofālas sekas**

13. Risku novērtēšana (ēku un būvju sabrukšana, avārija siltumapgādes, ūdensapgādes, notekūdeņu vai kanalizācijas sistēmā), riska novērtējuma pamatnostādnes:

13.1. riska novērtēšanai tiek izmantota ārkārtējas situācijas riska varbūtības noteikšanas matemātiskā modelēšana, kur ietilpst vairāki darba posmi, kuru apraksts un aprēķini sniegti turpmāk;

13.2. pirmais posms ir ārkārtējas situācijas apraksts, kas tiek sastādīts, izmantojot esošās zināšanas par apdraudējumu un iepriekš notikušo negadījumu izpēti, konsultējoties ar ekspertiem, kā arī izpētot zinātnisko literatūru;

13.3. otrajā posmā tiek izpildīta saturiskā formalizācija, matemātiskā uzdevuma sagatavošana, izmantojot visus nepieciešamos izejas datus un meklējamos lielumus;

13.4. trešajā posmā formalizētā ārkārtējas situācijas shēma tiek pārveidota par matemātisko modeli, tādējādi visa informācija tiek izteikta, izmantojot matemātisko aparātu, t. sk. nevienādojumus, algoritmus u. tml.;

13.5. ceturtajā posmā tiek analizēts pats modelis, ar invariācijas aprēķiniem tiek pētītas modeļa īpašības un modeļa uzvedība noteiktajos apstākļos – pēc tā tiek noteikts modeļa adekvātums, vai tas atbilst reāliem parametriem, un notiek ārkārtējas situācijas riska līmeņa prognozēšana;

13.6. viena un tā pati situācija var būt aprakstīta, izmantojot dažādus modeļus. Tas saistīts ar to, ka pastāv vairāki matemātisko modeļu veidi, dažādas detalizācijas pakāpes un pētījuma precizitātes kritēriji;

13.7. riska novērtēšanai ūdensapgādes, kanalizācijas sistēmas, siltumapgādes avārijām, ēku un būvju sabrukšanai parasti tiek izmantota kvantitatīvā novērtēšanas metode;

13.8. matemātiskās modelēšanas ietvaros tika izmantotas šādas metodes un paņēmieni: riska analīze, loģiski grafiskā metode – kļūdu koku izveide, attēlojot notikuma scenārijus;

13.9. riska situāciju raksturojums balstīts uz kapitālsabiedrību – akciju sabiedrības "RĪGAS SILTUMS", SIA "Rīgas ūdens" – un Rīgas pilsētas būvvaldes sniegtajiem statistikas datiem par laika periodu no 2010. gada līdz 2019. gadam;

13.10. visi tālāk apskatītajā riska novērtējumā lietotie dati iegūti, izmantojot iepriekšējos kvantitatīvā riska analīzes rezultātus;

13.11. avāriju seku iedarbības novērtējumā un statistikas datos ir izskatīti avārijas scenāriji ar plašāko avāriju seku nelabvēlīgās iedarbības izplatību un ietekmi;

II SADAĻA
Apdraudējumu apraksts, rīcība katastrofu gadījumā

II.1.tabula "Pašvaldībā iespējamo apdraudējumu saraksts un katastrofas pārvaldīšanas atbildīgā institūcija"

Nr. p.k.	Apdraudējumi	Katastrofas pārvaldīšanas institūcija
Dabas katastrofas (ģeofiziskās)		
1.	Zemestrīces	Iekšlietu ministrija
2.	Zemes nogruvumi	Iekšlietu ministrija
Dabas katastrofas (hidroloģiskās)		
3.	Pali un plūdi	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
4.	Vējuzplūdi	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
Dabas katastrofas (meteoroloģiskās)		
5.	Lietusgāzes (ilgstošas lietavas, pērkona negaiss) un krusa	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
6.	Vētras (vēja brāzmas), krasas vēja brāzmas	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
7.	Viesuļi	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
Dabas katastrofas (klimatoloģiskās)		
8.	Stiprs sals, sniegs, putenis, apledojums, slapja sniega nogulums	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
9.	Karstums	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
10.	Apledojums	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
11.	Sausums	Zemkopības ministrija
12.	Meža un kūdras purvu ugunsgrēki	Zemkopības ministrija
Dabas katastrofas (bioloģiskās)		
13.	Epidēmijas, pandēmijas	Veselības ministrija
14.	Epizootijas	Zemkopības ministrija
15.	Epifitotijas	Zemkopības ministrija
Tehnogēnās (antropogēnās) katastrofas		
16.	Bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
17.	Avārijas naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrā	Satiksmes ministrija
18.	Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā	Klimata un enerģētikas ministrija
19.	Radioaktīvo vielu avārija objektā	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
20.	Bioloģisko vielu negadījumi	Veselības ministrija
21.	Ugunsgrēki būvēs	Iekšlietu ministrija

22.	Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi – Daugavas hidroelektrostaciju kaskādes hidrobūve	Klimata un enerģētikas ministrija
23.	Avārijas vai negadījumi ostu un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs	Satiksmes ministrija
24.	Sadales elektrotīklu bojājumi un pārvades elektrotīklu bojājumi	Klimata un enerģētikas ministrija
25.	Būvju sabrukums	Iekšlietu ministrija
26.	Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem	Aizsardzības ministrija
27.	Kuģa uzskriešanas uz sēkļa	Aizsardzības ministrija
28.	Kuģu sadursme	Aizsardzības ministrija
29.	Pasažieru kuģu katastrofa	Aizsardzības ministrija
30.	Autotransporta avārija	Satiksmes ministrija
31.	Aviācijas nelaimes gadījums ar gaisa kuģi	Satiksmes ministrija Aizsardzības ministrija
32.	Dzelzceļa transporta katastrofa	Satiksmes ministrija
33.	Sabiedriskās nekārtības	Iekšlietu ministrija
34.	Terora akti	Iekšlietu ministrija
35.	Iekšējie nemieri	Iekšlietu ministrija

1. Zemestrīce

1. Tektonisko zemestrīču izcelsme ir saistīta ar aktīviem tektoniskiem lūzumiem Zemes garozā. Latvijā Zemes garozā tektonisko lūzumu ir relatīvi daudz, piemēram, Liepājas–Rīgas–Pleskavas tektoniskā zona šķērso Latvijas teritoriju virzienā no DA uz ZA no Liepājas līdz Valmierai un turpinās uz austrumiem Pleskavas virzienā. Tomēr zemestrīces var rasties tikai tad, ja lūzumi ir tektoniski aktīvi. Tektoniskā zemestrīce ir aktīva tektoniskā lūzuma pazīme: aktīva tektoniska lūzuma rajonā notiek zemestrīce, kad tektoniski spriegumi Zemes garozā pārsniedz iežu izturību. Tādējādi, lai gan Latvijā eksistē relatīvi maza seismiskā aktivitāte, tomēr ir iespējamas arī spēcīgas zemestrīces. Pamatieži ir pārklāti ar biezu kvartāra nogulumu slāni un ievērojamu daļu nogulumiežu veido irdeni un ūdens piesātināti nogulumieži. Satricinājumi šādas zemestrīces epicentrā var sasniegt 6–6,5 balles pēc EMS-98 skalas. Zemestrīču cilmvietas parasti saistītas ar aktīviem tektoniskiem lūzumiem. Latvijas teritorijā tektoniskie lūzumi eksistē, bet to aktivitāte nav daudz pētīta.

2. Vislielākā bīstamība zemestrīcēs ir sekundārie efekti, jo tie nes lielākus zaudējumus, galvenokārt blīvi apdzīvotās vietās ar būvkonstrukcijām, kas nav pietiekami izturīgas.

3. Pamatojoties uz Latvijas seismiskās bīstamības pētījumu rezultātiem, ir pamats uzskatīt par ticamu zemestrīces rašanās scenāriju ar ne mazāk kā 5,2 magnitūdu pēc Rihtera skalas. Šāda stipruma zemestrīces var izraisīt ēku sienu bojājumus, plaisas, zemes nogruvumus, spēcīgas vibrācijas, dažādu objektu krišanu.

4. Spēcīgām zemestrīcēm ir raksturīgas un iespējamas šādas sekas: ēku un būvju sagruvumi, cietušie, bojāgājušie, bojātas inženierkomunikācijas (gāzes apgāde,

elektroapgāde, siltumapgāde, ūdens apgāde), hidroelektrostaciju dambju pārrāvumi, plūdi.

5. Ņemot vērā to, ka Baltijas reģionā eksistē relatīvi maza seismiskā aktivitāte, Latvijā zemestrīce ir vērtējama kā notikums ar maznozīmīgu risku.[4]

6. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi zemestrīces gadījumā (1.pielikums).

2. Zemes nogruvums

1. Klimatu pārmaiņu rezultātā aizvien biežāk ir novērojamas intensīvas lietusgāzes un citi ekstremāli laikapstākļi, kā rezultātā, gruntsūdeņu ietekme, erozija un augsnes sašķidrināšanās var izraisīt zemes nogruvumus.

2. Zemes nogruvums – ir ģeoloģiska parādība, kuras laikā dažādu faktoru ietekmē notiek iežu vai augsnes nobrukšana. Šie nogruvumi var notikt ūdenstilpņu krastos, kā arī jebkur, kur ir augsts reljefa pacēlums. Zemes nogruvumi var būt vairāku veidu – tajos var nogrūt dažādas nobiras, dubļi, akmeņi un citi.

3. Zemes nogruvums ir vērtējams kā notikums ar maznozīmīgu risku.[5]

4. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi zemes nogruvuma gadījumā (2.pielikums).

[4] Ministru kabineta 26.08.2020. rīkojuma Nr. 476 "Par Valsts civilās aizsardzības plānu" 2. pielikums.
[5] Ministru kabineta 26.08.2020. rīkojuma Nr. 476 "Par Valsts civilās aizsardzības plānu" 3. pielikums.

3. Lietusgāzes, ilgstošas lietavas, pērkona negaiss un krusa, sniegs un putenis, apledojums un slapja sniega nogulums, stiprs sals, karstums, sausums

Sadaļas saturs:

A. Ieteikumi personām, kuras uzturas Pašvaldības administratīvajā teritorijā
B. Katastrofas/apdraudējuma vispārējais raksturojums
C. Izmantotās literatūras saraksts

A. Ieteikumi personām, kuras uzturas Pašvaldības administratīvajā teritorijā

1. Ieteicamā rīcība lietusgāžu, ilgstošu lietavu, pērkona negaisa un krusas, sniega un puteņa, apledojuma un slapja sniega noguluma, stipra sala, karstuma, sausuma gadījumā.

2. Lietusgāzes un ilgstošas lietavas:
2.1. klausies meteorologu brīdinājumus, seko situācijas attīstībai;
2.2. ievēro dienestu, iestāžu norādījumus un ieteikumus;
2.3. ja ir iespējams, paliec vai uzturies telpās;
2.4. ja atrodies ārā, meklē kur patverties (ēkā);
2.5. izvairies no braukšanas ar mehanizētiem un nemehanizētiem transportlīdzekļiem vai piestāj malā spēcīgu lietusgāžu gadījumā.

3. Pērkona negaisa un lielgraudu krusas gadījumā:
3.1. klausies meteorologu brīdinājumus, seko situācijas attīstībai;
3.2. ievēro dienestu, iestāžu norādījumus un ieteikumus;
3.3. ja ir iespējams, paliec vai uzturies telpās;
3.4. ja atrodies ārā, meklē kur patverties (ēkā);
3.5. izvairies no braukšanas ar mehanizētiem un nemehanizētiem transportlīdzekļiem vai meklē, kur patverties ar transportu krusas gadījumā.

4. Spēcīga snigšana un putenis:
4.1. klausies meteorologu brīdinājumus, seko situācijas attīstībai;
4.2. ievēro dienestu, iestāžu norādījumus un ieteikumus;
4.3. ja ir iespējams, paliec vai uzturies telpās;
4.4. ja atrodies ārā, meklē kur patverties (ēkā);
4.5. izvairies no braukšanas ar mehanizētiem un nemehanizētiem transportlīdzekļiem vai piestāj malā spēcīgas snigšanas vai puteņa gadījumā.

5. Stiprs apledojums:
5.1. klausies meteorologu brīdinājumus, seko situācijas attīstībai;
5.2. ievēro dienestu, iestāžu norādījumus un ieteikumus;
5.3. ja ir iespējams, paliec vai uzturies telpās;
5.4. ja atrodies ārā, pārvietojies lēni un prātīgi;
5.5. pārvietojoties izvērtē maršrutu, lai pēc iespējas mazāk būtu koku, elektrības vadu un citu lietu, kas no sasaluma varētu lūzt un krist;
5.6. izvairies no braukšanas ar mehanizētiem un nemehanizētiem

transportlīdzekļiem, izvēlies piemērotu braukšanas ātrumu vai piestāj malā stipra apledojuma gadījumā.

6. Stiprs sals:
6.1. klausies meteorologu brīdinājumus, seko situācijas attīstībai;
6.2. ievēro dienestu, iestāžu norādījumus un ieteikumus;
6.3. paliec mājās vai uzturies telpās;
6.4. ejot ārā, saģērbies atbilstoši laikapstākļiem (siltas un ērtas drēbes un apavi);
6.5. pārvietojoties izvērtē maršrutu, lai pēc iespējas mazāk būtu koku, elektrības vadu un citu lietu, kas no sasaluma varētu lūzt un krist.

7. Karstums:
7.1. klausies meteorologu brīdinājumus, seko situācijas attīstībai;
7.2. ievēro dienestu, iestāžu norādījumus un ieteikumus;
7.3. centies atrasties vēdinātās/atdzesētās dzīvojamās un darba telpās. Dabisko vēdināšanu (atverot logus) vislabāk veikt vakarā, naktī. Dienas laikā aizvērt un aizklāt logus, lai samazinātu telpu sakaršanu;
7.4. dodoties ārā, velc gaišas, vieglas, "elpojošas" drēbes. Lai nepieļautu galvas sakaršanu, lieto gaišu plāna auduma galvassegu;
7.5. uzņem šķidrumu vairāk nekā parasti. Nelieto alkoholu, stipru kafiju un tēju, jo šie dzērieni pastiprina dehidratāciju – ķermeņa atūdeņošanos.

8. Liels sausums – nekurināt ugunskurus un neizmest izsmēķus mežos, pļavās un citur, kur var izcelties ugunsgrēks.

9. Iedzīvotāju brīdināšana un informēšana (skatīt II.3.1.attēlu):

II.3.1.attēls

9.1. seko līdzi atbildīgo dienestu mājaslapās:
9.1.1. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests – www.vugd.gov.lv;
9.1.2. VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" – www.videscentrs.lvgmc.lv;
9.2. seko līdzi sociālajā tīklā *Facebook*:
9.2.1. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests;
9.2.2. VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs";
9.3. seko līdzi sociālajā tīklā *X*:
9.3.1. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests – @ugunsdzeseji;

9.3.2. VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" – @VSIA_LVGMC;

9.4. seko līdzi sociālajā tīklā *Instagram* – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests – ugunsdzēsēji

B. Katastrofas/apdraudējuma vispārējais raksturojums

1. Lietus izraisīto ietekmi var raksturot divos dažādos mērogos:

1.1. ilgstošs periods (nedēļas līdz pat mēneši). Latvijā ilgstoša lietus raksturošanai un sabiedrības brīdināšanai izmanto nokrišņu daudzumu 12 stundu periodā, kā stipru lietu definējot apstākļus, ja šajā periodā nolīst 20–39 mm, ļoti stipru – 40–59 mm, bet bīstami jeb ekstremāli stipru – ja šādā periodā nolīst 60 mm un vairāk;

1.2. īslaicīgs, bet intensīvs lietus. Parasti tas tiek novērots gada siltajā sezonā, sevišķi vasarā, to bieži pavada pērkona negaiss, iespējama arī krusa. Šādos apstākļos īsā periodā nolīst liels nokrišņu daudzums, kuru nespēj uzsūkt augsne, kā arī tas nepaspēj notecēt uz ūdenstilpēm, sevišķi bīstamas situācijas veidojas pilsētvides apstākļos, kur zaļā zona, kas varētu uzsūkt ūdeni, ir ierobežota.

2. Lietusgāzes var tikt novērotas arī ļoti lokāli, piemēram, Rīgā aptverot vien atsevišķu pilsētas apkaimi. Vasaras sezonas lietusgāzes ik gadu Latvijā nodara lokālus postījumus, appludinot apdzīvotas vietas, izskalojot ceļus, kā arī nodarot postījumus infrastruktūrai.

3. Lietusgāžu klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai Latvijā tiek piemērots kritērijs – nokrišņu daudzums 3 stundu vai īsākā periodā.

3.1. tabula "Hidroloģiskajām un meteoroloģiskajām parādībām definētie riski dažādiem brīdinājumu līmeņiem un vispārējie ieteikumi rīcībai šajos gadījumos" [6]

Laika parādības intensitātes apzīmējums	BEZ NOKRIŠŅIEM, NELIELS LĪDZ MĒRENS LIETUS	STIPRA LIETUSGĀZE	ĻOTI STIPRA LIETUSGĀZE	EKSTREMĀLI STIPRA LIETUSGĀZE
	≤ 9 mm jeb l/m2	10-19 mm jeb l/m2	20-29 mm jeb l/m2	≥ 30 mm jeb l/m2
Lietusgāzes, nokrišņu daudzums mazāk nekā 3 stundu laikā	Nav gaidāms, ka lietus izraisīs būtisku ietekmi, tomēr iespējamas lokālas lietusgāzes	ESI INFORMĒTS par potenciāli plūdiem visvairāk pakļautajām teritorijām. Ņem vērā, ka laika apstākļi var traucēt āra aktivitātēm. Braukšanas apstākļus uz ceļa var apgrūtināt pasliktināta redzamība un akvaplanēšana	ESI GATAVS pasargāt sevi un savu īpašumu. Iespējama īpašumu un transporta infrastruktūras applūšana. Var tikt traucēta elektroenerģijas un ūdens piegāde, telekomunikāciju sakari. Iespējams, būs nepieciešama evakuācija. Bistami braukšanas apstākļi uz ceļa pasliktinātas redzamības un akvaplanēšanas dēļ	RĪKOJIES, lai pasargātu sevi, un seko norādījumiem, ko sniedz atbildīgās institūcijas! Iespējama plaša īpašumu applūšana, kas apdraud dzīvību, kā arī evakuācija. Ļoti apgrūtināta pārvietošanās un traucēta elektroenerģijas un ūdens apgāde, telekomunikāciju sakari. Bistami braukšanas apstākļi uz ceļa pasliktinātas redzamības un akvaplanēšanas dēļ

4. Pērkona negaiss un krusa:

4.1. pērkona negaiss ir atmosfēras elektriskā parādība, kas parasti ir novērojama gada siltajā sezonā, bet ir iespējams jebkurā no gada mēnešiem. Tas veidojas gubu-lietus mākoņos, kad spēcīgas gaisa strāvas mākonī izraisa lietus lāšu un/vai krusas graudu savstarpēju berzi, radot elektriskās izlādes – zibeni;

4.2. no lielā siltuma daudzuma, kas izdalās zibens rezultātā, apkārtējais gaiss strauji izplešas, izraisot skaņu – pērkonu. Pērkona negaisu var pavadīt gan intensīvas lietusgāzes, gan arī krasas vēja brāzmas un krusa;

4.3. atsevišķos gadījumos krusa var tikt novērota arī tad, ja nav pērkona negaiss;

4.4. pērkona negaisu klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti šādi kritēriji:

[6] LVĢMC sadarbībā ar VUGD izstrādātais materiāls.

3.1. tabula " Hidroloģiskajām un meteoroloģiskajām parādībām definētie riski dažādiem brīdinājumu līmeņiem un vispārējie ieteikumi rīcībai šajos gadījumos"[7]

Laika parādības intensitātes apzīmējums	PĒRKONA NEGAISS	STIPRS PĒRKONA NEGAISS	ĻOTI STIPRS PĒRKONA NEGAISS	EKSTREMĀLI STIPRS PĒRKONA NEGAISS
	Pērkona negaiss ar vēja brāzmām ≤ 14m/s, lietusgāzēm ≤ 9mm/3st., bez krusas	Pērkona negaiss ar vēja brāzmām 15-19 m/s, lietusgāzēm 10-19 < 3 st., laikā un krusu < 6 mm	Pērkona negaiss ar vēja brāzmām 20-24m/s, lietusgāzēm 20-29 mm < 3 st., lielgraudu krusu (6-19 mm)	Pērkona negaiss ar vēja brāzmām ≥ 25 m/s, lietusgāzēm ≥ 30mm < 3 st., īpaši lielu graudu krusu (≥ 20 mm)
Pērkona negaiss, kuru pavada vismaz viena no sekojošām laika parādībām: lietusgāzes, krasas vēja brāzmas un/vai krusa	Nav gaidāms, ka pērkona negaiss izraisīs būtisku ietekmi, tomēr iespējama lokāla tā ietekme	ESI INFORMĒTS, ka var veidoties pērkona negaiss. Īpaši piesardzīgs esi vietās, kas sevišķi pakļautas pērkona negaisu ietekmei, piemēram, mežos, atklātās teritorijās. Nolauzti koku zari, nefiksēti priekšmeti vai atlūzas var tikt nestas pa gaisu. Iespējama lokālu zemāko teritoriju applūšana. Braukšanas apstākļus uz ceļa var apgrūtināt pasliktināta redzamība un akvaplanēšana. Āra aktivitātes var tikt traucētas. Ja vien iespējams, meklē patvērumu slēgtās telpās	ESI GATAVS ļoti stipram pērkona negaisam, lai varētu sevi pasargāt no zibens. Iespējamas krasas vēja brāzmas, krusa un lietusgāzes, kas izraisa strauju ūdens līmeņa celšanos un teritorijas applūšanu. Nolauzti koku zari vai koki, nefiksēti priekšmeti vai atlūzas tiks nestas pa gaisu. Gaidāmi īpašumu bojājumi, traucēta transporta kustība un āra aktivitātes. Ieteicams meklēt patvērumu slēgtās telpās.	RĪKOJIES, lai pasargātu sevi negaisa laikā! Seko norādījumiem, ko sniedz atbildīgās institūcijas. Ir iespējami plaši un ļoti spēcīgi pērkona negaisi ar bīstamu zibeņošanu, krusu un postošām vēja brāzmām, kā arī intensīvām lietusgāzēm, kas izraisa strauju ūdens līmeņa celšanos un teritorijas applūšanu. Gaidāmi transporta kustības un elektroapgādes traucējumi, ļoti nozīmīgi ikdienas gaitu traucējumi, jāizvairās doties, ja vien tas nav kritiski nepieciešams.

5. Sniegs un putenis:

5.1. sniegs un putenis kā ziemas laika parādības nozīmīgu ietekmi rada gan intensīvas vai ilgstošas snigšanas un putināšanas apstākļos, kad nozīmīgi pieaug sniega sega un tiek aizputināti ceļi, gan arī neierasti agras vai vēlas šo dabas parādību iestāšanās gadījumos, kad vēl nav iestājušies vai jau noslēgušies atbilstošie ceļu uzturēšanas apstākļi;

5.2. klimata pārmaiņas ir ievērojami ietekmējušas sezonālā sniega pārklājumu un biezumu. Latvijas teritorijā kopumā tiek novērota vidējā sniega segas biezuma samazināšanās. Arī sezonas garums, kad tiek novēroti stabili sniega apstākļi, kļūst īsāks, tomēr ļoti agrīna vai vēlīna snigšana aizvien var tikt novērota;

5.3. snigšanas apstākļu klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti šādi kritēriji:

[7] LVĢMC sadarbībā ar VUGD izstrādātais materiāls.

3.3.tabula "Hidroloģiskajām un meteoroloģiskajām parādībām definētie riski dažādiem brīdinājumu līmeņiem un vispārējie ieteikumi rīcībai šajos gadījumos"[8]

Laika parādības intensitātes apzīmējums	BEZ NOKRIŠŅIEM, NELIELS LĪDZ MĒRENS SNIEGS	STIPRS SNIEGS	ĻOTI STIPRS SNIEGS	EKSTREMĀLI STIPRS SNIEGS
	Nokrišņu daudzums ≤ 6 mm vai sniega segas pieaugums ≤ 4 cm	Nokrišņu daudzums 7-14 mm vai sniega segas pieaugums 5-9 cm	Nokrišņu daudzums 15-24 mm vai sniega segas pieaugums 10-14 cm	Pērkona negaiss ar vēja brāzmām ≥ 25 m/s, lietusgāzēm ≥ 30mm < 3 st., īpaši lielu graudu krusu (≥ 20 mm)
Sniegs, snigšanas intensitāte vai sniega segas pieaugums 12 stundās vai īsākā laika periodā.	Nav gaidāms, ka snigšana izraisīs būtisku ietekmi, tomēr iespējama lokāla snigšanas ietekme.	ESI INFORMĒTS par gaidāmo snigšanas intensitāti, kas var kavēt transporta kustību uz ceļiem, kā arī gājēju pārvietošanos. Atsevišķos rajonos var tikt traucētas āra aktivitātes. Esi uzmanīgs gan ejot, gan arī braucot ar divriteni vai automašīnu.	ESI GATAVS, ka ļoti stirpa snigšana plašās teritorijās traucēs transporta kustību uz ceļiem un dzelzceļiem, gaisa satiksmi, kā arī gājēju pārvietošanos, u.c. āra aktivitātes. Pārvietojoties pa ceļiem, esi ļoti uzmanīgs, ieplāno ilgāku laiku.	RĪKOJIES, lai pasargātu sevi! Ļoti stipra snigšana plašās teritorijās traucēs transporta kustību uz ceļiem un dzelzceļiem, kā arī gaisa satiksmi. Ļoti augsts risks iekļūt ceļu satiksmes negadījumā. Izvairies pārvietoties pa ceļiem, ja vien tas nav kritiski nepieciešams.

[8] LVĢMC sadarbībā ar VUGD izstrādātais materiāls.

6. Puteņa apstākļu klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti šādi kritēriji:

3.. tabula "Hidroloģiskajām un meteoroloģiskajām parādībām definētie riski dažādiem brīdinājumu līmeņiem un vispārējie ieteikumi rīcībai šajos gadījumos" [9]

Laika parādības intensitātes apzīmējums	**BEZ NOKRIŠŅIEM, NELIELS LĪDZ MĒRENS PUTNEIS**	**STIPRS PUTENIS**	**ĻOTI STIPRS PUTENIS**	**EKSTREMĀLI STIPRS PUTENIS**
	Snigšanas laikā redzamība nav mazāka par 4 km un vēja brāzmas ≤ 14 m/s	Snigšana, kuras laikā redzamība ir mazāka par 4 km vai mazāka par 2 km, bet īslaicīgi, un īslaicīgi vēja brāzmas ≥ 15m/s	Snigšana, kuras laikā redzamība ir mazāka par 2 km, vējš brāzmās 15-19 m/s, vai īslaicīgi vēja brāzmas ≥ 20 m/s	Snigšana, kuras laikā redzamība ir mazāka par 2 km un vēja brāzmas ≥ 20 m/s
Putenis	Nav gaidāms, ka putenis izraisīs būtisku ietekmi, ka putenis nesīs lokālu ietekmi.	ESI INFORMĒTS par puteni, kas var kavēt transporta kustību uz ceļiem, kā arī gājēju pārvietošanos. Atsevišķos rajonos var tikt traucētas āra aktivitātes. Esi uzmanīgs gan ejot, gan arī braucot ar divriteni vai automašīnu.	ESI GATAVS, ka putenis plašās teritorijās traucēs transporta kustību uz ceļiem un dzelzceļiem, gaisa satiksmi, kā arī gājēju pārvietošanos u.c. āra aktivitātes. Pārvietojoties pa ceļiem, esi ļoti uzmanīgs, ieplāno ilgāku laiku.	RĪKOJIES, lai pasargātu sevi! Putenis plašās teritorijās traucēs transporta kustību uz ceļiem un dzelzceļiem, kā arī gaisa satiksmi. Ļoti augsts risks iekļūt ceļu satiksmes negadījumā. Izvairies pārvietoties pa ceļiem, ja vien tas nav kritiski nepieciešams.

7. Apledojums un slapja sniega nogulums – apledojums ir ziemas sezonas laika parādība, tas rodas, kad negatīvas temperatūras apstākļos veidojas intensīva migla, smidzina vai pat līst lietus (tiek novērota atkala) un uz virsmām (ceļiem, ielām, trotuāriem u.c.) vai objektiem (vadiem, koku zariem u.c.) veidojas ledus kārta. Ielas un trotuāri šādos apstākļos ļoti ātri kļūst slideni, bet uz vadiem un koku zariem izveidojies biezs apledojuma slānis var izraisīt to lūšanu. Apledojuma klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti šādi kritēriji:

[9] LVĢMC sadarbībā ar VUGD izstrādātais materiāls.

3.5. tabula "Hidroloģiskajām un meteoroloģiskajām parādībām definētie riski dažādiem brīdinājumu līmeņiem un vispārējie ieteikumi rīcībai šajos gadījumos"[10]

Laika parādības intensitātes apzīmējums	NAV APLEDOJUMA VAI NELIELS APLEDOJUMA RISKS	STIPRS APLEDOJUMS	ĻOTI STIPRS APLEDOJUMS	EKSTREMĀLI STIPRS APLEDOJUMS
	Nav sasalstošu nokrišņu vai 1-2 stundas ar intensitāti <1mm	Sasalstoši nokrišņi (nokrišņu daudzums <1mm) 3 stundas un ilgāk	Sasalstoši nokrišņi ar nokrišņu daudzumu 1-4 mm/12 st.	Sasalstoši nokrišņi ar nokrišņu daudzumu ≥5 mm/12 st.
Apledojums, sasalstošo nokrišņu intensitāte, mm	Nav gaidāms, ka apledojums izraisīs būtisku ietekmi, tomēr iespējama lokāla apledojuma ietekme.	ESI INFORMĒTS par apledojuma veidošanos uz ceļiem un ietvēm. Atsevišķos rajonos var tikt traucētas āra aktivitātes. Esi uzmanīgs gan ejot, gan arī braucot ar divriteni vai automašīnu.	ESI GATAVS, ka putenis plašās teritorijās traucēs transporta kustību uz ceļiem un dzelzceļiem, gaisa satiksmi, kā arī gājēju pārvietošanos u.c. āra aktivitātes. Pārvietojoties pa ceļiem, esi ļoti uzmanīgs, ieplāno ilgāku laiku.	RĪKOJIES, lai pasargātu sevi! Ļoti stiprs apledojums plašās teritorijās traucēs gājēju pārvietošanos un transporta kustību ceļiem un dzelzceļiem, kā arī gaisa satiksmi ļoti augsts risks iekļūt ceļu satiksmes negadījumā. Izvairies pārvietoties pa ceļiem, ja vien tas nav kritiski nepieciešams.

8.Stiprs sals:

8.1. ziemas periodā var iestāties stiprs sals, kas var apdraudēt cilvēku veselību un pat dzīvību, kā arī izraisīt tehnogēnus bojājumus – cauruļvadu un apkures sistēmas bojājumus, lauksaimniecības kultūru izsalšanu u.c. Sala ietekmi būtiski var palielināt stiprs vējš vai apstākļi, kad zemes virsmu neklāj sniegs – ir kailsals;

[10] LVĢMC sadarbībā ar VUGD izstrādātais materiāls.

8.2. sala intensitātes klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti šādi kritēriji:

3.6. tabula "Hidroloģiskajām un meteoroloģiskajām parādībām definētie riski dažādiem brīdinājumu līmeņiem un vispārējie ieteikumi rīcībai šajos gadījumos"[11]

Laika parādības intensitātes apzīmējums	Sals	STIPRS SALS	ĻOTI STIPRS SALS	EKSTREMĀLI STIPRS SALS
Sals	gaisa temperatūra ≥-19°	gaisa temperatūra -20...-24°	gaisa temperatūra -25...-29°	gaisa temperatūra ≤ -30°
	Nav gaidāms, ka sals izraisīs būtisku ietekmi, tomēr atbilstoši gaisa temperatūrai iespējama lokāla sala ietekme	ESI INFORMĒTS, ka gaidāms stiprs sals. Pastāv veselības traucējumu risks atsevišķām iedzīvotāju grupām, piemēram, vecākiem cilvēkiem un zīdaiņiem, arī bezpajumtniekiem	ESI GATAVS ļoti stipram salam! Pastāv paaugstināts veselības traucējumu risks atsevišķām iedzīvotāju grupām, piemēram, vecākiem cilvēkiem un zīdaiņiem, arī bezpajumtniekiem. Seko un rīkojies atbilstoši norādījumiem, ko sniedz atbildīgās institūcijas	RĪKOJIES, ir gaidāms bīstami stiprs sals! Pasargā sevi un atbalsti cilvēkus, kas visvairāk pakļauti sala ietekmei. Seko norādījumiem, ko sniedz atbildīgās institūcijas. Ir iespējami infrastruktūras funkcionēšanas traucējumi

9. Karstums:

9.1. karstuma viļņiem jeb ilgstošu nepārtraukta karstuma periodu biežuma un intensitātes pieaugumam arvien biežāk tiek pievērsta pastiprināta uzmanība, jo tie negatīvi ietekmē cilvēku veselību un mirstību, sevišķi vasarā;

9.2. spēcīgi karstuma viļņi var izraisīt arī kultūraugu bojājumus, tūkstošiem nāves gadījumu no hipertermijas un plašus strāvas zudumus, jo masveidā tiek izmantoti gaisa kondicionieri un ventilatori;

9.3. karstuma intensitātes klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti šādi kritēriji:

[11] LVĢMC sadarbībā ar VUGD izstrādātais materiāls.

3.7. tabula "Hidroloģiskajām un meteoroloģiskajām parādībām definētie riski dažādiem brīdinājumu līmeņiem un vispārējie ieteikumi rīcībai šajos gadījumos"[12]

Laika parādības intensitātes apzīmējums	KARSTUMS	STIPRS KARSTUMS	ĻOTI STIPRS KARSTUMS	EKSTREMĀLI STIPRS KARSTUMS
Karstums	maksimālā gaisa temperatūra ≤+26 ° vai arī +27...+30° tikai vienu dienu	maksimālā gaisa temperatūra +27...+30° divas dienas un ilgāk	maksimālā gaisa temperatūra +31...+34° divas dienas un ilgāk	maksimālā gaisa temperatūra ≥ +35°
	Nav gaidāms, ka augsta gaisa temperatūra izraisīs būtisku ietekmi, tomēr atbilstoši gaisa temperatūrai iespējama lokāla karstuma ietekme	ESI INFORMĒTS, ka ir gaidāms stiprs karstums! Karstums rada veselības traucējumu risku atsevišķām iedzīvotāju grupām - zīdaiņiem, gados vecākiem cilvēkiem, cilvēkiem ar hroniskām saslimšanām! Karstuma laikā, atpūšoties pie ūdens, neesi pārgalvīgs un nepakļauj sevi straujai atdzišanai!	ESI GATAVS, ka gaidāms ļoti stiprs karstums, seko un rīkojies atbilstoši norādījumiem, ko sniedz atbildīgās institūcijas! Karstums rada veselības traucējumu risku plašam iedzīvotāju lokam, bet sevišķi zīdaiņiem, gados vecākiem cilvēkiem, cilvēkiem ar hroniskām saslimšanām! Karstuma laikā, atpūšoties pie ūdens, neesi pārgalvīgs un nepakļauj sevi straujai atdzišanai!	RĪKOJIES, ir gaidāms ekstremāli stiprs karstums, seko un rīkojies atbilstoši norādījumiem, ko sniedz atbildīgās institūcijas! Karstums rada veselības traucējumu risku visiem, bet sevišķi zīdaiņiem, gados vecākiem cilvēkiem, cilvēkiem ar hroniskām saslimšanām! Karstuma laikā, atpūšoties pie ūdens, neesi pārgalvīgs un nepakļauj sevi straujai atdzišanai! Karstuma ietekmē būs nepieciešams mainīt vai atcelt dienas laikā ieplānotās aktivitātes un darbus. Ir sagaidāmi infrastruktūras funkcionēšanas traucējumi!

10. Sausums:

10.1. sausums ir apstākļi dabā, kad ilgāku laika periodu netiek novēroti nokrišņi. Sevišķi nelabvēlīgi apstākļi var veidoties, ja tas tiek novērots aktīvās veģetācijas periodā, vienlaikus iestājoties arī karstumam, – tad sausums būtiski ietekmē lauksaimniecību, kā arī mežsaimniecību;

10.2. sausuma apstākļos parasti ievērojami pieaug ugunsbīstamība mežos;

10.3. sausuma apstākļu raksturošanai tiek izmantoti sekojoši SPI kritēriji:

10.3.1. mēreni sauss -1…-1,49;

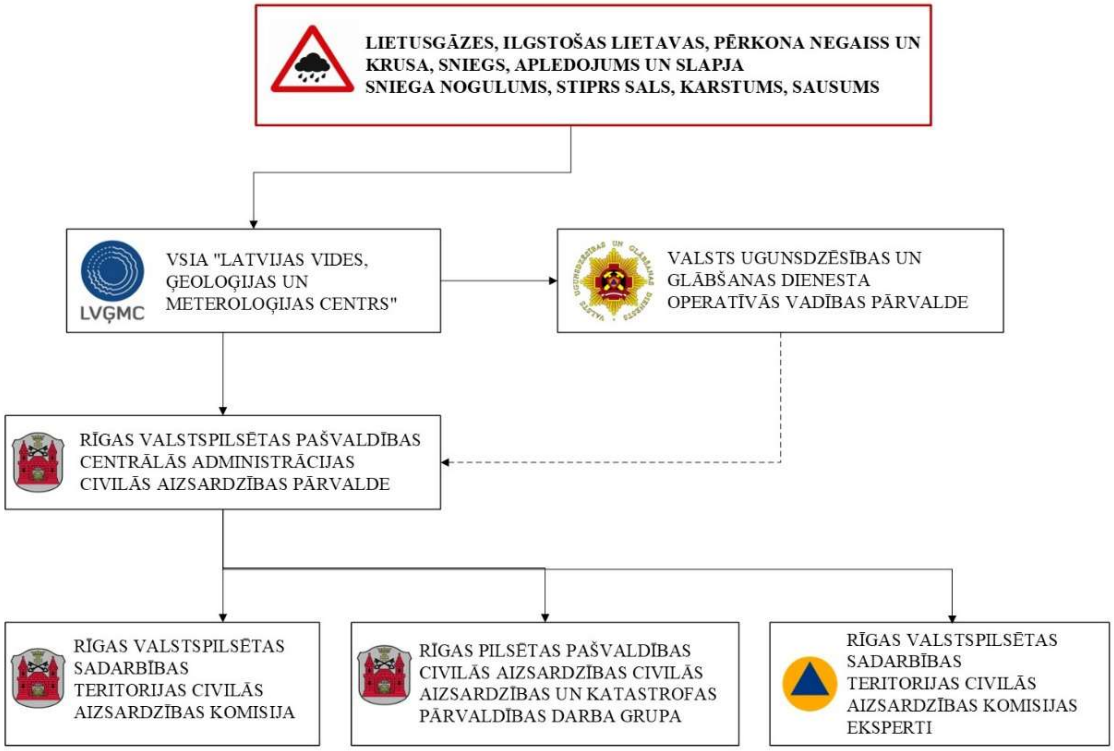
10.3.2. ļoti sauss -1,5…-2;

10.3.3. ekstremāli sauss, ja SPI ir ≤ -2.

[12] LVĢMC sadarbībā ar VUGD izstrādātais materiāls.

11. Iestāžu, dienestu, organizāciju u. c. informācijas apmaiņa un reaģēšanas aktivizācijas shēma lietusgāžu, ilgstošu lietavu, pērkona negaisa un krusas, sniega un puteņa, apledojuma un slapja sniega noguluma, stipra sala, karstuma, sausuma gadījumā (skatīt 3.1. shēmu).

3.1. shēma

12. Seku novēršanai tiek izstrādāts ierobežotas pieejamības (IP) algoritms, kurš sevī ietver:

12.1. prevenciju;
12.2. seku novēršanā iesaistīto struktūrvienību atbildības;
12.3. seku novēršanā izmantojamos resursus, resursu administrēšanu;
12.4. nodarīto postījumu kompensācijas mehānismu.

13. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi lietusgāzes, ilgstošu lietavu, pērkona negaisa un krusas, sniega un puteņa, apledojuma un slapja sniega noguluma, stipra sala, karstuma, sausuma gadījumā (4.pielikums).

C. Izmantotā literatūra

1. MK 26.08.2020. rīkojums Nr. 476 "Par Valsts civilās aizsardzības plānu", 5.pielikums "Lietusgāzes, ilgstošas lietavas, pērkona negaiss un krusa, sniegs un putenis, apledojums un slapja sniega nogulums, stiprs sals, karstums, sausums".
https://likumi.lv/ta/id/317006-par-valsts-civilas-aizsardzibas-planu
2. Slimību profilakses un kontroles centra informatīvais materiāls "Drošības pasākumi karstajā laikā".
https://www.spkc.gov.lv/lv/karstums?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

3. Publikācija sociālajā medijā *Delfi* "Mediķu padomi, kā sevi pasargāt no sala". https://www.delfi.lv/life/56017206/veseliba/46918437/mediku-padomi-ka-sevi-pasargat-no-sala

4. Rīgas pilsētas Apkaimju iedzīvotāju centra 20.12.2022. publikācija "Rīgā otrdien apledos ielas un ietves – iedzīvotājiem jārēķinās ar apgrūtinātu pārvietošanos". https://apkaimes.lv/riga-otrdien-apledos-ielas-un-ietves-iedzivotajiem-jarekinas-ar-apgrutinatu-parvietosanos/

5. VUGD informatīvais materiāls "Vai tu zini, kā rīkoties ārkārtas gadījumos?". https://www.vugd.gov.lv/lv/vai-tu-zini-ka-rikoties-arkartas-gadijumos

4. Pali, plūdi un vējuzplūdi

Sadaļas saturs:

A. Ieteikumi personām, kuras uzturas Pašvaldības administratīvajā teritorijā
B. Katastrofas/apdraudējuma vispārējais raksturojums
C. Izmantotās literatūras saraksts

A. Ieteikumi personām, kuras uzturas Pašvaldības administratīvajā teritorijā

1. Rīcība palu, plūdu, vējuzplūdu gadījumā: ja negaidīti sākušies plūdi un nav iespējams evakuēties un apdraudēta tava veselība vai dzīvība:

1.1. zvani Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam – tālrunis **112**;

1.2. pārvietojies uz ēkas augšējiem stāviem vai jumtu. Ja plūdi sākušies naktī, izmanto gaismas signālu, lai glābējiem signalizētu par savu atrašanās vietu;

1.3. esi mierīgs, pārliecināts un rīkojies operatīvi, ja tuvākā apkārtne un mājoklis var strauji applūst;

1.4. operatīvie dienesti steigsies palīgā;

1.5. aktīvā ledus iešanas laikā vai ledus sastrēgumu veidošanās vietās nekāp uz ledus.

2. Ja tiek saņemts brīdinājums par plūdiem:

2.1. nekavējoties atrodi drošu vietu (pārvietojies uz augstāku vietu vai augstāku stāvu, vietai ir jāatrodas virs iespējamā applūšanas līmeņa);

2.2. ja ir iespējams, tad evakuējies prom no bīstamās zonas;

2.3. nemēģini pārvarēt (izbrist), pārpeldēt vai izbraukt cauri applūdušajai teritorijai;

2.4. ja atrodies drošā vietā (virs iespējamās applūšanas līmeņa), paliec uz vietas un gaidi palīdzību.

3. Privātmājās:

3.1. novērtē iespējamos apdraudējumus savam īpašumam (saimniecībai);

3.2. lai samazinātu plūdu nodarītos materiālos zaudējumus, pārvieto mantas no pagrabtelpām un pirmajiem stāviem uz augšējiem stāviem vai bēniņiem, nostiprini pagalmā un mājas tuvumā esošus priekšmetus;

3.3. sagatavo mantas, ko ņemsi līdzi evakuējoties, jo māja var applūst īsā laika brīdī;

3.4. sagatavo evakuācijai izmantojamos transportlīdzekļus (automašīnas u. c.) un pieejamos peldošos līdzekļus (laivas, plostus u. c.);

3.5. atstājot māju un saimniecības ēkas, atslēdz elektroenerģijas un gāzes padevi,

vietējās apkures ierīces un iekārtas, aizver logus, durvis, lūkas un slēģus;

3.6. lai novērstu iespējamo vides piesārņojumu un apdraudējumu cilvēku veselībai, izsūknē notekūdeņus un tualetes bedres;

3.7. uz drošu vietu pārvieto dažādas ķīmiskās vielas un produktus, norobežo un izved atkritumus;

3.8. evakuācijas gadījumā paziņo par to tuviniekiem.

4. Daudzdzīvokļu ēkā:

4.1. novērtē iespējamos apdraudējumus;

4.2. sagatavo mantas, ko ņemsi līdzi evakuējoties, jo māja var applūst īsā laika brīdī;

4.3. sagatavo evakuācijai izmantojamos transportlīdzekļus (automašīnas u.c.) un pieejamos peldošos līdzekļus (laivas, plostus u.c.);

4.4. atslēdz elektroiekārtas no strāvas (ja iespējams izslēdz elektrodrošinātājus), aizver logus, durvis;

4.5. pārliecinies, ka ziņu saņēmuši kaimiņos dzīvojošie cilvēki, gados veci cilvēki vai cilvēki ar redzes un dzirdes traucējumiem;

4.6. iespēju robežās sniedz atbalstu gados veciem cilvēkiem vai cilvēkiem ar redzes un dzirdes traucējumiem, lai arī viņi varētu droši evakuēties;

4.7. evakuācijas gadījumā paziņo par to tuviniekiem.

5. Vērsies savā pašvaldībā un noskaidro, vai tavas ģimenes mājoklis atrodas plūdu apdraudētajā teritorijā (https://videscentrs.lvgmc.lv/iebuvets/pludu-riska-un-pludu-draudu-kartes).

6. Klausies meteorologu brīdinājumus un seko situācijas attīstībai sava mājokļa tuvumā, informē kaimiņus.

7. Noskaidro un saglabā savā mobilajā tālrunī un piezīmju grāmatiņā tālruņu numurus, uz kuriem jāzvana, lai ziņotu par plūdu sākšanos un saņemtu palīdzību, – Pašvaldības un operatīvo dienestu tālruņu numurus (piemēram, **112**).

8. Ja atrodies plūdu apdraudētā teritorijā, savlaicīgi parūpējies par veciem cilvēkiem, bērniem, invalīdiem un slimniekiem, atrodot viņiem šajā laikā drošāku mājvietu pie radiem vai draugiem.

9. Apzini vietu, kur nepieciešamības gadījumā evakuēt mājlopus, mājdzīvniekus un kā tos nodrošināt ar barību. Ja tādas iespējas nav, tad savlaicīgi vērsies pēc palīdzības savā Pašvaldībā.

10. Iepazīsties ar laika prognozi konkrētai dienai un tuvākajām dienām (ja plāno doties prom no mājām uz ilgāku laikposmu).

11. Sagatavo rīcības plānu savai mājsaimniecībai, tostarp mājdzīvniekiem, lai zinātu, ko darīt, kur doties un kas būs nepieciešams.

12. Sagatavo nepieciešamos pārtikas produktus (kas nebojājas) un ūdeni vairākām

dienām, kā arī nepieciešamās saimniecības preces un apģērbu.

13. Rēķinies ar to, ka var nākties nekavējoties doties prom (evakuēties).

14. Iedzīvotāju brīdināšana un informēšana:

4.1. attēls

15. Seko līdzi atbildīgo dienestu mājaslapās:
15.1. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests – www.vugd.gov.lv;
15.2. VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" – www.videscentrs.lvgmc.lv.

16. Seko līdzi sociālajā tīklā *Facebook*:
16.1. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests;
16.2. VSIA "Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs".

17. Seko līdzi sociālajā tīklā *X:*
17.1. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests – @ugunsdzeseji;
17.2. VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" – @VSIA_LVGMC.

18. Seko līdzi sociālajā tīklā *Instagram* – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests – ugunsdzēsēji.
19. Sekojiet aktuālajai informācijai aplikācijā "112 Latvija" un tīmekļavientē www.112.lv.

B. Katastrofas/apdraudējuma vispārējais raksturojums

1. Pali:
1.1. ūdens līmeņa celšanās, kas konkrētos klimatiskos apstākļos katru gadu atkārtojas vienā un tajā pašā sezonā, kuras laikā notiek lielu ūdenstilpei piegulošo teritoriju – palieņu un citu teritoriju applūšana;
1.2. Latvijā pali ir pavasarī – parasti martā vai aprīlī – sniega kušanas laikā;
1.3. palu laikā paliene izveidojas par milzīgu ūdenskrātuvi, kas reizē darbojas kā dabisks ūdens "sūklis".

2. Plūdi:
2.1. sauszemes teritorijas applūšana ar ūdeni;
2.2. galvenie plūdu iemesli ir ilgstoši nokrišņi, sniega kušana, ledus sastrēgumi, kuru

dēļ ūdens nevar tecēt pa upi un ceļas ūdens līmenis;

2.3. plūdi var būt arī tad, ja ūdens līmeņa celšanos neiztur kāds dambis, aizsprosts vai cita aizsargkonstrukcija un tad applūst plašas teritorijas;

2.4. plūdu cēloņi ir vētras uzplūdi jūras piekrastē un strauja ūdens līmeņa celšanās upēs un ezeros palu un lietus uzplūdu laikā. Augstākie ūdens līmeņi tiek sasniegti ziemas vidū vai vēlā rudenī vētru laikā, kad ziemeļrietumu virziena vēji izraisa uzplūdus Rīgas jūras līcī;

2.5. plūdi var rasties bez brīdinājuma, tie var izraisīt traucējumus sabiedriskajam transportam (apturot, vai ierobežojot tā kustību), kā arī sabojāt ēkas un radīt zemes nogruvumus;

2.6. plūdu riskam ir pakļautas gan lielāko upju palieņu platības (Daugavas senleja), gan lielākajiem ezeriem (Ķīšezers) piegulošās platības;

2.7. Daugavas lejteces, Ķīšezera un Baltezera ūdens līmeņa režīms ir atkarīgs no jūras līmeņa svārstībām, kā arī no vējuzplūdiem un vējatplūdiem.

3. Vējuzplūdi:

3.1. vēja darbības izraisītas ūdenstilpes līmeņa svārstības, kas rada tā paaugstināšanos pretvēja krastā;

3.2. vējuzplūdi mēdz izraisīt nopietnus teritoriju applūdumus un radīt lielus materiālos zaudējumus;

3.3. sevišķi bīstamas situācijas veidojas gadījumos, kad Ziemeļeiropu šķērso vairāki aktīvi cikloni, kuri nes vairākkārtēju rietumu vēju pastiprināšanos, veicinot ūdens pieplūdumu vispirms Rīgas jūras līcī, bet pēc tam arī upēs.

4. Plūdu prognozēšana, agrīnā brīdināšana un rīcības algoritms:

4.1. plūdu prognožu un agrās brīdināšanas sistēma dod iespēju paredzēt hidroloģiskās parādības, kuras izraisa laikapstākļu izmaiņas;

4.2. plūdu prognozes dod iespēju atbildīgajiem dienestiem paredzēt plūdu apmērus un veikt nepieciešamos sagatavošanās pasākumus, lai pasargātu apdraudēto teritoriju iedzīvotājus un lai tiktu nodarīti pēc iespējas mazāki materiālie zaudējumi īpašumiem, infrastruktūrai un kultūras mantojumam;

4.3. plūdu prognožu un agrās brīdināšanas sistēmu uztur LVĢMC, sniedzot šādu informāciju:

4.3.1. ikdienas noteces prognozes Daugavā;

4.3.2. mēneša prognozes Daugavai (https://videscentrs.lvgmc.lv/iebuvets/pludu-riska-informacijas-sistema);

4.3.3. ledus uzlūšanas sākuma prognoze pirmspalu periodā;

4.3.4. pavasara palu maksimālo ūdens līmeņu prognoze;

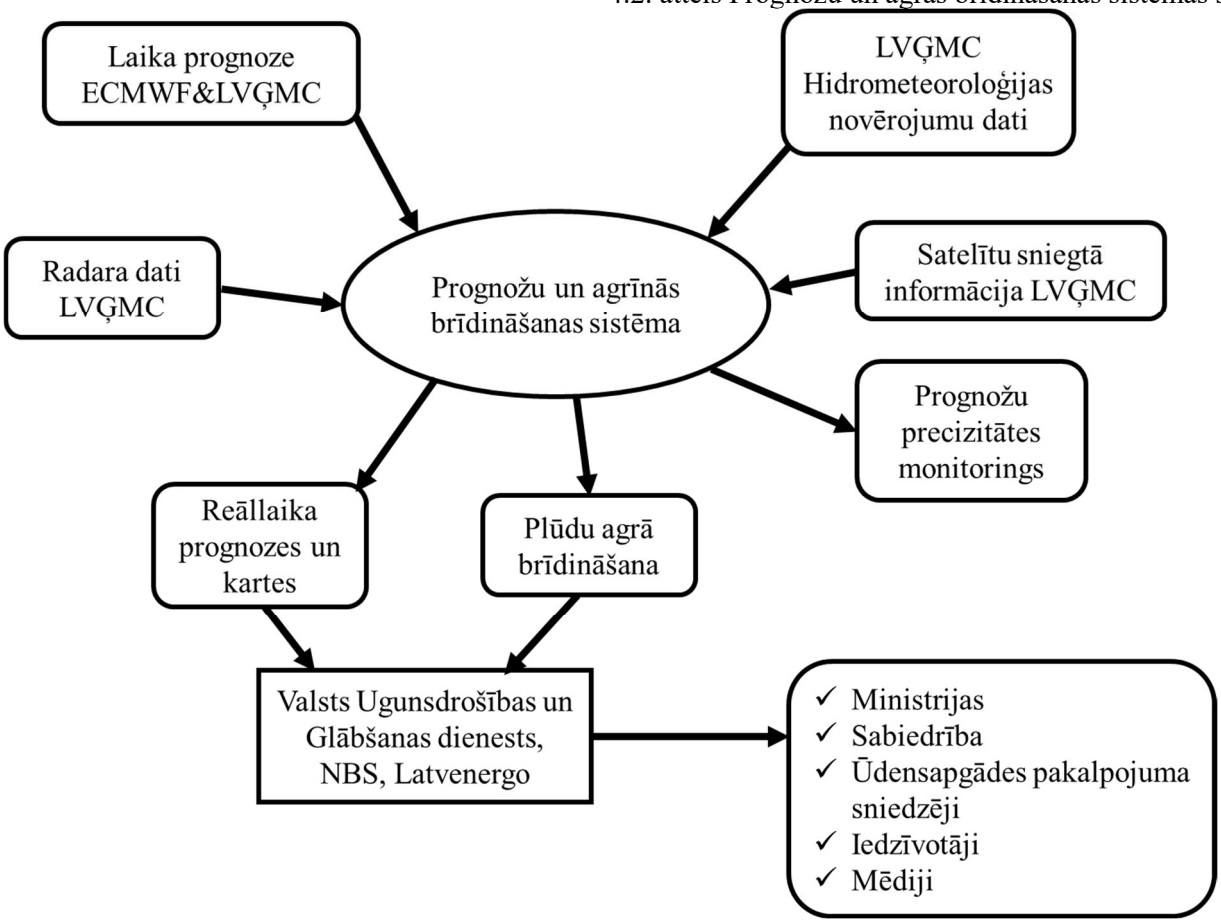
4.3.5. pavasara palu maksimālo caurplūdumu prognoze;

4.3.6. pavasara palu maksimuma termiņu prognoze;

4.3.7. operatīvā informācija VUGD, NBS un AS "Latvenergo" plūdu draudu gadījumos, brīdinājumi nepieciešamības gadījumos (NBS, AS "Latvenergo", VUGD, kas informē medijus un iedzīvotājus).[13]

[13] LVĢMC Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.–2027. gadam.

4.2. attēls Prognožu un agrās brīdināšanas sistēmas shēma

5. Rīgā ir vairākas teritorijas, kuras apdraud varbūtējie plūdi, un šīs teritorijas ir:
5.1. Buļļupe (Vakarbuļļi, Rītabuļļi, Daugavgrīva, Bolderāja);
5.2. Vecdaugava;
5.3. Hapaka grāvis un Beķera grāvis (Krēmeri, Voleri, Spilve);
5.4. Ķīšezers, Juglas kanāls, Juglas ezers un Baltezers;
5.5. Sarkandaugava;
5.6. Zunda kanāls (Ķīpsala, Klīversala, Mārupītes lejtece);
5.7. Bieķengrāvis (Mūkusala, Bieķensala, Lucavsala);
5.8. Krasta iela no Salu tilta līdz Dienvidu tiltam.[14]

6. LVĢMC speciālisti izvērtē hidroloģiskos apstākļus un brīdinājumus par plūdu draudiem.

[14] HydroClimateStrategyRiga Nr.LIFE08 ENV/LV/000451 – Plūdu riska pārvaldības plāns Rīgas pilsētai.

4.1. tabula "Hidroloģiskajām un meteoroloģiskajām parādībām definētie riski dažādiem brīdinājumu līmeņiem un vispārējie ieteikumi rīcībai šajos gadījumos"[15]

Brīdinājuma līmenis	ZAĻŠ ŪDENS LĪMENIS ZEMĀKS PAR PLŪDU DRAUDU LĪMENI*	DZELTENS Esi informēts! AUGSTS ŪDENS LĪMENIS*	ORANŽS Esi gatavs! ĻOTI AUGSTS ŪDENS LĪMENIS*	SARKANS Rīkojies! EKSTREMĀLI AUGSTS ŪDENS LĪMENIS*
Ūdens līmenis upēs plūdu laikā (tai skaitā palu laikā un ledus sastrēgumu gadījumā).	Ikdienā ierastas ūdens līmeņa svārstības.	Ūdens līmeņa būtiska paaugstināšanās.	Teritoriju applūšana	Plūdi
	Nav gaidāms, ka ūdens līmeņa svārstības izraisīs būtisku ietekmi, tomēr iespējama lokāla vai maznozīmīga plūdu ietekme.	ESI INFORMĒTS par potenciāli plūdiem visvairāk pakļautajām teritorijām. Pārvietojoties plūdu apdraudētajās teritorijās, ir jābūt piesardzīgam.	ESI GATAVS pasargāt sevi un savu īpašumu. Iespējama īpašumu un transporta infrastruktūras applūšana. Var tikt traucēta elektroenerģijas un ūdens piegāde, telekomunikāciju sakari. Iespējams, būs neieciešama evakuācija. Iedzīvotāji tiek aicināti neapmeklēt un nepārvietoties plūdu apdraudētajās teritorijās.	RĪKOJIES, lai pasargātu sevi, un seko norādījumiem, ko sniedz atbildīgās institūcijas! Gaidāma plaša īpašumu applūšana, kas apdraud dzīvību, kā arī evakuācija. Ļoti apgrūtināta pārvietošanās un traucēta elektroenerģijas un ūdens apgāde, telekomunikāciju sakari. Iedzīvotāji tiek aicināti pamest apdraudētās piekrastes teritorijas un sekot visiem atbildīgo institūciju norādījumiem.

[15] LVĢMC sadarbībā ar VUGD izstrādātais materiāls.

7. Vēja darbības izraisītas ūdenstilpes līmeņa svārstības, kas rada tā paaugstināšanos pretvēja krastā.

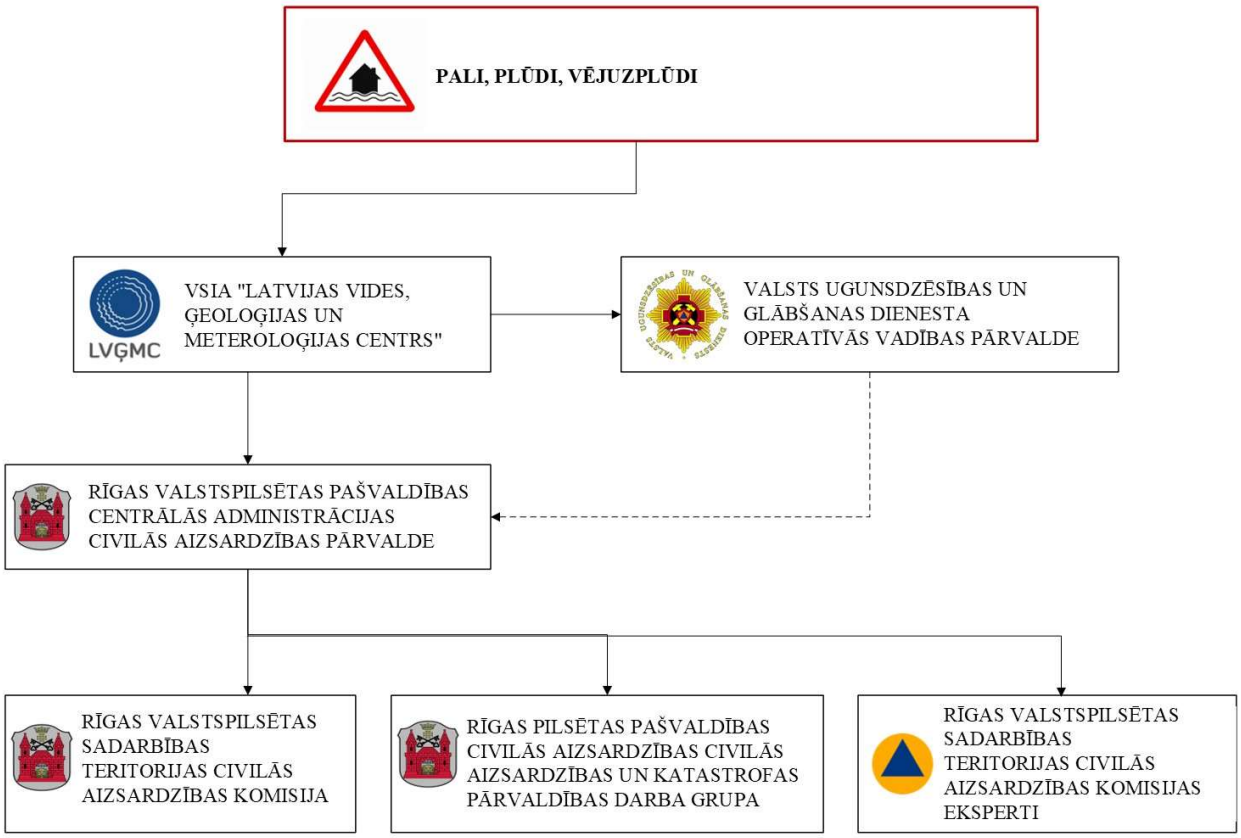
4.2. tabu "Hidroloģiskajām un meteoroloģiskajām parādībām definētie riski dažādiem brīdinājumu līmeņiem un vispārējie ieteikumi rīcībai šajos gadījumos"[16]

Hidroloģiskās parādības intensitātes apzīmējums	ŪDENS LĪMENIS ZEMĀKS PAR PLŪDU DRAUDU LĪMENI	AUGSTS ŪDENS LĪMENIS	ĻOTI AUGSTS ŪDENS LĪMENIS	EKSTREMĀLI AUGSTS ŪDENS LĪMENIS
Ventspilī	≤ +94 cm LAS	+95...+134 cm LAS	+135...+154 cm LAS	≥ +155 cm LAS
Liepājā	≤ +104 cm LAS	+105...+134 cm LAS	+135...+154 cm LAS	≥ +155 cm LAS
Rīgā	≤ +114 cm LAS	+115...+154 cm LAS	+155...+184 cm LAS	≥ +185 cm LAS
Ūdens līmenis vējuzplūdu laikā	Nav gaidāms, ka ūdens līmeņa svārstības izraisīs būtisku ietekmi, tomēr iespējama lokāla vējuzplūdu ietekme piekrastes rajonos	ESI INFORMĒTS par potenciāli plūdiem visvairāk pakļautajām teritorijām, kurās stiprs vējš kopā ar lieliem viļņiem var izraisīt piekrastes applūšanu. Pārvietojoties piekrastes rajonos, esi piesardzīgs	ESI GATAVS, stipram vējam un augstiem viļņiem. Tas var izraisīt piekrastes un ar to saistīto zemo vietu applūšanu upju un ezeru tuvumā, kā arī kāpu un piekrastes infrastruktūras, piemēram, dambju vai ostu bojājumus. Iespējams, būs nepieciešama evakuācija. Neapmeklē un nepārvietojies apdraudētajās teritorijās	RĪKOJIES! Stiprs vējš un augsti viļņi izraisīs plašu piekrastes un ar to saistīto zemo vietu applūšanu upju un ezeru tuvumā, kā arī nopietnus piekrastes infrastruktūras un aizsardzības būvju bojājumus. Iespējama īpašumu applūšana, kas apdraud dzīvību, kā arī evakuācija. Nekavējoties pamet apdraudētās piekrastes teritorijas un seko visiem atbildīgo institūciju norādījumiem

8. Iestāžu, dienestu, organizāciju u. c. informācijas apmaiņa un reaģēšanas aktivizācijas shēma palu, plūdu un vējuzplūdu gadījumā (skatīt 4.1. shēmu).

[16] LVĢMC sadarbībā ar VUGD izstrādātais materiāls.

4.1. shēma "Pali, plūdi, vējuzplūdi"

9. Seku novēršanai tiek izstrādāts ierobežotas pieejamības (IP) algoritms, kurš sevī ietver:

9.1. prevenciju;

9.2. seku novēršanā iesaistīto struktūrvienību atbildības;

9.3. seku novēršanā izmantojamos resursus, resursu administrēšanu;

9.4. nodarīto postījumu kompensācijas mehānismu.

10. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi palu, plūdu, vējuzplūdu gadījumā (3. pielikums).

C. Izmantotās literatūras saraksts

1. VUGD Informatīvais materiāls "Plūdi".
https://www.vugd.gov.lv/lv/pludi

2. LVĢMC Plūdu riska informācijas sistēma.
https://videscentrs.lvgmc.lv/iebuvets/hidrologiskas-prognozes

3. IeM, VUGD, NMPD informatīvais materiāls "Vai tu zini, kā rīkoties ārkārtas gadījumos?".
https://www.vugd.gov.lv/lv/vai-tu-zini-ka-rikoties-arkartas-gadijumos

4. MK 26.08.2020. rīkojums Nr. 476 "Par Valsts civilās aizsardzības plānu", 4.pielikums "Pali, plūdi un vējuzplūdi".

https://likumi.lv/ta/id/317006-par-valsts-civilas-aizsardzibas-planu

5. LVĢMC Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.–2027. gadam.

5. Vētras (vēja brāzmas), viesuļi, krasas vēja brāzmas

Sadaļas saturs:

A. Ieteikumi personām, kuras uzturas Pašvaldības administratīvajā teritorijā
B. Katastrofas/apdraudējuma vispārējais raksturojums
C. Izmantotā literatūra

A. Ieteikumi personām, kuras uzturas Pašvaldības administratīvajā teritorijā

1. Rīcība vētras (vēja brāzmu), viesuļa, krasu vēja brāzmu gadījumā:

1.1. klausies meteorologu brīdinājumus, seko situācijas attīstībai;

1.2. ievēro dienestu, iestāžu norādījumus un ieteikumus;

1.3. ja ir iespējams, paliec vai uzturies telpās.

2. Ko darīt, ja sākusies vētra (vēja brāzmas), viesulis, krasas vēja brāzmas un ja esi ēkā:

2.1. atvieno no strāvas elektroierīces;

2.2. nemazgā rokas, traukus, veļu, neej dušā;

2.3. nekurini plīti vai krāsni;

2.4. stingri aizver logus, durvis un bēniņu lūkas;

2.5. neej pie logiem vai durvīm, neuzturies verandā, uz balkona vai lodžijas;

2.6. neaizmirsti par ugunsdrošību. Ja vētras rezultātā ir radušies elektrības pārrāvumi, pārvietojoties pa māju, izmanto lukturīti. Neatstāj degošu sveci bez uzraudzības.

3. Ko darīt, ja sākusies vētra (vēja brāzmas), viesulis, krasas vēja brāzmas un ja esi ārpus telpām:

3.1. patveries ēkā vai automašīnā. Ja esi automašīnā, atrodi drošu vietu, kur apstāties, paliec tajā, ieslēdz avārijas gaismas signālu;

3.2. neuzturies un nenovieto transportlīdzekļus zem vientuļiem kokiem, celtniecības sastatnēm, reklāmas stendiem, elektropārvades līnijām;

3.3. izvairies no patveršanās nojumē, sīku konstrukciju ēkās vai zem lieliem atsevišķi augošiem kokiem atklātā teritorijā;

3.4. atrodoties uz ūdens, mēģini nokļūt krastā un nekavējoties meklē patvērumu;

3.5. vētras (vēja brāzmu), viesuļa, krasu vēja brāzmu gadījumā nemakšķerē vai nepeldies;

3.6. nelieto lietussargu, tas apgrūtina redzamību, pastiprināti uztver vēja brāzmas un var savainot citus cilvēkus;

3.7. neej pāri tiltiem, nepieciešamības gadījumā var zem tilta paslēpties un nogaidīt, līdz pāriet stiprās vēja brāzmas.

4. Kā sagatavoties vētrām (vēja brāzmām), viesuļiem, krasām vēja brāzmām:

4.1. parūpējies, lai mobilais telefons būtu pilnībā uzlādēts, lai nepieciešamības

gadījumā varētu izsaukt operatīvos dienestus pa tālruni **112**;

4.2. sagatavo kabatas lukturīšus un pārliecinies, ka mājās ir baterijas, kuras ievietot radioaparātā. Elektrības pārrāvumu laikā radioaparāts būs tava vienīgā iespēja uzzināt par notikušo, kā arī operatīvo dienestu ieteikumus turpmākai rīcībai;

4.3. daudzdzīvokļu māju iemītnieki ir aicināti pārliecināties par to, ka uz viņu balkoniem neatrodas lietas, kuras vējš var aizpūst, tādējādi apdraudot garāmgājēju veselību un dzīvību. Tās lietas, kuras nevar pārvietot uz iekštelpām, ir stingri jānostiprina;

4.4. privātmāju un lauku iedzīvotājiem ir jāpārliecinās, ka viņu māju pagalmā visas vieglākās lietas ir piesietas vai nostiprinātas tā, ka vējš tās nevar aizpūst;

4.5. ja nepieciešams novietot automašīnu, tad izvēlies vietu, kas nav zem kokiem vai tiešā to tuvumā;

4.6. ēkās vai objektos, kur nav pieļaujami elektroapgādes pārtraukumi, īpašniekiem vajadzētu savlaicīgi izveidot pārvietojamo elektroenerģijas avotu pieslēguma vietas.

5. Elektrodrošība vētras laikā – ja uz mājas ir uzgāzies vēja nolauzts koks, kas vienlaikus arī traucē elektroapgādi, nekādā gadījumā netuvojies lūzuša koka bojātām vai pārrautām elektrolīnijām, bet nekavējoties sazinies ar AS "Sadales tīkls" Klientu servisu pa bezmaksas tālruni **8404** un informē par situāciju.

6. Kā rīkoties, ja pazūd elektrība:

6.1. vispirms pārbaudi, vai nav izslēgušies drošinātāji;

6.2. ja elektrības nav visā mājā, bet kaimiņos ir, sazinies ar mājas apsaimniekotāju;

6.3. ja elektrība nav arī kaimiņmājās, sazinies ar AS "Sadales tīkls" Klientu servisu pa bezmaksas tālruni **8404**;

6.4. ja ir nogāzušies koki, pārrauti vadi, notikusi avārija vai cits negadījums, zvani VUGD pa tālruni **112**. Visā valstī neatliekamo medicīnisko palīdzību var izsaukt, zvanot pa tālruni **113**;

6.5. atslēgumus elektrotīklā ir iespējams apskatīt AS "Sadales tīkls" mājaslapas digitālajā kartē https://karte.sadalestikls.lv/lv/atslegumi-elektrotikla.

5.1.attēls VUGD drošības padomi negaisa vai spēcīgu vēja brāzmu laikā

7. Iedzīvotāju brīdināšana un informēšana (skatīt 5.2. attēlu):

5.2.attēls

7.1. seko līdzi atbildīgo dienestu mājaslapās:

7.1.1. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests – www.vugd.gov.lv;

7.1.2. VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" – www.videscentrs.lvgmc.lv;

7.2. seko līdzi sociālajā tīklā *Facebook:*

7.2.1. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests;
7.2.2. VSIA "Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs";
7.3. seko līdzi sociālajā tīklā *X:*
7.3.1. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests – @ugunsdzeseji;
7.3.2. VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" – @VSIA_LVGMC;
7.4. seko līdzi sociālajā tīklā *Instagram* – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests – ugunsdzēsēji.
8. Sekojiet aktuālajai informācijai aplikācijā "112 Latvija" un tīmekļavientē www.112.lv.

B. Katastrofas/apdraudējuma vispārējais raksturojums

1. Vispārējā informācija par vētru (vēja brāzmu), viesuli, krasu vēja brāzmu.

2. Vētra ir ļoti stiprs vējš, kura summārais ātrums 10 minūšu laikā parasti sasniedz vismaz 24 m/s, bet vēja ātrums brāzmās var sasniegt 50 un pat 100 m/s lielu ātrumu.

3. Vēja ātruma iedalījums:

5.3. attēls "Hidroloģiskajām un meteoroloģiskajām parādībām definētie riski dažādiem brīdinājumu līmeņiem un vispārējie ieteikumi rīcībai šajos gadījumos"[17]

Brīdinājuma līmenis	ZAĻŠ	DZELTENS Esi informēts!	ORANŽS Esi gatavs!	SARKANS Rīkojies!
Laika parādības intensitātes apzīmējums	BEZVĒJŠ LĪDZ STIPRS VĒJŠ	VĒTRAS SPĒKA VĒJA BRĀZMAS	STIPRAS VĒTRAS SPĒKA VĒJA BRĀZMAS	ORKĀNA SPĒKA VĒJA BRĀZMAS
Vējš, maksimālās brāzmas	≤ 19 m/s	20-24 m/s	25-32 m/s	≥33 m/s
	Nav gaidāms, ka vējš izraisīs būtisku ietekmi, tomēr iespējama lokāla ietekme	ESI INFORMĒTS, ka nolauzti koku zari, nefiksēti priekšmeti vai atlūzas var tikt nestas pa gaisu, tādēļ āra aktivitātes var tikt traucētas	ESI GATAVS, ka nolauzti koki, nenostiprināti priekšmeti vai atlūzas var radīt bojājumus un postījumus. Iespējami elektroapgādes traucējumi	RĪKOJIES, lai pasargātu sevi! Personīgajai drošībai risku rada lauzti koki, nenostiprināti priekšmeti un atlūzas, kas tiek nestas pa gaisu. Tas var radīt arī plašus bojājumus īpašumiem, ceļu un elektroapgādes infrastruktūrai

Piezīme. Tiek noteikts vidējais vēja ātrums 10 minūšu laika posmā metros sekundē.

4. Vētru laikā tieši vēja brāzmas izraisa lielākos postījumus. Vēja brāzmas ir raksturīgas piezemes gaisa plūsmai, jo tās izraisa berze.

5. Ekstremāls vēja ātrums ir tiešs drauds cilvēku dzīvībai un materiālajām vērtībām, tajā skaitā dažāda veida infrastruktūrai.

[17] LVĢMC sadarbībā ar VUGD izstrādātais materiāls.

6. Kraso vēja brāzmu postījumi var būt lielāki nekā vēja postījumi gadījumos, kad vēja pastiprināšanās notiek pakāpeniski. Turklāt krasās vēja brāzmas pērkona negaisa laikā visbiežāk tiek novērotas vasaras sezonā, kad kokiem ir lapas, arī tas vēja ietekmi vēl vairāk palielina.

7. Tāpat lielu vēja ātrumu var saistīt arī ar netiešu ietekmi, piemēram, augstiem viļņiem, vējuzplūdiem, kā arī piekrastes eroziju, kas var radīt ekonomiskos zaudējumus.

8. Pēc vējlauzēm pasliktinās meža sanitārais stāvoklis, jo ievērojami pieaug kukaiņu masveida savairošanās risks. It īpaši bīstama ir egļu astoņzobu mizgrauža savairošanās.

9. Iestāžu, dienestu, organizāciju informācijas apmaiņa un reaģēšanas aktivizācijas shēma vētru (vēja brāzmu), viesuļu, krasu vēja brāzmu gadījumā (skatīt 5.1. shēmu).

5.4. shēma

10. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi vētras (vēja brāzmu), viesuļa, krasu vēja brāzmu gadījumā (5. pielikums).

C. Izmantotā literatūra

1. MK 26.08.2020. rīkojuma Nr. 476 "Par Valsts civilās aizsardzības plānu" 6.pielikums "Vētras (vēja brāzmas), viesuļi, krasas vēja brāzmas".
https://likumi.lv/ta/id/317006-par-valsts-civilas-aizsardzibas-planu
2. VUGD informatīvais materiāls "Stiprs vējš, negaiss".
https://www.vugd.gov.lv/lv/stiprs-vejs-negaiss
3. VUGD informatīvais materiāls "Vai tu zini, kā rīkoties ārkārtas gadījumos?".

https://www.vugd.gov.lv/lv/vai-tu-zini-ka-rikoties-arkartas-gadijumos

6. Meža un kūdras purvu ugunsgrēki

1. Klimata pārmaiņu kontekstā ir prognozēts, ka sausuma un karstuma periodi nākotnē kļūs biežāki, kas palielina reģiona ugunsbīstamību mežos un kūdras purvos.

2. Par meža un purvu ugunsgrēka cēloni var būt apzināta vai neapzināta cilvēka darbība vai arī dabas stihija – sausums, karstums, zibens iedarbība.

3. Latvijas meži aizņem ~ 3,4 miljonus ha un klāj 52% valsts teritorijas. Latvijā ir ~2,4 tūkstošu km^2 purvu, kas aizņem 3,8% no Latvijas teritorijas. No tiem tikai daļa tiek izmantota kā kūdras ieguves vietas.

4. Pavisam Rīgā ir 10 mežu masīvi, no kuriem lielākie ir:
4.1. Kleistu–Bolderājas;
4.2. Vecāķu–Vecdaugavas;
4.3. Biķernieku;
4.4. Buļļu;
4.5. Imantas;
4.6. Mārupes;
4.7. Mangaļsalas;
4.8. Jaunciema;
4.9. Šķirotavas;
4.10. Juglas.

5. Oglekļa monoksīds (tvana gāze) parasti ir visbīstamākā gāze, kas rodas ugunsgrēkā.

6. Ūdeņraža cianīds ir toksiskā gāze, kas rodas, ja deg pamesti slāpekli saturošie materiāli. Ūdeņraža cianīda daudzums palielinās, pieaugot degšanas temperatūrai.

7. Fluoru saturošas vielas augstā temperatūrā izdala fluorūdeņradi.

8. Mežu un kūdras purvu ugunsgrēki ir vērtējami kā risks ar ļoti augstu varbūtību un nozīmīgām sekām – *nozīmīgs risks,* to realizēšanās gadījumā potenciāli apdraudētajā teritorijā var iestāties nāves gadījumi, cilvēki var gūt traumas, kā arī paredzams kaitējums ekosistēmai, materiālie zaudējumi.

9. Iespējami cietušie, bojāgājušie vai cilvēku pārvietošana uz drošām teritorijām kā tiešo, tā arī pakārtoto risku (būtiski transporta negadījumi, industriāli negadījumi un infrastruktūras bojājumi) īstenošanās rezultātā.

10. Mežu ugunsbīstamības riska novērtējumam VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" ir izstrādāts un tiek pielietots indekss – mežu degamības rādītājs, kurš tiek aprēķināts, ņemot vērā gaisa temperatūru, mitrumu un nokrišņu daudzumu – jo augstāka

gaisa temperatūra, sausāks gaiss un mazāks nokrišņu daudzums, jo straujāk pieaug ugunsbīstamības risks.

11. Tā klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai par ugunsbīstamības risku mežos tiek izmantoti šādi kritēriji:

11.1. augsta ugunsbīstamība, kad mežu degamības rādītājs sasniedz 4. klasi;

11.2. ļoti augsta ugunsbīstamība, kad mežu degamības rādītājs sasniedz 5. klasi;

11.3. ekstremāli augsta ugunsbīstamība, kad mežu degamības rādītājs sasniedz 5. klasi nedēļu un ilgāk vismaz 1/3 daļā no valsts teritorijas.

12. Meža un kūdras purvu ugunsgrēkiem piemīt arī pārrobežu izplatīšanās risks, kā rezultātā nepieciešama pārrobežu sadarbība katastrofas pārvarēšanai.[18]

13. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi meža un kūdras purva ugunsgrēka gadījumā (7. pielikums).

7. Epidēmija, pandēmija

1. Epidēmija ir infekcijas slimības izplatīšanās tādos apmēros, kas pārsniedz konkrētai teritorijai raksturīgu saslimstības līmeni, vai arī slimības parādīšanās un intensīva izplatīšanās teritorijā, kurā iepriekš tā nav reģistrēta (Epidemioloģiskās drošības likuma 1. panta 6. punkts).

2. Atkarībā no infekcijas slimības īpatnībām un izplatīšanās apstākļiem epidēmijas var atšķirties pēc intensitātes saslimušo skaita ziņā, ģeogrāfiskās izplatības, skarto iedzīvotāju grupu loka un norises ilguma.

3. Infekcijas slimības izplatības īpatnības ir atkarīgas no daudziem faktoriem, tostarp iedzīvotāju imunitātes, t. sk. vakcinācijas aptveres, dzīves apstākļiem un sanitārās kultūras līmeņa, gadalaika (dažām infekcijas slimībām raksturīga sezonalitāte), ģeogrāfiskajām un klimatiskajām joslām, klimata pārmaiņām, kā arī veikto pretepidēmijas pasākumu efektivitātes.

4. Epidēmiju un pandēmiju iespējamība palielinās situācijās, ja, piemēram, ir notikusi dabas katastrofa vai militārs iebrukums, kad lielam cilvēku skaitam ir nepieciešama izmitināšana, medicīniskā palīdzība vai īpaša aprūpe.

5. Evakuācijas laikā, masveida izmitināšanas vietās un citur, kur lielā daudzumā uzturas un pulcējas cilvēki, pastāv labvēlīgi apstākļi infekcijas slimību izplatībai.

6. Paaugstinātu epidēmijas risku nosaka vides piesārņojums (piemēram, plūdi), tīra dzeramā ūdens, drošas pārtikas, higiēnas preču un individuālo aizsardzības līdzekļu (sejas masku) trūkums, kā arī nepietiekamas zināšanas un informācija par infekcijas slimību profilaksi.

[18] Ministru kabineta 26.08.2020. rīkojuma Nr. 476 "Par Valsts civilās aizsardzības plānu" 7. pielikums.

7. Infekcijas slimību ievešanas un izplatīšanās risku palielina arī starptautiski masveida pasākumi.

8. Tāpat epidēmijas un pandēmijas draudi var rasties infekcijas pārrobežu pārnešanas gadījumā.

9. Nepietiekama infekcijas slimību atklāšana un ziņošana par šiem gadījumiem, laboratoriskās diagnostikas trūkums apgrūtina un aizkavē uzliesmojumu atklāšanu un pretepidēmijas pasākumu īstenošanu, kas arī varētu veicināt situācijas saasināšanos un epidēmijas izplatīšanos.

10. Visātrāk un visplašāk sabiedrību var skart infekcijas slimības, kas izplatās ar gaisu-pilieniem. Sīkie pilieni, kas izdalās no augšējiem elpošanas ceļiem, arī sarunas, klepus vai šķaudīšanas laikā, var nonākt cita cilvēka elpceļos, tādējādi gaisa-pilienu ceļš ir visizplatītākais apskatāmās infekcijas pārnešanas veids.

11. Covid-19 pandēmija ir radījusi milzīgu negatīvu ietekmi uz ģeopolitiku, sabiedrības veselību, ekonomiku, izglītību un sociālo un kultūras sfēru visā pasaulē. Covid-19 kā nāves pamatcēlonis vai veicinošais faktors ir identificēts 939 gadījumos 2020. gadā (3,3 % no visiem nāves gadījumiem), 5490 gadījumos 2021. gadā (16 % no visiem nāves gadījumiem) un 2752 gadījumos 2022. gadā (9,1 % no visiem nāves gadījumiem). Pasaules Veselības organizācijas ekspertu grupa 04.05.2023. izvērtēja pašreizējo epidemioloģisko situāciju un, uzsverot, ka Covid-19 pandēmija joprojām turpinās, secināja, ka tomēr priekšnoteikumi starptautiskas nozīmes ārkārtas situācijai sabiedrības veselības jomā vairs nepastāv, un tāpēc tā tika atcelta. Eksperti uzskata, ka ja nenotiks būtiskas SARS-CoV-2 izmaiņas, Covid-19 epidēmijas aktivizācija visticamāk turpināsies sezonāli. Vienlaikus epidēmijas risks saglabājas ar gripas strauju izplatīšanos – vidēji gripas sezonas laikā 3000 pacienti tiek hospitalizēti saistībā ar gripu un gripas izraisītu pneimoniju, bet ārstēšanu ambulatori saņem ap 50 000 pacientu. Lielākais nāves gadījumus skaits tiek reģistrēts nedēļās, kad ir augstākā gripas epidēmijas intensitāte. Pandēmiskā gripas vīrusa izplatīšanās gadījumā saslimušo un mirušo skaits var ievērojami pieaugt.

12. Epidēmijas vai pandēmijas iestāšanās gadījumā tās radīts apdraudējums (seku līmenis) vērtējams kā augsts, jo būtiski tiek noslogota veselības nozares kapacitāte, kā arī liela strādājošo skaita saslimšana vai darba nespēja, aprūpējot saslimušos bērnus, var ietekmēt citu sabiedrībai svarīgo pakalpojumu nodrošināšanu, piemēram, ūdensapgādi, elektroapgādi, reaģēšanu uz ugunsgrēkiem, glābšanas darbiem un citiem ar drošību saistītiem pasākumiem. Vērā ņemama ir arī paaugstinātā mirstība.

Gripa joprojām ir viena no nozīmīgākajām sezonālajām infekcijas slimībām, kas katru gadu rada būtisku slogu sabiedrības veselības aprūpes sistēmai un tautsaimniecībai. 2023.-2024. gada gripas sezonā epidēmijas intensitāte bija zemāka iepriekšējā sezonā, tomēr tā ilga ilgāk nekā ierasts. Gripas epidēmiskā izplatība Latvijā tika reģistrēta no 2024. gada 2. līdz 14. nedēļai, bet augstākā saslimstība sasniegta 7. nedēļā - 530,7 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem.

Monitoringa sezonā desmit slimnīcās tika stacionēti 6 587 pacienti ar smagu akūtu respiratoru infekciju (SARI), no kuriem 229 pacientiem bija nepieciešama ārstēšanā

intensīvās terapijas nodaļās. Vislielākais hospitalizēto pacientu īpatsvars bija vecuma grupā virs 65 gadiem, kas veidoja 43,5% no visiem stacionētajiem SARI pacientiem.

Laboratoriskās uzraudzības laikā tika izmeklēti 7080 klīniskie paraugi, no kuriem 656 tika apstiprināta gripa, tai skaitā 552 A tipa un 104 B tipa gripas vīrusi. Gripas pozitīvo paraugu vidējais īpatsvars sezonā bija 9,3%, bet visaugstākais – 29,4% - tika reģistrēts 2024. gada 5. nedēļā.

Gripas epidēmijas laikā pieauga arī izglītības iestāžu neapmeklējums un veselības aprūpe sistēmas noslodze, īpaši epidēmijas kulminācijas periodā. Ņemot vērā gripas vīrusu spēju nepārtraukti mainīties un izraisīt sezonālas epidēmijas, arī turpmāk saglabājas risks plašākai infekcijas izplatībai, īpaši ziemas sezonā, bet jauna pandēmiska gripas vīrusa paveida rašanās gadījumā saslimušo, hospitalizēto un mirušo skaits var ievērojami pieaugt.

13. Covid-19 un gripas infekcijas izplatīšanās novēršanai ir pieejams efektīvs profilakses līdzeklis – vakcinācija, kas ievērojami mazina epidēmijas negatīvo ietekmi. Papildus tam ir nozīmīga cilvēku informēšana par profilakses un pretepidēmijas nefarmaceitiskiem profilakses pasākumiem: distancēšanās, sejas maskas un respiratori, telpu ventilācija un vēdināšana, roku higiēna. Integrēta un efektīva epidemioloģiskā uzraudzība ir būtiska, lai savlaicīgi atklātu infekciju izplatības pieaugumu un pielāgotu pretepidēmijas pasākumus atbilstoši epidēmijas attīstībai un mazinātu tās negatīvās sekas.[19]

14. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi epidēmijas, pandēmijas gadījumā (8. pielikums).

8. Epizootijas

1. Epizootijas ir dzīvnieku infekcijas slimības, kurām raksturīga dzīvnieku masveida saslimšana un tās rada lielus ekonomiskos zaudējumus, ierobežo tirdzniecību ar dzīvniekiem un dzīvnieku izcelsmes produkciju. Tās ir, piemēram, Āfrikas cūku mēris, klasiskais cūku mēris, mutes un nagu sērga, putnu gripa u. c.

2. Konstatējot epizootijas uzliesmojumu, skartās novietnes dzīvnieki pakļauti nogalināšanai, savukārt noteiktā teritorijā ap skarto novietni tiek piemēroti dažādi ierobežojumi un papildus kontroles pasākumi.

3. Konstatējot epizootijas uzliesmojumu savvaļas dzīvniekiem, tiek noteikti ierobežojumi un slimības kontroles pasākumi gan slimības apkarošanai un uzraudzībai attiecīgajā savvaļas dzīvnieku populācijā, gan lauksaimniecības dzīvnieku novietnēm, atkarībā no konkrētās slimības un skartās dzīvnieku sugas.

4. Slimības uzraudzības un apkarošanas pasākumus veic valsts kompetentās iestādes.

5. Epizootiju izplatību ietekmē inficētu savvaļas dzīvnieku migrācija, inficētu lauksaimniecības dzīvnieku pārvietošana vai dzīvnieku izcelsmes produktu, kas iegūti no inficētiem dzīvniekiem, aprite. Risku rada arī dažādu dzīvnieku nelegāla pārvietošana.

[19] Ministru kabineta 26.08.2020. rīkojuma Nr. 476 "Par Valsts civilās aizsardzības plānu" 8. pielikums.

6. Epizootija tiek novērtēta ar vidēju risku.[20]

7. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi epizootijas gadījumā (8. pielikums).

9. Epifitotijas

1. Epifitotijas ir strauja augiem kaitīgo organismu (augu slimības vai kaitēkļu invāzijas) izplatīšanās, kā rezultātā rodas meža koku, kultūraugu un citu augu masveida saslimšana vai strauja bojāeja.

2. Lai cīnītos ar šiem uzliesmojumiem, tiek noteikta norobežotā teritorija, kas sastāv no inficētās zonas un buferzonas. Norobežotajā teritorijā tiek piemēroti dažādi fitosanitārie pasākumi, kuri vērsti uz to, lai pēc iespējas ātrāk ierobežotu organisma tālāku izplatīšanos vai pilnībā to iznīcinātu.

3. Masveida kukaiņu savairošanās mežaudzēs novērojama pēc ugunsgrēkiem, plūdiem, vējgāzēm, kad mežaudzes koki ir novājināti. Īpaši bīstams ir egļu astoņzobu mizgrauzis.

4. Kukaiņu masveida savairošanās risks vērtējams, kā nozīmīgs, jo tā iestāšanās gadījumā rodas būtiski zaudējumi meža nozarei, kas savukārt ietekmē ekonomiku. Ņemot vērā klimata pārmaiņas savairošanās risks var palielināties tuvāko gadu laikā.

5. Epifitotijas risks ir vērtējams kā nozīmīgs un tās iestāšanās gadījumā var rasties būtiski zaudējumi lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē, kas var ietekmēt valsts ekonomiku un starptautisko tirdzniecību. Ņemot vērā klimata pārmaiņas epifitotijas risks var palielināties tuvāko gadu laikā.[21]

6. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi epifitotijas gadījumā (10. pielikums).

[20] Ministru kabineta 26.08.2020. rīkojuma Nr. 476 "Par Valsts civilās aizsardzības plānu" 9. pielikums.
[21] Ministru kabineta 26.08.2020. rīkojuma Nr. 476 "Par Valsts civilās aizsardzības plānu" 10. pielikums.

10.Bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā

1. Bīstamo ķīmisko vielu noplūde – ražošanas tehnoloģisko procesu būtiski bojājumi, tilpņu, cauruļvadu vai bīstamo vielu pārvadāšanas līdzekļu bojājumi, kas noveduši pie bīstamo vielu noplūdes tādos daudzumos, kas apdraud cilvēku, dzīvnieku veselību un dzīvību, kā arī rada postījumus apkārtējai videi.

2. Ņemot vērā, ka Latvijā ir plaša rūpniecība ar ķīmiskām vielām, tika izstrādāti MK 21.01.2021. noteikumi Nr. 46 "Paaugstinātās bīstamības objektu saraksts", kuros objekti tiek klasificēti kategorijās pēc bīstamības.

3. Paaugstinātās bīstamības objektu sarakstā ir iekļauti dažādi, t. sk. privātpersonām piederoši, paaugstinātas bīstamības objekti.

4. Bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā var izraisīt cilvēku upurus, apdraudēt cilvēku dzīvību vai veselību, kā arī radīt kaitējumu videi un lielus materiālos zaudējumus.

5. Bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā ir vērtējama kā notikums ar vidēju risku.[22]

6. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi bīstamo ķīmisko vielu noplūdes objektā gadījumā (10. pielikums).

11.Avārija naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrā

1. Latvijā tranzīta un loģistikas sistēmā ietilpst maģistrālais naftas produktu cauruļvads (cauruļvada garums Latvijas teritorijā – 340 km).

2. Maģistrālā naftas produktu cauruļvada avārija – ar naftas produktu cauruļvadu izmantošanu saistīts notikums, kurš radījis apdraudējumu cilvēkiem, videi vai īpašumam, kā arī radījis vai rada būtiskus materiālos un finansiālos zaudējumus un pārsniedz atbildīgo valsts un pašvaldības institūciju ikdienas spējas novērst notikuma postošos apstākļus.

3. Maģistrālā naftas produktu cauruļvada avārija var notikt dažādu iemeslu dēļ, piemēram, cauruļvada tīša bojāšana, naftas produktu cauruļvada nolietojums, naftas produktu cauruļvada bojājums dabas katastrofas (plūdi, ugunsgrēks) ietekmē, terora akts, cilvēciskā faktora radītā kļūda.

4. Avāriju risks, kas saistīts ar maģistrālā naftas produktu cauruļvada lietošanu, vērtējams kā vidējais risks ar maznozīmīgu risku.

5. Naftas produktu noplūdes rezultātā var rasties grunts un ūdenstilpju piesārņojums, kā arī var tikt nodarīti lieli zaudējumi infrastruktūrai.[23]

6. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi avārijas naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrā gadījumā (11. pielikums).

---

[22] Ministru kabineta 26.08.2020. rīkojuma Nr. 476 "Par Valsts civilās aizsardzības plānu" 11. pielikums.
[23] Ministru kabineta 26.08.2020. rīkojuma Nr. 476 "Par Valsts civilās aizsardzības plānu" 12. pielikums.

12.Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā

1. Latvijā dabasgāzes apgādes sistēmu veido dabasgāzes pārvades, krātuves un sadales sistēmas (skatīt 12.1. attēlu).

2. Dabasgāzes pārvades sistēma sastāv no cauruļvadu sistēmas, tās kopējais garums Latvijas teritorijā ir 1188 km un tās maksimālais darba spiediens var sasniegt līdz 55 bar, ar visiem pārvades funkciju veikšanai nepieciešamajiem objektiem, t. sk. 40 gāzes regulēšanas stacijām, 2 gāzes regulēšanas mezgliem un gāzes mērīšanas stacijas.

3. Dabasgāzes pārvades sistēmas (maģistrāliem) cauruļvadiem pēc katriem 20–25 km ir ierīkoti krāni, kas nodrošina dabasgāzes plūsmas vadību.

4. Dabasgāzes krātuves sistēma sastāv no Inčukalna pazemes gāzes krātuves, kuru izmanto dabasgāzes uzglabāšanai.

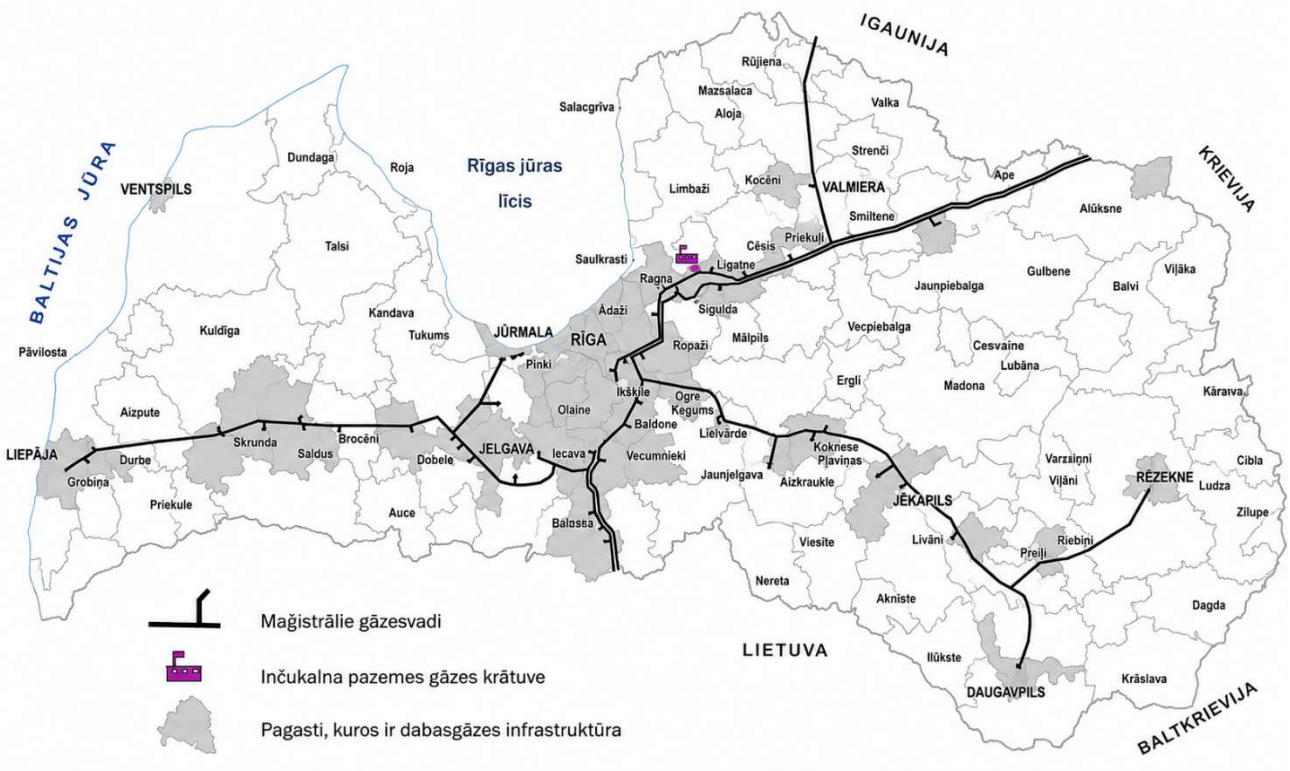
5. Inčukalna pazemes gāzes krātuve ir izvietota Krimuldas pagastā, pazemes krātuve aizņem teritoriju no Vangažiem līdz Siguldai un tās kopēja ietilpība ir 4,5 miljardi m^3 gāzes.

6. Dabasgāzes sadales sistēma – dabasgāzes cauruļvadu sistēma ar visiem sadales funkciju veikšanai nepieciešamajiem objektiem, kurus izmanto dabasgāzes transportēšanai no dabasgāzes pārvades sistēmas līdz lietotāja sistēmas piederības robežai.

7. Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā vērtējama kā notikums ar nozīmīgu risku. Dabasgāzes noplūdes gadījumā var rasties sprādzienbīstama gāzes koncentrācija, kas tālāk var novest pie gāzes mākoņa uzliesmojuma (sprādziena) un ugunsgrēka, kā rezultātā var rasties ēku un būvju sagruvumi, meža un kūdras purvu ugunsgrēki, traucējumi siltumapgādes sistēmu un ražošanas procesu darbībā.[24]

[24] Ministru kabineta 26.08.2020. rīkojuma Nr. 476 "Par Valsts civilās aizsardzības plānu" 13. pielikums.

12.1.attēls. Dabasgāzes pārvades un krātuves sistēmas izvietojums

8. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi avārijas dabasgāzes apgādes sistēmās gadījumā (12. pielikums).

13.Radiācijas avārijas

Sadaļas saturs:

A. Ieteikumi personām, kuras uzturas Pašvaldības administratīvajā teritorijā
B. Katastrofas/apdraudējuma vispārējais raksturojums
C. Izmantotās literatūras saraksts

A. Ieteikumi personām, kuras uzturas Pašvaldības administratīvajā teritorijā

Rīcība radioaktīvā piesārņojuma gadījumā

1. Izdzirdot trauksmes sirēnu, ieslēdz Latvijas Televīziju un Latvijas Radio, kur tevi informēs par radioaktīvo piesārņojumu, tā draudiem un nepieciešamo turpmāko rīcību.

2. Ja notikusi radiācijas avārija un tu esi ārpus telpām, dodies iekšā telpās.

3. Ja brauc ar automašīnu un notikusi radiācijas avārija, apstājies un meklē patvērumu ēkā.

4. Ja esi bijis ārpus telpām:
4.1. novelc drēbes, ieliec tās polietilēna maisiņā un to noslēdz;
4.2. rūpīgi nomazgājies dušā ar lielu daudzumu silta ūdens, izmantojot ziepes un

mīkstu beržamo sūkli, centies nesavainot ādu;

4.3. spēcīgi berzējot, izmazgā matus;

4.4. izskalo mutes dobumu ar tīru ūdeni;

4.5. mazgāšanos atkārto 2–3 reizes;

4.6. izvairies no mazgāšanās līdzekļu vai to putu iekļūšanas acīs un mutē.

5. Ja notikusi radiācijas avārija un tu atrodies ēkā:

5.1. aizver ārdurvis, iekšdurvis, logus un visas iespējamās atveres, lai gaiss no ārpuses neieplūst telpās;

5.2. noslēdz vai izslēdz ventilāciju, gaisa kondicionierus, aiztaisi ar līmlenti, plēvi vai alumīnija foliju atveres nosūces mehānismiem virtuvē, vannas istabā un citās telpās;

5.3. aiztaisi atveres zem durvīm ar mitriem dvieļiem vai plēvi un līmlenti;

5.4. ej uz telpu, kas atrodas virs zemes līmeņa un kurai ir vismazāk atveru uz ārpusi;

5.5. sagatavo dzeramā ūdens krājumus slēgtos traukos;

5.6. pārtiku turi noslēgtos iepakojumos, ūdeni pudelēs, neatvērtas sulas pakās, limonādes bundžās u.c., kā arī nebojātu ēdienu, kas atradies ledusskapī, ir droši lietot uzturā;

5.7. sagatavo pieejamos elpošanas ceļu aizsardzības līdzekļus – sejas apsējus (vājā citronskābes šķīdumā samērcētas vates un marles maskas), respiratorus, gāzmaskas, kā arī blīva auduma drēbes, apmetņus, cimdus, zābakus.

6. Atkarībā no situācijas ne vienmēr iedzīvotāji var tikt pārvietoti vai evakuēti.

7. Palikšana iekštelpās dažkārt ir vislabākais veids, kā samazināt radiācijas iedarbību ārkārtas situācijā.

8. Ēku sienas var sniegt būtisku aizsardzību no starojuma, un ātra nokļūšana un palikšana telpās avārijas situācijā var ievērojami samazināt tavu saņemto dozu vai pat glābt tavu dzīvību.

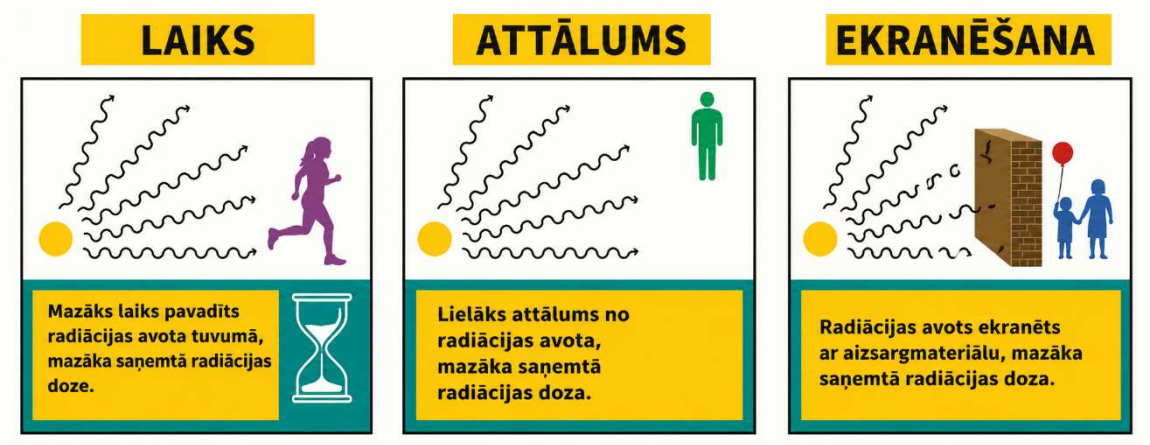
9. Laiks, attālums un ekranēšanas darbības (barjeras izmantošana) samazina starojuma iedarbību uz cilvēka ķermeni (skatīt 13.1. attēlu):

9.1. aizsardzība ar laiku: samazinot uzturēšanās laiku jonizējošā starojuma avota tuvumā divas reizes, arī saņemtā doza samazināsies divas reizes;

9.2. aizsardzība ar attālumu: attālinoties no jonizējošā starojuma avota, radiācijas doza strauji samazinās;

9.3. aizsardzība ar ekranēšanu: svina, betona vai ūdens slānis nodrošina aizsardzību no *gamma* stariem.

13.1.attēls

10. Iedzīvotāju brīdināšana un informēšana:

13.2.attēls

10.1. seko līdzi atbildīgo dienestu mājaslapās:

10.1.1. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests – www.vugd.gov.lv;

10.1.2. VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" – www.videscentrs.lvgmc.lv;

10.2. seko līdzi sociālajā tīklā *Facebook:*

10.2.1. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests;

10.2.2. VSIA "Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs";

10.3. seko līdzi sociālajā tīklā *X*:

10.3.1. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests – @ugunsdzeseji;

10.3.2. VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" – @VSIA_LVGMC;

10.4. seko līdzi sociālajā tīklā *Instagram* – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests – ugunsdzēsēji.

10.5. Sekojiet aktuālajai informācijai aplikācijā "112 Latvija" un tīmekļavientē www.112.lv.

B. Katastrofas/apdraudējuma vispārējais raksturojums

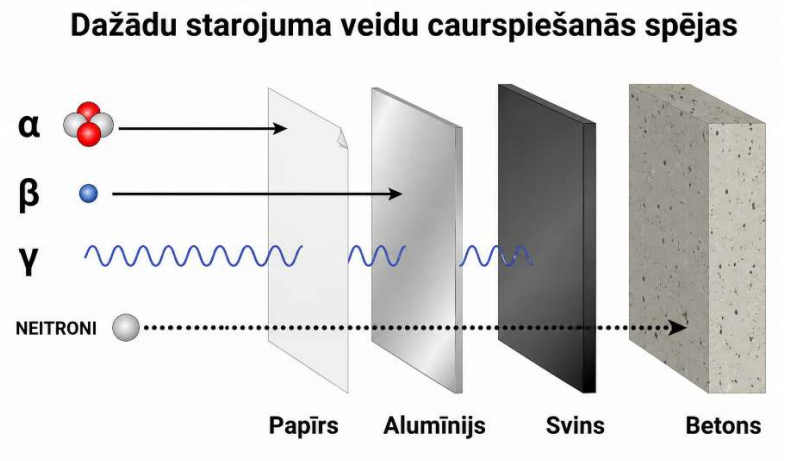
Vispārējā informācija par radiāciju un tās monitoringu

1. Jonizējošais starojums – enerģija, ko ražo dabīgie un cilvēka radītie radioaktīvie materiāli.

2. Jonizējošais starojums ir enerģijas plūsma daļiņu vai elektromagnētisko viļņu veidā.

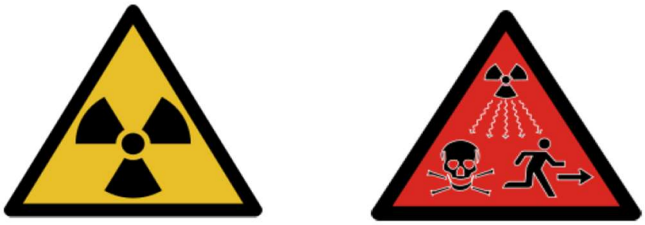
3. Radiācijas veidi:
3.1. *alfa* (α) starojums;
3.2. *beta* (β) starojums ;
3.3. *gamma* (γ)starojums.

13.3.attēls

4. Radiācijas bīstamības zīmes (skatīt 13.4. attēlu):

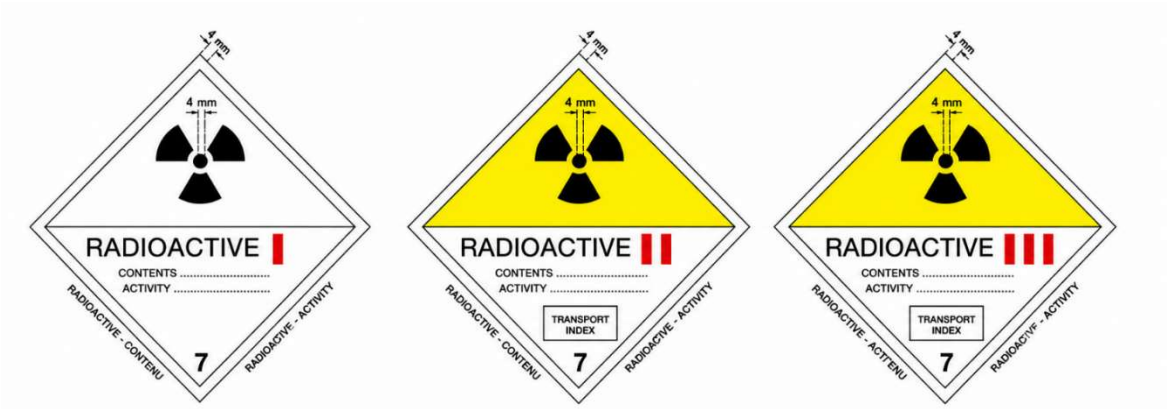
13.4.attēls

Brīdinājuma zīme "Radioaktīva viela vai jonizējošs starojums"

No 2007. gada izmantojamais jaunais radiācijas bīstamības simbols

13.5.attēls

Trīs dažādu kategoriju uzlimes radioaktīvo materiālu iepakojumiem

5. Radiācijas piesārņojums pārtikā un dzeramajā ūdenī:

5.1. radiācijas avārijas gadījumā radiācijas piesārņojums var nonākt pārtikā un dzeramajā ūdenī;

5.2. radioaktīvo vielu noplūde, kas ilgst no dienas līdz nedēļai, var izraisīt "karsto punktu" veidošanos, kur nogulsnējas īpaši liels daudzums radioaktīvā piesārņojuma. Tas var izraisīt arī pārtikas, piena, lietusūdens un dzīvnieku barības piesārņojumu;

5.3. pārtikai un dzērieniem, kas atvērti atstāti atklātā vietā, uz virsmas var būt nosēdušies radioaktīvi putekļi, kas ir kaitīgi organismam;

5.4. kamēr nav veiktas dzeramā krāna ūdens pārbaudes, tikai ūdens pudelēs ir garantēti drošs. Tāpat ir būtiski ņemt vērā, ka ūdens vārīšana neattīra to no radioaktīva materiāla, taču tā attīra ūdeni no mikroorganismiem.

6. Radiācijas monitorings:

6.1. radiācijas līmeņa nepārtrauktu novērošanu Latvijā tiešsaistes (*on-line*) režīmā veic 21 stacionāras spektrometriskās monitoringa stacijas;

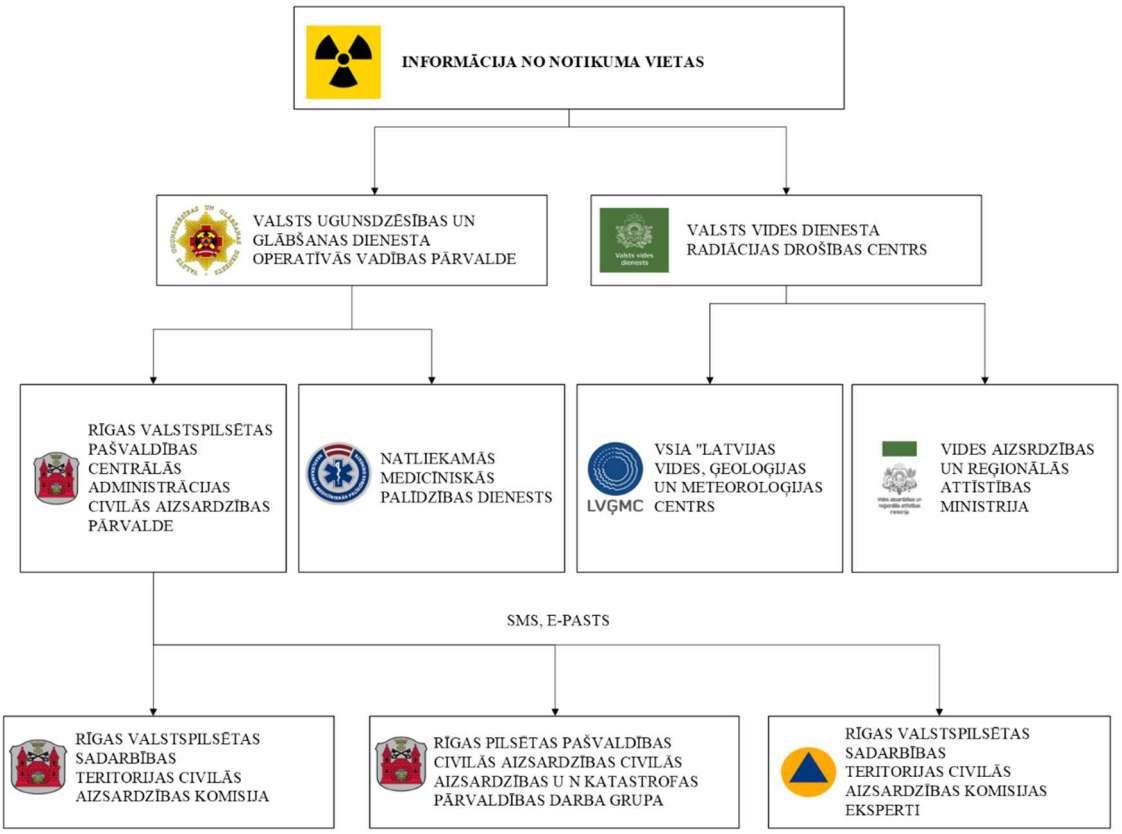
6.2. stacionārās spektrometriskās monitoringa stacijas nodrošina apkārtējās vides (fona) *gamma* starojuma dozas jaudas un spektru mērījumus. Mērījumi tiek veikti ar 10 minūšu intervālu;

6.3. mērījumu rezultāti pieejami Valsts vides dienesta mājaslapā (https://radis.vvd.gov.lv/ims-core/rest/measuring/channel/daily/dose-rate/table.html);

6.4. dati automātiski tiek apkopoti un analizēti datubāzē, nosakot *gamma* starojuma dozas jaudu, kuras mērvienība ir nSv/h (nanozīverti stundā). Informācija par *gamma* starojuma dozas jaudu regulāri tiek nosūtīta EURDEP *(European Radiological Data Exchange Platform*) datubāzei, kurā pieejami Eiropas valstu *gamma* monitoringa dati. Ar plašāku informāciju iespējams iepazīties EURDEP publiskajā tīmekļvietnes (https://remap.jrc.ec.europa.eu/) sadaļā *Public* EURDEP MAP.

7. Iestāžu, dienestu, organizāciju informācijas apmaiņa un reaģēšanas aktivizācijas shēma radioaktīvā piesārņojuma gadījumā (skatīt 13.1. shēmu):

13.1. shēma

8. Iestāžu, dienestu, organizāciju u.c. atbildības un rīcības pasākumi ar jonizējošo starojumu (radiācijas) saistītās avārijās un negadījumos. Valsts vides dienesta Radiācijas drošības centrs (VVD RDC):

8.1. nodrošina kodolnegadījumu izziņošanas 24 stundu operatīvo gatavību, veic sakaru punkta funkcijas saskaņā ar Konvenciju par kodolnegadījumu operatīvu izziņošanu, izmantojot Eiropas Komisijas radiācijas avāriju apziņošanas sistēmu ECURIE (*European Community Urgent Radiological Information Exchange*);

8.2. vajadzības gadījumā organizē VVD RDC operatīvās reaģēšanas vienības iesaisti;

8.3. veic saņemtās informācijas par radiācijas situāciju un tās iespējamo attīstību novērtēšanu un atbilstoši savai kompetencei sniedz ieteikumus atbildīgajiem dienestiem;

8.4. veic radioaktīvā piesārņojuma un jonizējošā starojuma līmeņa noteikšanu, radiācijas situācijas novērošanu, atbilstoši savai kompetencei apkopo informāciju par avārijas zonā iesaistīto institūciju un komersantu veiktajiem pasākumiem, veic radiācijas situācijas attīstības prognozēšanu, rekomendāciju izstrādāšanu aizsardzības pasākumu ieviešanai, radiācijas drošības pasākumu izpildes uzraudzību radiācijas avārijas zonā;

8.5. nepieciešamības gadījumā sniedz rekomendācijas VUGD par Krīzes vadības padomes (turpmāk – KVP) sasaukšanu un informē KVP priekšsēdētāju par nepieciešamību izsludināt sistēmas atbilstošās gatavības pakāpes izsludināšanu;

8.6. kopā ar LVĢMC un sadarbībā ar VUGD, PVD un pašvaldībām organizē un veic radiācijas avārijā cietušo iedzīvotāju, ēku, ceļu, tehnikas un lauksaimniecības dzīvnieku, mājas (telpas) dzīvnieku, sporta, darba un atrakciju dzīvnieku dezaktivāciju, ja:

8.6.1. vides radioaktīvais piesārņojums pārsniedz normatīvajos aktos noteikto līmeni;

8.6.2. jonizējošā starojuma doza iedzīvotājiem ir lielāka par 5 mSv/gadā;

8.7. veic apziņošanu saskaņā ar Valsts civilās aizsardzības plānu un sniedz informāciju KVP priekšsēdētājam, sagatavo nepieciešamo informāciju plašsaziņas līdzekļiem;

8.8. veic informācijas apmaiņu ar citām valstīm un starptautiskām organizācijām radiācijas situācijas attīstības un iespējamo seku novērtēšanā, kā arī informē starptautiskās organizācijas un valstis par radīto varbūtējo radiācijas kaitējumu;

8.9. nepieciešamības gadījumā sniedz rekomendācijas vai ieteikumus par plānoto masu pasākumu uzsākšanu un atcelšanu, darba pārtraukšanu iestādēs, kas atrodas neatliekamo aizsardzības pasākumu plānošanas zonā un nav iesaistītas avārijas seku likvidēšanā;

8.10. saņemot ziņojumu vai konstatējot attiecīgu gadījumu, kas var izraisīt starptautiskas nozīmes sabiedrības veselības apdraudējumu, ziņo NMP dienestam;

8.11. nepieciešamības gadījumā un pēc KVP lēmuma vēršas pēc palīdzības Starptautiskajā atomenerģijas aģentūrā gadījumos, kad ir cietušie, kuru saņemtais jonizējošais starojums un apstarošanās pazīmes liecina, ka to medicīniskā aprūpe Latvijā nav iespējama.

9. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi radiācijas avārijas gadījumā.[25]

C. Izmantotās literatūras saraksts

1. VUGD informatīvais materiāls "Bīstamo ķīmisko vielu noplūde vai radiācijas avārija".
https://www.vugd.gov.lv/lv/bistamo-kimisko-vielu-noplude-vai-radiacijas-avarija
2. VVD 02.10.2020. informatīvie materiāli "Rīcība radiācijas avāriju gadījumos".
https://www.vvd.gov.lv/lv/riciba-radiacijas-avariju-gadijumos
3. VUGD informatīvais materiāls "Vai tu zini, kā rīkoties ārkārtas gadījumos?".
https://www.vugd.gov.lv/lv/vai-tu-zini-ka-rikoties-arkartas-gadijumos
4. VVD 02.10. 2020. publikācija "Radiācijas līmenis Latvijā".
https://www.vvd.gov.lv/lv/radiacijas-limenis-latvija

14. Bioloģisko vielu negadījumi

1. Bioloģisko vielu negadījumi – negadījumi, kurus rada tā saucamie "bioloģiskie aģenti".

2. Ir zināmi vairāk nekā 200 dažādu bioloģisko aģentu, kas var izraisīt infekcijas slimības, alerģijas un saindēšanos.

3. Bioloģiskās vielas ir bioloģiskie aģenti – mikroorganismi (vienas šūnas vai bezšūnu organismi, kas spēj vairoties vai pārnest ģenētisko materiālu), arī ģenētiski pārveidoti mikroorganismi, šūnu kultūras (laboratorijas apstākļos izaudzētas šūnas, kurām ir daudzšūnu organisma izcelsme) un cilvēka endoparazīti, kuri var būt infekcijas slimību izraisītāji vai kuri var izraisīt invāziju, alerģiju vai saindēšanos, vai kuru dēļ cilvēks var kļūt par slimības

[25] Ministru kabineta 26.08.2020. rīkojuma Nr. 476 "Par Valsts civilās aizsardzības plānu" 14. pielikums.

izraisītāja nēsātāju.

4. Bioloģisko vielu negadījums ir vērtējams kā notikums ar maznozīmīgu risku, tā iestāšanās gadījumā var tikt skarts liels skaits cilvēku, kas var būtiski ietekmēt kopējo valsts saimniecisko darbību un ekonomiku.

5. Bioloģisko vielu (aģentu) izplatība var notikt netīši (piemēram, incidenta rezultātā laboratorijā vai pārvadājot infekcijas slimību izraisītājus starp laboratorijām) un tīši, jo bioloģiskie aģenti ir izvēles ieroči.

6. Kaut gan bioterorisma iespējamība Latvijā nav liela, tomēr bioloģiskā aģenta tīšai izmantošanai var būt graujoša ietekme uz sabiedrisko dzīvi.

7. Visticamāk, ka bioloģiskie aģenti noziedzīgā nolūkā varētu tikt izmantoti slēptā veidā. Šādos gadījumos incidenta sākumā nekas neliecina par uzbrukumu, bioloģiskais aģents tiek izplatīts ar tādu ierīci vai metodi, kas neļauj šo izplatīšanu pamanīt, cilvēki nezina to, ka ir eksponēti, slimības pazīmes parādās vēlāk – pēc inkubācijas perioda.

8. Šādus incidentus var atklāt veselības aprūpes darbinieki, sniedzot medicīnisko palīdzību saslimušajiem un Slimību profilakses un kontroles centra epidemiologi, veicot epidemioloģisko uzraudzību.[26]

9. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi bioloģisko vielu negadījuma gadījumā (14. pielikums).

15. Ugunsgrēki

1. Ugunsgrēks ir nekontrolēta degšana (liesmas, gruzdēšana, sarkankvēle) ārpus speciāli paredzētās vietas, kas apdraud cilvēku dzīvību un veselību, rada materiālos zaudējumus un kaitējumu videi.

2. Galvenie ugunsgrēku iespējamie cēloņi ir neuzmanīga apiešanās ar uguni, bojātas elektroierīces vai nepareiza to ekspluatācija, tīša dedzināšana, bojāta apkures sistēma vai tās nepareiza ekspluatācija, bērnu rotaļas ar uguni un citi iemesli.

3. Ugunsgrēka izraisīto seku apjoms ir atkarīgs no vairākiem faktoriem, kur būtiskākie seku mazināšanas nosacījumi ir reaģēšanas laiks un atbilstoša rīcība. Ugunsgrēka izraisītās sekas var palielināties, ņemot vērā pirmo reaģētāju tehnisko un cilvēkresursu trūkumu.

4. Ugunsgrēks ir vērtējams kā notikums ar vidēju risku.[27]

5. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi ugunsgrēka gadījumā (15. pielikums).

---

[26] Ministru kabineta 26.08.2020. rīkojuma Nr. 476 "Par Valsts civilās aizsardzības plānu" 15. pielikums.
[27] Ministru kabineta 26.08.2020. rīkojuma Nr. 476 "Par Valsts civilās aizsardzības plānu" 16. pielikums.

16. Avārijas vai negadījumi ostu un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs

1. Ostu un jūras hidrotehniskās būves ir hidrotehniskās un navigācijas būves jūrā, ostās, kuģu būves uzņēmumos un kuģojamās ūdenstecēs un ūdenstilpēs, kurās noteiktas speciālas prasības kuģošanai.

2. Katastrofa, kura ir saistīta ar avāriju un negadījumu ostas un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs, ir notikums, kas izraisījis cilvēku upurus un apdraud cilvēku dzīvību vai veselību, nodarījis kaitējumu vai radījis apdraudējumu cilvēkiem, videi vai īpašumam, kā arī radījis vai rada būtiskus materiālos un finansiālos zaudējumus un pārsniedz atbildīgo valsts un pašvaldības institūciju ikdienas spējas novērst notikuma postošos apstākļus.

3. Avārija vai negadījums ostu un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs novērtēts kā notikums ar maznozīmīgu risku.[28]

4. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi avārijas vai negadījumu ostu un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs gadījumā (16. pielikums).

17.Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi – Daugavas hidroelektrostaciju kaskādes hidrobūve

1. Daugavas HES kaskādes darbības mērķis ir izmantojot ūdens enerģiju ražot elektroenerģiju, nepieļaujot vai novēršot HES ēku statiskās noturības zudumu.

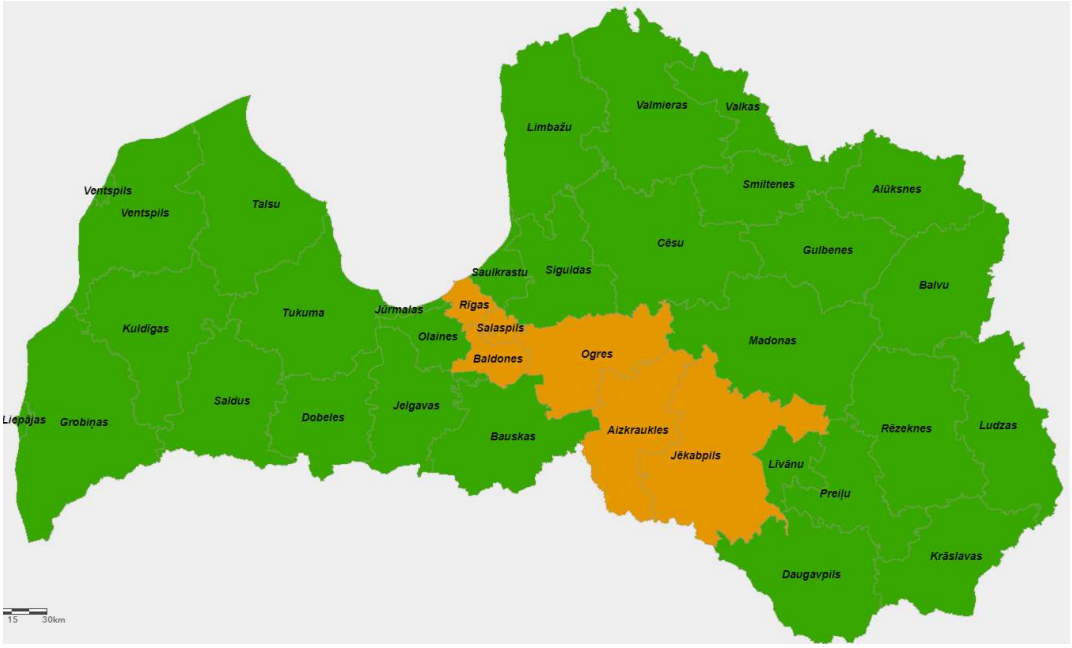
2. Par Daugavas HES pārrāvuma iemeslu var būt hidrotehnisko būvju nepareiza ekspluatācija, terora akts vai zemestrīce.

3. Daugavas HES pārrāvuma risks tiek vērtēts kā nozīmīgs, izraisot sekas ar ievērojamu cilvēku upuru skaitu, appludinot Daugavas akvatorijam piegulošās sauszemes teritorijas un nodarot kaitējumu ekosistēmai, kā arī izraisot vispārīgus traucējumus iedzīvotāju pamatvajadzību nodrošināšanai (elektrības piegādes traucējumi, veselības aprūpes traucējumi, pārtikas un dzeramā ūdens piegādes traucējumi, siltuma un dzeramā ūdens piegādes traucējumi, notekūdeņu sistēmas bojājumi un citi).

4. Kā būtiskus seku mazināšanas pasākumus Daugavas HES pārrāvumu gadījumā var minēt Daugavas HES lejteces ūdenskrātuvju ūdens līmeņa samazināšanu un savlaicīgi veiktu cilvēku agrīno brīdināšanu apdraudētajās teritorijās.[29]

[28] Ministru kabineta 26.08.2020. rīkojuma Nr. 476 "Par Valsts civilās aizsardzības plānu" 16. pielikums.
[29] Ministru kabineta 26.08.2020. rīkojuma Nr. 476 "Par Valsts civilās aizsardzības plānu" 17. pielikums.

5. Risku novērtēšanas rezultāts – karte:

6. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumu – Daugavas hidroelektrostaciju kaskādes hidrobūve – gadījumā (17. pielikums).

18. Pārvades un sadales elektrotīklu bojājumi

1. Elektroenerģijas patērētājiem, iedzīvotājiem un saimnieciskās darbības veicējiem elektroapgādi no elektroenerģijas ražotājiem nodrošina elektrotīklu infrastruktūra.

2. Elektrotīklu sadali Latvijā nodrošina AS "Sadales tīkls", kas no augstsprieguma (330–110 kV) pārvades līnijām sadala vidsprieguma līnijas (6–20 kV) un zemsprieguma līnijas (0,23–1,00 kV), sniedzot elektroenerģijas piegādes pakalpojumu vairāk nekā 1,1 miljonam elektroenerģijas sadales sistēmas lietotāju objektiem, ar savu pakalpojumu aptverot 99 % Latvijas teritorijas.

3. Sadales elektrotīkla kopgarums ir aptuveni 94 000 km, no kuriem aptuveni 45 tūkstoši jeb 48 % ir izbūvēti kailvadu gaisvadu līniju veidā, kas pakļautas tiešai laikapstākļu ietekmei.

4. Lai samazinātu sadales elektrotīkla bojājumu riska iestāšanos, tiek veikta gan elektrotīkla pakāpeniska pārbūve, gan regulārie elektroietaišu uzturēšanas pasākumi.

5. Kopš 2011. gada kailvadu elektrolīniju īpatsvars kopējā sadales elektrotīkla kopgarumā ir samazināts par 16 % (no 64 % 2011. gadā līdz 48 % 2018. gadā), elektrotīklu pārbūvē izmantojot tādus tehniskos risinājumus kā kabeļlīniju, izolēto vadu, gaisvadu piekarkabeļu izbūve, kas būtiski samazina elektrotīkla atkarību no laikapstākļu ietekmes.

6. Bojājumi augstsprieguma līnijās (110 kV un 330 kV) ir novērojami reti, taču sadales tīklos (≤20 kV) elektrotīklu bojājumu tiek novēroti katru gadu dažādu hidrometeoroloģisko apstākļu dēļ, piemēram, vētras, zibens, plūdi, apledojums u. c.

7. Pārvades elektrotīklu bojājums tiek novērtēts kā notikums ar nozīmīgu risku, sadales elektrotīklu bojājums tiek novērtēts kā notikums ar vidēju risku.

8. Būtiski elektrotīklu bojājumi var atstāt negatīvu ietekmi uz iedzīvotāju pamatvajadzību nodrošināšanu – elektroapgādi, kas var radīt kaskādes veida reakciju uz citu pamatvajadzību nodrošināšanu – ūdensapgādi, siltumapgādi, sakaru nodrošinājumu, drošību un veselības aprūpi, tādēļ elektroapgādes traucējumu seku līmenis tiek novērtēts tā, ka tas var radīt smagas sekas.

9. Ilgstoša elektroapgādes pārtrūkuma gadījumā tiek ietekmēti ražošanas objekti, komunālie uzņēmumi, publisko elektronisko sakaru tīkli, radio un televīzijas pakalpojumi, kas rezultējas ar būtiskiem zaudējumiem tautsaimniecībai un rada draudus valsts iedzīvotāju labklājībai un veselībai.[30]

10. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi pārvades un sadales elektrotīklu bojājumu gadījumā (18. pielikums).

19. Būvju sabrukums

Sadaļas saturs:

A. Ieteikumi personām, kuras uzturas Pašvaldības administratīvajā teritorijā
B. Katastrofas/apdraudējuma vispārējais raksturojums
C. Izmantotā literatūra

A. Ieteikumi personām, kuras uzturas Pašvaldības administratīvajā teritorijā

Rīcība būvju sabrukuma gadījumā

1. Ja atrodies ēkā/būvē, kura ir sabrukusi, un vari pārvietoties:
1.1. zvani VUGD **112**:
1.1.1. sagatavojies atbildēt uz jautājumiem;
1.1.2. nosauc precīzu adresi vai apraksti notikuma vietu;
1.1.3. īsi pastāsti, kas ir noticis;
1.1.4. centies par negadījumu atcerēties visu pēc iespējas precīzāk;
1.1.5. pēc dispečera lūguma nosauc savu vārdu, uzvārdu un tālruņa numuru;
1.1.6. **atceries,** nepārtrauc sarunu pirmais;
1.1.7. saglabā mieru un atbildi uz dispečera jautājumiem;
1.2. ja iespējams, dodies ārā no ēkas/būves uz drošu vietu, tālāk no sabrukušās ēkas/būves;
1.3. pārvietojies gar nesošajām ēkas/būves sienām, kāpņu telpas iekšpusi;

[30] Ministru kabineta 26.08.2020. rīkojuma Nr. 476 "Par Valsts civilās aizsardzības plānu" 19. pielikums.

1.4. pārvietojoties aizsargā galvu ar kādu platāku priekšmetu (grāmata, mape u. c.), ja to nav iespējams nodrošināt, tad – ar roku;

1.5. izvairies no šķēršļiem vai mēģini tos pārvarēt pārvietošanās laikā;

1.6. esi gatavs, ka var notikt atkārtoti sagruvumi;

1.7. ja nevari izkļūt no ēkas, tad paliec visdrošākajā vietā pie nesošajām ēkas/būves konstrukcijām un gaidi palīdzību;

1.8. neizmanto sabrukušas kāpnes un citas konstrukcijas, kas izskatās nedrošas;

1.9. nelieto atklātu uguni (sveces, sērkociņi, šķiltavas), jo ēkā, iespējams, ir noplūdusi gāze, tā vietā izmanto apgaismes lukturi.

2. Ja esi iesprostots zem ēkas/būves konstrukcijām:

2.1. zvani VUGD **112**;

2.2. sagatavojies atbildēt uz jautājumiem:

2.2.1. nosauc precīzu adresi vai apraksti notikuma vietu;

2.2.2. īsi pastāsti, kas ir noticis;

2.2.3. centies par negadījumu atcerēties visu pēc iespējas precīzāk;

2.2.4. pēc dispečera lūguma nosauc savu vārdu, uzvārdu un tālruņa numuru;

2.2.5. **atceries**, nepārtrauc sarunu pirmais;

2.2.6. saglabā mieru un atbildi uz dispečera jautājumiem;

2.3. netērē savu enerģiju – nekliedz un lieki nekusties;

2.4. ja iespējams, aizsedz muti ar drēbes gabalu, lai mazinātu putekļu ieelpošanu;

2.5. regulāri mēģini klauvēt pie konstrukcijām, komunikāciju caurulēm, tā radot skaņu un brīdinot par savu atrašanās vietu;

2.6. ieslēdz savu mobilo tālruni uz īsu laiku un tad atkal slēdz ārā, lai taupītu akumulatoru, jo tā radioviļņi palīdz izsekot tevi.

3. Pazīmes, kas var liecināt par būves sabrukšanu:

3.1. ēkas zemākie stāvi sāk plaisāt vai ir dzirdamas dīvainas skaņas (plaisāšana, krakšķēšana u. tml.);

3.2. logi un durvis sāk deformēties un tos ir grūti attaisīt un aiztaisīt;

3.3. ēkas kolonnas sāk grūt;

3.4. uz ēkas/būves kolonnām parādās tīklveida plaisas vai starpstāvi un grīdas pēkšņi paliek nokareni;

3.5. jūti asu gāzes, dūmu smaku ar vēja plūsmu;

3.6. nepārtraukti ir dzirdami sprādzieni.

4. Ja tiek konstatētas iepriekšminētās pazīmes:

4.1. paziņo to apkārtējiem, skaļi kliedzot vai nospiežot tuvāko ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas manuālo pogu (skatīt 19.1. attēlu);

19.1. attēls

4.2. zvani VUGD **112**, nosauc adresi un informē par iespējamu ēkas/būves sabrukšanu;

4.3. pēc iespējas ātrāk centies pamest ēku/būvi.

B. Katastrofas/apdraudējuma vispārējais raksturojums

Vispārēja informācija par būvju sabrukumu

1. Ēku un būvju sabrukšana ir apdraudējums, kas saistīts ar būvkonstrukciju vai to elementu nestspējas zudumu un var rasties konstruktīvu kļūdu, būvniecības vai remontdarbu laikā pieļautu kļūdu, būvmateriālu novecošanās, ekspluatācijas prasību neievērošanas, ugunsgrēka, sprādziena, kā arī dabas stihiju un citu ārējo faktoru ietekmē. Ēku vai būvju daļēja vai pilnīga sabrukšana var izraisīt cilvēku bojāeju vai traumas, radīt būtiskus materiālos zaudējumus un kaitējumu videi, kā arī bojāt inženierkomunikācijas, tostarp gāzes apgādes, elektroapgādes, siltumapgādes un ūdensapgādes sistēmas.
2. Ēku/būvju sabrukšanu var izraisīt:
   2.1. sprādziens;
   2.2. dabas katastrofas (piemēram, ļoti stipra vētra, plūdi, zemestrīces);
   2.3. būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu neievērošana (piemēram, neatbilstoša būvmateriālu kvalitāte, nepareizs inženiertehniskais risinājums), būvju, ēku vai būvkonstrukciju tehniskais nolietojums;
   2.4. terora akts;
   2.5. citi faktori, kas var ietekmēt būvju un ēku nestspēju un noturību (piemēram, ugunsgrēks, citu būvdarbu veikšana blakus ēkai vai būvei, apjomīgu priekšmetu ietriekšanās ēkā vai būvē, bīstamo ķīmisko vielu iedarbība, avārija maģistrālajos vai sadales ūdensapgādes cauruļvados, karš vai militārs iebrukums).
   2.6. Iestāžu, dienestu, organizāciju u. c. informācijas apmaiņa un reaģēšanas aktivizācijas shēma būvju sabrukuma gadījumā (skatīt. 19.2. attēlu).

19.1 shēma

2.7. Atbilstoši Pašvaldības Īpašuma departamenta apkopotajai informācijai, kas balstīta uz Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas datiem, Pašvaldības administratīvajā teritorijā ir apzinātas ēkas un būves, kuras klasificētas kā cilvēku drošību apdraudošas vai vidi degradējošas. Saskaņā ar datu apkopojumu Pašvaldības teritorijā kopumā ir klasificēti 1643 vidi degradējoši objekti, no kuriem 414 objekti atrodas izvērtēšanas procesā, savukārt 1229 objektiem ir piešķirta A, B vai C kategorija, kas raksturo to degradācijas pakāpi un potenciālo ietekmi uz pilsētvidi un sabiedrības drošību. Cilvēku drošību apdraudošo un vidi degradējošo objektu uzskaitījums ir pievienots Civilās aizsardzības plāna 28. pielikumā.

2.8. Pašvaldības atbildīgās institūcijas normatīvajos aktos noteiktās kompetences ietvaros nodrošina būvniecības procesa tiesiskuma uzraudzību un kontroli, kā arī pieņem lēmumus par sagruvušu, cilvēku drošību apdraudošu vai vidi degradējošu ēku/būvju sakārtošanu, konservāciju vai nojaukšanu.

3. Ugunsgrēki ēkās un būvēs:

3.1. ugunsgrēks ēkās un būvēs ir nekontrolēta degšana ēkā vai būvē, kas apdraud cilvēku dzīvību un veselību, rada materiālos zaudējumus, var izraisīt vides piesārņojumu, kā arī bojāt vai iznīcināt būvkonstrukcijas un inženierkomunikācijas. Būtiskākie ugunsgrēku cēloņi ir

neuzmanīga rīcība ar uguni, elektroinstalāciju un elektroiekārtu bojājumi vai nepareiza ekspluatācija, ugunsdrošības prasību neievērošana, apkures iekārtu lietošanas pārkāpumi, būvdarbu laikā pieļautās kļūdas, kā arī tīša dedzināšana;

19.1. tabula

Ugunsgrēki Pašvaldības teritorijā un tajos cietušo cilvēku skaits (avots: VUGD)

Ugunsgrēki	Skaits	Bojāgājušie cilvēki	Tajā skaitā bērni	Cietušie cilvēki	Izglābtie
2024. gadā	954	6	0	51	67
2023. gadā	1978	15	2	104	213
2022. gadā	1868	25	1	101	180
2021. gadā	1748	28	0	92	240
2020. gadā	1871	21	1	97	174
Vidēji gadā:	**1683**	**19**	**~1**	**89**	**~175**

3.2. no ugunsgrēku un tajos cietušo cilvēku statistikas iepriekšējos piecos gados secināms, ka Pašvaldības teritorijā vidēji gadā notikuši 1684 ugunsgrēki, kuros bojā gājuši 19 cilvēki, cietuši 89 cilvēki un izglābti 175 cilvēki. Ņemot vērā Pašvaldības teritorijas lielo iedzīvotāju blīvumu, daudzstāvu dzīvojamo ēku apbūvi, publisko ēku, rūpniecisko objektu un kritiskās infrastruktūras koncentrāciju, ugunsgrēki ēkās un būvēs rada būtisku apdraudējumu cilvēku dzīvībai un veselībai, videi, kā arī īpašumam. Lielākā daļa ugunsgrēku notiek dzīvojamajā sektorā, tomēr nozīmīgu risku rada arī ugunsgrēki publiskajās ēkās, ražošanas un noliktavu objektos, kā arī kultūrvēsturiskajā apbūvē. Ugunsgrēku risks ēkās un būvēs Pašvaldībā tiek vērtēts kā nozīmīgs risks ar vidēju varbūtību, ņemot vērā regulāru ugunsgrēku izcelšanos un to iespējamo ietekmi uz cilvēku drošību un pilsētas funkcionēšanu.

4. Ēku un būvju sabrukums:

4.1. ēku un būvju vai to daļu sabrukums ir pēkšņa vai pakāpeniska būves, tās konstrukciju vai atsevišķu elementu nestspējas zuduma izraisīta deformācija vai sabrukšana, kas apdraud cilvēku dzīvību un veselību, rada materiālos zaudējumus, var traucēt infrastruktūras darbību, kā arī izraisīt apkārtējās vides bojājumus. Būtiskākie ēku un būvju sabrukšanas cēloņi ir būvkonstrukciju nolietojums un nepietiekama tehniskā uzturēšana, projektēšanas vai būvniecības kļūdas, nekvalitatīvi vai patvaļīgi veikti pārbūves darbi, grunts nestspējas izmaiņas, ekspluatācijas prasību neievērošana, sprādzieni, ugunsgrēki, dabas procesu ietekme (spēcīgs vējš, intensīvi nokrišņi, apledojums u. c.), kā arī citi ārēji mehāniskie faktori;

19.2. tabula

Ēku un būvju vai to daļu sabrukšanas un bojājumu gadījumi Pašvaldībā 2025. un 2026. gadā

Datums	Adrese	Notikums/Incidents
25.02.2025.	Andreja Pumpura iela 5	No mājas sienas nobiris apmetums, tika bojāts automobilis un apgaismes stabs.
26.02.2025.	Aleksandra Čaka iela 32	No ēkas nokrituši lieli apmetuma gabali uz ietves.
05.04.2025.	Dzirnavu iela 2	Pamestai ēkai no jumta atrāvusies skārda plāksne.
06.04.2025.	Brīvības iela 38	No ēkas sienas atdalījies apmetums, nobiris uz ietves, teritorija tika norobežota.

09.04.2025.	Dzelzavas iela 25	Dažu balkonu ārējās betona sienas atrodas uz sabrukšanas robežas.
11.04.2025.	Tvaika iela 52	Daudersalas pārvada displeja zīmei ieplīsusi nesošā konstrukcija.
02.01.2026.	Bauskas iela 15	Gāzes sprādziens, pēc kura sagruvušas konstrukcijas piecstāvu daudzdzīvokļu ēkas augšējos stāvos.
26.05.2026.	Katoļu iela 17	Pagraba konstrukciju sabrukums.
06.06.2026.	Staiceles iela 11	Nobrucis daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas balkons.
03.07.2026.	Anniņmuižas iela 10	Montāžas procesā sabrukušas topošā veikala konstrukcijas.

4.2. no Pašvaldības teritorijā 2025. un 2026. gadā reģistrētajiem ēku un būvju vai to daļu bojājumu un sabrukumu gadījumiem secināms, ka attiecīgajā periodā konstatēti vismaz 10 nozīmīgi incidenti, kas saistīti ar ēku konstrukciju tehnisko stāvokli vai to daļu sabrukšanu. Starp reģistrētajiem gadījumiem ir ēku fasāžu apmetuma atdalīšanās un nokrišana, balkonu un pagraba konstrukciju sabrukums, jumta elementu atdalīšanās, nesošo konstrukciju bojājumi, kā arī pilnīga konstrukciju sabrukšana gāzes sprādziena un būvdarbu laikā. Vairāki incidenti radīja tiešu apdraudējumu gājējiem, transportlīdzekļiem un apkārtējai infrastruktūrai;

4.3. ņemot vērā Pašvaldības teritorijas blīvo apbūvi, ievērojamo dzīvojamo, publisko un industriālo ēku skaitu, kā arī novecojušo ēku fondu atsevišķās pilsētas daļās, ēku un būvju vai to daļu sabrukšana rada būtisku risku cilvēku dzīvībai un veselībai, apkārtējai videi un īpašumam. Īpaši paaugstināts risks pastāv ekspluatācijā esošām ēkām ar nepietiekamu tehnisko uzturēšanu, kā arī būvniecības un demontāžas darbu laikā;

4.4. pamatojoties uz reģistrētajiem notikumiem, ēku un būvju vai to daļu sabrukšanas risks Pašvaldībā tiek vērtēts kā nozīmīgs risks ar vidēju varbūtību, ņemot vērā regulāri konstatētos konstrukciju bojājumus un sabrukumus, kā arī to iespējamo ietekmi uz iedzīvotāju drošību un pilsētas funkcionēšanu (skatīt 19.3. attēlu).

19.3. attēls

Varbūtības/ ticamības līmenis ↓	**KATASTROFU RISKU KOPSAVILKUMS**				
	Maznozīmīgs risks	**Nozīmīgs risks**	**Vidējs risks**	**Augsts risks**	**Ļoti augsts risks**
Ļoti augsts					
Augsts					
Vidējs		**Ēku un būvju sabrukums**			
Zems					

Ļoti zems					
Apdraudējuma iespējamais seku līmenis →	***Maznozīmīgas sekas***	***Nozīmīgas sekas***	***Vidējas sekas***	***Smagas sekas***	**Katastrofālas sekas**

5. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi būves sabrukuma gadījumā (19. pielikums).

C. Izmantotā literatūra

1. VUGD informatīvais materiāls "Vai tu zini, kā rīkoties ārkārtas gadījumos?". https://www.vugd.gov.lv/lv/vai-tu-zini-ka-rikoties-arkartas-gadijumos
2. Informatīvais materiāls "Rīcība ēkas/būves sagruvuma gadījumā". https://www.riga.lv/lv/riciba-arkartas-gadijumos

20. Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem, kuģa uzskriešana uz sēkļa, kuģu sadursme, pasažieru kuģu katastrofa

Sadaļas saturs:

A. Ieteikumi personām, kuras uzturas Pašvaldības administratīvajā teritorijā un iesaistīto dienestu un iestāžu rīcība
B. Katastrofas/apdraudējuma vispārējais raksturojums
C. Izmantotās literatūras saraksts

A. Ieteikumi personām, kuras uzturas Rīgas valstspilsētas pašvaldības administratīvajā teritorijā un iesaistīto dienestu un iestāžu rīcība

1. Iedzīvotāju brīdināšana un informēšana:

1.1. izdzirdot trauksmes sirēnu, ieslēdz Latvijas Televīziju un Latvijas Radio, kur tevi informēs par piesārņojuma draudiem un nepieciešamo turpmāko rīcību.

1.2. seko līdzi atbildīgo dienestu mājaslapās:
1.2.1. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests – www.vugd.gov.lv;
1.2.2. Valsts vides dienests – www.vvd.gov.lv;
1.3. seko līdzi sociālajā tīklā Facebook:

1.3.1. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests;
1.3.2. Valsts vides dienests;
1.4. seko līdzi sociālajā tīklā X:
1.4.1. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests – @ugunsdzeseji;
1.4.2. Sekojiet aktuālajai informācijai aplikācijā "112 Latvija" un tīmekļavientē www.112.lv.

2. Bīstamo ķīmisko vielu noplūdes no kuģa, kuģa uzskriešanas uz sēkļa, kuģu sadursmes un pasažieru kuģu katastrofas gadījumā:

2.1. rīkojies atbilstoši Valsts un pašvaldības operatīvo dienestu un iestāžu sniegtajiem ieteikumiem;

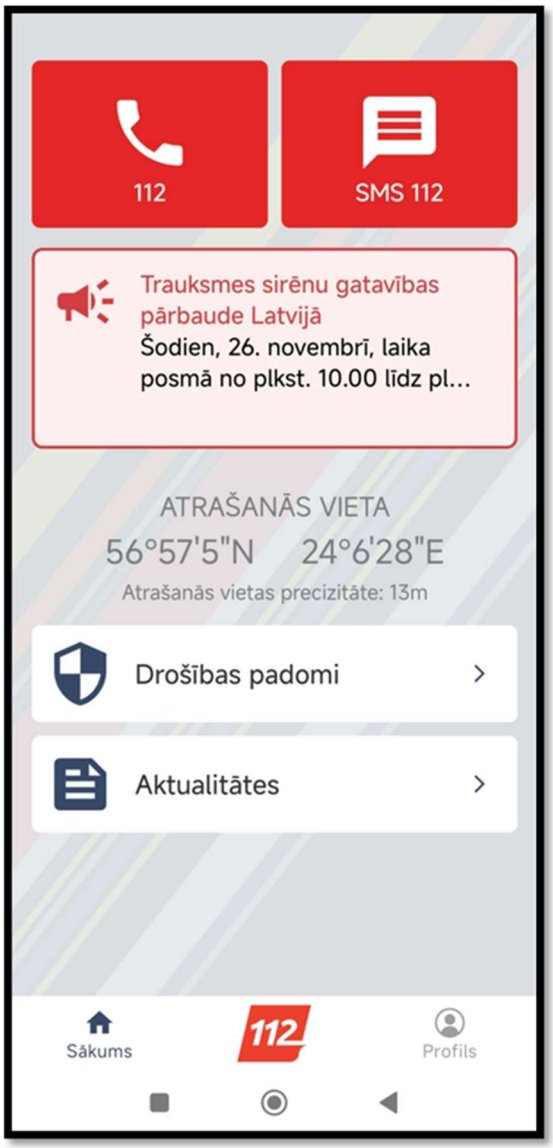
2.2. netuvojies notikuma vietai;

2.3. nepeldies un nenodarbojies ar ūdens aktivitātēm katastrofas tuvumā;

2.4. ja esi cietis katastrofas izraisīto seku dēļ sazinies ar NMPD, zvanot uz **112**, vai **113** tālruni.

3. Lejupielādē lietotni "112 Latvija" (skatīt 20.1.attēlu), kas uzlabo iespēju iedzīvotājiem, it īpaši cilvēkiem ar dzirdes un runas problēmām, sazināties ar vienoto ārkārtas palīdzības izsaukumu numuru 112, kā arī saņemt un uzzināt informāciju, kas ir būtiska, lai sagatavotos iespējamam apdraudējumam un mazinātu negadījuma sekas.

20.1.attēls

4. Iesaistīto dienestu un iestāžu atbildība un pienākumi katastrofas gadījumā:

4.1. iedzīvotāju informēšanu par bīstamo ķīmisko vielu noplūdi no kuģa, kuģa uzskriešanu uz sēkļa, kuģu sadursmi, pasažieru kuģu katastrofu pašvaldības administratīvās teritorijas sauszemes un iekšējo ūdeņu teritorijā īsteno VUGD, VVD, Valsts un pašvaldību institūcijas, elektroniski plašsaziņas līdzekļi, raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti.

4.2. par evakuācijas nepieciešamību, atkarībā no katastrofas mēroga, lems kuģa kapteinis no kuģa un glābšanas darbu vadītājs un organizēs operatīvie dienesti un Civilās aizsardzības komisija.

4.3. kuģa uzskriešanas uz sēkļa, kuģu sadursmes, pasažieru kuģu katastrofas gadījumā, pasažieru izvietošanu pagaidu mītnēs organizēs glābšanas darbu vadītājs sadarbībā ar Pašvaldības Civilās aizsardzības komisiju un citiem dienestiem un iestādēm.

4.4. nepieciešamības gadījumā Civilās aizsardzības komisija, lems par preses konferences organizēšanu elektronisko plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem, lai informētu sabiedrību par katastrofas draudiem, notikušo katastrofu un veicamajiem pasākumiem.

4.5. operatīvo dienestu informēšanu par iespējamo bīstamo vielu noplūdi no kuģa, kuģa uzskriešanu uz sēkļa, kuģu sadursmi vai pasažieru kuģa negadījumu (arī par ārkārtas situāciju) veiks kuģa atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs, fiziska vai juridiska persona.

4.6. reaģēšanu uz notikumu, izlūkošanas veikšanu notikuma vietā (jūrā) un glābšanas darbu koordinēšanu veiks Jūras meklēšanas un glābšanas koordinācijas centrs, NBS Jūras spēku Krasta apsardzes dienests, NBS Gaisa spēki, citu kuģu atbildīgās personas, īpašnieki vai tiesiskie valdītāji.

4.7. kuģa apkalpes un pasažieru glābšanu un nogādāšanu krastā veiks NBS Jūras spēku Krasta apsardzes dienests, Jūras meklēšanas un glābšanas koordinācijas centrs, NBS gaisa spēki, citu kuģu atbildīgās personas, īpašnieki vai tiesiskie valdītāji.

4.8. glābšanas dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšanu reaģēšanā un seku likvidēšanā (piesārņojuma savākšana) veiks MRCC.

4.9. bīstamo ķīmisko vielu vai maisījumu noplūdes un bīstamo ķīmisko vielu vai maisījumu piesārņojuma gadījumā jūras krastā, izņemot jūrā un iekšējos ūdeņos no bāzes līnijas līdz jūras krasta līnijai, glābšanas, reaģēšanas un seku likvidēšanas darbus veiks VUGD.

4.10. nepieciešamības gadījumā savvaļas dzīvnieku glābšanu organizēs Pašvaldība, komersanti, NVO un sabiedriskās organizācijas, Latvijas Veterinārārstu biedrība.

4.11. Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanu cietušajiem un pasākumu īstenošanu atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam un Slimnīcu katastrofu medicīnas plāniem veiks NMPD, slimnīcas un citas ārstniecības iestādes.

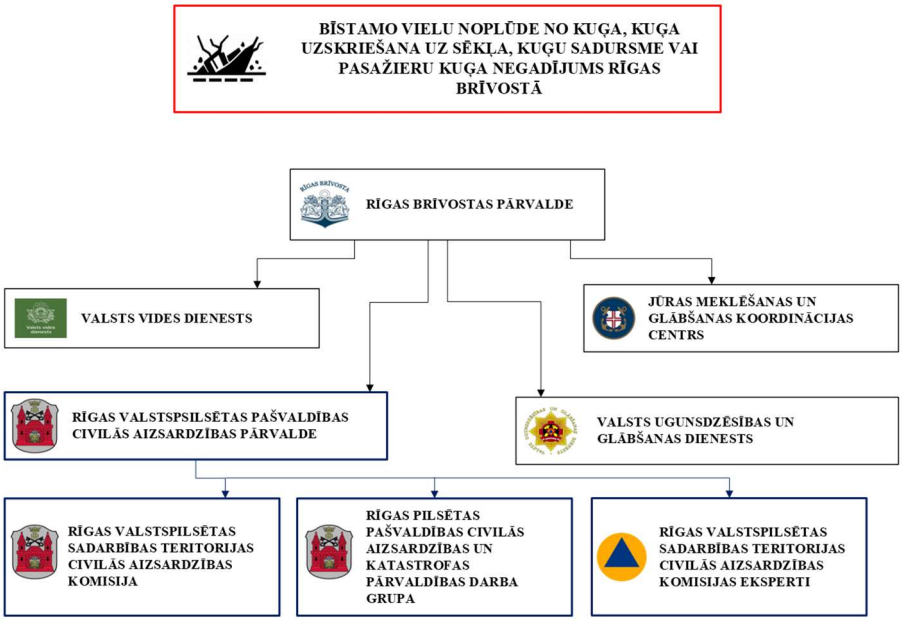
4.12. iedzīvotāju evakuāciju un pamatvajadzību nodrošināšanu nepieciešamības gadījumā īstenos Pašvaldība iesaistot komersantus, NVO un sabiedriskās organizācijas, reliģiskās organizācijas.

5. Izvērtējot riskus, tika secināts, ka lielāko bīstamību Pašvaldības iedzīvotājiem un viesiem radītu bīstamo vielu noplūde no kuģa, kuģa uzskriešanu uz sēkļa, kuģu sadursme vai pasažieru kuģa negadījums Rīgas brīvostā.

6. Jūrā esošo kuģu brīdināšanu bīstamo ķīmisko vielu noplūdes no kuģiem, kuģa uzskriešanas uz sēkļa, kuģu sadursmes un pasažieru kuģu katastrofas gadījumā jūras akvatorijā pa radiosakariem īsteno NBS Jūras spēku Krasta apsardzes dienesta Jūras meklēšanas un glābšanas koordinācijas centrs (MRCC Riga).

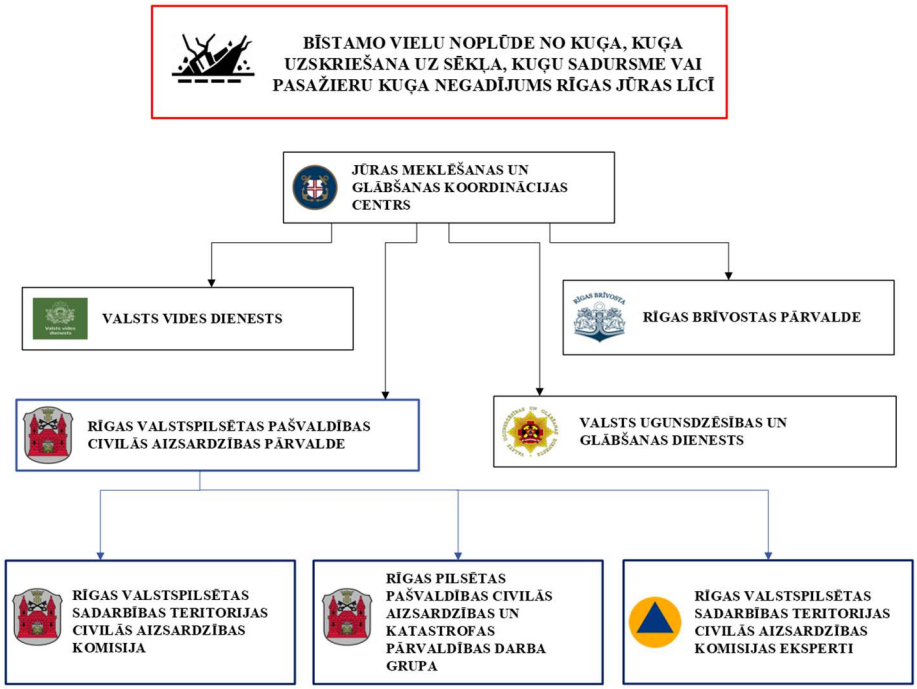
7. Apziņošanas algoritms, ja bīstamo vielu noplūde no kuģa, kuģa uzskriešana uz sēkļa, kuģu sadursme vai pasažieru kuģa negadījums noticis Rīgas brīvostā (skatīt 20.1. shēmu).

20.1.shēma

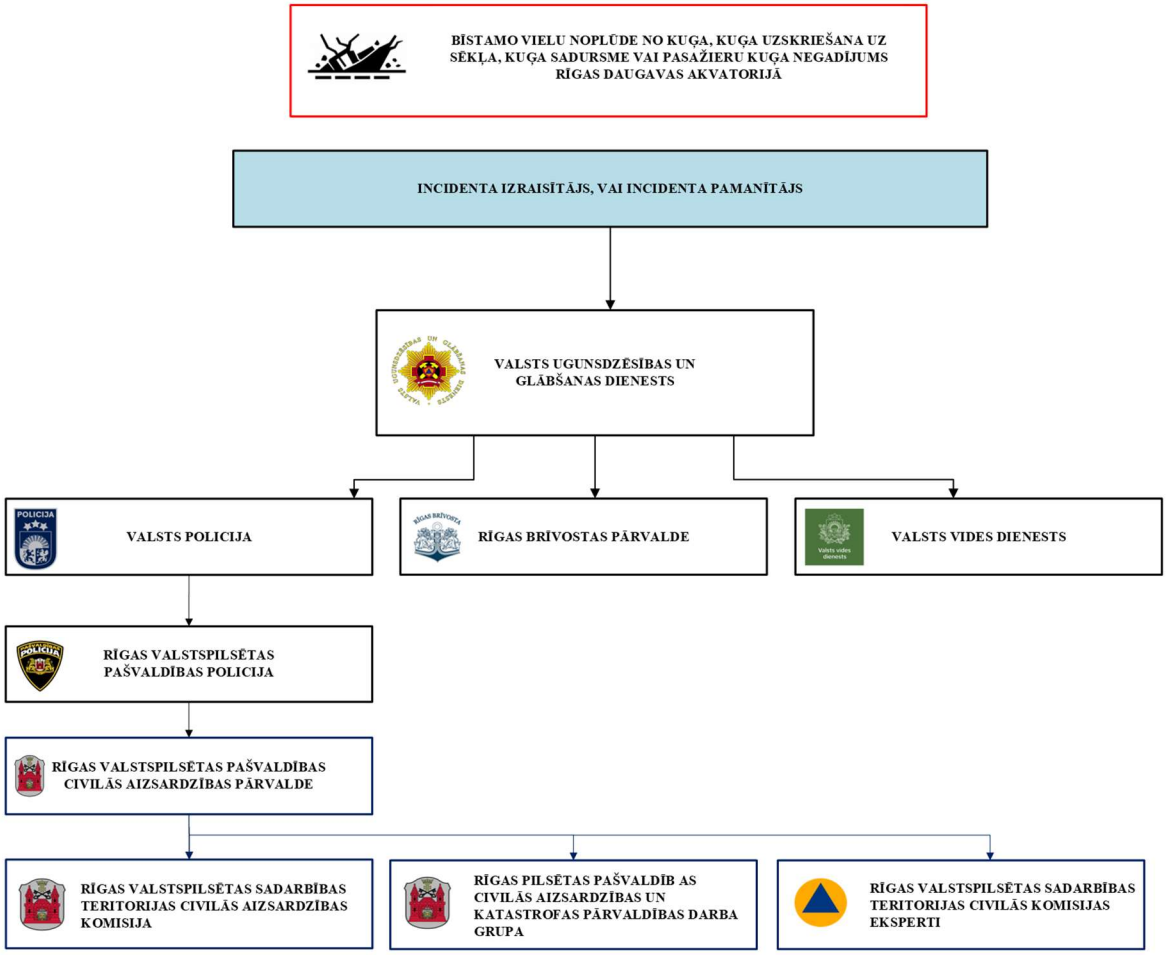
8. Apziņošanu, glābšanas un reaģēšanas uz negadījumu darbu koordinēšanu jūras akvatorijā veic NBS Jūras spēku Krasta apsardzes dienesta Jūras meklēšanas un glābšanas koordinācijas centrs (MRCC Riga) saskaņā ar iepriekš noteiktu algoritmu (skatīt 20.2. shēmu).

20.2.shēma

9. Apziņošanas algoritms, ja bīstamo vielu noplūde no kuģa, kuģa uzskriešana uz sēkļa, kuģu sadursme vai pasažieru kuģa negadījums noticis Rīgas Daugavas akvatorijā (skatīt 20.3.shēmā).

20.3.shēma

B. Katastrofas/apdraudējuma vispārējais raksturojums

Vispārējā informācija par bīstamo ķīmisko vielu noplūdi no kuģiem, kuģa uzskriešanu uz sēkļa, kuģu sadursmi, pasažieru kuģu katastrofu

1. Ņemot vērā, ka Baltijas jūra ir sekla daļēji slēgta jūra ar intensīvu satiksmes noslogojumu visā reģionā, jebkura veida kuģa vai citas iekārtas negadījums jūrā var radīt katastrofāla apjoma sekas gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī.

2. Kuģošanas ceļš, kas tiek izmantots nonākšanai Rīgā un Rīgas jūras līča mazajās ostās ietver gan Rīgas jūras līci, gan Irbes jūras šaurumu, kas riska izvērtēšanas aspektā ir bīstamākā vieta Latvijas teritoriālās jūras ūdeņos. Irbes jūras šaurumu izmanto arī kuģi, lai nokļūtu Igaunijas ostās Rīgas jūras līcī.

3. Notiekot liela apjoma bīstamo ķīmisko vielu noplūdei jūrā vai Latvijas piekrastes tiešā tuvumā, kuru neizdodas efektīvi likvidēt, paredzami būtiski zaudējumi jūras vides resursiem, zvejniecības nozarei, tūrisma nozarei, sabiedrības interesēm (piemēram, zvejošanas aizliegums, pludmales slēgšana u.tml.).

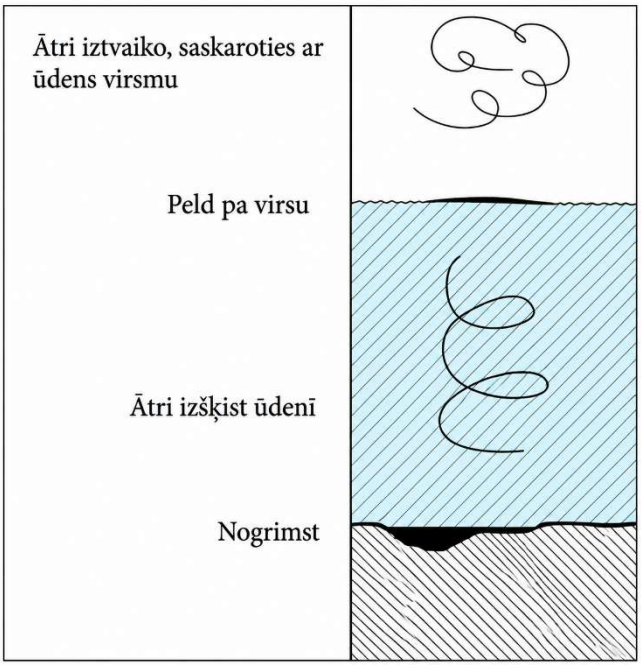
4. Par bīstamo ķīmisko vielu noplūdes cēloni jūrā var būt kuģu sadursme, kuģa uzsēšanās uz sēkļa, kuģa korpusa bojājumi, ugunsgrēks uz kuģa, kuģa apkalpes kļūda, kravas pazaudēšana.

5. Pamatojoties uz intensīvo kuģu noslogojumu reģionā un noplūdes rezultātā iespējamo seku apjomu, bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem ir vērtējama kā notikums ar nozīmīgu risku.

5.1. Pieaugot tendencei pārvadāt ķīmiskas un bīstamas preces pa jūru, palielinās arī ar šīm vielām saistītu negadījumu skaits. Šādas notikumu attīstības dēļ tiek izvirzītas augstas prasības personālam, kas ir atbildīgs par pasākumu veikšanu šādu negadījumu novēršanai, lai pret iespējamo kaitējumu aizsargātu gan cilvēkus, gan vidi.

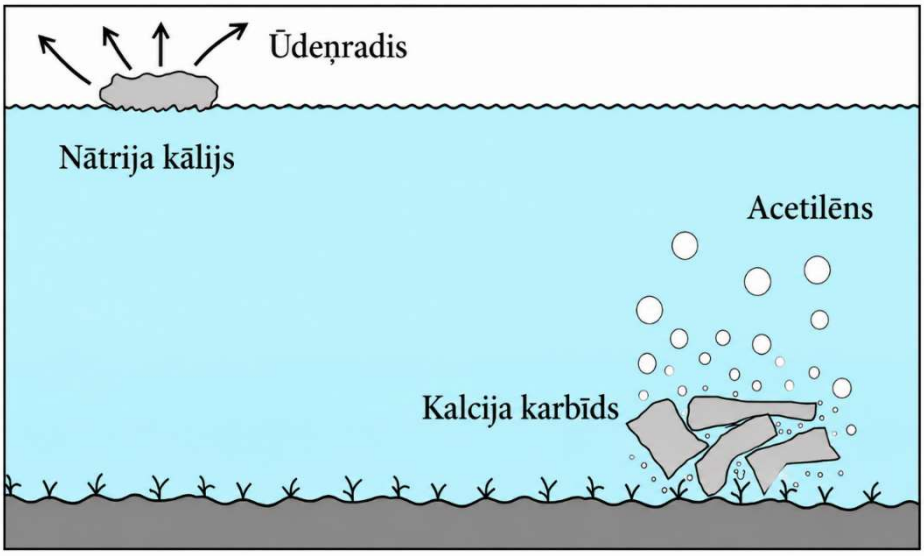
5.2. Ķīmiskas vielas noplūdei vienlaicīgi var piemist vairāk nekā viena no šīm īpašībām. Piemēram, tā var peldēt pa ūdens virsmu un tajā pašā laikā iztvaikot un/vai izšķīst. Tā var arī reaģēt ar ūdeni (skatīt 20.2.attēlu).

20.2.attēls. Galvenie veidi, kā ķīmiskās vielas reaģē, ieplūstot vai nonākot ūdenī

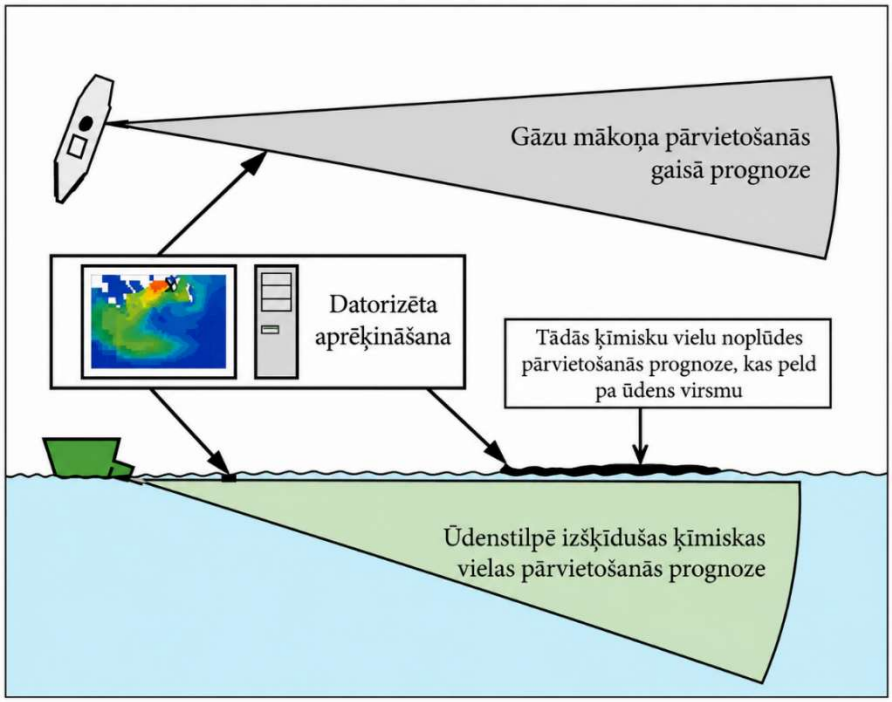
5.3. Nav iespējams sniegt vispārīgus norādījumus attiecībā uz to, kā rīkoties saistībā ar ķīmiskajām vielām, kas reaģē ar ūdeni. Pasākumi negadījuma novēršanai ir jāplāno, katru gadījumu izvērtējot atsevišķi un ļoti lielu uzmanību pievēršot konkrētās vielas reaģētspējai (skatīt 20.3.attēlu).

20.3.attēls. Ar ūdeni reaģējošu vielu piemēri

5.4. Ķīmiskas vielas noplūdes novirze un izkliede ūdens vidē, cik drīz vien iespējams pēc noplūdes sākuma, ir jānovērtē un jāaprēķina, lai iegūtu pamatu riska analīzei. Ciktāl tas iespējams, aplēses pamatā jābūt noplūdušās vielas fizikālajām īpašībām, kā arī tādiem vides apstākļiem kā temperatūra, vējš, ūdens straume u. c.

20.4.attēls. Ķīmiskas vielas noplūdes novirzi un izkliedi var prognozēt, izmantojot datorizētas modelēšanas programmas

5.5. Verdoša šķidruma tvaiku izplešanās sprādziens ir svarīgs jēdziens avārijas novēršanas pasākumu jomā, jo īpaši, ja avārija saistīta ar sašķidrinātu naftas gāzi (LPG).

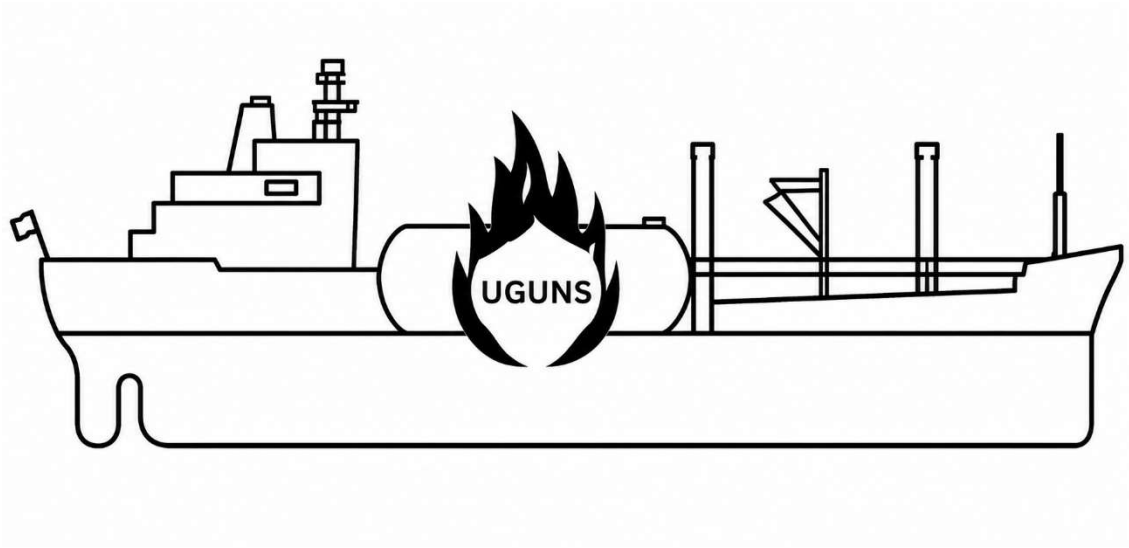
Daudzas katastrofas ir notikušas, LPG tvertnēs notiekot verdoša šķidruma tvaiku izplešanās sprādzienam.

5.6. Verdoša šķidruma tvaiku izplešanās sprādziens var notikt, ja tvertne ar paaugstinātu spiedienu, kurā atrodas LPG, no ārpuses tiek pakļauta ugunij. Ja tvertne nespēj izturēt pieaugošo spiedienu, tā uzsprāgs un tajā esošā LPG tiks izsviesta apkārtnē, sajauksies ar gaisu un aizdegsies uguns lietus veidā.

5.7. Sašķidrinātā LPG, kas atrodas tvertnē, vispirms atdzesē tvertnes sienu. Dzesējošais efekts zūd, kad iztvaikošanas rezultātā pazemināš šķidruma līmenis. Tērauda siena zaudē izturību un plīst, un notiek verdoša šķidruma tvaiku izplešanās sprādziens.

5.8. Līdzīgās situācijās notiek uz kuģiem (skatīt 20.5. attēlu). Šādā gadījumā tvertne ir jāaplej ar ūdeni no droša attāluma. Tomēr jāapsver arī evakuācija.

20.5.attēls

6. Kuģa uzskriešanu uz sēkļa jūrā var izraisīt vairāki faktori vai to kombinācija – kuģošanas intensitātes, kuģu komandas navigācijas kļūdas, slikts kuģa tehniskais stāvoklis un nelabvēlīgi laika apstākļi.

6.1. Uzskriešana uz sēkļa ir viens no statistiski visbiežākajiem jūras negadījumiem.

6.2. Visbīstamākās sekas kuģa uzskriešanai uz sēkļa ir saistīta ar bīstamo ķīmisko vielu noplūdi.

6.3. Rīcības plānu pasažieriem skatīties 20.6.attēlā.

20.6.attēls

KĀ PAREIZI IZTURĒTIES KRUĪZA KUĢA AVĀRIJAS GADĪJUMĀ?

Ko noteikti nedarīt?

Pasažieriem nevajadzētu vienkārši lēkt pār bortu ūdenī. Izņēmums būtu vienīgi situācija, ja uz kuģa izcēlies ugunsgrēks, degšana notiek tieši aiz muguras un visas citas evakuācijas ejas ir slēgtas. Iemesls – ūdenī esošie kuģa komandai jāglābj vispirms, un tas aizkavēs pārējo pasažieru glābšanu. Svarīgākais ir nekrist panikā un savaldīties, - viegli teikt, bet tas patiešām ir pats prātīgākais, ko darīt. Modernie kruīzu kuģi ir būvēti tā, ka pat sūces gadījumā tie grimst ļoti lēni.

Kā notiek evakuācija?

Pasažieri pa skaļruņiem tiek aicināti uz pulcēšanās vietām. Tur apkalpe pasažierus sadalīs pa glābšanas laivām un izsniegs glābšanas vestes. Šāda kārtība ir uz visiem kruīzu kuģiem, atšķiras tikai glābšanas ceļi.

Kā atrast savu pulcēšanās vietu?

Apkalpei ir pienākums pirmo 24 stundu laikā pēc uzkāpšanas uz klāja veikt pasažieru instruēšanu par pulcēšanās vietām. Turklāt visās kajītēs ir jāatrodas kuģa plānam ar norādītām pulcēšanās vietām.

Vai uz kuģa ir pietiekami daudz glābšanas laivu?

Glābšanas laivu ietilpība ir noteikta starptautiski saistošos noteikumos un sasniedz vismaz 125 procentus no pasažieru skaita. Tas nozīmē, ka katriem četriem pasažieriem ir vismaz piecas vietas glābšanas laivās.

Vai vienmēr jāklausa apkalpes norādījumiem?

Jā. Apkalpe pazīst kuģi un zina, kas jādara. Kuģu personālam regulāri jāiziet apmācības, kurās ietilpst arī rīcība kuģa evakuācijas gadījumos.

6.4. Kuģa uzskriešanas uz sēkļa negadījumi ar katastrofālām sekām notiek reti.

7. Divu kuģu sadursmes cēloņi ir vienādi ar kuģa uzskriešanu uz sēkļa cēloņiem.

7.1. Atšķirībā no kuģa uzskriešanas uz sēkļa sekām, divu kuģu sadursmes sekas ir ievērojamākas, jo sadursme var notikt tālāk no krasta, kā rezultātā palīdzības sniegšanas laiks palielinās un kuģi var nogrimt korpusa bojājumu gadījumā.

7.2. Rīcības plānu pasažieriem skatīties 20.6.attēlā.

7.3. Kuģu sadursmes negadījums ar katastrofālām sekām notiek reti.

8. Kā potenciāli visbīstamākais incidenta veids ar vislielāko iespējamo cietušo un upuru skaitu ir pasažieru kuģa ugunsgrēks.

8.1. Ugunsgrēks uz pasažiera kuģa tā uzbūves dēļ var radīt apdraudējumu cilvēku veselībai un dzīvībai, kas saistīts ar nosmakšanas un saindēšanās riskiem, kā arī nosalšanas un noslīkšanas riskiem.

8.2. Šāda scenārija attīstības gadījumā ļoti liela nozīme ir kuģa apkalpes gatavībai adekvāti reaģēt un pārvaldīt situāciju.

8.3. Nozīmīgs ir kuģa iekārtu, tajā skaitā glābšanas un evakuācijas līdzekļu tehniskais stāvoklis, kā arī apkalpes gatavība tos efektīvi izmantot.

8.4. Rīcības plānu pasažieriem skatīties 20.6.attēlā.

9. Pastāv virkne citu iespējamo cēloņu (nelaimes gadījumi vai incidenti), kas rada apdraudējumu pasažieru kuģiem, piemēram, uzskriešana uz sēkļa, tehniska rakstura bojājumi, kas ietekmē navigācijas spēju vai korpusa hermētiskumu, sadursme ar citu kuģi u.tml. Pasažieru kuģa katastrofa ir vērtējama kā notikums ar nozīmīgu risku.

C. Izmantotās literatūras saraksts

1. 26.08.2020 MK rīkojums Nr.476 "Par Valsts civilās aizsardzības plānu" 21.pielikums.
2. 21.05.2010 MK rīkojums Nr.283 "Par Nacionālo gatavības plānu naftas, bīstamo vai kaitīgo vielu piesārņojuma gadījumiem jūrā".
3. HELCOM rokasgrāmata par sadarbību jūras piesārņojuma seku likvidācijā Konvencijas par Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzību (Helsinku konvencijas) ietvaros, 2. sējums, 2002. gada 1. decembris. VVD 02.10. 2020. publikācija "Radiācijas līmenis Latvijā".
4. 2023.gada Rīgas brīvostas "Darbības plāns neparedzēta piesārņojuma gadījumā Rīgas brīvostā".

21. Autotransporta avārija

1. Autotransporta avārija – negadījums, kurā iesaistīts vismaz viens transportlīdzeklis un kā rezultātā ir liels cietušo vai bojāgājušo skaits, kā arī nodarīti būtiski zaudējumi fiziskās vai juridiskās personas mantai vai videi.

2. Autotransporta avārija var notikt dažādu iemeslu dēļ, piemēram, autotransporta sadursme, autotransporta tehniskais stāvoklis, dabas vai tehnogēnas katastrofas ietekme, ļaunprātīgā rīcība vai terora akts, cilvēciskā faktora radītā kļūda.

3. Autotransporta avārija var izraisīt cilvēku bojāeju, bīstamo vielu noplūdi, ugunsgrēku, sprādzienu, būvju bojājumus, ceļu satiksmes apgrūtinājumus, tajā skaitā sastrēgumus un noteiktu ceļu posmu slēgšanu.

4. Autotransporta avārija ir vērtējama kā maznozīmīgs risks.[31]

5. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi autotransporta avārijas gadījumā (21. pielikums).

21. Aviācijas nelaimes gadījums ar gaisa kuģi

1. Aviācijas nelaimes gadījums ir ar gaisa kuģa izmantošanu saistīts notikums, kas pilotējama gaisa kuģa gadījumā notiek laikā no jebkuras personas iekāpšanas gaisa kuģī ar mērķi lidot līdz brīdim, kad visas personas ir no gaisa kuģa izkāpušas, vai bezpilota gaisa

[31] Ministru kabineta 26.08.2020. rīkojuma Nr. 476 "Par Valsts civilās aizsardzības plānu" 22. pielikums.

kuģa gadījumā – no brīža, kad gaisa kuģis ir gatavs uzsākt kustību ar mērķi lidot, līdz brīdim, kad tas apstājas pēc lidojuma un kad galvenā dzinējsistēma tiek izslēgta, kurā:

1.1. persona ir gājusi bojā vai guvusi nopietnus miesas bojājumus;

1.2. gaisa kuģis gūst bojājumus, vai tiek bojāta tā konstrukcija;

1.3. gaisa kuģis pazudis vai nonācis pilnīgi nepieejamā vietā.

2. Vispārējās nozīmes aviācijā ietilpst privāti gaisa kuģi, tajā skaitā helikopteri un deltaplāni, kuru nelaimes gadījuma iespējamība ir lielāka, bet izraisītās sekas ir maznozīmīgas.

3. Komercaviācijā tiek iekļauti tie gaisa kuģi, kuri veic pasažieru un kravu pārvadājumus un kam ir izteiktas stingrākas drošības un drošuma prasības, tādēļ šādu gaisa kuģu nelaimes gadījumu skaits ir ar mazāku iespējamību.

4. Ja negadījums notiek lidlauka teritorijā, tad sekas, visticamāk, būs saistītas ar pašu gaisa kuģi (kuģiem), pasažieriem, lidlauka ēku un būvju bojājumiem, kā arī ar lidlaukā izvietotās aeronavigācijas infrastruktūras bojājumiem.

5. Bīstamo vielu noplūde vai to aizdegšanās gaisa kuģī lidojuma laikā vai gaisa kuģim atrodoties uz zemes, lidostā var izraisīt aviācijas nelaimes gadījumu, vai arī padarīt smagākas notikuša aviācijas nelaimes gadījuma sekas, ja gaisa kuģī tiek pārvadātas bīstamas vielas.

6. Neliela mēroga incidenti ar bīstamām vielām Latvijas lidostās notiek reti, kā arī nedeklarēti bīstamo vielu pārvadājumi ar gaisa transportu, tostarp ievedot no citām valstīm, tiek konstatēti reti, salīdzinot ar kopējo pārvadāto bīstamo vielu daudzumu.

7. Valsts akciju sabiedrības "Starptautiskā lidosta "Rīga"" lidlaukā regulāri nosēžas un no tā izlido militārie gaisa kuģi ar bīstamām vielām un izstrādājumiem, tiek apstrādātas (iekrautas un izkrautas) militāra rakstura kravas. Apkalpojot militāros lidojumus, tiek veikti nepieciešamie un iespējamie apziņošanas, piesardzības un drošības pasākumi.

8. Pāri Latvijas Republikas teritorijai pārlidojumus regulāri veic civilās aviācijas un valsts gaisa kuģi, kas pārvadā augsta riska bīstamās vielas, kuru pārvadājums atļauts ar vienreizēju izņēmuma atļauju, piemēram, sprāgstvielas, toksiskas vielas, kodolreaktoru degviela vai radioaktīvie atkritumi.

9. Potenciālā aviācijas nelaimes gadījuma ar bīstamām vielām īpatnība ir tāda, ka gaisa kuģis var avarēt un bīstamo vielu noplūde var notikt valsts teritorijā vietās, kas atrodas tālu no piebraucamajiem ceļiem, – mežos, purvos, ūdenstilpēs.

10. Aviācijas nelaimes gadījums ar gaisa kuģi vērtējams kā maznozīmīgs risks.[32]

[32] Ministru kabineta 26.08.2020. rīkojuma Nr. 476 "Par Valsts civilās aizsardzības plānu" 23. pielikums.

11. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi aviācijas nelaimes gadījumā ar gaisa kuģi (22. pielikums).

22.Dzelzceļa transporta katastrofa

1. Dzelzceļa transporta katastrofa – ar dzelzceļa transporta izmantošanu saistīts notikums, kas radījis apdraudējumu un postījumus cilvēkiem, videi vai īpašumam, kā arī radījis vai rada būtiskus materiālos un finansiālos zaudējumus un pārsniedz atbildīgo valsts un pašvaldības institūciju ikdienas spējas novērst notikuma postošos apstākļus.

2. Dzelzceļa transporta katastrofa var notikt dažādu iemeslu dēļ: bojāts dzelzceļa ritošais sastāvs, dzelzceļa infrastruktūras bojājums, vilciena sadursme ar priekšmetiem, autotransportu pārbrauktuvē vai sadursme ar citu vilcienu, cilvēciskā faktora radītā kļūda.

3. Dzelzceļa transporta katastrofa ir vērtējama kā notikums ar nozīmīgu risku.[33]

4. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi dzelzceļa transporta katastrofas gadījumā (23. pielikums).

23. Sabiedriskās nekārtības, iekšējie nemieri

5. Sabiedriskās nekārtības rodas sabiedrības grupu savstarpējā konflikta dēļ, kā arī masu pasākumu (koncerti, svētku pasākumi, sporta sacensības u. tml.) laikā atsevišķu iedzīvotāju grupu neapmierinātības rezultātā, protestējot pret valsts vai pašvaldību institūciju darbību vai bezdarbību, kā arī masu pasākumu organizēšanas laikā.

6. Cilvēku grupu neapmierinātība, savstarpējs konflikts, provokācijas masu pasākumos, masu nekārtību dalībnieki sajūt pūļa efektu un viņi bara instinkta ietekmē veic darbības, kuras parasti nedarītu, jo pūlis viņus padara anonīmus, alkohols vai citas apreibinošas vielas, kā arī nepatika pret pastāvošo ekonomisko līmeni, politisko iekārtu u. c. ir cēloņi, kuru rezultātā varētu sākties sabiedriskās nekārtības.

7. Sekas sabiedrisko nekārtību rezultātā var būt šādas: kaitējums cilvēku veselībai, mantu bojāšana vai iznīcināšana, traucēta sabiedriskā kārtība, traucētas transportlīdzekļu un cilvēku pārvietošanās iespējas, apdraudēta robežas šķērsošana, grautiņi, postījumi, dedzināšana, vardarbība pret personu, pretošanās varas pārstāvjiem.

8. Masu pasākumi var pāraugt nemieros, ja sabiedriskās kārtības uzturētāji savlaicīgi nereaģē uz protesta akciju, mītiņu vai streiku konfliktiem, kā arī tad, ja šāda veida pasākumiem netiek piesaistīti pietiekami resursi to koordinēšanai.

9. Cilvēku grupu neapmierinātība, cilvēku grupu savstarpējs konflikts, provokācijas masu pasākumos, masu nekārtību dalībnieki sajūt pūļa efektu un viņi bara instinkta ietekmē veic darbības, kuras parasti nedarītu, jo pūlis viņus padara anonīmus, alkohols vai citas apreibinošas vielas, kā arī nepatika pret pastāvošo ekonomisko līmeni, politisko iekārtu u. c.

[33] Ministru kabineta 26.08.2020. rīkojuma Nr. 476 "Par Valsts civilās aizsardzības plānu" 24. pielikums.

ir raksturīgie cēloņi nemieriem.

10. Sabiedriskās nekārtības un iekšējie nemieri ir vērtējami kā vidējs risks.[34]

11. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi sabiedrisko nekārtību, iekšējo nemieru gadījumā (25. pielikums).

24.Terora akti

12. Terorisma draudu līmenis Latvijā ir zems, bet jāņem vērā, ka Latvija ir NATO un Eiropas Savienības dalībvalsts, Nacionālie bruņotie spēki piedalās starptautiskajās operācijās valstīs, kur pastāv terorisma draudi, kas paaugstina starptautiska terorisma iespējamību, kas joprojām ir viens no lielākajiem draudiem Eiropas valstu drošībai.

13. Lai arī teroristu veiktie uzbrukumi atšķiras pēc vēriena, veida un mērķa, tiem visiem ir kopīgs cēlonis – radikalizācija ekstrēmistiskas ideoloģijas ietekmē. Potenciālās sekas šādos noziedzīgos nodarījumos skar valsts un tādējādi visas sabiedrības drošības intereses, valsts aizsardzības spējas un valsts konstitucionālo iekārtu.

14. Radikalizācijas riskam var būt pakļauti dažādu sociālo grupu pārstāvji – neatkarīgi no dzimuma, vecuma, etniskās izcelsmes vai profesionālās nodarbošanās.

15. Viens no būtiskiem riskiem, kas skar ikvienu valsti, arī Latviju, – ir internetā brīvi pieejamie teroristisko organizāciju propagandas materiāli.

16. Valsts drošības dienesta vērtējumā propaganda ir viens no noteicošajiem faktoriem, kas šobrīd ietekmē Eiropā dzīvojošo personu radikalizēšanos, kā arī iesaistīšanos teroristiskās darbībās.

17. Ņemot vērā, ka joprojām pasaulē ir atšķirīga attieksme pret nepieciešamību nodrošināt interneta vides stingrāku regulēšanu, paredzams, ka arī turpmāk teroristu propaganda internetā iedvesmos radikāli tendētas personas iesaistīties teroristiskās darbībās.

18. Latvijā dzīvojošu personu radikalizācija un iespējama iesaistīšanās teroristiskās darbībās pašlaik ir lielākais drauds Latvijas drošībai pretterorisma jomā.

19. Radikalizācija tiešu kontaktu vai teroristu propagandas materiālu ietekmē var skart jebkuru personu, kura ir pakļāvīga ideoloģiskai ietekmei.

20. Teroristi savu mērķu sasniegšanai visbiežāk izmanto aukstos ieročus, improvizētus sprādzienbīstamus priekšmetus un šaujamieročus, vai šo uzbrukumu metožu kombināciju.

21. Īpaši negatīvas sekas potenciāli var radīt teroristisks uzbrukums, pielietojot ķīmiskas, bioloģiskas vai radioaktīvas vielas, bet tā iespējamība ir ļoti minimāla.

---

[34] Ministru kabineta 26.08.2020. rīkojuma Nr. 476 "Par Valsts civilās aizsardzības plānu" 25. pielikums.

22. Teroristiski uzbrukumi var būt vērsti pret cilvēkiem, kā arī pret kritiskās infrastruktūras objektiem (īpaši transporta un sakaru infrastruktūru).

23. Tomēr īpaši augsta ir iespēja, ka teroristi var izvēlēties tā sauktos "vieglos mērķus" – objektus, kuros pastāvīgi uzturas daudz cilvēku un kurus, ņemot vērā to specifiskās funkcijas, ir grūti aizsargāt pret teroristiska rakstura uzbrukumiem (tirdzniecības centri, sporta un izklaides kompleksi, viesnīcas, publiski pasākumi utt.).

24. Veicamo pretterorisma preventīvo pasākumu kopumu nosaka Nacionālais pretterorisma plāns:

13.1. Nacionālajā pretterorisma plānā ir noteikti pretterorisma sistēmas subjektu veicamie preventīvie pasākumi atbilstoši četriem terorisma draudu līmeņiem;

13.2. plānu izstrādā un ne retāk kā reizi trijos gados aktualizē Valsts drošības dienests sadarbībā ar pārējiem pretterorisma sistēmā iesaistītajiem subjektiem;

13.3. katra iesaistītā institūcija ir sagatavojusi un ar Valsts drošības dienestu saskaņojusi savas institūcijas atbalsta plānus.

14. Valsts drošības dienests sadarbībā ar citām institūcijām ir izstrādājis un regulāri aktualizē tipveida reaģēšanas plānus, kas paredz rīcību, ja teroristiska rakstura apdraudējums vērsts pret sauszemes objektiem (pretterorisma plāns "Objekts"), civilās aviācijas gaisa kuģiem (pretterorisma plāns "Lidmašīna"), kuģiem, ostām un ostas iekārtām (pretterorisma plāns "Kuģis"). Savukārt reaģēšanai uz teroristiskiem uzbrukumiem publiskās vietās vai publisku pasākumu laikā ir izstrādāts arī pretterorisma plāns "Pūlis". Iesaistītās institūcijas ir noteiktas katrā no šiem plāniem, kuriem institūcijas ir izstrādājušas savus atbalsta plānus.

15. Latvijā pielieto Valsts drošības dienesta izstrādāto terorisma draudu līmeņa sistēmu. Šī sistēma paredz četrus terorisma draudu līmeņus:

	zems terorisma draudu līmenis (zils) – izsludina situācijā, ja pastāv vispārēja rakstura terorisma draudi (ikdienas situācija)
	paaugstināts terorisma draudu līmenis (dzeltens) – izsludina situācijā, ja ir pieaugoši terorisma draudi
	augsts terorisma draudu līmenis (oranžs) – izsludina situācijā, ja ir apstiprināti terorisma draudi konkrētam objektam, tautsaimniecības sektoram vai valsts reģionam
	īpaši augsts terorisma draudu līmenis (sarkans) – izsludina situācijā, ja ir noticis terora akts vai terora akts vairs nav novēršams

16. Ņemot vēra minēto, terora aktu risks novērtēts ar ļoti zemu varbūtību, bet ar nozīmīgam sekām.[35]

17. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi terora aktu gadījumā (25. pielikums).

[35] Ministru kabineta 26.08.2020. rīkojuma Nr. 476 "Par Valsts civilās aizsardzības plānu" 26. pielikums.

25. Ieteikumi par rīcību militārā iebrukuma vai kara gadījumā

Sadaļas saturs:

A. Ieteikumi personām, kuras uzturas Pašvaldības administratīvajā teritorijā
B. Apdraudējuma vispārējais raksturojums
C. Izmantotā literatūra

A. Ieteikumi personām, kuras uzturas Pašvaldības administratīvajā teritorijā

Vispārīgie ieteikumi iedzīvotājiem

1. Sagatavo ārkārtas gadījumu somu, tās iespējamais saturs:

1.1. svarīgu dokumentu (pase vai personas apliecība (ID karte), autovadītāja apliecība, izglītības dokumenti) kopijas polietilēna iesaiņojumā;

1.2. tuvinieku, kaimiņu un citu tev svarīgu personu tālruņu numuru saraksts;

1.3. portatīvais radioaparāts ar rezerves baterijām;

1.4. neliela skaidras naudas summa (5 EUR, 10 EUR un 20 EUR naudaszīmēs);

1.5. ūdensdrošs blociņš un rakstāmpiederumi;

1.6. pārtika ar ilgu derīguma termiņu un augstu kaloriju saturu, ko var lietot bez termiskas apstrādes;

1.7. daudzfunkcionāls saliekams nazis, konservu attaisāmais, karote, neplīstoša bļodiņa un krūzīte;

1.8. dzeramais ūdens plastmasas pudelēs (3 dienām);

1.9. sausā spirta plītiņa vai maza izmēra prīmuss;

1.10. ūdens filtrs vai ūdens dezinfekcijas tabletes;

1.11. rezerves lādētājs, automašīnas lādētājs un ārējā enerģijas krātuve;

1.12. sērkociņi, šķiltavas, sveces, elektriskais lukturītis ar rezerves baterijām;

1.13. siltais apģērbs, rezerves apakšveļa un ērti apavi;

1.14. guļammaiss vai sega, tūristu paklājiņš, vēlama telts;

1.15. diegs, adata un šķēres;

1.16. dvielis, tualetes papīrs un vienreizlietojamās salvetes;

1.17. dezinfekcijas līdzekļi un higiēnas piederumi;

1.18. rezerves brilles vai kontaktlēcas, ja to nēsāšanu ir nozīmējusi ārstniecības persona;

1.19. ikdienā lietojamie medikamenti un folijas sega;

1.20. individuālie elpošanas orgānu aizsardzības līdzekļi (piemēram, sejas maska, respirators vai gāzmaska);

1.21. aizsargbrilles;

1.22. izturīgu cimdu pāris;

1.23. dzirdes aizsardzības līdzekļi (ausu aizbāžņi);

1.24. lietusmētelis;

1.25. pašlīmējošā universālā lenta vai tai līdzvērtīga lenta (vismaz 40 mm platumā);

1.26. svilpe;

1.27. mājsaimniecības aptieciņa atbilstošā komplektācijā;
1.28. pretsāpju un temperatūru mazinoši līdzekļi;
1.29. medikamenti pret gremošanas traucējumiem;
1.30. pretalerģijas medikamenti;
1.31. medikamenti ar nomierinošu efektu;
1.32. dezinfekcijas līdzekļu un pārsienamo materiālu krājums;
1.33. iekšķīgai lietošanai paredzēti jodu saturoši medikamenti (to lietošanu uzsākt tikai saskaņā ar atbildīgo dienestu norādījumiem).

2. Apģērba priekšējās kabatās turi informāciju par savu asinsgrupu, alerģijām, hroniskām slimībām un tuvinieku tālruņu numurus.

3. Savas dzīvesvietas un ikdienas maršrutu tuvumā apzini tuvākās patvertnes vai vietas, kur patverties, lai mazinātu ietekmi no sprādziena triecienviļņa, šķembām, siltumstarojuma vai radioaktīvā piesārņojuma (turpmāk – patvertnes). Patvertnes var tikt izveidotas un ierīkotas dažādu būvju pagrabstāvos[36] vai pazemes stāvos[37] (piemēram, dzīvojamo māju pagrabi, pazemes autostāvvietas u. c.).

4. Īslaicīgam patvērumam, kas var pasargāt no lodēm, munīcijas šķembām, apkārtesošo konstrukciju atlūzām, kuras var rasties dažādu ieroču pielietošanas rezultātā, var izmantot grāvi, būvbedri, ēkas ārpusē izvietoto ieeju pagrabtelpās, gājēju tuneli vai jebkuru tuvāko dzelzsbetona vai ķieģeļu konstrukciju, aiz kuras iespējams patverties, kā arī vietas telpās, kur starp tevi un ēkas ārpusi ir vismaz divas sienas u. tml.

5. Kopā ar citiem iedzīvotājiem apsver iespējas ēkas pagrabstāvā vai pazemes stāvā izveidot patvertni vai vietu, kur patverties.

6. Dzīvesvietā uzturi un periodiski atjauno pārtikas, ūdens un pirmās nepieciešamības preču rezerves, kas tev, ģimenes locekļiem un mājdzīvniekiem nepieciešamas, lai izdzīvotu vismaz 3–7 dienas.

7. Izrunā un vienojies ar saviem tuviniekiem par rīcības plānu militāra iebrukuma gadījumā.

8. Noskaidro alternatīvos pārvietošanās maršrutus, kurus tu vari izmantot, lai nokļūtu savos biežāko apmeklējumu galapunktos, ja ikdienā izmantojamie ceļi nebūs izmantojami.

9. Iepazīsties ar citu pieejamo valsts un pašvaldības institūciju sniegto informāciju par ieteicamo rīcību militārā iebrukuma draudu gadījumā.

---

[36] Pagrabstāvs – ēkas stāvs vai tā daļa, kas attiecībā pret planēto zemes līmeni ir iedziļināts vairāk nekā par pusi, bet ne pilnībā no telpas augstuma (Ministru kabineta 19.10.2021. noteikumi Nr. 693 "Būvju vispārīgo prasību būvnormatīvs LBN 200-21").

[37] Pazemes stāvs – ēkas stāvs vai tā daļa, kas attiecībā pret planēto zemes līmeni ir iedziļināts visā telpas augstumā (Ministru kabineta 19.10.2021. noteikumi Nr. 693 "Būvju vispārīgo prasību būvnormatīvs LBN 200-21").

10. Noskaidro, vai apkaimē dzīvo cilvēki ar medicīnisko izglītību, militāro pieredzi un glābšanas darbu pieredzi, kuri nepieciešamības gadījumā varētu atbalstīt pārējos apkaimes iedzīvotājus ar ekspertīzi attiecīgajās jomās situācijās, kad valsts vai pašvaldības dienesti nespēs darboties ikdienas režīmā.

11. Noskaidro, vai apkaimē ir pieejami avoti un akas, kuru ūdens kvalitāte atbilst prasībām, lai to izmantotu kā dzeramo ūdeni.

12. Noskaidro saziņas iespējas ar apkaimē izvietotajām valsts un pašvaldību iestādēm (piemēram, policiju, militārajām vienībām, medicīnas iestādēm, valsts ugunsdzēsības un glābšanas iestādēm, Valsts robežsardzi, kā arī citām iestādēm, ar kurām sazināties apdraudējumu gadījumos).

13. Detalizēti iepazīsties ar valsts un pašvaldības dienestu formas tērpu un dienesta apliecību izskatu, lai nepieciešamības gadījumā spētu tos atšķirt no iespējamās agresorvalsts dienestiem.

14. Saņemot informāciju par tuvākajā laikā iespējamo militāro iebrukumu:

14.1. ar caurspīdīgo iepakojuma lenti vai citu līdzīgu materiālu vairākās vietās uz logu stikliem veic X veida uzlīmes, lai samazinātu stikla šķembu rašanos logu deformācijas gadījumā;

14.2. pārvieto citur visus logu tuvumā esošos priekšmetus, kas var radīt šķembas ieroču munīcijas iedarbības rezultātā.

Informācijas saņemšana par apdraudējumu un ieteicamo rīcību

1. Iedzīvotāju brīdināšana un informēšana:

2.1. attēls

2. Seko līdzi informācijai atbildīgo dienestu mājaslapās un sociālajos tīklos:

2.1. mājaslapas – www.mod.gov.lv, www.mil.lv, www.sargs.lv, www.iem.gov.lv, www.vugd.gov.lv, www.vm.gov.lv;

2.2. tiešsaistes sociālais tīkls *Facebook* – @aizsardzibasministrija, @latvijasarmija, @Latvianfirefighters, @Valsts.policija, @Iekslietas, @VeselibasMinistrija, @NMPdienests;

2.3. sociālā tīkla saziņas platforma *X* – @aizsardzībasmin, @latvijas_armija, @ugunsdzeseji, @Valsts_policija, @IeM_gov_lv, @veselibasmin, @NMPdienests.

3. Informāciju par apdraudējumu un ieteicamo rīcību saņemsi arī alternatīvos apziņošanas veidos, piemēram, www.riga.lv, kā arī citos veidos, par kuriem tiksi informēts no valsts un pašvaldību iestādēm.

Dezinformācijas riski

1. Uzticies tikai informācijai, kura tiek sniegta valsts institūciju un pašvaldības uzturētajos vai to atbalstītajos informācijas avotos, par kuriem esi informēts.

2. Neuzticies nezināmiem informācijas avotiem un neizplati to sniegto informāciju.

3. Iesaisties un iespēju robežās pretdarbojies nepatiesas vai apzināti sagrozītas informācijas izplatīšanai par Latviju un tās institūciju spējām, diskutē un atspēko dezinformāciju.

4. Atceries, ka, izmantojot mūsdienu tehnoloģijas, pastāv iespēja radīt dziļviltojumu (*deepfake*) materiālus – attēlus, video un audioierakstus, kuri izskatās/izklausās ļoti reālistiski, un šo viltojumu atklāšanai nepieciešama šo materiālu padziļināta izpēte.

Ieteicamā rīcība aviācijas, raķešu trieciena vai uguns atbalsta ieroču pielietošanas gadījumā

1. Uzbrukumi var tikt veikti ar lidmašīnām, helikopteriem, bezpilota lidaparātiem, kas nes sprādzienbīstamus priekšmetus, spārnotajām un ballistiskajām raķetēm, artilēriju, mīnmetējiem un citām ieroču sistēmām, izmantojot konvencionālo ieroču munīciju (nesatur ķīmiskās kaujas vielas vai kodollādiņu).

2. Uzbrukumu laikā tiek izmantota munīcija, kas var:
2.1. nodarīt nozīmīgus bojājumus ēkām;
2.2. radīt lielu daudzumu šķembu un dažādu materiālu atlūzu;
2.3. izraisīt ugunsgrēkus;
2.4. nogādāt kasešu munīciju;
2.5. nogalināt vai sakropļot cilvēkus un citas dzīvas būtnes, kuras atrodas munīcijas iedarbības zonā u. tml.

3. Ja dzirdi brīdinājumu par iespējamu uzbrukumu, nekavējoties dodies uz patvertni vai meklē vietu, kur var patverties, līdzi ņemot ārkārtas gadījumu somu.

4. Pārliecinieties, ka informāciju par iespējamo uzbrukumu ir saņēmuši kaimiņos dzīvojošie cilvēki, tev zināmie gados veci cilvēki un cilvēki ar redzes un dzirdes traucējumiem, iespēju robežās sniedz tiem atbalstu, lai arī viņi spētu nokļūt patvertnē vai vietā, kur var patverties.

5. Patvertnē vai vietā, kur var patverties, saglabā mieru, nesarunājies skaļi un ievēro noteikto kārtību.

6. Ja pēc uzbrukuma esi iebarikadēts patvertnē vai citā vietā, sauc pēc palīdzības vai pievērs uzmanību, izmantojot jebkādus pieejamos priekšmetus (piemēram, pie koka kārts piestiprinātu spilgta auduma gabalu, izmantot svilpi u. tml.).

7. Ja esi ārpus telpām un dzirdi brīdinājumu par iespējamu uzbrukumu, bet tuvumā nav patvertnes, kā arī gadījumos, kad uzbrukums ir pēkšņs:

7.1. nekavējoties meklē īslaicīga patvēruma vietu;

7.2. atrodot īslaicīga patvēruma vietu, nogulies uz zemes embrija pozā vai uz vēdera, atver muti, apklāj galvu ar rokām (vai somu).

8. Ja brauc automašīnā:

8.1. apstājies un meklē tuvāko patvertni vai īslaicīga patvēruma vietu;

8.2. atrodot īslaicīgā patvēruma vietu, nogulies uz zemes embrija pozā vai uz vēdera, atver muti, apklāj galvu ar rokām (vai somu).

9. Ja uzbrukums ir pēkšņs un esi dzīvesvietā, nekavējoties slēpies vietās, kur starp tevi un ēkas ārpusi ir vismaz divas sienas:

9.1. dzīvesvietu atstāj tikai pēc atbildīgo dienestu paziņojuma saņemšanas vai ne ātrāk kā pēc 10 minūtēm no pēdējā sprādziena brīža;

9.2. atsākot pārvietošanos pēc uzbrukuma, pārvietojies lēnām, uzmanīgi apskati pārvietošanās maršruta virsmu (atcerieties, ka agresorvalsts var pielietot kasešu munīciju, kā arī pastāv iespēja konstatēt neeksplodējušu munīciju);

9.3. ja esi ievainots, centieties sniegt palīdzību sev, pēc tam citiem cietušajiem;

9.4. ja iespējams, informē atbildīgos dienestus par cietušajiem, kuriem nepieciešama specializēta medicīniskā palīdzība (nosauc cietušo skaitu, traumas veidu un atrašanās vietu, kā arī sniedz citu prasīto informāciju).

10. Seko līdzi atbildīgo dienestu norādījumiem par turpmāko rīcību.

Ķīmiskais uzbrukums un ieteicamā rīcība tā gadījumā

1. Par ķīmisko uzbrukumu var liecināt:

1.1. daudz klusāks sprādziena troksnis un zemāka triecienviļņa enerģija, salīdzinot ar konvencionālās munīcijas pielietošanu;

1.2. aizdomīga dūmu, miglas vai pilienu klātbūtne;

1.3. dažādas smaržas, kas nav raksturīgas noteiktajai apkārtnei;

1.4. smakšanas sajūta;

1.5. kairinājums elpceļos;

1.6. redzes pasliktināšanās;

1.7. dažāda veida apziņas traucējumi;

1.8. samaņas zaudēšana;

1.9. paralīze u. tml.

2. Visaugstākā ķīmiskā uzbrukuma bīstamība saglabājās pirmajās stundās pēc tā veikšanas, tāpēc uzturies telpās visu termiņu, kuru noteiks atbildīgie dienesti.

3. Ja dzirdi brīdinājumu par iespējamu ķīmisko uzbrukumu, nekavējoties:

3.1. aizver logus;

3.2. izslēdz dabīgās ventilācijas un kondicionēšanas sistēmas, lai gaiss no ārpuses neieplūst telpās, ja nepieciešams, izmanto pašlīmējošo lentu (mitru dvieli vai plēvi), lai aiztaisītu atveres, caur kurām notiek gaisa cirkulācija;

3.3. ja iespējams, uzturies telpās, kurās nav logu;

3.4. ja pieejams, lieto sejas masku, respiratoru vai gāzmasku;

3.5. ja iespējams, centies uzturēties augstākajos stāvos.

4. Ja esi ārpus telpām:

4.1. nekavējoties aizsedz muti un degunu ar mitru audumu, ja pieejams, lieto sejas masku, respiratoru vai gāzmasku;

4.2. ja pieejams, nekavējoties uzvelc papildu virsdrēbes vai lietusmēteli;

4.3. iespējami ātri pamet piesārņoto teritoriju, virzoties perpendikulāri (90°) vēja plūsmai, lai vējš pūš no sāniem;

4.4. centies nokļūt ēkā, dodies uz augstākajiem stāviem un meklē telpas, kurās nav logu.

5. Ja brauc ar automašīnu:

5.1. apstājies un meklē patvērumu tuvākajā ēkā, centies nokļūt ēkā, dodies uz augstākajiem stāviem un meklē telpas, kurās nav logu;

5.2. ja tev ir jāpaliek automašīnā, turi aizvērtus automašīnas logus un izslēdz ventilāciju vai pārslēdz uz iekšējo cirkulāciju.

6. Ja esi bijis ārpus telpām un cietis ķīmiskajā uzbrukumā, tad iespēju robežās:

6.1. rūpīgi nomazgājies dušā ar lielu daudzumu silta ūdens, izmanto ziepes un mīkstu beržamo sūkli, spēcīgi berzējot, izmazgā matus, tās ķermeņa daļas, kuras nenosedza apģērbs, kā arī izskalo mutes dobumu ar tīru ūdeni;

6.2. mazgāšanos atkārto 2–3 reizes, izvairies no mazgāšanās līdzekļu putu iekļūšanas acīs un mutē un centies nesavainot ādu.

7. Ja iespējams:

7.1. palīdzi apkārtējiem, bet nedodies atpakaļ piesārņotajā teritorijā;

7.2. informē atbildīgos dienestus par cietušajiem, kuriem nepieciešama specializēta medicīniskā palīdzība (nosauc cietušo skaitu, traumas veidu un atrašanās vietu, kā arī sniedz citu prasīto informāciju).

8. Seko līdzi atbildīgo dienestu norādījumiem par turpmāko rīcību.

Kodolsprādziens un ieteicamā rīcība

1. Par kodolsprādzienu liecina:

1.1. spēcīgs gaismas uzliesmojums, kas ir uztverams pat saulainā laikā un var izraisīt apdegumus vai pat redzes zudumu;

1.2. gaisa triecienvilnis (var būt vairāki), kas var sagraut ēkas, iznīcināt dzīvo dabu, radīt lielu daudzumu dažādu atlūzu, tādējādi apdraudot cilvēku dzīvību un veselību;

1.3. caurspiedīgā radiācija (~ 15 sek.) un apvidus radioaktīvs saindējums (rodas, kad radioaktīvie materiāli nosēžas uz zemes), kas var atstāt ļoti negatīvu iespaidu uz cilvēku veselības stāvokli, it sevišķi, ja tie atrodas ārpus telpām;

1.4. elektromagnētiskais impulss, kas rada bojājumus elektriskajās iekārtās un radioelektroniskajā aparatūrā un izraisa sakaru traucējumus;

1.5. virszemes sprādziena gadījumā sprādziena centrā veidojas putekļu stabs, kas atgādina "sēni".

2. Radioaktīvais piesārņojums visbīstamākais ir pirmajās stundās, tādēļ paliec iekštelpās vismaz 24 stundas un seko līdzi radio paziņojumiem (skatīt 14. sadaļu).

3. Ja dzirdi brīdinājumu par iespējamu uzbrukumu ar kodolieroču pielietošanu, nekavējoties dodies uz patvertni vai meklē citu vietu, kur var patverties, līdzi ņemot ārkārtas gadījumu somu.

4. Pārliecinies, ka ziņu saņēmuši kaimiņos dzīvojošie cilvēki, gados veci cilvēki un cilvēki ar redzes un dzirdes traucējumiem, iespēju robežās sniedz tiem atbalstu, lai arī viņi varētu nokļūt patvertnē vai patvēruma vietā.

5. Patvertnē vai patvēruma vietā saglabā mieru, skaļi nesarunājies un ievēro noteikto kārtību.

6. Ja sprādziena brīdī esi ārpus telpām:

6.1. un tiešā tuvumā ir īslaicīgam patvērumam piemērota vieta, nekavējoties centies tajā nokļūt, nogulies uz zemes, vērs seju pret zemi, apklāj galvu ar somu, elpo caur kabatlakatiņu vai pieejamu apģērba gabalu;

6.2. pēc triecienviļņa (var būt vairāki) sargā elpceļus un pēc iespējas ātrāk centies nokļūt patvertnē vai patvērumam piemērotā vietā, vai arī meklē patvērumu tuvākajā dzelzsbetona vai ķieģeļu ēkā – centies nokļūt pagrabstāvā vai ēkas vidusdaļā, tālāk no ārsienām;

6.3. ja ir pieejams, lieto sejas masku, respiratoru vai gāzmasku un lietusmēteli;

6.4. ja patvertnē, dzelzsbetona vai ķieģeļu ēkā jau atrodas citas personas, pirms iekļūšanas šajās telpās virsdrēbes atstāj ārpusē un ieturi distanci no citām personām;

6.5. ja iespējams, nomazgājies:

6.5.1. rūpīgi nomazgājies dušā ar lielu daudzumu silta ūdens, izmantojot ziepes un mīkstu beržamo sūkli, spēcīgi berzējot, izmazgā matus, tās ķermeņa daļas, kuras nenosedza apģērbs un izskalo mutes dobumu ar tīru ūdeni;

6.5.2. mazgāšanos atkārto 2–3 reizes, izvairies no mazgāšanās līdzekļu putu iekļūšanas acīs un mutē un centies nesavainot ādu.

7. Ja brauc ar automašīnu:

7.1. apstājies un meklē patvērumu tuvākajā patvertnē, meklē īslaicīgam patvērumam piemērotu vietu vai centies nokļūt dzelzsbetona vai ķieģeļu ēkā;
7.2. ja ir pieejams, lieto sejas masku, respiratoru vai gāzmasku un lietusmēteli.

8. Lieto tikai iepakoto pārtiku, nesmēķē, neizmanto ūdeni, kas nāk no atklātām ūdenstilpēm.

9. Ja pieejami iekšķīgai lietošanai paredzēti jodu saturošie medikamenti, uzsāc to lietošanu, ja to rekomendē atbildīgie dienesti.

Ieteicamā rīcība gadījumos, kad tiek pielietoti strēlnieku ieroči

1. Strēlnieku ieroči galvenokārt tiek pielietoti, lai iznīcinātu pretinieka dzīvo spēku, transportlīdzekļus (arī bruņotos), kā arī sagrautu dažādas fortifikācijas būves u. tml.

2. Izplatītākie strēlnieku ieroči:
2.1. triecienšautenes;
2.2. mašīnpistoles;
2.3. pistoles;
2.4. ložmetēji;
2.5. granātmetēji;
2.6. rokas granātas u. tml.

3. Ja dzirdi šāvienu troksni, neatstāj savu dzīvesvietu, netuvojies logiem vai durvīm, kā arī neveic jebkādas darbības, kas var atklāt tavu atrašanās vietu.

4. Ja esi iekštelpās, nekavējoties slēpies vietās, kur starp tevi un ēkas ārpusi ir vismaz divas sienas.

5. Ja esi ārpus telpām, nekavējoties ieņem stāvokli tuvāk zemei un meklē aizsegu, kas var pasargāt tevi no novērošanas un ieroču munīcijas iedarbības.

6. Ja brauc ar automašīnu, centies pēc iespējas ātrāk atstāt bīstamo teritoriju, maini kustības virzienu, lai neatrastos šaušanas sektorā.

7. Kad esi drošībā, nomierinies un pārbaudi, vai neesi ievainots (paaugstināta stresa situācijā to var nepamanīt).

8. Ja nepieciešams, sniedz pirmo palīdzību sev, pēc tam citiem cietušajiem.

9. Ja iespējams, informē atbildīgos dienestus par cietušajiem, kuriem nepieciešama specializētā medicīniskā palīdzība (nosauc cietušo skaitu, traumas veidu un atrašanās vietu, kā arī sniedz citu prasīto informāciju).

10. Seko līdzi atbildīgo dienestu norādījumiem par turpmāko rīcību, esi gatavs doties uz patvertni vai patvēruma vietu.

Ieteikumi evakuācijas gadījumā

1. Uzmanīgi ieklausies paziņojumā par evakuācijas norisi, iegaumē un pieraksti evakuācijas virzienu, galamērķi un pulcēšanās vietas.

2. Visur ņem līdzi personu apliecinošus dokumentus.

3. Ja iespējams, pirms evakuācijas atslēdz savam mājoklim gāzes, elektrības un ūdens padevi, aiztaisi logus un aizslēdz durvis.

4. Izmanto tikai tos maršrutus, kurus rekomendē atbildīgie dienesti, un nepārvietojies pa nepazīstamiem ceļiem.

5. Ja nav iespējams izmantot savu transportlīdzekli, dodies uz tuvāko norādīto evakuācijas pulcēšanās vietu.

6. Evakuācijas gadījumā paziņo par to tuviniekiem.

7. Ņem līdzi ārkārtas gadījumu somu.

8. Ja ģimenes rīcībā ir vairākas automašīnas, evakuējoties izmanto tikai vienu automašīnu, lai samazinātu sastrēgumu iespējamību uz ceļiem.

9. Evakuējoties ar savu transportlīdzekli, nekavējoties dod ceļu militārajiem transportlīdzekļiem.

10. Ja evakuēsies ar valsts vai pašvaldības nodrošinātajiem transportlīdzekļiem, līdz minimumam samazini līdzi ņemamo privāto mantu skaitu, ieteicamais svars – ne vairāk par 20 kg (tas neattiecas uz ārkārtas gadījumu somu), lai dotu iespēju ar vienu transportlīdzekli evakuēt pēc iespējas lielāku personu skaitu.

11. Necenties atgriezties dzīvesvietā no evakuācijas vietas, kamēr atbildīgie dienesti nav to atļāvuši.

12. Evakuējies tikai uz to valsts daļu, kuru kontrolē Nacionālie bruņotie spēki.

Ieteikumi personīgai drošībai

1. Nevalkā paramilitāru apģērbu, maskēšanās auduma apģērbu vai militarizētās somas, ja neesi dienestā.

2. Bez vajadzības netuvojies, neprovocē un nefilmē neidentificētus bruņotus cilvēkus, nepacel no zemes pamestus ieročus vai aizdomīgus priekšmetus.

3. Neizplati un neievāc informāciju (fotogrāfijas, video, tekstus) par Nacionālo bruņoto spēku un sabiedroto spēku pārvietošanos, to atrašanās vietām, bruņojumu, skaitlisko

sastāvu u. tml.

4. Bez ierunām pakļaujies prasībām, kuras tev izvirza atbildīgo dienestu pārstāvji.

Sprādzienbīstamie priekšmeti un ieteicamā rīcība, tos konstatējot

1. Izplatītākie sprādzienbīstamie priekšmeti, ar kuriem iedzīvotāji var saskarties militāra iebrukuma vai kara laikā:

1.1. pretkājnieku mīnas;

1.2. prettanku mīnas;

1.3. mīnmetēju mīnas;

1.4. artilērijas šāviņi;

1.5. daudzstobru reaktīvās artilērijas sistēmu raķetes;

1.6. dažādas granātas;

1.7. improvizēti sprādzienbīstamie priekšmeti (piemēram, rūpnieciski ražotie sprādzienbīstamie priekšmeti, kuri aprīkoti ar pašdarinātām palaišanas iekārtām, kas izraisa to eksploziju, var būt maskēti kā sadzīvē izmantojami priekšmeti).

2. Starptautiskie tiesību akti nosaka, ka mīnētās teritorijas ir jāiezīmē – redzamības robežās jāizvieto trīsstūrveida vai kvadrātveida zīmes sarkanā vai oranžā krāsā ar dzeltenu malu, ar viegli atpazīstamu simbolu un vārdu "mīnas".

3. Atceries:

3.1. mīnu nogādes sistēmu attīstība (piemēram, kasešu munīcija, iespējas mīnas nogādāt ar uguns atbalsta ieroču sistēmām u. tml.) bieži vien padara par neiespējamu mīnēto teritoriju precīzu iezīmēšanu, kas ir iemesls civiliedzīvotāju bojāejai karadarbības laikā, kā arī ilgi pēc tās noslēguma;

3.2. sprādzienbīstamie priekšmeti, it sevišķi mīnas, var būt ieraktas vai izvietotas tā, lai būtu grūti pamanāmas;

3.3. svaigi rakumi, kuru tuvumā atrodas kastes vai cits iepakojuma materiāls, uz kura ir uzraksti, ka tas ir paredzēts sprādzienbīstamu priekšmetu pārvadāšanai, var būt tieša norāde, ka apkārtnē ir izvietoti sprādzienbīstami priekšmeti.

4. Sprādzienbīstamo priekšmetu eksploziju var izraisīt:

4.1. spiediens;

4.2. elektrosignāls;

4.3. radiosignāls;

4.4. detonatora stieņa noliekšana;

4.5. stieples, vada vai auklas aizskaršana;

4.6. vibrācija;

4.7. magnētiskais lauks;

4.8. sprādzienbīstamā priekšmeta vai tam blakusesoša priekšmeta pārvietošana u. tml.

5. Konstatējot sprādzienbīstamu priekšmetu:

5.1. nekādā gadījumā nemēģini veikt tā pārvietošanu vai neitralizāciju;

5.2. nelieto radio, mobilo tālruni, satelītsakarus tuvāk par 100 m no aizdomīgajiem priekšmetiem, sevišķi tādu priekšmetu tuvumā, kas līdzinās improvizētiem sprādzienbīstamajiem priekšmetiem;

5.3. informē atbildīgos dienestus un/vai sprādzienbīstamo priekšmetu neitralizēšanas speciālistus;

5.4. ja iespējams, veic pasākumus, lai ierobežotu piekļuvi teritorijai, kurā atrodas sprādzienbīstamiem priekšmetiem līdzīgi objekti (piemēram, atstāj labi saredzamas un saprotamas zīmes, kas vēlāk palīdzētu atrast šo vietu un brīdinātu citas personas par bīstamību).

6. Dažu iespējamo sprādzienbīstamo priekšmetu attēli:

	Pretkājnieku mīna PMF-1 Var tikt izplatīta, izmantojot lidmašīnas, helikopterus un mīnmetējus (kasešu munīcija)!
	Pretkājnieku mīna POM-2 Var tikt izplatīta, izmantojot lidmašīnas, helikopterus un dažādas uguns atbalsta ieroču sistēmas (kasešu munīcija)!
	Pretkājnieku mīnas OZM-3, OZM-4 un OZM-72
	Pretkājnieku virzienmīna MON-50
	Prettanku mīnas TM-62M

	152mm artilērijas šāviņš
	Neeksplodējusi mīnmetēja mīna
	Neeksplodējusi daudzstobru reaktīvās artilērijas sistēmas raķete
	Rokas granātas izmantošana tai sākotnēji neparedzētā veidā mīna
	Rokas granāta RGO
	Granātmetēja RPG-7V granātas
	Improvizēts sprādzienbīstams priekšmets

Ieteikumi valsts aizsardzības pasākumu atbalstam

1. Pievienojies Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem vai tuvākajam Zemessardzes bataljonam vai arī izej rezerves karavīra militārās apmācības.

2. Apmeklē apmācības, kas sniedz zināšanas par pirmo medicīnisko palīdzību un izdzīvošanu dažādu apdraudējumu situācijās.

3. Turpini ievērot Latvijas Republikas likumus.

4. Ja iespējams, ziņo:
4.1. par agresorvalsts militāro vienību pārvietošanos;
4.2. par diversantu grupām;
4.3. par aizdomīgām personām;
4.4. par jebkurām aizdomīgām zīmēm, marķējumiem un raidītājiem.

5. Iespēju robežās:
5.1. sniedz atbalstu Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem un sabiedroto spēkiem;
5.2. palīdzi būvēt aizsardzības fortifikācijas, pretmobilitātes šķēršļus un civilās aizsardzības infrastruktūru;
5.3. veic pretinieka maldināšanu (piemēram, ceļa zīmju un ielu nosaukumu plākšņu noņemšana) un aizkavē tā transporta pārvietošanos.

6. Ja atrodies agresorvalsts okupētajā teritorijā:
6.1. nepiedalies okupācijas varas organizētajos pasākumos (piemēram, nelikumīgās vēlēšanās, referendumos vai tautas nobalsošanās);
6.2. veic visu iespējamo, lai izvairītos no iespējamās mobilizācijas agresorvalsts militārajā vai citos dienestos;
6.3. neatsakies no Latvijas pilsonības un nepieņem agresorvalsts pilsonību;
6.4. pārtrauc vai izvairies no komunikācijas ar tiem, kuri labprātīgi sadarbojas ar okupācijas režīmu;
6.5. ja iespējams, fiksē informāciju par okupācijas režīma paveiktajiem kara noziegumiem;
6.6. nesniedz okupācijas varas pārstāvjiem nekādu informāciju par leģitīmās valsts varas amatpersonām un atbalstītājiem, kas atrodas okupētajās teritorijas;
6.7. ja iespējams, atbalsti pretošanās kustību;
6.8. tev ir tiesības īstenot bruņotu pretestību (t. sk. sabotāžu, kaitnieciskās darbības u. tml.) pret agresorvalsts spēkiem.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta vadlīnijas par minimālajām tehniskajām prasībām ēkās esošo telpu vai telpu grupu piemērotībai patvertnes vai vietas, kur var patverties, izveidošanai

Šīm vadlīnijām ir rekomendējošs raksturs un tās satur būtiskākos ieteikumus, kas jāņem vērā, atjaunojot vai izveidojot patvertni vai vietu, kur var patverties. Vadlīnijās norādītie ieteikumi piemērojami atbilstoši telpu veidam un iespējām.

1. Patvertnei pielāgojamo telpu vai telpu grupu piemērotība

1.1. Patvertnes vai vietas, kur var patverties (turpmāk arī kopā – patvertne), lai mazinātu ietekmi no sprādziena triecienviļņa, šķembām, siltumstarojuma vai radioaktīvā piesārņojuma, var tikt izveidotas un ierīkotas dažādu būvju pagrabstāvos[38] vai pazemes stāvos[39] (piemēram, dzīvojamo māju pagrabi, pazemes autostāvvietas u. c.).

1.2. Piemērotākās ēkas patvertnēm ir tās, kuras ir uzbūvētas no dzelzsbetona, blokiem vai ķieģeļiem, tomēr jāņem vērā, ka dzelzsbetona konstrukcijas būtiski zaudē savu izturību augstas intensitātes ugunsgrēku gadījumos.

1.3. Patvertnēm jāatrodas netālu no iedzīvotāju uzturēšanās vietām (darbavieta, izglītības iestāde, dzīvesvieta), lai nodrošinātu cilvēku nokļūšanu patveršanās vietā iespējami drīzā laikā no ziņu par apdraudējumu saņemšanas.

1.4. Patvertnē nedrīkst iekļūt gruntsūdeņi, virszemes ūdeņi, tehnoloģiskie ūdeņi vai notekūdeņi (pēc ārējām pazīmēm nav novērojamas applūšanas pēdas).

1.5. Izvēloties telpas patvertnes ierīkošanai, ieteicams, lai ārsienu konstrukcijās nav lielu atvērumu (logi, vārti u. c.). Apdraudējuma gadījumā visas atveres (izņemot durvju atveres) jānosedz ar blīviem materiāliem, maisiem, kas pildīti ar smiltīm vai citiem beramiem materiāliem, betona blokiem u. c.

1.6. Patvertnes telpās nedrīkst glabāt bīstamas ķīmiskas, uzliesmojošas, viegli uzliesmojošas un sprādzienbīstamas vielas.

1.7. Patvertnes telpas nedrīkst būt aizkrautas un nedrīkst citādi ierobežot piekļuvi tām; tām jābūt atbrīvotām no atkritumiem, būvgružiem, konstrukcijām un priekšmetiem ar asām malām, kas varētu radīt papildu apdraudējumu cilvēkiem, uzturoties patvertnē.

1.8. Patvertnes telpās jābūt līdzenai grīdai, kas piemērota sēdvietu un atpūtas vietu ierīkošanai.

2. Minimālās tehniskās prasības patvertņu ierīkošanai

2.1. Patvertnes cilvēkietilpību ieteicams aprēķināt, paredzot 0,75 m^2 uz vienu personu. Nosakot patvertnes cilvēkietilpību, jāņem vērā tikai tās telpas, kur atradīsies cilvēki, bet ne palīgtelpas, piemēram, elektroģeneratora telpa, noliktavas u. c. Telpas primāri jāparedz īslaicīgas uzturēšanās vajadzībām, iespēju robežās paredzot arī ilgstošākas uzturēšanās līdz 72 stundām vajadzību nodrošinājumu.

---

[38] Pagrabstāvs – ēkas stāvs vai tā daļa, kas attiecībā pret planēto zemes līmeni ir iedziļināts vairāk nekā par pusi, bet ne pilnībā no telpas augstuma (Ministru kabineta 19.10.2021. noteikumi Nr. 693 "Būvju vispārīgo prasību būvnormatīvs LBN 200-21").

[39] Pazemes stāvs – ēkas stāvs vai tā daļa, kas attiecībā pret planēto zemes līmeni ir iedziļināts visā telpas augstumā (Ministru kabineta 19.10.2021. noteikumi Nr. 693 "Būvju vispārīgo prasību būvnormatīvs LBN 200-21").

2.2. Patvertni nedrīkst izveidot siltummezglā vai citās tehniskajās telpās. Jāizvairās no cilvēku izmitināšanas telpās, kurās atrodas elektrotīkls (virs 0,4 kV), ūdensvada, apkures, kanalizācijas un citas maģistrālās inženierkomunikācijas (izņemot ēkas iekšējos inženiertīklus). Iekšējiem inženiertīkliem jāierīko attiecīgas atvienošanas vai noslēgšanas ierīces. Kanalizācijas stāvvadi būtu jāiekļauj īpašos kolektoros (betona, dzelzsbetona u. c. kanāli), kas pieejami apskatei un remontam miera laikā.

2.3. Patvertnes ieejām jābūt hermētiski noslēgtām, lai novērstu gāzu, putekļu un citu piesārņotāju iekļūšanu. Ieejas durvīm jābūt izgatavotām no nedegošiem materiāliem. Durvīm jāveras virzienā uz āru.

2.4. Jāparedz iespēja iekļūt patvertnes telpās ar bērnu ratiņiem un cilvēkiem ratiņkrēslos patstāvīgi vai ar līdzcilvēku atbalstu.

2.5. Patvertnei jābūt vismaz divām izejām. Gadījumā, ja telpai ir tikai vienas durvis, tad otru – avārijas izeju – var organizēt, izmantojot, piemēram, tuneļveida eju, logus vai lūkas. Patvertnēm ar ietilpību līdz 20 cilvēkiem var pielāgot telpas ar vienu ieeju/izeju. Avārijas izejas vēlamais platums – 0,8 m.

2.6. Ja izkļūšanai no patvertnes tiek ierīkota avārijas tuneļveida eja, izeja no tās tiek izveidota patvertnes ārpusē un tai jābūt attālinātai no ēkas (arī blakus esošām), lai izeju nepārklātu sabrukušu ēku gruveši, drošā attālumā (piemēram, drošs attālums ir puse no ēkas augstuma plus 3 m, izejas augstums virs zemes – 1,2 m, drošs attālums ir ēkas augstums, izejas augstums virs zemes – 0,5 m).

2.7. Patvertnes telpas augstumam, ieskaitot durvju vērtnes, jābūt vismaz 1,8 m, vēlams – 2,5 m.

2.8. Patvertnes telpu apdarē izmanto nedegošus materiālus. Sienu un griestu apdarē nav ieteicams lietot apmetumu, keramikas flīzes un citus materiālus, kas ēkas satricinājuma ietekmē var radīt lauskas un elpošanai nepiemērotu vidi (ar būvputekļiem). Tāpat vajadzētu izvairīties no piekaramo griestu, parasta stikla izmantošanas.

2.9. Patvertnei ir jābūt aprīkotai ar elektrību un apgaismojumu, kā arī ar avārijas apgaismojumu elektroenerģijas padeves pārtraukumu gadījumā. Ieteicamais risinājums ir autonomas elektroenerģijas ražošanas iespēja (elektroģenerators, akumulatori). Autonomās ierīces jauda ir atkarīga no patvertnes lieluma un ierīcēm (piemēram, ierīcēm, kas nodrošina telpas ventilāciju, apgaismojumu un komunikācijas sistēmas), kuras strāvas padeves pārtraukuma gadījumā pārslēdz uz rezerves barošanu.

2.10. Elektroģeneratora telpai patvertnē jābūt atdalītai no pārējām telpām un jāveido atsevišķa izplūdes sekcija ar pietiekamu gaisa apmaiņu (jānodrošina izplūdes gāzu novadīšanas un svaiga gaisa padeves iespēja).

2.11. Patvertni vēlams aprīkot ar ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu. Ja nav ūdensapgādes vai kanalizācijas sistēmas, ir jābūt atsevišķai telpai vai norobežotai vietai, kurā var uzstādīt ”sauso/bioloģisko” tualeti (viena tualete uz 25 cilvēkiem). Lai nodrošinātu standarta higiēnu, var izmantot roku un virsmas dezinfekcijas līdzekļus.

2.12. Patvertnē jānodrošina atbilstošs skābekļa saturs gaisā. Patvertnes telpām jābūt aprīkotām ar piespiedu ventilāciju (patvertnēs ar ietilpību virs 20 cilvēkiem), paredzot tās darbības nodrošināšanu arī elektrības apgādes pārrāvuma gadījumā. Ventilācijas sistēma var ietvert speciālus filtrus, kas nodrošina attīrīšanu no ķīmiskā, radioaktīvā u. c. piesārņojuma. Ja iespējams, vajadzētu nodrošināt ventilācijas režīmu, kas paredz skābekļa reģenerāciju un izolāciju no ārpuses gaisa, lai aizsargātu cilvēkus no degšanas produktu, toksisku gāzu u. c. iekļūšanas patvertnē.

2.13. Patvertnē jāparedz aizsardzība pret iegruvumu, ko var izraisīt daļēji vai pilnīgi sabrukušas ēkas gruveši. Aizsardzību nodrošina, papildus atbalstot patvertnes griestus.

2.14. Ja platība atļauj, patvertni vēlams aprīkot ar krēsliem, soliem, lai nodrošinātu sēdvietas visiem patvertnē esošajiem cilvēkiem, gulēšanai piemērotām vietām, kā arī izveidot pārtikas rezervju glabātavas un vietas, kur nodrošināt izklaides iespējas bērniem, tādējādi mazinot bērnu stresa līmeni.

2.15. Ierīkojot vietas sēdēšanai (krēsli, soli u. c.), paredz vietu vienam cilvēkam apmēram 0,5 x 0,5 m; ierīkojot vietas gulēšanai, kas var būt divos stāvos, paredz vietu vienam cilvēkam apmēram 0,8 x 1,9 m. Jāizvairās no sēdvietu un guļvietu aprīkojuma, kas satur sintētiskus materiālus, kuri degot rada toksiskus degšanas produktus. Nav vēlamas patvertnē izvietot mīkstās mēbeles.

2.16. Patvertnes telpas jānodrošina ar dūmu detektoru un ieteicams telpā izvietot ūdens-putu ugunsdzēsības aparātu un ugunsdzēsības pārklāju.

2.17. Patvertni nodrošina vismaz ar vienu pirmās palīdzības aptieciņu.

2.18. Patvertnes telpās jāparedz atkritumu savākšanas iespējas, nodrošinot tvertnes vai maisus.

2.19. Patvertni apdraudējuma gadījumā nodrošina ar dzeramo ūdeni (konteiners vai pudeles) ar aprēķinu vismaz 2 litri dzeramā ūdens uz vienu cilvēku.

2.20. Papildus ieteicami alternatīvā apgaismojuma avoti, radiouztvērējs un šo ierīču baterijas, kā arī telpu termometrs un oglekļa dioksīda (CO_2) mērītājs, lai sekotu telpu mikroklimata izmaiņām to izmantošanas laikā.

2.21. Noslēgtai patvertnes telpai jāuztur temperatūra no +10 līdz +25°C.

2.22. Patvertnes telpās ieteicams uzglabāt instrumentus (lāpstas, liekšķeres, laužņi, cirvji, zāģi, metāla zāģi, iekārtas armatūras pārgriešanai u. c.), kas nepieciešamības gadījumā palīdzētu atbrīvot izeju no gruvešiem un izkļūt ārā.

2.23. Plānojot cilvēku izvietošanu, ieteicams paredzēt telpas zonējumu atbilstoši nepieciešamajām funkcijām, paredzot nodalījumus pārtikas uzglabāšanas un patērēšanas iespējām, sanitārām un higiēnas uzturēšanas vajadzībām, kā arī nodalījumu, kur cilvēki sēdēs vai nepieciešamības gadījumā gulēs, paredzot atsevišķas iespējas cilvēkiem ar maziem bērniem.

2.24. Ikdienā patvertnes telpas var izmantot arī citiem mērķiem (piemēram, noliktavas telpa, saimniecības telpa, mācību telpa u. c.). Patvertnes telpas nav vēlams izmantot tādu lietu glabāšanai, kuras smako (piemēram, krāsas, šķīdinātāji).

2.25. Pēc ziņojuma par iespējamo apdraudējumu un nepieciešamību doties uz patvertni saņemšanas iedzīvotājiem ieteicams ņemt līdzi ārkārtas gadījumu somu (72 stundu somu).

3. Papildu ieteikumi patvertņu ierīkošanai veselības aprūpes un sociālās aprūpes ēkās

3.1. Veselības aprūpes un sociālās aprūpes ēkās patvērumam nepieciešamo kapacitāti nosaka, ņemot vērā maksimālo cilvēku skaitu, kas var vienlaikus (pastāvīgi un īslaicīgi) uzturēties objektā.

3.2 Veselības aprūpes un sociālās aprūpes ēkās jānodrošina iespēja patvertnē nokļūt cilvēkiem uz gultas ar riteņiem un ratiņkrēslos.

3.3. Slimnīcas patvertnē izvērtē iespēju paredzēt telpas neatliekamās palīdzības sniegšanai, operācijām, laboratorijai, pacientu izvietošanai, medicīnas personālam, medikamentu uzglabāšanai, medicīnas gāzu uzglabāšanai.

3.4. Slimnīcas patvertnē izvērtē iespēju izvietot intensīvās terapijas gultas, rēķinot, ka jāizvieto 50 % gultu no kopējā intensīvās terapijas gultu skaita slimnīcā.

3.5. Veselības aprūpes un sociālās aprūpes objektu patvertnē būtu jānodrošina šāds ūdens patēriņš: uz vienu bērnu – bērniem līdz 3 gadu vecumam līdz 0,5 l/dienā, bērniem no 4 līdz 8 gadu vecumam – līdz 1 l/dienā, bērniem no 9 līdz 13 gadiem – līdz 1,5 l/dienā, bet bērniem no 14 līdz 18 gadu vecumam – līdz 2 l/dienā; guļošām personām – līdz 2 l/dienā vienai personai (kopumā plānojot uz vienu guļošu personu 20 l/dienā); pārējām personām, ieskaitot ārstniecības personas un citus darbiniekus, – 3 l/dienā vienai personai.

3.6. Veselības aprūpes un sociālās aprūpes objektu patvertnēs izvērtē iespēju aprīkot tās ar ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu.

3.7. Plānojot cilvēku izvietošanu sociālās aprūpes objektu patvertnēs, nepieciešams paredzēt telpu zonējumu (sadalot telpu atsevišķās telpās vai nodalījumos), lai būtu iespējams agresīvus klientus izvietot nodalīti no pārējiem, kā arī paredzēt atsevišķas slēdzamas telpas vai slēdzamus skapjus medikamentu, higiēnas preču, pārtikas, instrumentu u. c. aprīkojuma uzglabāšanai.

3.8. Sociālās aprūpes objektu patvertnēs nav ieteicama jebkādu brīvi pieejamu bīstamu priekšmetu izvietošana.

4. Papildu ieteikumi patvertņu ierīkošanai izglītības iestādēs

4.1. Izglītības iestādēs patvērumam nepieciešamo kapacitāti nosaka, ņemot vērā maksimālo cilvēku skaitu, kas var vienlaikus uzturēties objektā.

4.2. Izglītības iestādes patvertnē ieteicams galveno telpu sadalīt atsevišķās telpās vai nodalījumos, kur uzturēties dažāda vecuma bērnu grupām.

4.3. Patvertnē vēlams ierīkot spēļlaukumu (3 m x 4 m): pirmsskolas izglītības iestādē – katrai 20 bērnu grupai, sākumskolās – katrai 1.–2. klasei.

4.4. Pirmsskolas izglītības iestādes patvertnē būtu jāparedz tualetes, rēķinot 1 tualeti uz 15 bērniem (atsevišķi meitenēm un zēniem).

4.5. Skolas patvertnē būtu jāparedz tualetes, rēķinot 1 tualeti uz 30 bērniem (atsevišķi meitenēm un zēniem).

5. Ieteikumi patvertnes apzīmējumam

5.1. Pie ieejas patvertnē ieteicams izvietot (piestiprinot, uzkrāsojot) zīmi (skatīt 2.2. attēlu), kas norāda, ka attiecīgajā objektā ierīkota patvertne (turpmāk – zīme). Zīmei pievieno paskaidrojošu uzrakstu ”Patvertne”.

2.2.attēls. Zīme, kas norāda, ka objektā ierīkota patvertne.

5.2. Zīmes ieteicamais minimālais izmērs ir 300x400 mm. Pieļaujams izvietot lielāka izmēra zīmes.

5.3. Zīmes grafiskā forma ieteicama signālbaltā (RAL-9003 vai Pantone 705) krāsā, zīmes fons – zaļā krāsā (RAL 6032 vai Pantone 3288).

5.4. Sociālās aprūpes objektos zīmi ieteicams papildināt arī ar uzrakstu Braila rakstā, kas ir izvietots sasniedzamā augstumā.

B. Apdraudējuma vispārējais raksturojums

1. Gadījumā, ja valsti apdraud ārējais ienaidnieks, Ministru kabinets izsludina izņēmuma stāvokli. Atkarībā no valsts apdraudējuma veida, intensitātes un rakstura, kā arī apdraudētās teritorijas lieluma, ārkārtējo situāciju var izsludināt visā valsts teritorijā vai noteiktā valsts vai administratīvās teritorijas daļā.

2. Lēmums par izņēmuma stāvokļa izsludināšanu, grozījumiem šajā lēmumā, kā arī lēmums par izņēmuma stāvokļa pagarināšanu vai atcelšanu nekavējoties tiek izziņots elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos, publicēts pašvaldību mājaslapās internetā un izvietots redzamās vietās pie valsts pārvaldes un pašvaldību institūciju ēkām, tiek nodrošināta tā elektroniskā publicēšana tiešsaistē internetā, kā arī tiek izmantoti citi alternatīvie apziņošanas veidi.

3. Lai kara, militāra iebrukuma vai okupācijas gadījumā īstenotu visaptverošu valsts aizsardzību līdz brīdim, kamēr tiek pilnībā atjaunotas likumīgās valsts varu un pārvaldi realizējošās institūcijas, Nacionālie bruņotie spēki, valsts pārvaldes un pašvaldību institūcijas, kā arī fiziskās un juridiskās personas veic pasākumus valsts militārai un civilai aizsardzībai un īsteno bruņotu pretošanos, pilsonisko nepakļaušanos un nesadarbošanos ar nelikumīgām pārvaldes institūcijām.

4. Nacionālie bruņotie spēki uz brīvprātības un savstarpējas uzticības pamata var iesaistīt iedzīvotājus Nacionālās drošības plānā un Valsts aizsardzības plānā ietverto pasākumu sagatavošanas un īstenošanas atbalstīšanā.

5. Izņēmuma stāvokļa laikā MK var noteikt:

5.1. ierobežojumus attiecībā uz pārvietošanās un uzturēšanās kārtību;

5.2. pastāvīgas personu apliecinošu dokumentu pārbaudes;

5.3. īpašu kārtību, ierobežojumus vai pat aizliegumus attiecībā uz pulcēšanās brīvību un masu pasākumu organizēšanu;

5.4. ierobežojumus vai aizliegumus rīkot streikus;

5.5. ierobežojumus vai aizliegumus attiecībā uz valsts robežas šķērsošanu;

5.6. īpašu kārtību vai ierobežojumus attiecībā uz ieroču, munīcijas, speciālo līdzekļu, sprāgstvielu, spridzināšanas ietaišu un pirotehnisko izstrādājumu, noteiktu bīstamu ķīmisko, bioloģisko un radioaktīvo vielu apriti, tajā skaitā personu īpašumā esošu ieroču u. tml. apriti;

5.7. pastiprinātu sabiedriskās kārtības nodrošināšanu un atsevišķu objektu apsardzību;

5.8. valsts pārvaldes un pašvaldības institūciju darba režīmu;

5.9. kārtību, kādā iedzīvotāji tiek iesaistīti brīvprātīgajos darbos, kas nepieciešami iekšēju nemieru vai ārēju militāru draudu izraisīto katastrofu un to seku likvidēšanai;

5.10. karatiesu darbības atjaunošanu;

5.11. zemessargu un rezerves karavīru mobilizāciju;

5.12. citus pasākumus, kas nepieciešami apdraudējuma pārvarēšanai.

6. Izņēmuma stāvokļa laikā valsts pārvaldes un pašvaldību institūcijām var tikt deleģētas tiesības:

6.1. aizturēt personas, kuras nepakļaujas amatpersonu likumīgajām prasībām vai izdara citus pārkāpumus, un nodot tās tiesībaizsardzības institūciju amatpersonām lēmuma pieņemšanai;

6.2. izņemt personu īpašumā esošus ieročus, munīciju, speciālos līdzekļus, sprāgstvielas, spridzināšanas ietaises un pirotehniskos izstrādājumus, noteiktas bīstamās ķīmiskās, bioloģiskās un radioaktīvās vielas;

6.3. iekļūt privātā īpašumā (nekavējoties par to informējot nekustamā īpašuma valdītāju), ja nepieciešams, novērst draudus cilvēku dzīvībai, kā arī tad, ja tas nepieciešams nacionālajai drošībai un valsts aizsardzībai;

6.4. veikt fizisko personu un to kustamā īpašuma evakuāciju, tajā skaitā piespiedu pārvietošanu, ja nepieciešams nodrošināt šo fizisko personu un to īpašuma drošību, kā arī tad, ja tas nepieciešams nacionālajai drošībai un valsts aizsardzībai;

6.5. pārņemt turējumā fizisko un juridisko personu īpašumu (kustamo un nekustamo mantu), ja tas nepieciešams nacionālajai drošībai un valsts aizsardzībai;

6.6. apturēt personām normatīvajos aktos paredzēto un piešķirto tiesību (licenču, atļauju, sertifikātu) darbību, kā arī piešķirt šādas tiesības, ja tas nepieciešams nacionālajai drošībai un valsts aizsardzībai;

6.7. izraidīt ārzemniekus, ja viņi liek šķēršļus izņēmuma stāvokļa īstenošanai vai nodarbojas ar propagandu, kas apdraud nacionālo drošību un valsts aizsardzību;

6.8. kontrolēt korespondenci, ja tas nepieciešams nacionālajai drošībai un valsts aizsardzībai;

6.9. izbeigt plašsaziņas līdzekļu darbību (tajā skaitā uzlikt arestu to produkcijai), anulēt elektronisko plašsaziņas līdzekļu apraides vai retranslācijas atļaujas, kā arī apturēt un izbeigt elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbību, ja tie izplata nacionālo drošību apdraudošu

informāciju vai nodarbojas ar propagandu, kas apdraud nacionālo drošību un valsts aizsardzību;

6.10. veikt apdraudējumu novēršanas pasākumus elektroniskās informācijas telpā, kā arī ierobežot elektronisko sakaru tīklu darbību un elektronisko sakaru lietošanu, lai novērstu vai apturētu nacionālo drošību apdraudošas informācijas izplatīšanu vai propagandu, kas apdraud nacionālo drošību un valsts aizsardzību;

6.11. bloķēt apraidi vai retranslāciju, lai novērstu vai apturētu nacionālo drošību apdraudošas informācijas izplatīšanu vai propagandu, kas apdraud nacionālo drošību un valsts aizsardzību;

6.12. veikt nacionālajai drošībai un valsts aizsardzībai nepieciešamus informatīvos pasākumus.

7. Ārkārtējās situācijas un izņēmuma stāvokļa laikā visām fiziskajām un juridiskajām personām jāpakļaujas valsts pārvaldes un pašvaldību institūciju, kā arī to amatpersonu likumīgajām prasībām.

8. Fiziskajām un juridiskajām personām, kuru īpašums (kustamā vai nekustamā manta) iegūts turējumā valsts aizsardzības un nacionālās drošības vajadzībām, ir tiesības uz tām radušos zaudējumu atbilstošu atlīdzinājumu, izņemot atlīdzinājumu par neiegūto peļņu.

9. Lai ievērotu informācijas drošības prasības un nodrošinātu klasificētās informācijas aizsardzību, sabiedrībai tiek sniegti vēstījumi, kuru saturs tiek saskaņots ar Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem.

10. Civilās aizsardzības sistēmas darbību kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā koordinē Iekšlietu ministrija sadarbībā ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu, izveidojot Civilās aizsardzības Operacionālo vadības centru. Civilās aizsardzības Operacionālais vadības centrs sastāv no deleģētiem nozaru ekspertiem, kas, balstoties uz savām kompetencēm, apvienojas darbam dažādās jomās atbilstoši risināmiem jautājumiem.

11. Civilās aizsardzības Operacionālā vadības centra uzdevumi:

11.1. veikt starpinstitūciju darbības koordināciju, īstenojot šajā plānā iekļautos reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus;

11.2. apkopot iesaistīto institūciju sniegto informāciju par to kompetencē esošajiem valsts apdraudējuma pārvaldīšanas jautājumiem (visaptveroša situācijas izpratne);

11.3. koordinēt veicamās darbības ar Nacionālo bruņoto spēku Operacionālo vadības centru un sniegt atbalstu valsts aizsardzības sistēmai;

11.4. koordinēt papildu resursu piesaisti;

11.5. analizēt informāciju par valsts apdraudējuma situāciju un tās iespējamo attīstību civilās aizsardzības jomā un nodrošināt tās tālāknodošanu stratēģiskā līmeņa (Ministru kabinets) lēmumu pieņemšanai, kā arī informācijas sniegšanai elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem;

11.6. koordinēt starptautiskās un humānās palīdzības pieprasīšanu un saņemšanu.

12. Civilās aizsardzības koordināciju taktiskajā līmenī nodrošina CAK atbilstoši normatīvajiem aktiem un izstrādātajiem plāniem.

13. Sekojot to notikumu attīstībai Ukrainā, kas saistīti ar Krievijas agresiju šajā valstī, var izdarīt secinājumus, ka militāra iebrukuma laikā civiliedzīvotāji var ciest no:

13.1. sekām, kuras izraisa vitāli kritisko pakalpojumu nodrošināšanas objektu (svarīgi valsts un sabiedrības funkcionēšanai, iedzīvotāju veselības aizsardzībai, kā arī drošības, ekonomiskās, sociālās labklājības minimuma nodrošināšanai, kuru nepārtrauktības un pieejamības traucējumi būtiski ietekmētu valsts pamatfunkciju īstenošanu) iznīcināšana;

13.2. plašiem uzbrukumiem apdzīvotām vietām, kuru laikā tiek pielietotas aviācijas bumbas, bezpilota lidaparāti, kas nes sprādzienbīstamus priekšmetus, spārnotās un ballistiskās raķetes, artilērija, mīnmetēji un dažāda militāra tehnika;

13.3. dažādiem sprādzienbīstamiem priekšmetiem (mīnām, nesprāgušās munīcijas vai improvizētiem sprādzienbīstamiem priekšmetiem);

13.4. mērķtiecīgas leģitīmās valsts varas pārstāvju nomaiņas ar kolaborantiem;

13.5. pasākumiem, kas vērsti, lai agresorvalsts valoda iegūtu dominējošo statusu;

13.6. izglītības sistēmas pārņemšanas pilnīgā agresorvalsts kontrolē ar izglītojamo pastiprinātu ideoloģisko apstrādi;

13.7. mērķtiecīgām informācijas kampaņām, kas vērstas, lai mazinātu iedzīvotāju uzticību leģitīmajai valsts valdībai un valsts institūcijām;

13.8. piespiedu pārvietošanas uz agresorvalsts teritoriju;

13.9. marodierisma (civiliedzīvotāju aplaupīšanas) no agresorvalsts karavīru vai tos atbalstošo personas puses;

13.10. piespiedu iesaistes okupācijas varas organizētajās politiskajās aktivitātēs, kas vērstas, lai imitētu okupēto teritoriju civiliedzīvotāju atbalstu okupācijas varai;

13.11. piespiedu aktivitātēm, kas vērstas, lai okupēto teritoriju civiliedzīvotāji kļūtu par agresorvalsts pilsoņiem;

13.12. piespiedu mobilizācijas agresorvalsts militārajā dienestā;

13.13. mērķtiecīgām represijām pret leģitīmās valsts varas pārstāvjiem, to ģimenes locekļiem un atbalstītājiem;

13.14. masu slepkavībām u. tml.

14. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā (26. pielikums).

15. Sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plāna sadaļai par sadarbības teritorijas civilās aizsardzības darbību militāra iebrukuma vai kara gadījumā pēc tās izstrādes un apstiprināšanas tiek piešķirts ierobežotas pieejamības informācijas statuss.[40]

C. Izmantotie normatīvie akti un literatūra

1. Likums "Par ārkārtējo situāciju un izņēmuma stāvokli" https://likumi.lv/ta/id/255713-par-arkartejo-situaciju-un-iznemuma-stavokli
2. Nacionālās drošības likums https://likumi.lv/ta/id/14011-nacionalas-drosibas-likums

[40]Ministru kabineta 07.11.2017. noteikumu Nr. 658 "Noteikumi par civilās aizsardzības plānu struktūru un tajos iekļaujamo informāciju" 5.[2] punkts.

3. Likums “Par 1980. gada 10. oktobra Konvencijas par tādu konkrētu parasto ieroču veidu lietošanas aizliegšanu vai ierobežošanu, kurus var uzskatīt par ieročiem, kas nodara ārkārtīgus postījumus vai kam ir neselektīva darbība, 2. protokolu” https://likumi.lv/ta/id/64193-par-1980gada-10oktobra-konvencijas-par-tadu-konkretu-parasto-ierocu-veidu-lietosanas-aizliegsanu-vai-ierobezosanu-kurus-var-uzskatit-par-ierociem-kas-nodara-arkartigus-postijumus-vai-kam-ir-neselektiva-darbiba-2protokolu
4. Saeimas 26.09.2019. paziņojums “Par nacionālās drošības koncepcijas apstiprināšanu” https://likumi.lv/ta/id/309647-par-nacionalas-drosibas-koncepcijas-apstiprinasanu
5. Ministru kabineta 07.11.2017. noteikumi Nr.658 “Noteikumi par civilās aizsardzības plānu struktūru un tajos iekļaujamo informāciju” https://likumi.lv/ta/id/294938-noteikumi-par-civilas-aizsardzibas-planu-strukturu-un-tajos-ieklaujamo-informaciju
6. Ministru kabineta 19.10.2021. noteikumi Nr. 693 “Būvju vispārīgo prasību būvnormatīvs LBN 200-21” https://likumi.lv/ta/id/326992-buvju-visparigo-prasibu-buvnormativs-lbn-200-21
7. Ministru kabineta 26.08.2020. rīkojums Nr. 476 “Par Valsts civilās aizsardzības plānu” https://likumi.lv/ta/id/317006-par-valsts-civilas-aizsardzibas-planu
8. Vadlīnijas par minimālajām tehniskajām prasībām ēkās esošo telpu vai telpu grupu piemērotībai patvertnes vai vietas, kur var patverties, izveidošanai https://www.vugd.gov.lv/lv/vadlinijas-potencialo-patvertnu-minimalajam-tehniskajam-prasibam
9. Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas buklets “Kā rīkoties krīzes gadījumā” https://www.sargs.lv/lv/buklets-ka-rikoties-krizes-situacija
10. Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas, Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas Valsts ugunsdzēsības un glābšana dienesta, Nacionālā veselības dienesta Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta buklets “Vai tu zini, kā rīkoties ārkārtas gadījumos?” https://www.vugd.gov.lv/lv/media/1351/download?attachment
11. Informācijas tehnoloģiju drošības incidentu novēršanas institūcijas 04.03.2022. publikācija “Apgūstiet jaunu izdzīvošanas prasmi: Dziļviltojumu (deepfake) atpazīšana OUCH! marts 2022” https://cert.lv/lv/2022/03/apgustiet-jaunu-izdzivosanas-prasmi-dzilviltojumu-deepfake-atpazisana-ouch-marts-2022
12. Mīnu lauku iezīmēšanas zīmju attēli https://en.wikipedia.org/wiki/File:US_Army_landmine_symbols.jpg
13. Pretkājnieku mīnas PMF-1 fotogrāfija https://www.alamy.com/stock-photo/pfm.html?cutout=1&sortBy=relevant
14. Pretkājnieku mīnu OZM-3, OZM-4 un OZM-72 fotogrāfija https://en.wikipedia.org/wiki/OZM#/media/File:OZM_3,_4_und_72.jpg
15. Pretkājnieku virzienmīnas MON-50 fotogrāfija https://en.wikipedia.org/wiki/MON-50#/media/File:Non_armed_mon50_anti-personnel_clustermine.jpg
16. Prettanku mīnu TM-62M fotogrāfija https://www.nytimes.com/2023/07/16/world/europe/ukraine-russia-land-mines.html
17. 152 mm artilērijas šāviņa fotogrāfija https://mil.in.ua/en/news/russia-resumed-production-of-152-mm-shells/

18. Neeksplodējušas mīnmetēja mīnas fotogrāfija
https://www.esri.com/about/newsroom/blog/halo-trust-maps-ukraine-explosive-remnants/
19. Neeksplodējušas daudzstobru reaktīvās artilērijas sistēmas raķetes fotogrāfija
https://www.thenationalnews.com/world/europe/2022/08/26/the-strange-site-of-unexploded-ordnance-in-ukraine-in-pictures/
20. Rokas granātas izmantošana tai sākotnēji neparedzētā veidā, fotogrāfija
https://news.abs-cbn.com/overseas/04/21/22/russia-troops-rig-ukraine-villages-with-mines-booby-traps
21. Rokas granātas RGO fotogrāfija
https://nastroy.net/post/granata-rgo-printsip-deystviya-ustroystvo-i-taktiko-tehnicheskie-harakteristiki
22. Granātmetēja RPG-7V granātu fotogrāfija
https://inertproducts.com/product/pg-7-rockets-in-crate-replica-weapon-cache-crate/
23. Improvizēta sprādzienbīstama priekšmeta fotogrāfija
https://www.theguardian.com/world/2022/may/25/russian-mercenaries-accused-over-use-of-mines-and-booby-traps-in-libya
24. Nacionālo bruņoto spēku ekspertu sniegtā informācija
25. Ukrainas galvaspilsētas Kijivas civilās aizsardzības ekspertu sniegtā informācija

26.Kiberdrošība un kiberapdraudējumi

1. Civilās aizsardzības plāna uzdevums ir veicināt informācijas tehnoloģiju (IT) drošību pašvaldībā. Pašvaldības Centrālās administrācijas Datu aizsardzības un informācijas tehnoloģiju drošības centrs (turpmāk – Drošības centrs) īsteno informācijas tehnoloģiju drošības pārvaldību Pašvaldībā.

2. Drošības centra uzdevumi:
2.1. drošības politikas ieviešanas koordinēšana;
2.2. sistēmu drošības pārvaldība;
2.3. sistēmu drošības pārbaužu (auditu) veikšana;
2.4. drošības politikas uzraudzības īstenošana.

3. Papildus Drošības centrs sadarbojas ar IT drošības incidentu novēršanas institūciju CERT.LV vai citām valsts pārvaldes institūcijām informācijas tehnoloģiju drošības jautājumos un organizē citu pašvaldību institūciju iesaisti minēto pasākumu īstenošanā.

4. Atsauce uz normatīvajiem aktiem:
4.1. tiesību akti:
4.1.1. Informācijas tehnoloģiju drošības likums;
4.1.2. MK 28.07.2015. noteikumi Nr. 442 "Kārtība, kādā tiek nodrošināta informācijas un komunikācijas tehnoloģiju sistēmu atbilstība minimālajām drošības prasībām";
4.1.3. MK 01.02.2011. noteikumi Nr. 100 "Informācijas tehnoloģiju kritiskās infrastruktūras drošības pasākumu plānošanas un īstenošanas kārtība";
4.2. pašvaldības tiesību akti:
4.2.1. Rīgas pilsētas izpilddirektora 25.05.2023. iekšējie noteikumi Nr. RD-23-31-nti "Rīgas valstspilsētas pašvaldības informācijas sistēmu drošības politika";
4.2.2. Rīgas pilsētas izpilddirektora 06.06.2023. iekšējie noteikumi Nr. RD-23-35-nti "Rīgas domes Vienotās informācijas sistēmas drošības noteikumi";
4.2.3. Rīgas pilsētas izpilddirektora 19.06.2023. iekšējie noteikumi Nr. RD-23-37-nti "Paaugstinātas drošības informācijas sistēmas drošības riska pārvaldības iekšējie noteikumi";
4.2.4. Rīgas pilsētas izpilddirektora 12.07.2023. iekšējie noteikumi Nr. RD-23-42-nti "Kārtība, kādā Rīgas valstspilsētas pašvaldībā pārvalda drošības nepilnības un drošības incidentus informācijas un komunikācijas tehnoloģiju resursos";
4.2.5. Rīgas pilsētas izpilddirektora 07.07.2023. iekšējie noteikumi Nr. RD-23-41-nti "Paaugstinātas drošības sistēmas darbības nepārtrauktības un atjaunošanas plāna sagatavošanas un aktualizēšanas kārtība";
4.2.6. Rīgas pilsētas izpilddirektora 02.03.2023. iekšējie noteikumi Nr. RD-23-16-nti "Rīgas valstspilsētas pašvaldības pārziņā esošo tīmekļvietņu drošības noteikumi";
4.2.7. Rīgas pilsētas izpilddirektora 12.02.2024. rīkojums Nr. RD-24-82-ir "Par kritisko infrastruktūru atbildīgo personu norīkošanu".

27. Bezpilota lidaparātu (dronu) gaisa telpas apdraudējumi

Oficiālie informācijas avoti bezpilota lidaparātu (dronu) apdraudējuma gadījumā:

- Lietotne "112 Latvija";
- Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta informācija – www.vugd.gov.lv;
- Iekšlietu ministrija – www.iem.gov.lv;
- Aizsardzības ministrija – www.mod.gov.lv, www.sargs.lv;
- Nacionālie bruņotie spēki – www.mil.lv;
- Plašsaziņas līdzekļi, kas pārraida oficiālo iestāžu paziņojumus.

Sadaļas saturs:

A. Bezpilota lidaparātu (dronu) apdraudējuma vispārējais raksturojums
B. Brīdināšanas un apziņošanas kārtība
C. Nodarbinātības jomas un kritisko pakalpojumu darbības nepārtrauktība
D. Ieteikumi personām, kuras uzturas Pašvaldības administratīvajā teritorijā
E. Patveršanās, evakuācijas un drošo telpu organizēšana
F. Sabiedrības savstarpējais atbalsts gaisa telpas apdraudējuma gadījumā
G. Izmantotās literatūras saraksts

A. Bezpilota lidaparātu (dronu) apdraudējuma vispārējais raksturojums

Gaisa telpas apdraudējums ir situācija, kurā Latvijas Republikas gaisa telpā tiek konstatēti vai pastāv pamatoti draudi saistībā ar bezpilota lidaparātu, neidentificētu lidojošu objektu vai citu gaisa telpas incidentu darbību, kas var radīt apdraudējumu cilvēku dzīvībai un veselībai, kritiskajai infrastruktūrai, videi, sabiedriskajai kārtībai un pašvaldību funkciju nepārtrauktai nodrošināšanai.

Īpaša uzmanība pievēršama apdraudējumiem, kas var ietekmēt blīvi apdzīvotas teritorijas, transporta infrastruktūru, energoapgādes un sakaru sistēmas, valsts un pašvaldību institūciju darbību, kā arī vietas ar lielu cilvēku koncentrāciju.

Pašvaldības administratīvajā teritorijā gaisa telpas apdraudējuma risks saistīts ar:

- bezpilota lidaparāta (drona) ielidošanu vai nokrišanu;
- sprādzienbīstamu objektu iespējamu atrašanu;
- traucējumiem elektronisko sakaru, energoapgādes vai transporta sistēmu darbībā;
- sekundāriem riskiem, tostarp ugunsgrēkiem, būvju bojājumiem, bīstamo vielu noplūdēm, paniku.

B. Brīdināšanas un apziņošanas kārtība

Paaugstināta apdraudējuma gadījumā valsts līmenī var tikt aktivizēta agrīnās brīdināšanas sistēma, izmantojot šūnu apraides paziņojumus mobilo sakaru tīklos, lietotni "112 Latvija", kā arī citus sabiedrības informēšanas līdzekļus.

Šūnu apraide ir agrīnās brīdināšanas tehnoloģija, ar kuras palīdzību brīdinājuma paziņojumi tiek nosūtīti mobilajām ierīcēm, kas atrodas konkrēta mobilo sakaru torņa darbības zonā, nevis konkrētiem tālruņu numuriem. Šāda pieeja nodrošina iespēju operatīvi informēt personas, kuras atrodas potenciāli apdraudētajā teritorijā, sniedzot tām norādījumus

turpmākajai rīcībai. Šūnu apraides paziņojumi tiek izmantoti, lai operatīvi brīdinātu iedzīvotājus par iespējamu vai konstatētu apdraudējumu un sniegtu norādījumus turpmākajai rīcībai.

Šūnu apraides paziņojumi tiek iedalīti vairākos veidos atkarībā no apdraudējuma nopietnības un rakstura. Būtiskākie līmeņi ir:

- sarkanais brīdinājums (*Android* – "Sarkanais brīdinājums", *Apple – Presidential Alert*) – valdības paziņojumi par ārkārtējām situācijām, kurās noteikti īpaši režīmi, piemēram, komandantstunda vai mobilizācija militāra iebrukuma gadījumā; šāda brīdinājuma saņemšanas brīdī mobilā ierīce atskaņo skaļu, īpatnēju un ilgstošu trauksmes signālu, kas tiek atskaņots arī ierīces klusuma režīmā, lai nekavējoties pievērstu iedzīvotāju uzmanību;
- oranžais brīdinājums (*Extreme Alert* / "Oranžais brīdinājums") – neprognozējami, tūlītēji apdraudējumi, kas prasa ātru rīcību: bīstamu ķīmisku vielu noplūde, plašs ugunsgrēks ar spēcīgu sadūmojumu, straujš apdraudējums konkrētai teritorijai; šāda brīdinājuma saņemšanas brīdī mobilā ierīce atskaņo skaļu, īpatnēju un ilgstošu trauksmes signālu, kas tiek atskaņots arī ierīces klusuma režīmā, lai nekavējoties pievērstu iedzīvotāju uzmanību.
- dzeltenais brīdinājums (*Severe Alert* / "Dzeltenais brīdinājums") – prognozējami riski, galvenokārt bīstami laikapstākļi: postoša vētra, spēcīga snigšana, lielgraudu krusa, plūdu draudi. Šiem paziņojumiem tiek izmantots mobilajā ierīcē iestatītais paziņojuma skaņas signāls, kas informē par ziņojuma saņemšanu, aicinot iedzīvotājus iepazīties ar paziņojuma saturu un sekot turpmākajai informācijai par iespējamo apdraudējumu.

Papildus ir paredzēti paziņojumi par pazudušiem bērniem, apdraudējuma beigām un mācību brīdinājumi. Pēdējie būs redzami, piemēram, laikā, kad tiek pārbaudītas trauksmes sirēnas vai rīkotas plaša mēroga mācības – arī militāras. Tie ļaus cilvēkiem pierast pie sistēmas un saprast, kā šie paziņojumi izskatās.

C. Nodarbinātības jomas un kritisko pakalpojumu darbības nepārtrauktība

Gaisa telpas apdraudējuma gadījumā būtiski nodrošināt Pašvaldības pamatpakalpojumu sniedzēju darbības nepārtrauktību, lai saglabātu sabiedrībai kritiski nepieciešamo pakalpojumu pieejamību, sabiedrisko kārtību, iedzīvotāju drošību un Pašvaldības funkciju izpildi.

Institūcijas un komersanti, kuru darbība saistīta ar kritiskās infrastruktūras, sabiedrībai nozīmīgu pakalpojumu vai Pašvaldības autonomo funkciju nodrošināšanu, gaisa telpas apdraudējuma gadījumā organizē darbu atbilstoši civilās aizsardzības plāniem, darbības nepārtrauktības plāniem, trauksmes gatavības procedūrām un institūciju iekšējiem rīcības algoritmiem.

Saņemot agrīnās brīdināšanas sistēmas paziņojumu par gaisa telpas apdraudējumu, prioritāri nodrošināma šādu institūciju un jomu nepārtraukta darbība:

1. Kritiskās infrastruktūras objekti un pakalpojumu sniedzēji, tai skaitā:
1.1. elektroapgādes, siltumapgādes, dabasgāzes un degvielas apgādes nodrošinātāji;
1.2. ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu sniedzēji;
1.3. datu centru un informācijas tehnoloģiju infrastruktūras uzturētāji.
2. Ārstniecības iestādes un neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesti, nodrošinot:
2.1. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanu;
2.2. stacionāro veselības aprūpi.
3. Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas, tai skaitā:

3.1. sociālās aprūpes centri;

3.2. grupu dzīvokļi un pansijas;

3.3. institūcijas, kurās uzturas personas ar ierobežotām spējām patstāvīgi nodrošināt savu drošību.

4. Izglītības iestādes:

4.1. pirmsskolas izglītības iestādes;

4.2. vispārējās izglītības iestādes;

4.3. profesionālās izglītības iestādes;

4.4. privātās izglītības iestādes;

4.5. interešu izglītības centri;

4.6. sporta ievirzes iestādes;

Nodrošinot izglītojamo drošību, nepārtrauktu uzraudzību un nepieciešamības gadījumā organizējot darbu atbilstoši noteiktajiem rīcību algoritmiem, tostarp, pārejot uz attālināto mācību procesu, kā arī organizējot darbu dežūrgrupu režīmā.

5. Sabiedriskā transporta un mobilitātes nodrošinātāji:

5.1. pilsētas sabiedriskais transports;

5.2. transporta infrastruktūras uzturētāji.

6. Pašvaldības institūcijas, kuru funkcijas saistītas ar:

6.1. sabiedrisko drošību;

6.2. civilās aizsardzības pasākumu koordinēšanu;

6.3. operatīvo informācijas apriti;

6.4. iedzīvotāju informēšanu;

6.5. krīzes vadību.

Institūciju vadītāji nodrošina darbības nepārtrauktības plānu un iekšējo rīcības algoritmu aktualizēšanu, nosakot:

- kritiski nepieciešamo personālu;
- personāla apziņošanas un aizvietošanas kārtību;
- drošības pasākumus nodarbinātajiem;
- attālinātā darba iespējas;
- rīcību dzeltenā un oranžā brīdinājuma laikā;
- sadarbības ar Pašvaldību un operatīvajiem dienestiem kārtību.

D. Ieteikumi personām, kuras uzturas Pašvaldības administratīvajā teritorijā

1. Rīcība, atrodoties dzīvesvietā.

Saņemot šūnu apraides paziņojumu par iespējamu vai konstatētu gaisa telpas apdraudējumu, personām, kuras uzturas dzīvesvietā, nekavējoties jāiepazīstas ar paziņojumā norādīto informāciju un jārīkojas atbilstoši kompetento institūciju sniegtajiem norādījumiem.

1.1. Saņemot dzelteno brīdinājumu:

1.1.1. saglabāt mieru un sekot turpmākajai informācijai;

1.1.2. sekot oficiālajiem informācijas avotiem, tai skaitā lietotnei “112 Latvija”, tīmekļvietnei 112.lv, Nacionālo bruņoto spēku, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta un Pašvaldības informācijas kanāliem;

1.1.3. apzināt ģimenes locekļu atrašanās vietu un iespējas savstarpēji sazināties;

1.1.4. pārliecināties par iespēju nepieciešamības gadījumā nekavējoties patverties drošās telpās;

1.1.5. pārbaudīt mobilā tālruņa uzlādes līmeni un iespēju saņemt ārkārtas paziņojumus.

1.2. Saņemot oranžo brīdinājumu:

1.2.1. nekavējoties doties telpās;

1.2.2. iespēju robežās ievērot "divu sienu principu", uzturoties telpās bez logiem vai telpās, kur starp personu un ārējo vidi atrodas vismaz divas sienas, aizvērt logus un durvis;

1.2.3. neuzturēties balkonos, pie logiem vai atklātās teritorijās;

1.2.4. nesākt pārvietošanos bez nepieciešamības;

1.2.5. sekot turpmākajiem oficiālajiem paziņojumiem un operatīvo dienestu norādījumiem.

2. Rīcība, atrodoties transportlīdzeklī

Saņemot šūnu apraides paziņojumu par iespējamu vai konstatētu gaisa telpas apdraudējumu, personām, kuras atrodas transportlīdzeklī, jārīkojas mierīgi, izvērtējot apkārtējo situāciju un iespējas droši patverties.

2.1. Saņemot dzelteno brīdinājumu:

2.1.1. turpināt pārvietošanos, ievērojot pastiprinātu uzmanību un sekojot turpmākajiem oficiālajiem paziņojumiem;

2.1.2. izvērtēt tuvākās iespējamās patveršanās vietas maršrutā;

2.1.3. iespēju robežās izvairīties no uzturēšanās vietās ar lielu cilvēku koncentrāciju vai kritiskās infrastruktūras objektu tuvumā;

2.1.4. uzturēt sakaru līdzekļus lietošanas gatavībā un sekot lietotnes "112 Latvija" paziņojumiem.

2.2. Saņemot oranžo brīdinājumu:

2.2.1. iespēju robežās nekavējoties doties uz tuvāko vietu, kur iespējams patverties, piemēram, ēku, pazemes autostāvvietu, pazemes pāreju vai citu aizsegtu vietu;

2.2.2. ja nav iespējams nekavējoties sasniegt drošu patveršanās vietu, transportlīdzekli apturēt vietā, kas netraucē operatīvo dienestu pārvietošanos un nerada papildu apdraudējumu satiksmei;

2.2.3. izvairīties no apstāšanās atklātās teritorijās, uz tiltiem, estakādēm vai kritiskās infrastruktūras objektu tuvumā;

2.2.4. neatstāt transportlīdzekli atklātā vietā bez nepieciešamības;

2.2.5. sekot kompetento institūciju un operatīvo dienestu norādījumiem.

2.3. Ja transportlīdzekļa pārvietošanās laikā tiek vizuāli pamanīts vai dzirdēts aizdomīgs lidaparāts:

2.3.1. nekavējoties meklēt aizsegu vai tuvāko drošo vietu;

2.3.2. neuzturēties atklātā teritorijā;

2.3.3. izvairīties no pulcēšanās un drūzmēšanās;

2.3.4. netuvoties nokritušiem objektiem vai to atliekām;

2.3.5. par konstatēto incidentu ziņot, zvanot uz tālruni 112.

2.4. Atrodoties sabiedriskajā transportā:

2.4.1. ievērot transportlīdzekļa vadītāja, dispečera vai citu atbildīgo personu norādījumus;

2.4.2. saglabāt mieru un neveidot drūzmēšanos;

2.4.3. nepieciešamības gadījumā organizēti doties uz tuvāko drošo vietu vai telpām;

2.4.4. neapgrūtināt evakuācijas vai satiksmes organizēšanu.

2.5. Sabiedriskā transporta kustības laikā:

2.5.1. pilsētas sabiedriskā transporta vadītāji iespēju robežās aptur transportlīdzekli vietā, kur pieejams dabisks vai mākslīgs aizsegs, un atver durvis pasažieru drošai izkļūšanai;

2.5.2. reģionālo pārvadājumu un dzelzceļa pārvadājumu operatori izvērtē iespēju neuzsākt reisus apdraudētajā teritorijā vai organizēt pasažieru nogādāšanu tuvākajā drošajā vietā;

2.5.3. ja iespējams droši izbraukt no apdraudētās teritorijas īsā laika periodā, pārvietošanās var tikt turpināta, ievērojot operatīvo dienestu norādījumus.

2.6. Transportlīdzekļu vadītājiem un pasažieriem ieteicams:

2.6.1. iepriekš apzināt drošākās vietas ikdienas maršrutos;

2.6.2. uzturēt mobilās ierīces uzlādētas;

2.6.3. regulāri sekot oficiālajai informācijai;

2.6.4. sagatavoties iespējamiem īslaicīgiem satiksmes ierobežojumiem vai maršrutu izmaiņām.

Sabiedriskā transporta operatori, pārvadātāji un citi mobilitātes pakalpojumu sniedzēji rīkojas saskaņā ar saviem civilās aizsardzības, darbības nepārtrauktības un krīzes vadības plāniem, nodrošinot pasažieru drošību un koordinētu sadarbību ar operatīvajiem dienestiem.

3. Rīcība pēc paziņojuma par apdraudējuma beigām

3.1. Saņemot šūnu apraides paziņojumu par gaisa telpas apdraudējuma beigām, personas var pakāpeniski atsākt ikdienas aktivitātes, vienlaikus turpinot sekot kompetento institūciju sniegtajai informācijai un norādījumiem.

3.2. Pirms iziešanas no patveršanās vietas vai telpām pārliecināties, ka nav konstatējami acīmredzami apdraudējumi, bojājumi vai aizdomīgi priekšmeti.

3.3. Netuvoties nokritušiem objektiem, to atliekām vai bojātai infrastruktūrai un par konstatētajiem riskiem ziņot, zvanot uz tālruni 112.

3.4. Ja kompetentās institūcijas noteikušas papildu ierobežojumus vai drošības pasākumus, ievērot tos līdz turpmākam paziņojumam.

E. Patveršanās, evakuācijas un drošo telpu organizēšana

Gaisa telpas apdraudējuma gadījumā prioritāte ir personu dzīvības un veselības aizsardzība, nodrošinot savlaicīgu patveršanos drošās telpās, nepieciešamības gadījumā organizēt evakuāciju un koordinētu rīcību atbilstoši kompetento institūciju norādījumiem.

Pašvaldības institūcijas, kapitālsabiedrības, izglītības iestādes un citi pamatpakalpojumu sniedzēji nodrošina:

- drošu telpu identificēšanu un pieejamību;
- personu informēšanu par patveršanās iespējām;
- evakuācijas ceļu un pulcēšanās vietu noteikšanu;
- nodarbināto un apmeklētāju instruēšanu par rīcību apdraudējuma gadījumā.

Par drošām telpām uzskatāmas telpas, kuras:

- atrodas ēkas iekšējā daļā;
- atrodas pēc iespējas tālāk no logiem un ārējām sienām;
- nodrošina aizsardzību pret sprādziena vilni, šķembām un citiem sekundāriem apdraudējuma faktoriem;
- iespēju robežās atbilst “divu sienu principam”.

“Divu sienu princips” nozīmē patveršanos telpā tā, lai starp personu un ārējo vidi atrastos vismaz divas sienas.

Saņemot oranžo brīdinājumu par gaisa telpas apdraudējumu:

- personām nekavējoties jādodas telpās vai tuvākajā drošajā vietā;
- jāaizver logi un durvis;
- jāizvairās no uzturēšanās pie logiem, balkoniem vai citās atklātās vietās;
- iespēju robežās jāievēro “divu sienu princips”;
- jāseko operatīvo dienestu un kompetento institūciju norādījumiem.

Ja persona apdraudējuma laikā atrodas ārpus telpām:

- nekavējoties jāmeklē tuvākā drošā vieta vai aizsegs;
- jāizvairās no klajām un atklātām teritorijām;
- nedrīkst uzturēties kritiskās infrastruktūras vai paaugstinātas bīstamības objektu tuvumā;
- vizuāli pamanot vai dzirdot aizdomīgu lidaparātu, nekavējoties jāmeklē aizsegs vai jāpatveras telpās.

Izglītības iestādes, sociālās aprūpes iestādes, ārstniecības iestādes un citas publiskas institūcijas:

- nodrošina izglītojamo, klientu, pacientu un apmeklētāju pārvietošanu uz drošām telpām;
- organizēt personu uzskaiti un kontroli;
- nepieciešamības gadījumā ierobežo apmeklētāju piekļuvi;
- nodrošina personu informēšanu par turpmāko rīcību.

Evakuācija organizējama gadījumos, kad:

- ēka vai teritorija kļuvusi nedroša;
- pastāv tiešs apdraudējums cilvēku dzīvībai vai veselībai;
- noticis sprādziens, ugunsgrēks vai infrastruktūras bojājums;
- to nosaka operatīvie dienesti vai kompetentās institūcijas.

Evakuācijas laikā:

- jāievēro operatīvo dienestu un atbildīgo personu norādījumi;
- jāizmanto noteiktie, drošie evakuācijas ceļi;
- jāizvairās no drūzmēšanās;
- īpaša palīdzība sniedzama bērniem, senioriem un personām ar funkcionāliem traucējumiem;
- transportlīdzekļu izmantošana ierobežojama, ja tā var traucēt operatīvo dienestu darbību.

Pašvaldības institūcijas un ēku īpašnieki vai valdītāji nodrošina:

- drošu telpu un evakuācijas ceļu marķējumu;
- piekļuves nodrošināšanu drošajām telpām;
- regulāru evakuācijas un patveršanās procedūru pārbaudi;
- nodarbināto apmācību un praktisko mācību organizēšanu.

Saņemot dzelteno brīdinājumu par gaisa telpas apdraudējumu, kas tiek pārraidīts ar mobilajā ierīcē uzstādīto skaņas signālu, jāņem vērā, ka tas ir informatīvs paziņojums, kas norāda, ka Latvijas gaisa telpā pastāv iespējams apdraudējums, taču tas neprasa tūlītēju iedzīvotāju rīcību.

F. Sabiedrības savstarpējais atbalsts gaisa telpas apdraudējuma gadījumā

Ņemot vērā sabiedrības noturības un savstarpējās līdzatbildības nozīmi, gaisa telpas apdraudējuma gadījumā (piemēram, bezpilota lidaparātu radīta apdraudējuma situācijā) iedzīvotāji, ievērojot šūnu apraides paziņojumā noteiktos drošības ierobežojumus, tiek aicināti, ja tas ir droši un iespējams, sniegt atbalstu kaimiņos dzīvojošām personām, kurām var būt nepieciešama papildu palīdzība, īpaši:

- pensijas vecuma personām;
- personām ar funkcionāliem traucējumiem vai funkcionēšanas ierobežojumiem, īpaši - neredzīgām personām un personām ar smagiem vai ļoti smagiem pārvietošanās traucējumiem.

Aktīva apdraudējuma situācijā ieteicama tālāk minētā rīcība.

Ja tas ir droši un nepastāv tiešs apdraudējums, palīdzēt minētajām personām gaisa telpas apdraudējuma laikā nokļūt drošā patvērumā (piemēram, iekštelpās, ievērojot "divu sienu principu").

Ja pārvietošana nav iespējama, pārliecināties, ka persona:

- ir informēta par apdraudējumu;
- ir saņēmusi un izprot rīcības norādījumus;
- paliek savās telpās;
- pēc iespējas tiek pārvietota prom no logiem un potenciāli bīstamajām zonām;
- ja pārvietošana nav iespējama (piemēram, guļošu vai aprūpējamu personu gadījumā), tās atrašanās vieta telpā tiek organizēta pēc iespējas tālāk no logiem, vienlaikus aizsedzot logus ar pieejamiem līdzekļiem, lai mazinātu traumu risku;
- ja tas neapdraud līdzcilvēka dzīvību vai veselību, līdzcilvēks paliek kopā ar personu līdz brīdim, kad iespējams nodrošināt profesionālu palīdzību vai situācija stabilizējas.

Nepieciešamības gadījumā izskaidrot oficiālajos informācijas avotos sniegtos norādījumus un, ja iespējams, nodot pieejamos informatīvos materiālus.

Ja persona nespēj patstāvīgi nodrošināt savu drošību vai evakuēties un pastāv apdraudējums tās dzīvībai vai veselībai, nekavējoties informēt:

- Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu (112) vai
- Pašvaldības civilās aizsardzības komisiju.

Īpaša uzmanība pievēršama personām, kuras objektīvu iemeslu dēļ var nebūt sasniedzamas digitālajos informācijas kanālos vai kurām var būt ierobežotas iespējas uztvert vai interpretēt šūnu apraides paziņojumus.

Savstarpējās palīdzības sniegšana nedrīkst radīt papildu apdraudējumu pašiem iedzīvotājiem, un prioritāte vienmēr ir personiskās drošības nodrošināšana, ievērojot kompetento institūciju norādījumus.

G. Izmantotās literatūras saraksts

1. Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums.

2. Ministru kabineta 2017. gada 7. novembra noteikumi Nr. 658 "Noteikumi par civilās aizsardzības plānu struktūru un tajos iekļaujamo informāciju".

3. Rīcības vadlīnijas agrīnās brīdināšanas paziņojuma (šūnu apraides) laikā valsts pārvaldes un pašvaldību institūcijām, pamatpakalpojumu sniedzējiem, juridiskajām personām, citām institūcijām un sabiedrībai, 22.05.2026.

4. Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centrs. "Kā rīkoties, saņemot šūnu apraides paziņojumu par iespējamu apdraudējumu Latvijas gaisa telpā"."

3. Papildināt ar lēmumu apstiprinātā Rīgas valstspilsētas sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plānu ar 28. pielikumu "Cilvēku drošību apdraudošo un vidi degradējošo objektu saraksts" (atbilstoši precizējot satura rādītāju) šādā redakcijā:

III SADAĻA
Iedzīvotāju evakuācija no katastrofas apdraudētajām vai skartajām teritorijām, ņemot vērā attiecīgā apdraudējuma iespējamās sekas

1. Evakuācijas veids

1. Evakuācija ir patstāvīga pārvietošanās norādītajā drošajā virzienā vai pārvietošana uz drošu vietu pirms katastrofas vai katastrofas laikā no teritorijas vai telpas, kur izveidojušies apstākļi rada apdraudējumu cilvēku dzīvībai un veselībai.

2. Katastrofas vai tās draudu gadījumā evakuācija norādītajā drošajā virzienā vai pārvietošana uz drošu vietu pirms katastrofas vai katastrofas laikā var tikt veikta, izmantojot iedzīvotāju privāto transportu, pašvaldības sabiedrisko transportu, juridisko personu transportu.

3. Lēmumu par iedzīvotāju evakuāciju pieņem katastrofu pārvaldīšanas subjekts, reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītājs vai objekta īpašnieks, vai tiesiskais valdītājs, pamatojoties uz:

3.1. informāciju par katastrofas draudiem;

3.2. informāciju par katastrofas sekām, kuras var radīt apdraudējumu cilvēka dzīvībai un veselībai.

4. Ja paredzēta masveida evakuācija, evakuācijas pasākumi tiek iedalīti šādos darbības līmeņos:

4.1. pirmais darbības līmenis (turpmāk – I darbības līmenis) – pašvaldību un valsts institūciju esošie resursi ir pietiekami, lai kontrolētu iedzīvotāju masveida evakuāciju un pārvietošanu un nodrošinātu minēto iedzīvotāju pamatvajadzības;

4.2. otrais darbības līmenis (turpmāk – II darbības līmenis) – pašvaldību un valsts institūciju esošie resursi ir nepietiekami, lai kontrolētu iedzīvotāju masveida evakuāciju un pārvietošanu un nodrošinātu minēto iedzīvotāju pamatvajadzības, un MK ir lēmis sasaukt CA OVC, kā arī gadījumos, ja MK izsludina īpašu tiesisku režīmu – izņēmuma stāvokli;

4.3. trešais darbības līmenis (turpmāk – III darbības līmenis) – MK ir pieņēmis lēmumu pieprasīt starptautisko vai humāno palīdzību.

5. Īstenojot augstāka darbības līmeņa pasākumus, atbildīgās pašvaldību un valsts institūcijas nodrošina zemāku darbības līmeņu pasākumu izpildi.

6. Izņēmuma stāvokļa izsludināšanas gadījumā NBS neiesaista I darbības līmenī noteikto pasākumu īstenošanā.

2. Pulcēšanās vietas

1. Pulcēšanās vietas tiek noteiktas katras Rīgas pilsētas apkaimes teritorijā, tās atkarīgas no iedzīvotāju skaita, apdzīvotības blīvuma, esošās infrastruktūras un pieejamiem resursiem, transporta piebraukšanas iespējām.

2. Pulcēšanās vietas (skatīt 2.1. tabulu) ir paredzētas iedzīvotājiem, kuriem nav sava transporta, lai evakuētos no apdraudētās teritorijas.

3. Evakuācijas pulcēšanās vietas noteikšanas kritēriji:
2.1. ir ērti un brīvi piebraucama vieta paredzētajam transportam;
2.2. pietiekama platība, kur notiks cilvēku pulcēšanās;
2.3. ir pieejams dzeramais ūdens un tualete;
2.4. ir nodrošināma sabiedriskā kārtība un drošība;
2.5. ir nodrošināma neatliekamā medicīniskā palīdzība;
2.6. ir pieejamas sēdvietas, naktsmītnes;
2.7. ir nodrošināma ēdināšana.

1.1. tabula. Evakuācijas pulcēšanās vietas

Nr. p. k.	Nosaukums	Adrese	Apkaime
1.	Kultūras pils "Ziemeļblāzma"	Ziemeļblāzmas iela 36	Vecmīlgrāvis
2.	Publiskā vieta	Pretī Albatrosu ielai 19	Mangaļsala
3.	Dzelzceļa stacija "Vecāķi"	Mangaļu prospekts 1C	Vecāķi
4.	Publiskā vieta	Pretī Palejas ielai 2	Vecdaugava
5.	Publiskā vieta	Pretī Jaunciema gatvei 268A	Trīsciems
6.	Jaunciema pamatskola	Jaunciema 4. šķērslīnija 4	Jaunciems
7.	Publiskā vieta	Pretī Jaunciema gatvei 79	Suži
8.	Kultūras centrs "Berģi"	Brīvības gatve 455	Bukulti, Berģi
9.	Publiskā vieta	Pretī Biķernieku ielai 248	Juglasciems
10.	Bērnu un jauniešu centrs "IK Auseklis"	Silciema iela 3	Jugla
11.	Rīgas Juglas vidusskola	Malienas iela 89	Jugla
12.	Rīgas 89. vidusskola	Hipokrāta iela 27	Mežciems
13.	Publiskā vieta	Pretī Dzilnas ielai 20	Dreiliņi
14.	Rīgas 86. vidusskola	Ilūkstes iela 10	Pļavnieki
15.	Rīgas 88. vidusskola	Ilūkstes iela 30	Pļavnieki
16.	Rīgas 92. vidusskola	Ulbrokas iela 3	Pļavnieki
17.	Publiskā vieta	Pretī Krustpils ielai 75	Šķirotava
18.	Publiskā vieta	Pretī Višķu ielai 14	Rumbula
19.	Publiskā vieta	Pretī Taisnajai ielai 71A	Dārziņi
20.	Rīgas 72. vidusskola	Ikšķiles iela 6	Ķengarags

21.	Rīgas 25. vidusskola	Rušonu iela 6	Ķengarags
22.	Publiskā vieta	Laukums (no Salaspils ielas puses) pretī Latgales ielai 257	Ķengarags
23.	Rīgas Nacionālā sporta manēža	Kojusalas iela 9	Maskavas
24.	Rīgas Sergeja Žoltoka pamatskola	Vietalvas iela 15	Dārzciems
25.	Rīgas 80. vidusskola	Andromedas gatve 11	Purvciems
26.	Rīgas 64. vidusskola	Ūnijas iela 93	Purvciems
27.	Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums	Nīcgales iela 26	Purvciems
28.	Rīgas Valsts klasiskā ģimnāzija	Purvciema iela 38	Purvciems
29.	VEF Kultūras pils	Ropažu iela 2	Teika
30.	Rīgas 9. vidusskola	Stāmerienas iela 9	Teika
31.	Rīgas 45. vidusskola	Gaujas iela 23	Ćiekurkalns
32.	Rīgas 45. vidusskola	Lībekas iela 27	Mežaparks
33.	Publiskā vieta	Laukums pretī Viestura prospektam 26	Mīlgrāvis
34.	Puškina licejs	Sarkandaugavas iela 22	Kundziņsala, Sarkandaugava
35.	Rīgas 21. vidusskola	Tomsona iela 35	Skanste, Brasa
36.	Rīgas Kultūru vidusskola	Ganību dambis 7	Pētersala
37.	Rīgas 66. vidusskola	Katrīnas iela 4	Pētersala, Centrs
38.	Rīgas Valsts 1. ģimnāzija	Raiņa bulvāris 8	Centrs
39.	Dailes teātris	Brīvības iela 75	Centrs
40.	J. G. Herdera Rīgas Grīziņkalna vidusskola	Lauku iela 9	Grīziņkalns
41.	Rīgas 15. vidusskola	Visvalža iela 9	Avoti
42.	Publiskā vieta	Latviešu strēlnieku laukums	Vecrīga
43.	Rīgas Daugavgrīvas pamatskola	Parādes iela 5C	Daugavgrīva, Buļļi
44.	Rīgas 33. vidusskola	Stūrmaņu iela 23	Bolderāja, Voleri, Spilve
45.	Rīgas Baltmuižas pamatskola	Baltā iela 22A	Iļģuciems, Kleisti
46.	Kultūras centrs “Imanta”	Anniņmuižas bulvāris 29	Imanta
47.	Rīgas Imantas vidusskola	Kurzemes prospekts 158	Imanta
48.	Rīgas Zolitūdes ģimnāzija	Ruses iela 22	Zolitūde, Mūkupurvs
49.	Publiskā vieta	Laukums pretī Kārļa Ulmaņa gatvei 201	Beberbeķi
50.	Rīgas Valdorfskola	Kalnciema iela 160	Pleskodāle
51.	Rīgas 34. vidusskola	Kandavas iela 4	Zasulauks
52.	Rīgas Arkādijas vidusskola	Melnsila iela 6	Āgenskalns

53.	Pārdaugavas bērnu un jauniešu centrs "Altona"	Altonavas iela 6	Torņakalns
54.	Rīgas 41. vidusskola	Slokas iela 49A	Dzirciems
55.	Publiskā vieta	Pretī Ķīpsalas ielai 5 k-3	Ķīpsala
56.	Publiskā vieta	Akmensdārzs, Kantora ielas, Amulas ielas un Slampes ielas krustojums	Bieriņi
57.	Rīgas Pārdaugavas pamatskola	Kartupeļu iela 2	Atgāzene, Ziepniekkalns, Salas
58.	Rīgas Ziepniekkalna vidusskola	Ozolciema iela 26	Ziepniekkalns
59.	Publiskā vieta	Laukums pretī Bauskas ielai 205	Bišumuiža, Katlakalns
60.	Citas vietas, ņemot vērā konkrēto apdraudējumu, par kurām sabiedrība tiks atsevišķi informēta		

3. Datu bāzi aktuālu uztur CAOIP.

3. Evakuācijas maršruti

1. Pašvaldības administratīvajā teritorijā iedzīvotāju evakuācijas maršrutus nosaka, vadoties pēc faktiskajiem apstākļiem, ņemot vērā apdraudējuma veidu, attīstības scenāriju, evakuējamo skaitu un pagaidu izmitināšanas punktu atrašanās vietas (koordinē CAK).

2. Ieslodzīto pārvietošanu starp ieslodzījuma vietām koordinē Ieslodzījuma vietu pārvalde un sadarbībā ar VP nodrošina ieslodzīto konvojēšanu starp ieslodzījuma vietām. Ja ieslodzītos nav iespējams konvojēt uz citām ieslodzījuma vietām (piemēram, citu ieslodzījuma vietu aizpildījuma dēļ vai tāpēc, ka pārējās ieslodzījuma vietas ir cietušas no militāra iebrukuma vai katastrofas), tad ieslodzīto izvietošanai tiek izmantotas pašvaldībās pieejamās iespējas, vienlaikus piesaistot VP un NBS resursus ieslodzīto konvojēšanai un apsargāšanai.

3. Personu pārvietošanu starp sociālās aprūpes centriem īsteno Pašvaldība un koordinē LM sadarbībā ar CAK.

4. Aizturēto un ieslodzīto personu pārvietošanu starp īslaicīgās aizturēšanas vietām īsteno un koordinē VP.

5. Pašvaldības, kurās ierodas evakuētie iedzīvotāji, veic šo iedzīvotāju uzskaiti un nodrošināšanu ar pamatvajadzībām. Pašvaldības, kuru administratīvajās teritorijās tiek īstenota evakuācija, nodrošina iedzīvotāju transportēšanu, kā arī sniedz atbalstu citu evakuējamo iedzīvotāju grupu pārvietošanai.

6. Masveida evakuācijas gadījumā tiek sasaukta CA OVC un evakuācijas koordinēšanas grupa, kas sastāv no valsts institūciju ekspertu darba grupas, kas nodrošina iedzīvotāju evakuācijas, pārvietošanas un pamatvajadzību nodrošināšanas pasākumus plānošanai un koordinēšanai.

4. Transporta nodrošinājums

1. Nepieciešamības gadījumā tiks nodrošināts Pašvaldības struktūrvienībās un kapitālsabiedrībās pieejamais transports, kas var tikt izmantots civilās aizsardzības pasākumu nodrošināšanai.

2. Pieejamā transporta datubāzi uztur un aktualizē CAOIP.

3. Civilās aizsardzības sistēmas uzdevumu izpildes nodrošināšanai plānots pārsvarā izmantot transportlīdzekļus ar iekšdedzes dzinēju.

5. Pagaidu izmitināšana

1. Cietušo personu pagaidu izmitināšanai katastrofu izraisīto seku un to draudu gadījumā tiks nodrošinātas Pašvaldības struktūrvienību un kapitālsabiedrību pārvaldījumā esošās ēkas un telpas.

2. Pieejamo Pašvaldības pagaidu izmitināšanas vietu datubāzi uztur un aktualizē CAOIP.

6. Evakuēto uzskaite

Evakuēto uzskaiti veiks Pašvaldības norīkotie darbinieki.

7. Evakuēto ēdināšana, sociālā aprūpe

1. Atkarībā no katastrofas mēroga un evakuēto iedzīvotāju skaita evakuēto ēdināšanu un sociālo aprūpi nodrošina Pašvaldība, izmantojot esošo infrastruktūru vai ārpakalpojumu, vai sadarbībā ar LM un ZM.

2. Ar pakalpojumiem, kas nodrošina sociālo palīdzību, var iepazīties Pašvaldības Labklājības departamenta mājaslapā www.ld.riga.lv/lv/par-departamentu/par-mums/labklajibas-departamenta-gadagramatas.html[41]

8. Evakuēto īpašumu apsardze

1. Īpašuma apsardzi un sabiedriskās kārtības nodrošināšanu veic VP kopā ar RVPP.

2. RVPP pēc glābšanas darbu pabeigšanas pie avārijā vai stihiskā nelaimē cietušās dzīvojamās telpas vai dzīvojamās mājas organizē apsardzi (policijas posteni vai patruļu), lai vienu diennakti apsargātu dzīvojamā telpā vai dzīvojamā mājā esošo iekārtu un iedzīvotāju personīgās mantas, kā arī nepieļautu personu, kuras nav saistītas ar avārijas seku novēršanu, iekļūšanu šajā dzīvojamā telpā vai dzīvojamā mājā.

[41] Rīgas domes Labklājības departamenta GADAGRĀMATA „Sociālā sistēma un veselības aprūpe 2022. gadā"

3. Nekustamā īpašuma īpašnieks, faktiskais valdītājs vai daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas pārvaldnieks (ja nekustamā īpašuma sastāvā ir daudzdzīvokļu māja) diennakts laikā no brīža, kad notikusi stihiska nelaime vai avārija, veic nepieciešamās darbības, lai novērstu neatļautu iekļūšanu dzīvojamā telpā vai dzīvojamā mājā.

4. Nepieciešamības gadījumā var iesaistīt VP, RVPP, apsardzes firmas.

5. Plašu apdzīvotu teritoriju evakuācijas gadījumā, lai nodrošinātu evakuēto iedzīvotāju īpašuma apsardzi, Pašvaldība var ierobežot cilvēku un transporta plūsmu skartajā teritorijā, slēdzot piebraukšanas ceļus.

9. Sadarbība ar citām pašvaldībām evakuēto uzņemšanas jomā

1. VCAP 35. pielikums "Pasākumu plāns par kontrolētu masveida iedzīvotāju evakuāciju un pārvietošanu militāra iebrukuma, katastrofas vai to draudu gadījumā" paredz, ka pašvaldības, kurās ierodas evakuētie iedzīvotāji, veic šo iedzīvotāju uzskaiti un nodrošināšanu ar pamatvajadzībām.

2. Pašvaldības, kuru administratīvajās teritorijās tiek īstenota evakuācija, nodrošina iedzīvotāju transportēšanu, kā arī sniedz atbalstu citu evakuējamo iedzīvotāju grupu pārvietošanai.

3. CAK sadarbība caur Civilās aizsardzības Operacionālo vadības centru (CA OVC).

Rīgas domes priekšsēdētājs V. Ķirsis

1. pielikums

ZEMESTRĪCE

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1. Preventīvie un gatavības pasākumi					
1.	Platjoslas seismiskās stacijas "Slītere" darbības nodrošināšana	Pastāvīgi	VARAM	LVĢMC	LVĢMC
2.	Seismoloģiskā monitoringa veikšana - tektoniskas un tehnogēnas izcelsmes seismisko notikumu konstatēšana, reģistrācija un lokalizācija, kā arī Baltijas reģionālo seismisko notikumu parametru noteikšana	Pastāvīgi	VARAM	LVĢMC	LVĢMC
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Operatīvo dienestu informēšana par iespējamo zemestrīci	Pēc nepieciešamības	LVĢMC Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Pašvaldība	LVĢMC Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Pašvaldība	LVĢMC Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Pašvaldība
2.	Operatīvo dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	25 min.	VUGD	VUGD	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes
3.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	30 min.	VUGD	VUGD	VUGD Valsts un pašvaldību institūcijas Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti LVĢMC
4.	CAK informēšana un apziņošana	4 stundas	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
5.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība
6.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas”	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas NVO
7.	Nacionālo bruņoto spēku (tajā skaitā Zemessardzes) iesaistīšana atbilstoši normatīvo	2 stundas	AIM NBS	NBS VUGD	NBS VUGD

	aktu prasībām vai savstarpējām vienošanām			VMD VP VRS ARCC AS "Latvenergo" AS "Sadales tīkls" AS "Augstsprieguma tīkls" NMPD Valsts aģentūra "Civilās aviācijas aģentūra" AS "Latvijas gaisa satiksme"	VMD VP VRS ARCC AS "Latvenergo" AS "Sadales tīkls" AS "Augstsprieguma tīkls" NMPD Valsts aģentūra "Civilās aviācijas aģentūra" AS "Latvijas gaisa satiksme"
8.	Diplomātisko pārstāvniecību informēšana	2 stundas	ĀM	ĀM	ĀM
9.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP RVPP	VP RVPP NBS	VP RVPP NBS
10.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība
11.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajiem un pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam un slimnīcu katastrofu medicīnas plāniem	Pēc nepieciešamības	VM NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes
12.	Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam	Pēc nepieciešamības	VM	NMPD VI SPKC	NMPD VI SPKC
13.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība	Rīgas Sociālais dienests	Rīgas Sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
14.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	Pašvaldība	Pašvaldības dienesti RVPP Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas

					Reliģiskās organizācijas
15.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot - glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija Lēmums par atļauju izmantot - ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs Valsts vai pašvaldības institūcija	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
16.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība

2. pielikums

ZEMES NOGRUVUMS

Nr. p.k.	**Pasākuma nosaukums**	**Izpildes termiņš**	**Lēmuma pieņēmējs**	**Par izpildi atbildīgā institūcija**	**Izpildītāji**
1. Preventīvie un gatavības pasākumi					
1.	Iekšzemes ūdeņu piekrastes, jūras piekrastes sauszemes daļas, plūdu risku teritoriju piekrastes, aizsargājamu dabas teritoriju un pašvaldību saistošos noteikumos noteikto sauszemes teritoriju atjaunošana un nostiprināšana	2020.–2027. gads	VARAM Pašvaldības Pilsētas attīstības departaments Pašvaldības Mājokļu un vides departaments	Pašvaldības Pilsētas attīstības departaments Pašvaldības Mājokļu un vides departaments	Pašvaldības Pilsētas attīstības departaments Pašvaldības Mājokļu un vides departaments Zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs
2.	Dzelzceļa transportlīdzekļu, speciālās tehnikas un materiāltehniskā aprīkojuma iegāde un uzturēšana zemes nogruvumu, klimata pārmaiņu ietekmes uz publiskās dzelzceļa infrastruktūras sliežu ceļu radīto seku likvidēšanai	2020.–2027. gads	SM	VAS "Latvijas Dzelzceļš"	VAS "Latvijas Dzelzceļš"
Nr. p.k.	**Pasākuma nosaukums**	**Izpildes termiņš**	**Lēmuma pieņēmējs**	**Par izpildi atbildīgā institūcija**	**Izpildītāji**
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Operatīvo dienestu informēšana par iespējamo zemes nogruvumu	Pēc	Pašvaldība Zemes īpašnieks vai	Pašvaldība Zemes īpašnieks vai tiesiskais	Pašvaldība Zemes īpašnieks vai tiesiskais

		nepieciešamības	tiesiskais valdītājs	valdītājs	valdītājs
2.	Operatīvo dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	25 min.	VUGD	VUGD	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes
3.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	30 min.	VUGD	VUGD Pašvaldība	Valsts un pašvaldību institūcijas Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
4.	CAK informēšana un apziņošana	4 stundas	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
5.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība
6.	Nacionālo bruņoto spēku (tajā skaitā Zemessardzes) iesaistīšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām vai savstarpējām vienošanām	2 stundas	AIM NBS	NBS VUGD VP AS "Latvenergo" AS "Sadales tīkls" AS "Augstsprieguma tīkls" NMPD	NBS VUGD VP AS "Latvenergo" AS "Sadales tīkls" AS "Augstsprieguma tīkls" NMPD
7.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas NVO
8.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VP RVPP	VP RVPP NBS	VP RVPP NBS
9.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība

10.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajiem un pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam un slimnīcu katastrofu medicīnas plāniem	Pēc nepieciešamības	VM NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes
11.	Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam	Pēc nepieciešamības	VM	NMPD VI SPKC	NMPD VI SPKC
12.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība	Rīgas Sociālais dienests	Rīgas Sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
13.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VUGD Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldību dienesti RVPP Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
14.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot - glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija Lēmums paratļauju izmantot - ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs VUGD NMPD VP VMD LVC Valsts vai pašvaldības institūcija	Valsts materiālo rezervju glabātājs VUGD NMPD VP VMD LVC Valsts vai pašvaldības institūcija
15.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība

3. pielikums

PALI, PLŪDI UN VĒJUZPLŪDI

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1. Preventīvie un gatavības pasākumi					
1.	Pretplūdu pasākumu organizēšana, esošo hidrotehnisko būvju, tehnoloģisko iekārtu un pārgāžņu pārbūve un atjaunošana	Pastāvīgi	Pašvaldības Mājokļu un vides departaments Pašvaldības Pilsētas attīstības departaments VARAM VSIA ZMNĪ AS "Latvenergo"	Pašvaldības Mājokļu un vides departaments Pašvaldības Pilsētas attīstības departaments VARAM VSIA ZMNĪ AS "Latvenergo"	Pašvaldības Mājokļu un vides departaments Pašvaldības Pilsētas attīstības departaments VSIA ZMNĪ AS "Latvenergo"
2.	Meliorācijas sistēmu uzturēšana un būvniecība	Pastāvīgi	ZM Pašvaldības Mājokļu un vides departaments	ZM VSIA ZMNĪ Pašvaldības Mājokļu un vides departamenta Ūdens resursu un meliorācijas nodaļa	ZM VSIA ZMNĪ Pašvaldības Mājokļu un vides departamenta Ūdens resursu un meliorācijas nodaļa
3.	Jaunu pretplūdu aizsargbūvju būvniecība un ierīkošana, pamatojot ar hidroloģiskiem un hidrauliskiem aprēķiniem	Pastāvīgi	Pašvaldības Pilsētas attīstības departaments VARAM VSIA ZMNĪ	Pašvaldības Pilsētas attīstības departaments VARAM VSIA ZMNĪ	Pašvaldības Pilsētas attīstības departaments VSIA ZMNĪ
4.	Virszemes noteces un lietusūdeņu novadīšanas infrastruktūras būvju būvniecība un pārbūve	2020.–2027. gads	Pašvaldības Pilsētas attīstības departaments Pašvaldības Ārtelpas un mobilitātes departaments VARAM VSIA ZMNĪ	Pašvaldības Pilsētas attīstības departaments Pašvaldības Ārtelpas un mobilitātes departaments VARAM VSIA ZMNĪ	Pašvaldības Pilsētas attīstības departaments Pašvaldības Ārtelpas un mobilitātes departaments VSIA ZMNĪ
5.	Kopīgas agrīno (uz ietekmi vērstu) hidrometeoroloģisko brīdinājumu sagatavošanas un izplatīšanas sistēmas pilnveidošana, nodrošinot informāciju gan par gaidāmajām meteoroloģiskajām un hidroloģiskajām parādībām, gan to ietekmi un nepieciešamo rīcību	2024.gads	VARAM IEM	LVĢMC VUGD	LVĢMC VUGD

6.	HES operatoru kontrole plūdu riska samazināšanas pasākumu nodrošināšanai, pārbaudot ūdens resursu lietošanas atļaujās, HES ūdenskrātuves ekspluatācijas noteikumos izvirzīto nosacījumu ievērošanu	Katru gadu	VVD	VVD	VVD
7.	Kritēriju par iedzīvotāju brīdināšanu par pastāvošajiem plūdu draudiem sagatavošana un iekļaušana pašvaldību civilās aizsardzības plānos, par šiem kritērijiem informējot arī LVĢMC	2023. gads	CAK	CAK	CAK
8.	Hidrometeoroloģiskā monitoringa tehnisko iekārtu un plūdu riska informācijas sistēmas (PRIS) uzturēšana	Katru gadu	VARAM	LVĢMC	LVĢMC
9.	Upju baseinu izlūkošana ar gaisa kuģa (vai bezpilota gaisa kuģa) palīdzību	Pēc nepieciešamības	CAK VUGD	NBS VUGD	NBS VUGD
10.	Vadlīnijas jūras krasta erozijas seku mazināšanai ieviešana, balstoties uz erozijas klasēm, un dažāda veida krasta preterozijas risinājumu īstenošana	2023.–2027. gads	VARAM	Pašvaldības Pilsētas attīstības departaments Pašvaldības Mājokļu un vides departaments Plānošanas reģioni	Pašvaldības Pilsētas attīstības departaments Pašvaldības Mājokļu un vides departaments Plānošanas reģioni
11.	Nodrošināt automātisko līmeņu mērītāju uzstādīšanu un mērījumu veikšanu mazo HES augšbjefā un lejasbjefā, nodrošinot LVĢMC un VVD ar operatīvajiem līmeņu mērījumu datiem plūdu gadījumos	2024.-2027.gads	VARAM	VVD	HES īpašnieks
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Operatīvo dienestu informēšana par iespējamiem paliem, plūdiem un vējuzplūdiem	Pēc nepieciešamības	LVĢMC CAK CAOIP Zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	LVĢMC CAK CAOIP Zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	LVĢMC CAOIP RVPP Zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs
2.	Operatīvo dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	25 min.	VUGD	VUGD	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes
3.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	30 min	VUGD LVĢMC	LVĢMC VUGD CAK	VUGD RVPP CAOIP

			CAK CAOIP AS "Latvenergo"	CAOIP AS "Latvenergo"	Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
4.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju informēšana un apziņošana	4 stundas	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
5.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes VVD Pašvaldība	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība
6.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas NVO
7.	Nacionālo bruņoto spēku (tajā skaitā Zemessardzes) iesaistīšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām vai savstarpējām vienošanām	2 stundas	AIM NBS	NBS VUGD VMD VP VRS ARCC AS "Latvenergo" AS "Sadales tīkls" AS "Augstsprieguma tīkls" NMPD	NBS VUGD VMD VP VRS ARCC AS "Latvenergo" AS "Sadales tīkls" AS "Augstsprieguma tīkls" NMPD
8.	Kuģu velkoņu (ledlaužu) iesaistīšana ledus uzlaušanai upēs un jūras līcī	Pēc nepieciešamības vai pieprasījuma saņemšanas	CAK NBS	NBS VRS Kuģu velkoņu (ledlaužu) īpašnieki	NBS VRS Kuģu velkoņu (ledlaužu) īpašnieki
9.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP RVPP	VP RVPP NBS	VP RVPP NBS
10.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība

11.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajiem un pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam un slimnīcu katastrofu medicīnas plāniem	Pēc nepieciešamības	VM NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes
12.	Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam	Pēc nepieciešamības	VM	NMPD VI SPKC	NMPD VI SPKC
13.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība	Rīgas Sociālais dienests	Rīgas Sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
14.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VUGD Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldības dienesti RVPP Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
15.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot - glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija Lēmums par atļauju izmantot - ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs Valsts vai pašvaldības institūcija	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
16.	Kompensāciju par zaudējumiem noteikšana un finanšu palīdzības izmaksa zemes īpašniekiem vai tiesiskajiem valdītājiem sakarā ar nelabvēlīgajiem hidroloģiskajiem un meteoroloģiskajiem apstākļiem	Pēc nepieciešamības	MK ZM	LAD FM	LAD FM
17.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācija par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība
Ledus, vižņu, koku sanesumu un gultnes spridzināšanas kārtība plūdu (palu) periodā					

1.	Lēmuma pieņemšana par nepieciešamību veikt ledus, vižņu, koku sanesumu un gultnes spridzināšanas darbus (turpmāk – spridzināšanas darbi) – lēmumā norāda laikposmu, kad paredzēts veikt spridzināšanas darbus, kā arī darbu veikšanas vietu (adrese vai vietas koordinātas), lēmuma apstiprināšana	Pēc nepieciešamības	CAK Rīgas dome	CAK Rīgas dome	CAK Rīgas dome
2.	CAK priekšsēdētāja parakstītā lēmuma nosūtīšana Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam	Pēc lēmuma pieņemšanas	CAK CAOIP	CAK CAOIP	CAOIP
3.	Blakus esošās pašvaldības, kura atrodas upes lejtecē, informēšana par pieņemto lēmumu veikt spridzināšanas darbus	Pastāvīgi	Pastāvīgi	VP RVPP	VP RVPP VUGD
4.	Pieprasījuma sagatavošana un nosūtīšana NBS (vai vienošanās sagatavošana ar juridisku personu, kura tiesīga veikt spridzināšanas darbus) par nepieciešamo atbalstu spridzināšanas darbu veikšanā	Pastāvīgi	VUGD	VUGD	VUGD
5.	Kontaktinformācijas nosūtīšana (elektroniski) VUGD par spridzināšanas darbu veikšanas grupas vecāko un atbildīgās Zemessardzes vienības komandieri	Pastāvīgi	VUGD	VUGD	NBS
6.	Spridzināšanas darbu veikšanas vietas un laikposma saskaņošanas procedūra	Pastāvīgi	VUGD	VUGD	VUGD
7.	Apstiprinātas saskaņošanas veidlapas nosūtīšana NBS (vai norādot vienošanās dokumentā ar juridisko personu, kura tiesīga veikt spridzināšanas darbus)	Pastāvīgi	VUGD	VUGD	VUGD
8.	Valsts policijas, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta, Valsts vides dienesta, kā arī pašvaldības policijas (ja tāda ir attiecīgās pašvaldības administratīvajā teritorijā) elektroniska informēšana par spridzināšanas darbu veikšanas vietu un laiku	Pastāvīgi	VUGD	VUGD	VUGD
9.	Spridzināšanas darbu veikšanas vietas, bīstamās zonas norobežošana (teritorijas norobežošana,	Pastāvīgi	VP RVPP	VP RVPP	VP RVPP

	teritorijas apsardze un citi līdzīgi pasākumi, lai nepieļautu trešo personu nokļūšanu bīstamajā zonā), ņemot vērā Nacionālo bruņoto spēku noteiktās bīstamās zonas robežu				VUGD
10.	Spridzināšanas darbu veikšana	Pastāvīgi	NBS Juridiska persona, kura tiesīga veikt spridzināšanas darbus	NBS Juridiska persona, kura tiesīga veikt spridzināšanas darbus	NBS Juridiska persona, kura tiesīga veikt spridzināšanas darbus
11.	Spridzināšanas darbu veikšana vietā, līdz minētie darbi ir pabeigti	Pastāvīgi	VUGD VP NMPD RVPP	VUGD VP NMPD RVPP	VUGD VP NMPD RVPP

4. pielikums

LIETUSGĀZES, ILGSTOŠAS LIETAVAS, PĒRKONA NEGAISS UN KRUSA, SNIEGS UN PUTENIS, APLEDOJUMS UN SLAPJA SNIEGA NOGULUMS, STIPRS SALS, KARSTUMS, SAUSUMS

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1. Preventīvie un gatavības pasākumi					
1.	Meteoroloģisko un hidroloģisko apstākļu monitorings, vēsturisko datu uzkrāšana un analīze un nākotnes klimata scenāriju izveide	Pastāvīgi	VARAM KEM	VARAM KEM	LVĢMC
2.	Virszemes noteces un lietusūdeņu novadīšanas infrastruktūras būvju būvniecība un pārbūve	2023.–2027. gads	Pašvaldības Pilsētas attīstības departaments Pašvaldības Ārtelpas un mobilitātes departaments VARAM VSIA ZMNĪ	Pašvaldības Pilsētas attīstības departaments Pašvaldības Ārtelpas un mobilitātes departaments VARAM VSIA ZMNĪ	Pašvaldības Pilsētas attīstības departaments Pašvaldības Ārtelpas un mobilitātes departaments VSIA ZMNĪ
3.	Kopīgas agrīno (uz ietekmi vērstu) hidrometeoroloģisko brīdinājumu sagatavošanas un izplatīšanas sistēmas pilnveidošana, nodrošinot informāciju gan par gaidāmajām	2024.gads	VARAM IEM	LVĢMC VUGD	LVĢMC VUGD

	meteoroloģiskajām un hidroloģiskajām parādībām, gan to ietekmi un nepieciešamo rīcību				
4.	Hidrometeoroloģiskā monitoringa tehnisko iekārtu un plūdu riska informācijas sistēmas (PRIS) uzturēšana	Katru gadu	VARAM	LVĢMC	LVĢMC
5.	Patversmju vai īslaicīgās uzturēšanās vietas izveidošana un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības Labklājības departaments CAK CAOIP	CAOIP Pašvaldības Labklājības departaments	CAOIP Pašvaldības Labklājības departaments NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
6.	Papildu dzeramā ūdens nodrošināšana sabiedriskās un publiskās vietās klimatisko ekstrēmu gadījumā	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības Mājokļu un vides departaments SIA "Rīgas ūdens" CAK CAOIP	SIA "Rīgas ūdens"	Pašvaldības Mājokļu un vides departaments SIA "Rīgas ūdens" Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Operatīvo dienestu informēšana par prognozētajām ilgstošām lietavām, lietusgāzēm, pērkona negaisu un krusu, sniegu un puteni, apledojumu un slapja sniega nogulumu, salu, karstumu, sausumu, to novēroto intensitāti, radītajām sekām	Pēc nepieciešamības	Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs CAK CAOIP RVPP	Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs CAK CAOIP	Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs LVĢMC CAOIP
2.	Operatīvo dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	25 min.	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs Operatīvie dienesti un avārijas brigādes
3.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	30 min.	VUGD LVĢMC NMPD CAK CAOIP	VUGD LVĢMC NMPD CAK CAOIP	VUGD LVĢMC NMPD Valsts un pašvaldību institūcijas Komersanti Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti

4.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju informēšana un apziņošana	4 stundas	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
5.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs Operatīvie dienesti un avārijas brigādes
6.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība
7.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas NVO
8.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajiem un pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam un slimnīcu katastrofu medicīnas plāniem	Pēc nepieciešamības	VM NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes
9.	Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam	Pēc nepieciešamības	VM	NMPD VI SPKC	NMPD VI SPKC
10.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot - glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija Lēmums par atļauju izmantot - ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs Valsts vai pašvaldības institūcija	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
11.	Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšana	Pastāvīgi	Pašvaldība LM	Pašvaldība LM	Pašvaldība LM
12.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība

5. pielikums

VĒTRAS (VĒJA BRĀZMAS), VIESUĻI, KRASAS VĒJA BRĀZMAS

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1. Preventīvie un gatavības pasākumi					
1.	Meteoroloģisko un hidroloģisko apstākļu monitorings, vēsturisko datu uzkrāšana un analīze un nākotnes klimata scenāriju izveide	Pastāvīgi	VARAM KEM	VARAM KEM	LVĢMC
2.	Virszemes noteces un lietus ūdeņu novadīšanas infrastruktūras būvju būvniecība un pārbūve	2023.-2027.gads	Pašvaldība VARAM VSIA ZMNĪ	Pašvaldība VARAM VSIA ZMNĪ	Pašvaldības VSIA ZMNĪ
3.	Kopīgas agrīno (uz ietekmi vērstu) hidrometeoroloģisko brīdinājumu sagatavošanas un izplatīšanas sistēmas pilnveidošana, nodrošinot informāciju gan par gaidāmajām meteoroloģiskajām un hidroloģiskajām parādībām, gan to ietekmi un nepieciešamo rīcību	2024.gads	VARAM IEM	LVĢMC VUGD	LVĢMC VUGD
4.	Hidrometeoroloģiskā monitoringa tehnisko iekārtu un plūdu riska informācijas sistēmas (PRIS) uzturēšana	Katru gadu	VARAM	LVĢMC	LVĢMC
5.	Jaunu pretplūdu aizsargbūvju būvniecība un ierīkošana, pamatojot ar hidroloģiskiem un hidrauliskiem aprēķiniem	Pastāvīgi	Pašvaldība VARAM VSIA ZMNĪ	Pašvaldība VARAM VSIA ZMNĪ	Pašvaldība VSIA ZMNĪ
6.	Valsts enerģētiskās krīzes centra apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	KEM	KEM	KEM
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Operatīvo dienestu informēšana par prognozēto un sagaidāmo vētras vai krasu vēja brāzmu, viesuļu intensitāti, iespējamām sekām	Pēc nepieciešamības	LVĢMC CAK sekretārs CAOIP Fiziska vai juridiska persona	CAK CAOIP Fiziska vai juridiska persona	Fiziska vai juridiska persona CAOIP
2.	Operatīvo dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	25 min.	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs Operatīvie dienesti un avārijas brigādes LVĢMC

					VUGD AS "Latvenergo" AS "Sadales tīkls" AS "Augstsprieguma tīkls" NMPD VP VSIA "Latvijas Valsts ceļi" Pašvaldība
3.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pastāvīgi	VUGD LVĢMC NMPD	VUGD LVĢMC NMPD CAK	VUGD LVĢMC AS “Latvenergo” AS “Sadales tīkls” AS “Augstsprieguma tīkls” NMPD VP VSIA “Latvijas Valsts ceļi” CAOIP Pašvaldības Komunikācijas pārvalde RVPP AIC Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
4.	CAK apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs CAOIP	CAK sekretārs CAOIP	CAOIP
5.	Valsts enerģētiskās krīzes centra apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	KEM	KEM	KEM
6.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs Operatīvie dienesti un avārijas brigādes
7.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas NVO

8.	Nacionālo bruņoto spēku (tajā skaitā Zemessardzes) iesaistīšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām vai savstarpējām vienošanām	2 stundas	AIM NBS	NBS VUGD VMD VP VRS ARCC AS "Latvenergo" AS "Sadales tīkls" AS "Augstsprieguma tīkls" NMPD Pašvaldība	NBS VUGD VMD VP VRS ARCC AS "Latvenergo" AS "Sadales tīkls" AS "Augstsprieguma tīkls" NMPD Pašvaldība
9.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VP RVPP	VP RVPP NBS	VP RVPP NBS
10.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība
11.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	Pašvaldība	Pašvaldības dienesti RVPP Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
12.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajiem un pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam un slimnīcu katastrofu medicīnas plāniem	Pēc nepieciešamības	VM NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes
13.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība	Pašvaldības sociālais dienests	Pašvaldības sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas

14.	Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam	Pēc nepieciešamības	VM	NMPD VI SPKC	NMPD VI SPKC
15.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot - glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija Lēmums par atļauju izmantot - ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs Valsts vai pašvaldība institūcija	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
16.	Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšana	Pastāvīgi	Pašvaldība LM	Pašvaldība LM	Pašvaldība LM
17.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācija par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība
18.	Meža sanitārā stāvokļa prasību kontrole	Pastāvīgi	VMD	VMD	VMD
19.	Pēc vēja nodarītiem postījumiem operatīvi veikt bojāto mežaudžu apzināšanu un uzraudzību	Pēc nepieciešamības	VMD	VMD	VMD Meža īpašnieki (valdītāji)
20.	Meža kaitēkļu un slimību zinātniskā monitoringa datu analīze (kukaiņu bojājumi, īpaši egļu astoņzobu mizgrauža bojājumi)	1 reizi ceturksnī	ZM, LVMI Silava	ZM, LVMI Silava	ZM, LVMI Silava
21.	Meža aizsardzības pasākumu veikšana (invadēto koku izvākšana, feromonu slazdu izlikšana u.c.)	Katru gadu	Meža īpašnieki (valdītāji)	Meža īpašnieki (valdītāji)	Meža īpašnieki (valdītāji)
22.	Atbalsts meža ugunsgrēkos un dabas katastrofās iznīcinātu mežaudžu atjaunošanai.	Pēc iespējas	ZM	Meža īpašnieki (valdītāji)	Meža īpašnieki (valdītāji)

6. pielikums

MEŽA UN KŪDRAS PURVU UGUNSGRĒKI

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1. Preventīvie un gatavības pasākumi					
1.	Klimatisko parametru (meteoroloģisko un hidroloģisko) monitorings, vēsturisko datu analīze un nākotnes klimata scenāriju izveide	Pastāvīgi	VARAM KEM	VARAM KEM	LVĢMC VMD
2.	Kopīgas agrīno (uz ietekmi vērstu) hidrometeoroloģisko brīdinājumu sagatavošanas un izplatīšanas sistēmas pilnveidošana, nodrošinot informāciju gan par gaidāmajām meteoroloģiskajām un hidroloģiskajām parādībām, gan to ietekmi un nepieciešamo rīcību	2024.gads	VARAM IEM	LVĢMC VUGD	LVĢMC VUGD
3.	Meža mineralizēto joslu ierīkošana un uzturēšana ugunsgrēku izcelšanos un izplatības ierobežošanai	Katru gadu pēc nepieciešamības	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Dzelzceļa zemes nodalījuma joslas īpašnieks, valsts un pašvaldību autoceļu nodalījuma joslas īpašnieks un meža īpašnieks (valdītājs)
4.	Apauguma un pielūžņojuma novākšana un risu, kas dziļākas par 0,25 m, izlīdzināšana dabiskajās brauktuvēs mežā, kvartālstigās un grāvju atbērtnēs, kas var tikt izmantotas ugunsdzēsības vajadzībām	Katru gadu līdz 1.maijam	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs
5.	Mežu šķērsojošo ceļu risu, kas dziļākas par 0,25 m, izlīdzināšana	Katru gadu līdz 1.maijam	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotāj
6.	Ceļu un piebrauktuvju sakārtošana ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietām un uzturēšana tādā stāvoklī, lai nodrošinātu ugunsdzēsības automobiļu piekļūšanu	Katru gadu līdz 1.maijam	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs
7.	Ūdens ņemšanas vietas ierīkošana un atjaunošana	Katru gadu līdz 1.maijam	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Meža īpašnieks (valdītājs)

8.	Meža ugunsdrošības profilaktisko pasākumu plāna izstrādāšana un aktualizēšana	Katru gadu līdz 1.aprīlim	VMD	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs, kurš apsaimnieko meža platības, kas ir lielākas par 5000 ha	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs, kurš apsaimnieko meža platības, kas ir lielākas par 5000 ha
9.	Ugunsnedrošā laikposma noteikšana	Katru gadu	VMD	VMD	VMD
10.	Brīdinājuma zīmju par uzmanīgu rīcību ar uguni un informācijas par palīdzību uguns nelaimes gadījumā izvietošana mežos pie atpūtas vietām un informācijas stendiem	Katru gadu	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs
11.	Meža ugunsdzēsības operatīvā plāna izstrādāšana	Katru gadu līdz 1.maijam	VMD	VMD	VMD
12.	Normatīvajos aktos noteikto ierobežojumu ievērošanas kontrole	Ugunsnedrošajā laika posmā	VMD	VMD	VMD
13.	Potenciāli bīstamo, ugunsgrēka izcelšanās riskam pakļauto vietu (piemēram, rekreācijas objektu mežā) apsekošana un ugunsgrēku atklāšana, veicot amata pienākumus apgaitās	Ugunsnedrošajā laika posmā	VMD	VMD	VMD
14.	Meža ugunsdrošības profilaktisko pasākumu pilnveidošana un attīstīšana (ugunsnovērošanas torņu būvniecība, pārbūve un atjaunošana; meža ugunsdrošības sakaru aprīkojuma izveidošana un pilnveidošana; novērošanas iekārtu tīkla izveidošana un pilnveidošana)	Katru gadu	VMD	VMD	VMD
15.	Nepieciešamās informācijas (t.sk. kompleksā ugunsbīstamības rādītāja) saņemšana un informācijas nodošana iesaistītajām institūcijām	Ugunsnedrošajā laika posmā	ZM VARAM	VMD LVĢMC	VMD LVĢMC
16.	Sadarbības veidošana ar vietējiem iedzīvotājiem, lai nepieciešamības gadījumā viņi varētu palīdzēt meža ugunsgrēku atklāšanā, kā arī viņu informēšana par iespējām sazināties ar meža ugunsapsardzības atbildīgo amatpersonu	Visu gadu	VMD	VMD	VMD
17.	Mežu novērošana un ugunsgrēku atklāšana, izmantojot ugunsnovērošanas torņu tīklu	Ugunsnedrošajā laika posmā	VMD	VMD	VMD
18.	Mežu novērošana no helikoptera, ja pastāv ugunsnedrošais periods (atbilstoši noslēgtajām starpresoru vienošanās)	Pēc nepieciešamības	NBS VMD	NBS VMD	NBS VMD

19.	Valsts meža dienesta speciālo ugunsdzēsības un glābšanas transportlīdzekļu, speciālo tehniku un materiāltehnisko līdzekļu (aprīkojuma) iegāde un uzturēšana, meža un kūdras purvu ugunsgrēku klimatu pārmaiņu un ietekmes uz vidi radīto seku likvidēšanai	2023.-2027.gads	ZM	VMD	VMD
20.	Valsts meža dienesta struktūrvienību tīklu (ugunsdzēsības depo) būvniecība, renovācija un rekonstrukcija	2023.-2027.gads	ZM	VMD	VMD
21.	Apkārtējās vides objektu (t.sk. gaisa, ūdeņu, augsnes, bīstamo ķīmisko vielu u.c.) paraugu ņemšanas un vides mērījumu pilnveidošana, kā arī laboratorijas analītisko spēju un testēšanas analīžu uzlabošana un pilnveidošana (t.sk. cilvēkresursu apmācība), lai nodrošinātu avārijas rezultātā vides piesārņojumu noteikšanu un monitoringu	2023.-2027.gads	VARAM	LVĢMC VVD	LVĢMC VVD
22.	Meža ugunsdrošības īstenošanas, uzraudzības un kontroles pilnveidošana normatīvajos aktos	Pēc nepieciešamības	ZM, VMD	ZM, VMD	VMD
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Operatīvo dienestu informēšana par meža, kūdras purva ugunsgrēku	Pēc nepieciešamības	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs Pašvaldība Fiziska vai juridiska persona VUGD	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs Pašvaldība Fiziska vai juridiska persona VUGD	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs Pašvaldība Fiziska vai juridiska persona VUGD
2.	Operatīvo dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	25 min.	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs Operatīvie dienesti un avārijas brigādes VMD VUGD NMPD VP VVD LVĢMC VI

					VSIA "Latvijas Valsts ceļi" Pašvaldības
3.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	30 min.	VMD VI NMPD LVĢMC VUGD VP VSIA "Latvijas Valsts ceļi" Pašvaldība	VMD VI NMPD LVĢMC VUGD VP VSIA "Latvijas Valsts ceļi" Pašvaldība	VMD VI NMPD LVĢMC VUGD VP VSIA "Latvijas Valsts ceļi" Pašvaldība VVD Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
4.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju informēšana un apziņošana	4 stundas	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
5.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs Operatīvie dienesti un avārijas brigādes
6.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība
7.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas NVO
8.	VMD struktūrvienību informēšana	Pastāvīgi	VMD	VMD	VMD
9.	Ugunsgrēku ierobežošana un dzēšana notikuma vietā		VMD VUGD	VMD VUGD	VMD VUGD Juridiskas un fiziskas personas
10.	Informācijas apmaiņa par iespējamo vai esošo meža ugunsgrēku ar VUGD	Ugunsnedrošajā laika posmā	VMD VUGD	VMD VUGD	VMD VUGD
11.	Ugunsgrēku ierobežošana un dzēšana Rīgas, Jūrmalas un Daugavpils pilsētu administratīvajās teritorijās esošajos mežos	Pastāvīgi	VUGD	VUGD	VUGD VMD

12.	AS "Latvijas valsts meži" iesaistīšana, ja meža ugunsgrēks izcēlies AS "Latvijas valsts meži" valdījumā esošajā mežā	Pēc nepieciešamības un atbilstoši starpresoru vienošanās	VMD AS "Latvijas valsts meži"	VMD AS "Latvijas valsts meži"	VMD AS "Latvijas valsts meži"
13.	SIA "Rīgas meži" iesaistīšana, ja meža ugunsgrēks izcēlies SIA "Rīgas meži" valdījumā esošajā mežā	Pēc nepieciešamības un atbilstoši līgumam	VMD SIA "Rīgas meži"	VMD SIA "Rīgas meži"	VMD SIA "Rīgas meži"
14.	VAS "Latvijas Dzelzceļš" ugunsdzēsības vilcienu iesaistīšana	Pēc nepieciešamības un atbilstoši līgumam	VMD VAS "Latvijas Dzelzceļš"	VMD VAS "Latvijas Dzelzceļš"	VMD VAS "Latvijas Dzelzceļš"
15.	Nacionālo bruņoto spēku (tajā skaitā Zemessardzes) iesaistīšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām vai savstarpējām vienošanām	2 stundas	AIM NBS	NBS VUGD VMD VP VRS ARCC AS "Latvenergo" AS "Sadales tīkls" AS "Augstsprieguma tīkls" NMPD Pašvaldība	NBS VUGD VMD VP VRS ARCC AS "Latvenergo" AS "Sadales tīkls" AS "Augstsprieguma tīkls" NMPD Pašvaldība
16.	Gaisa kvalitātes kontroles veikšanas nepieciešamība (arī iesaistot pārnēsājamās (mobilas) mēriekārtas notikuma vietas apkārtnē (apdzīvoto vietu tuvumā)	Pēc nepieciešamības	VMD Pašvaldības	LVĢMC VVD	LVĢMC VVD
17.	Informācijas par gaisa kvalitāti izvērtēšana un rekomendāciju sagatavošana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	VI	VI VVD	VI VVD Pašvaldība LVĢMC
18.	Informēšana par mežu un purvu ugunsgrēku iespējamo izplatīšanos dzelzceļa, maģistrālo gāzes un naftas vadu aizsardzības zonā (VAS "Latvijas Dzelzceļš", AS "Latvijas gāze", SIA "LatRosTrans")	Pēc nepieciešamības	VMD VUGD	VMD VUGD	VMD VUGD

19.	Ugunsgrēka vietas uzraudzība	Pēc nepieciešamības	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs VMD	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs VMD	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs VMD
20.	Meža sanitārā stāvokļa prasību kontrole	Pastāvīgi	VMD	VMD	VMD
21.	Meža veselības stāvokļa uzraudzīšana uguns skartajās mežaudzēs	Pēc nepieciešamības	VMD	VMD	VMD
22.	Meža kaitēkļu un slimību zinātniskā monitoringa datu analīze (kukaiņu bojājumi, īpaši egļu astoņzobu mizgrauža bojājumi)	1 reizi ceturksnī	ZM LVMI Silava	LVMI Silava	LVMI Silava
23.	Meža aizsardzības pasākumu veikšana (invadēto koku izvākšana, feromonu slazdu izlikšana u.c.) meža kaitēkļu masu savairošanās gadījumā	Katru gadu	Meža īpašnieki (valdītāji)	Meža īpašnieki (valdītāji)	Meža īpašnieki (valdītāji)
24.	Atbalsts meža un purvu ugunsgrēkos iznīcināto mežaudžu atjaunošanai	Pēc nepieciešamības	ZM VMD Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	ZM VMD Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	ZM VMD Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs
25.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajiem un pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam un slimnīcu katastrofu medicīnas plāniem	Pēc nepieciešamības	VM NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes
26.	Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšana	Pastāvīgi	Pašvaldība LM	Pašvaldība LM	Pašvaldība LM
27.	Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam	Pēc nepieciešamības	VM	NMPD VI SPKC	NMPD VI SPKC
28.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VUGD Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldību dienesti Pašvaldības policija Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
29.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība	Rīgas Sociālais dienests	Rīgas Sociālais dienests Komersanti

					NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
30.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot - glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija Lēmums par atļauju izmantot - ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs Valsts vai pašvaldības institūcija	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
31.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācija par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība

7. pielikums

EPIDĒMIJA

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1. Preventīvie un gatavības pasākumi					
1.	Vakcinācijas pret infekcijas slimībām nodrošināšana un kompensāciju mehānismu pilnveidošana visām vecuma grupām	2023.-2027.gads	VM	NVD SPKC ZVA	NVD SPKC Ārstniecības iestādes
2.	Iedzīvotāju un profesionāļu informēšanas pasākumi par infekcijas slimībām, vakcinācijas nozīmi, sagatavotību un sagaidāmo rīcību epidēmijas un pandēmijas gadījumā	2023.-2027.gads	VM	NVD SPKC NMPD	SPKC NMPD Ārstniecības iestādes
3.	Veselības aprūpes, sabiedrības veselības un farmaceitiskās darbības jomu regulējošo normatīvo aktu pilnveidošana	2023.-2027.gads	VM	VM SPKC NMPD ZVA VI NVD	VM SPKC NMPD ZVA VI NVD
4.	Infekcijas slimību diagnostika, ziņošana, epidemioloģiskās uzraudzības un pretepidēmijas pasākumu nodrošināšana infekcijas slimību perēkļos	2023.-2027.gads	VM	SPKC	Slimnīcas Ģimenes ārsti Laboratorijas
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Operatīvo dienestu informēšana par infekcijas slimības uzliesmojumu un masveida izplatīšanos, infekcijas slimību epidemioloģiskās uzraudzības nodrošināšana pastiprinātā režīmā	Pēc nepieciešamības	Slimnīcas Ģimenes ārsti Laboratorijas SPKC	Slimnīcas Ģimenes ārsti Laboratorijas SPKC	Slimnīcas Ģimenes ārsti Laboratorijas SPKC
2.	Medicīniskās palīdzības organizēšana, ārstniecības iestāžu pārprofilēšana, nepieciešamības gadījumā pakalpojumu sniegšanas ierobežošana un attālinātu konsultāciju sniegšana, slimības uzraudzības un	Pēc nepieciešamības	VM (Valsts operatīvā medicīniskā komisija)	SPKC NMPD Ārstniecības iestādes	SPKC NMPD Ārstniecības iestādes VI

	resursu monitoringa nodrošināšana, sabiedrības veselības aizsardzības pasākumu īstenošana, iedzīvotāju informēšana, ieteikumu par rīcību sniegšana un citu pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plāna 2.pielikumā "Gatavība un rīcība infekcijas slimības izraisīta apdraudējuma un ārkārtas situācijas laikā" noteiktajam			VI ZVA NVD RAKUS Nacionālā mikrobioloģijas references laboratorija	ZVA NVD RAKUS Nacionālā mikrobioloģijas references laboratorija Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju informēšana un apziņošana	4 stundas	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
4.	Lēmuma pieņemšana un epidemioloģisko pasākumu īstenošana pašvaldībā saskaņā ar veselības nozares institūciju rekomendācijām, ieteikumiem un pašvaldību pretepidēmijas komisijas lēmumiem, pašvaldību iesaistīšana problēmjautājumu risināšanā savā teritorijā attiecībā uz sociālās aprūpes, ārstniecības un izglītības iestāžu darbību un pakalpojumiem	Pēc nepieciešamības	SPKC NMPD Pašvaldība Pašvaldību iestādes Pašvaldību kapitālsabiedrības LM	Pašvaldība Pašvaldību iestādes Pašvaldību kapitālsabiedrības Komersanti	Pašvaldība Pašvaldību iestādes Pašvaldību kapitālsabiedrības Komersanti Pašvaldību un privātpersonu dibinātie sociālās aprūpes centri Valsts sociālās aprūpes centri
5.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot - glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija Lēmums par atļauju izmantot - ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Reaģēšanas pasākumos iesaistītās institūcijas
6.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācija par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība

8. pielikums

EPIZOOTIJAS

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1. Preventīvie un gatavības pasākumi					
1.	Epidemioloģisko pasākumu pilnveidošana normatīvajos aktos	Pēc nepieciešamības	ZM PVD	ZM PVD	PVD Komersanti
2.	Epidemioloģiskās uzraudzības nodrošināšana, informācijas apmaiņa par zoonožu gadījumiem, profilakses un pretepidēmijas pasākumu veikšana	Pēc nepieciešamības	PVD SPKC	PVD SPKC	PVD SPKC
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Operatīvo dienestu informēšana par aizdomām par infekcijas slimību izplatīšanos, kā arī par bīstamo infekcijas slimību ievešanas draudiem	Pēc nepieciešamības	PVD SPKC (gadījumos, ja infekcijas slimība draud izplatīties cilvēku vidū)	PVD SPKC (gadījumos, ja infekcijas slimība draud izplatīties cilvēku vidū)	PVD SPKC (gadījumos, ja infekcijas slimība draud izplatīties cilvēku vidū)
2.	Iedzīvotāju apziņošana un brīdināšana par dzīvnieku iespējamo saslimšanu ar sevišķi bīstamu infekcijas slimību un profilakses pasākumiem	Pastāvīgi	PVD Pašvaldība	PVD VUGD Pašvaldība	PVD VUGD Pašvaldība Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
3.	Dzīvnieku īpašnieku vai turētāju informēšana par aizdomām par dzīvnieku saslimšanu ar sevišķi bīstamu infekcijas slimību, kā arī apdraudētajā teritorijā dzīvojošo informēšana par veicamajiem pasākumiem un rīcību aizdomu gadījumā par infekcijas slimību izplatīšanos	Pastāvīgi	PVD	PVD	PVD
4.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju informēšana un apziņošana	4 stundas	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
5.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs

					Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība
6.	Nepieciešamo resursu noteikšana sevišķi bīstamas dzīvnieku infekcijas slimības uzliesmojuma apkarošanai	Pēc nepieciešamības	PVD VM / SPKC (gadījumos, ja infekcijas slimība draud izplatīties cilvēku vidū)	PVD VM / SPKC (gadījumos, ja infekcijas slimība draud izplatīties cilvēku vidū)	PVD VM / SPKC (gadījumos, ja infekcijas slimība draud izplatīties cilvēku vidū)
7.	Karantīnas režīma noteikšana, lai ierobežotu sevišķi bīstamas dzīvnieku infekcijas slimības izplatīšanos	Pēc nepieciešamības	PVD	PVD	PVD VP SPKC
8.	Bīstamo infekcijas slimību apkarošanas pasākumu organizēšana un veikšana	Pastāvīgi	PVD	PVD	PVD SPKC Pašvaldība
9.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot - glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija Lēmums par atļauju izmantot - ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
10.	Dzīvnieku nogalināšanas pasākumu organizēšana, t.sk. dzīvnieku līķu transportēšana uz iznīcināšanas vietu un līķu iznīcināšana, kā arī šo pasākumu kontrole	Pēc nepieciešamības	PVD	PVD	PVD Pašvaldības policija VP VUGD Komersanti
11.	Pasākumu veikšana, lai nepieļautu iedzīvotāju un dzīvnieku nonākšanu saskarē ar slimajiem dzīvniekiem un dzīvnieku līķiem t.sk. to transportēšanas laikā, kā arī piekļuves ierobežošana	Pēc nepieciešamības	PVD	PVD	PVD Pašvaldības policija VP

	dzīvnieku līķu iznīcināšanas vietām un šo vietu apsardze				
12.	Atbalsts dzīvnieku īpašniekiem vai turētājiem iznīcināto mājlopu atjaunošanai vai kompensēšanai	Pēc nepieciešamības	ZM PVD LAD	ZM PVD LAD	ZM PVD LAD
13.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība

9. pielikums

EPIFITOTIJAS

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1. Preventīvie un gatavības pasākumi					
1.	Augu aizsardzības, uzraudzības un kontroles pasākumu pilnveidošana normatīvajos aktos	Pēc nepieciešamības	ZM VAAD	ZM VAAD	VAAD
2.	Meža ugunsdrošības īstenošanas, uzraudzības un kontroles pilnveidošana normatīvajos aktos	Pēc nepieciešamības	ZM VMD	ZM VMD	ZM VMD
3.	Meža sanitārā stāvokļa prasību kontrole	Pastāvīgi	VMD	VMD	VMD
4.	Meža kaitēkļu un slimību zinātniskā monitoringa datu analīze (kukaiņu bojājumi, īpaši egļu astoņzobu mizgrauža bojājumi)	1 reizi ceturksnī	ZM LVMI Silava	LVMI Silava	LVMI Silava
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Operatīvo dienestu informēšana par aizdomām par augu infekcijas slimību masveida izplatīšanos, kurām raksturīga ātra izplatīšanās lielā mērogā, kā arī par bīstamo infekcijas slimību ievešanas draudiem	Pēc nepieciešamības	VAAD	VAAD	VAAD
2.	Apdraudējuma novērtēšana, iespējamo apdraudēto objektu (zemes vienību un augu populācijas) apsekošana, iesaistāmo institūciju apziņošana	Pēc nepieciešamības	ZM VAAD	VAAD	VAAD Zemes īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs
3.	Iedzīvotāju apziņošana un brīdināšana par iespējamo augu masveida infekciju	Pēc nepieciešamības	VAAD	VAAD	VAAD

				VUGD	VUGD Pašvaldība Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
4.	Augu vai zemes īpašnieku informēšana par aizdomām par augu masveida saslimšanu vai slimību izplatību, informēšana par veicamajiem pasākumiem un slimību izplatīšanos ierobežošanas pasākumiem	Pēc nepieciešamības	VAAD	VAAD	VAAD Pašvaldība
5.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju informēšana un apziņošana	4 stundas	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
6.	Augiem kaitīgo organismu apkarošanas pasākumu organizēšana un veikšana, t.sk. inficēto/invadēto augu iznīcināšana, kā arī šo pasākumu kontrole	Pēc nepieciešamības	VAAD	VAAD	VAAD Zemes īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs Komersanti
7.	Karantīnas režīma noteikšana, lai ierobežotu sevišķi bīstamas augu slimības un to izplatīšanos	Pēc nepieciešamības	VAAD	VAAD	VAAD Pašvaldība
8.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot - glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija Lēmums par atļauju izmantot - ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
9.	Atbalsts augu vai zemes īpašniekiem augu atjaunošanai vai kompensēšanai	Pēc nepieciešamības	ZM LAD	ZM LAD	ZM LAD
10.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība

11.	Postījumos bojāto mežaudžu apzināšana un uzraudzība	Pēc nepieciešamības	VMD	VMD	VMD Meža īpašnieki (valdītāji)
12.	Iedzīvotāju brīdināšana par iespējamo masveida kukaiņu savairošanos un informēšana par veicamajiem pasākumiem	Pēc nepieciešamības	VMD	VMD	VMD
13.	Meža aizsardzības pasākumu veikšana (invadēto koku izvākšana, feromonu slazdu izlikšana u.c.)	Katru gadu	Meža īpašnieki (valdītāji)	Meža īpašnieki (valdītāji)	Meža īpašnieki (valdītāji)
14.	Atbalsts meža ugunsgrēkos un dabas katastrofās iznīcinātu mežaudžu atjaunošanai	Pēc iespējas	ZM	Meža īpašnieki (valdītāji)	Meža īpašnieki (valdītāji)

10. pielikums

BĪSTAMO ĶĪMISKO VIELU NOPLŪDE OBJEKTĀ

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1. Preventīvie un gatavības pasākumi					
1.	Objekta (objekta, paaugstinātas bīstamības objekta vai kritiskās infrastruktūras objekta) civilās aizsardzības plāna, drošības pārskata, rūpniecisko avāriju riska novēršanas programmas un citu katastrofu pārvaldīšanas plānošanas, rūpniecisko avāriju risku un avārijgatavības dokumentu izstrāde	Pastāvīgi	Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs
2.	Objekta drošības pārskata, rūpniecisko avāriju riska novēršanas programmas, civilās aizsardzības plāna un citu katastrofas pārvaldīšanas plānošanas dokumentu izvērtēšana	Pastāvīgi	VPVB VVD VUGD NMPD VDI PTAC Pašvaldība	VPVB VVD VUGD NMPD VDI PTAC Pašvaldība	VPVB VVD VUGD NMPD VDI PTAC Pašvaldība
3.	Objektu ārpusobjekta civilās aizsardzības plānu izstrāde	Pastāvīgi	VUGD	VUGD	VUGD VVD

					VPVB VUGD NMPD VDI PTAC Pašvaldība Objekta atbildīgā persona Komersanti
4.	Informatīvā materiāla sagatavošana iedzīvotājiem, norādot rīcību rūpnieciskās avārijas gadījumā un paredzamos aizsardzības pasākumus	Pastāvīgi, ne retāk kā reizi 5 gados	Objekta atbildīgā persona	Objekta atbildīgā persona	Objekta atbildīgā persona
5.	Komplekso pārbaužu, plānoto un neplānoto pārbaužu organizēšana un veikšana paaugstināta rūpniecisko avāriju riska objektos	Pastāvīgi	VVD VPVB VUGD VDI PTAC Pašvaldība	VVD VPVB VUGD VDI PTAC Pašvaldība	VVD VPVB VUGD VDI PTAC Pašvaldība
6.	Objekta civilās aizsardzības plāna, ārpusobjekta civilās aizsardzības plāna un citu katastrofu pārvaldīšanas plānošanas dokumentu pārbaude mācībās	Pastāvīgi, ne retāk kā reizi 3 gados	Objekta atbildīgā persona VUGD	Objekta atbildīgā persona VUGD	Objekta atbildīgā persona VUGD VVD VPVB NMPD VDI PTAC Pašvaldība
7.	Komplekso pārbaužu, plānoto un neplānoto pārbaužu organizēšana un veikšana paaugstināta rūpniecisko avāriju riska objektos	Pastāvīgi	VVD VPVB VUGD VDI PTAC	VVD VPVB VUGD VDI PTAC Pašvaldības Mājokļu un vides	VVD VPVB VUGD VDI PTAC Pašvaldības Mājokļu un vides

			Pašvaldības Mājokļu un vides departaments	departaments RVPP	departaments RVPP
8.	Piesārņojošas darbības izraisīto smaku kontrole un noteikšana, noteikšanas metožu izstrāde, kritēriju izstrāde un smaku kontroles (analīzes) sistēmas ieviešana	Pastāvīgi	VVD	VVD	VVD LVĢMC
9.	Pašvaldības saistošo noteikumu izstrāde par piesārņojošas darbības izraisīto smaku kontroli	Pastāvīgi	Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs
10.	Apkārtējās vides objektu (t.sk. gaisa, ūdeņu, augsnes, bīstamo ķīmisko vielu u.c.) paraugu ņemšanas un vides mērījumu pilnveidošana, kā arī laboratorijas analītisko spēju un testēšanas analīžu uzlabošana un pilnveidošana (t.sk. cilvēkresursu apmācība), lai nodrošinātu avārijas rezultātā vides piesārņojumu noteikšanu un monitoringu	2023.-2027.gads	VARAM	LVĢMC VVD	LVĢMC VVD
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Operatīvo dienestu informēšana par iespējamo ķīmiskās vielas noplūdi objektā	Pēc nepieciešamības	Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Fiziska vai juridiska persona	Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Fiziska vai juridiska persona	Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Fiziska vai juridiska persona VUGD VVD
2.	Izlūkošanas veikšana notikuma vietā	20 min.	VUGD	VUGD	VUGD
3.	Bīstamās zonas noteikšana un situācijas novērtēšana bīstamās vielas noplūdes gadījumā (sprādziena draudi, toksikoloģiskā ietekme, saindēšanas draudi, noplūdes, degšanas vai dzēšanas rezultātā nonākšana atmosfērā vai ūdenstilpnē, augsnē, pazemes ūdeņos)	20 min.	VUGD VI	VUGD VI	VUGD VI Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Komersanti
4.	Operatīvo un citu dienestu, avārijas brigāžu informēšana un iesaistīšana reaģēšanā	25 min.	VUGD	VUGD	VUGD

					Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs VP VI SPKC NMPD VAS "Latvijas Dzelzceļš" VVD Pašvaldības policija Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Komersant
5.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana (bīstamajā zonā)	30 min.	VUGD VVD VI Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	VUGD VVD VI Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	VUGD VVD VI Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Valsts un pašvaldību institūcijas Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
6.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldības VVD	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldības VVD
7.	Nacionālo bruņoto spēku (tajā skaitā Zemessardzes) iesaistīšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām vai savstarpējām vienošanām	2 stundas	AIM NBS	NBS VUGD VVD	NBS VUGD VVD

				VP NMPD	VP NMPD
8.	Dekontaminācijas vai atsārņošanas veikšana notikuma vietā	Pēc nepieciešamības	VUGD	VUGD	VUGD
9.	Avārijas rezultātā noplūdušās bīstamās vielas paraugu ņemšanas laboratorijas analīzei organizēšana, kā arī sanācijas organizēšana un veikšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Glābšanas darbu vadītājs Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs VVD	Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Komersanti LVĢMC
10.	CAK informēšana un apziņošana	4 stundas	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
11.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas NVO
12.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšanas iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība	Rīgas Sociālais dienests	Rīgas Sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
13.	Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam	Pēc nepieciešamības	VM	NMPD VI	NMPD VI
14.	Objekta civilās aizsardzības plānā (un/vai ārpusobjekta civilās aizsardzības plānā) un citos katastrofu pārvaldīšanas dokumentos noteikto pasākumu īstenošana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD VVD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība	VUGD VVD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Komersanti

15.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajiem un pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam un slimnīcu katastrofu medicīnas plāniem	Pēc nepieciešamības	VM NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes
16.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP Pašvaldības policija	VP Pašvaldības policija NBS	VP Pašvaldības policija NBS
17.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	Pašvaldība	pašvaldību dienesti Pašvaldības policija Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
18.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot - glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija Lēmums par atļauju izmantot - ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
19.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība
20.	Rūpnieciskās avārijas izvērtēšanas komisijas darba organizēšanas un atzinumu sagatavošana	1 mēnesis	VVD	VVD	VVD VPVB VUGD NMPD VDI PTAC

					Pašvaldība Komersanti Eksperti
21.	Eiropas Komisijas informēšana par rūpnieciskās avārijas likvidēšanu, sekām un piemērotajiem riska samazināšanas pasākumiem	Pēc nepieciešamības	VVD	VVD	VVD

11. pielikums

AVĀRIJA NAFTAS PRODUKTU CAURUĻVADA TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRĀ

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1. Preventīvie un gatavības pasākumi					
1.	Organizēt un veikt maģistrālā naftas produktu cauruļvada, tehnoloģisko cauruļvadu, rezervuāru, maģistrālo sūkņu stacijas darbības kontroli, tehnisko uzraudzību, tehnisko pārbaudi, apkopi un remontdarbus	Pastāvīgi	SIA "LatRosTrans"	SIA "LatRosTrans"	SIA "LatRosTrans" Komersanti
2.	Organizēt un veikt tehnoloģisko iekārtu darbības uzlabojumu plānošanu	Pastāvīgi	SIA "LatRosTrans"	SIA "LatRosTrans"	SIA "LatRosTrans"
3.	Organizēt un veikt maģistrālā naftas produktu cauruļvada infrastruktūras funkcionēšanai nozīmīgas informācijas, tehnoloģisko iekārtu, pakalpojumu un inženiertehniskā aprīkojuma aizsardzības pasākumus	Pastāvīgi	SIA "LatRosTrans"	SIA "LatRosTrans"	SIA "LatRosTrans" Komersant
4.	Plānot un nodrošināt aprīkojumu avāriju likvidācijas novēršanai, piesārņojuma savākšanai un transportēšanai (arī slēdzot līgumus ar speciālajiem avārijas un inženiertehniskajiem dienestiem, komersantiem)	Pastāvīgi	SIA "LatRosTrans"	SIA "LatRosTrans"	SIA "LatRosTrans" Komersanti
5.	Rīcības plāna naftas produktu noplūdes gadījumā no maģistrālā cauruļvada pārbaude (MK 23.04.2002. noteikumi Nr.164 "Prasības maģistrālajiem	Ne retāk kā reizi gadā	SIA "LatRosTrans"	SIA "LatRosTrans"	SIA "LatRosTrans" Komersant

	cauruļvadiem un maģistrālo cauruļvadu tehniskās uzraudzības kārtība")				
6.	Apkārtējās vides objektu (t.sk. gaisa, ūdeņu, augsnes, bīstamo ķīmisko vielu u.c.) paraugu ņemšanas un vides mērījumu pilnveidošana, kā arī laboratorijas analītisko spēju un testēšanas analīžu uzlabošana un pilnveidošana (t.sk. cilvēkresursu apmācība), lai nodrošinātu avārijas rezultātā vides piesārņojumu noteikšanu un monitoringu	2023.-2027.gads	VARAM	LVĢMC VVD	LVĢMC VVD
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Operatīvo dienestu informēšana par iespējamo dīzeļdegvielas noplūdi no maģistrālā naftas produktu cauruļvada, tehnoloģiskajiem cauruļvadiem, rezervuāriem, maģistrālās sūkņu stacijas	Pēc nepieciešamības	SIA "LatRosTrans" Fiziska vai juridiska persona	SIA "LatRosTrans" Fiziska vai juridiska persona	SIA "LatRosTrans" Fiziska vai juridiska persona VUGD VVD
2.	Izlūkošanas veikšana notikuma vietā	20 min.	VUGD	VUGD	VUGD
3.	Bīstamās zonas noteikšana un situācijas novērtēšana bīstamās vielas noplūdes gadījumā (sprādziena draudi, toksikoloģiskā ietekme, saindēšanas draudi, nonākšana atmosfērā vai ūdenstilpnē, augsnē, pazemes ūdeņos)	20 min.	VUGD VVD	VUGD VVD	VUGD VVD SIA "LatRosTrans" Komersanti
4.	Operatīvo dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	25 min.	VUGD	VUGD	VUGD SIA "LatRosTrans" VUGD VVD VP VI NMPD VAS "Latvijas Dzelzceļš" Pašvaldības policija Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Komersanti

5.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	30 min.	VUGD VVD SIA "LatRosTrans"	VUGD VVD SIA "LatRosTrans"	VUGD VVD SIA "LatRosTrans" Valsts un pašvaldību institūcijas Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
6.	Dekontaminācijas vai atsārņošanas veikšana	Pēc nepieciešamības	VUGD	VUGD	VUGD
7.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas NVO
8.	Avārijas rezultātā noplūdušās bīstamās ķīmiskās vielas paraugu ņemšana laboratorijas analīzei un sanācijas organizēšana un veikšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Glābšanas darbu vadītājs Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs VVD	Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Komersanti LVĢMC
9.	CAK informēšana un apziņošana	4 stundas	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
10.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība VVD	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība VVD
11.	Organizēt un veikt ar naftas produktiem sasmērēto dzīvnieku glābšanu un attīrīšanu gadījumos, ja piesārņojums ir nokļuvis ūdenstilpēs	Pēc nepieciešamības	VVD	VVD	VVD VUGD Pašvaldība Praktizējošie veterinārārsti Latvijas veterinārārstu biedrība

					Latvijas Ornitoloģijas biedrība Komersanti, NVO
12.	Nacionālo bruņoto spēku (tajā skaitā Zemessardzes) iesaistīšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām vai savstarpējām vienošanām	2 stundas	AIM NBS	NBS VUGD VVD VP NMPD	NBS VUGD VVD VP NMPD
13.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajiem un pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam un Slimnīcu katastrofu medicīnas plāniem	Pēc nepieciešamības	VM NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes SIA "LatRosTrans"	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes SIA "LatRosTrans"
14.	Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam	Pēc nepieciešamības	VM	NMPD VI	NMPD VI
15.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP Pašvaldības policija	VP Pašvaldības policija NBS	VP Pašvaldības policija NBS
16.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	Pašvaldības	Pašvaldību dienesti Pašvaldības policija Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
17.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot - glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija Lēmums par atļauju izmantot -	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas

			ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona		
18.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācija par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība

12. pielikums

AVĀRIJA DABASGĀZES APGĀDES SISTĒMĀ

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1. Preventīvie un gatavības pasākumi					
1.	Dabasgāzes pārvades sistēmas un krātuves sistēmas tehnoloģisko iekārtu darbības kontroles, tehniskās uzraudzības, tehniskās pārbaudes, apkopes, pārbūves un remontdarbu organizēšana un veikšana	Pastāvīgi	AS "Conexus Baltic Grid"	AS "Conexus Baltic Grid"	AS "Conexus Baltic Grid
2.	Dabasgāzes sadales sistēmas tehnoloģisko iekārtu darbības kontroles, tehniskās uzraudzības, tehniskās pārbaudes, apkopes, pārbūves un remontdarbu organizēšana un veikšana	Pastāvīgi	AS "Gaso"	AS "Gaso"	AS "Gaso"
3.	Tehnoloģisko iekārtu darbības uzlabojumu plānošanas organizēšana un veikšana	Pastāvīgi	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso"	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso"	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso"
4.	Dabasgāzes pārvades sistēmas un krātuves sistēmas infrastruktūras funkcionēšanai nozīmīgas informācijas, tehnoloģisko iekārtu, pakalpojumu un inženiertehniskā aprīkojuma, vadības un automatizācijas risinājumu uzturēšanas, uzlabošanas un aizsardzības pasākumu organizēšana un veikšana	Pastāvīgi	AS "Conexus Baltic Grid"	AS "Conexus Baltic Grid"	AS "Conexus Baltic Grid" Komersanti
5.	Dabasgāzes sadales sistēmas infrastruktūras funkcionēšanai nozīmīgas informācijas, tehnoloģisko iekārtu, pakalpojumu un inženiertehniskā aprīkojuma,	Pastāvīgi	AS "Gaso"	AS "Gaso"	AS "Gaso"

	vadības un automatizācijas risinājumu uzturēšanas, uzlabošanas un aizsardzības pasākumu organizēšana un veikšana				
6.	Aprīkojuma avāriju likvidācijas novēršanai, speciālās tehnikas, avārijas rezerves un iekšējā personāla resursu operatīvai bojājumu novēršanai (arī slēdzot līgumus ar speciālajiem avārijas un inženiertehniskajiem dienestiem, komersantiem) plānošana un nodrošināšana	Pastāvīgi	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso"	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso"	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso" Komersanti
7.	Darbinieku un iesaistīto līgumorganizāciju apmācības par apdraudējumiem objektā, apziņošanas kārtību un aprīkojuma izmantošanu avāriju likvidācijas novēršanai plānošana un organizēšana	Pastāvīgi	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso"	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso"	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso" Komersanti
8.	Dabasgāzes pārvades sistēmas un krātuves sistēmas objektu aizsargjoslu uzturēšana un uzraudzība	Pastāvīgi	AS "Conexus Baltic Grid"	AS "Conexus Baltic Grid"	AS "Conexus Baltic Grid" Komersanti
9.	Dabasgāzes sadales sistēmas objektu aizsargjoslu uzturēšana un uzraudzība	Pastāvīgi	AS "Gaso"	AS "Gaso"	AS "Gaso"
10.	Darbinieku apmācība darba aizsardzības, ugunsdrošības, civilās aizsardzības un ekspluatācijas jautājumos	Pastāvīgi	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso"	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso"	AS "Conexus Baltic Grid" AS"Gaso" Komersanti
11.	Pretavāriju un ugunsdzēsības teorētisko un praktisko mācību rīkošana	Ne retāk kā reizi 3 mēnešos	AS "Conexus Baltic Grid"	AS "Conexus Baltic Grid"	AS "Conexus Baltic Grid" Komersanti
12.	Sabiedrības informēšana par aprobežojumiem drošības aizsargjoslās un par bīstamību, kas saistīta ar uzturēšanos aizsargjoslās, minēto informāciju publicējot vietējā laikrakstā, kā arī nosūtot attiecīgajai pašvaldībai	Pēc nepieciešamības	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso"	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso" Pašvaldība	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso" Pašvaldība
13.	Apkārtējās vides objektu (t.sk. gaisa, ūdeņu, augsnes, bīstamo ķīmisko vielu u.c.) paraugu ņemšanas un vides mērījumu pilnveidošana, kā arī laboratorijas analītisko spēju un testēšanas analīžu uzlabošana un pilnveidošana (t.sk. cilvēkresursu apmācība), lai nodrošinātu avārijas rezultātā vides piesārņojumu noteikšanu un monitoringu	2023.-2027.gads	VARAM	LVĢMC VVD	LVĢMC VVD

14.	Valsts enerģētiskās krīzes centra apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	KEM	KEM	KEM
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Operatīvo dienestu informēšana par iespējamo avāriju vai dabas gāzes noplūdi no maģistrālā gāzesvada vai pārvades sistēmas infrastruktūras	Pēc nepieciešamības	Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Fiziska vai juridiska persona	Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Fiziska vai juridiska persona	Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Fiziska vai juridiska persona VUGD VVD
2.	Izlūkošanas veikšana notikuma vietā	20 min.	VUGD	VUGD	VUGD
3.	Bīstamās zonas noteikšana un situācijas novērtēšana bīstamās vielas noplūdes gadījumā (sprādziena draudi, toksikoloģiskā ietekme, saindēšanas draudi, nonākšana atmosfērā vai ūdenstilpē, augsnē, pazemes ūdeņos)	20 min.	VUGD	VUGD AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso"	VUGD Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Komersanti
4.	Operatīvo dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	25 min.	VUGD	VUGD	VUGD Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs VUGD VVD VP VI NMPD VAS “Latvijas Dzelzceļš” Pašvaldības policija Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Komersanti
5.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	30 min.	VUGD VVD AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso"	VUGD VVD AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso"	VUGD VVD AS "Conexus Baltic Grid"

					AS "Gaso" Valsts un pašvaldību institūcijas Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
6.	Valsts enerģētiskās krīzes centra apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	KEM	KEM	KEM
7.	Dekontaminācijas vai atsārņošanas veikšana	Pēc nepieciešamības	VUGD	VUGD	VUGD
8.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas NVO
9.	Avārijas rezultātā noplūdušās bīstamās vielas paraugu ņemšana laboratorijas analīzei un sanācijas organizēšanas un veikšana (vides monitorings)	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Glābšanas darbu vadītājs Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs VVD	Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Komersanti LVĢMC
10.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju informēšana un apziņošana	4 stundas	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
11.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība VVD	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība VVD
12.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajiem un pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam un slimnīcu katastrofu medicīnas plāniem	Pēc nepieciešamības	VM NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes

13.	Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam	Pēc nepieciešamības	VM	NMPD VI	NMPD VI
14.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP Pašvaldības policija	VP Pašvaldības policija NBS	VP Pašvaldības policija NBS
15.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	Pašvaldība	Pašvaldību dienesti Pašvaldības policija Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
16.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot - glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija Lēmums par atļauju izmantot - ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
17.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība

13. pielikums

RADIĀCIJAS AVĀRIJAS

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1. Preventīvie un gatavības pasākumi					
1.	Objektā, kas veic darbības ar radioaktīvo (jonizējošo) vielu, iespējamo aizsardzības pasākumu apzināšana radiācijas avāriju gadījumā	Pastāvīgi	VVD RDC	VVD RDC VUGD	Operatori VVD RDC VUGD – ja radiācijas avārijas sekas var ietekmēt iedzīvotājus un vidi ārpus operatora (objekta) kontrolētās zonas Pašvaldība – ja radioaktīvo vielu kopējā radioaktivitāte operatora (objekta) kontrolētajā zonā atbilst normatīvajos aktos par prasībām attiecībā uz sagatavotību radiācijas avārijai un rīcību šādas avārijas gadījumā noteiktajiem lielumiem vai ir lielāka par tiem
2.	Resursu un spēju trūkumu radiācijas avāriju seku likvidēšanai apzināšana, t.sk. pārrobežu radiācijas avāriju gadījumos, saskaņā ar prasībām attiecībā uz sagatavotību radiācijas avārijai un rīcību šādas avārijas gadījumā	Pastāvīgi	VARAM	VARAM Padomes darba locekļi	VVD RDC VUGD Pašvaldība Ministrijas, to padotības institūcijas
3.	Radiācijas drošības padomes darba organizēšana un ieteikumu sagatavošana	Pēc nepieciešamības	VARAM	VVD RDC VUGD	Ministrijas, to padotības institūcijas
4.	Dažāda veida tematisko mācību organizēšana dažādiem scenārijiem radiācijas avāriju gadījumos	2023.-2027.gads	VVD RDC	VVD RDC VUGD Ministrijas, to padotības institūcijas	VVD RDC VUGD Pašvaldība Ministrijas, to padotības institūcijas

5.	Radiācijas izplatības prognozēšanas sistēmas pielietojuma pilnveidošana (apmācības, sadarbības mehānisma pilnveide, prognozēšana u.c.)	2023.-2027.gads	VVD RDC	VVD RDC LVĢMC	VVD RDC LVĢMC
6.	Radiācijas monitoringa staciju sistēmas uzturēšana un modernizācija	2023.-2027.gads	VVD	VVD RDC	VVD RDC
7.	Prevencijas un sabiedrības informēšanas pasākumi par radiācijas avārijas iespējamību, veselības aizsardzības pasākumiem, sagatavotību un rīcību radiācijas avārijas gadījumā, tajā skaitā sadarbības veidošana ar oficiālo izdevumu "Latvijas Vēstnesis", oficiālo izdevēju un tā nodrošināto oficiālās informācijas kanālu - portālu "Cilvēks. Valsts. Likums." (www.lvportals.lv)	Pastāvīgi	VUGD	VUGD VVD RDC	VUGD VVD RDC Pašvaldība NMPD Ārstniecības iestādes Oficiālais izdevējs - VSIA "Latvijas Vēstnesis"
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Informācijas saņemšana par iespējamiem radiācijas avārijas draudiem, situācijas novērtēšana un VUGD informēšana par situāciju un rekomendāciju sniegšana, lai VUGD veiktu citu institūciju apziņošanu turpmākai rīcībai	Pēc nepieciešamības	VVD RDC	VVD RDC	VVD RDC VUGD
2.	Operatīvo dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	4 stundas	VUGD VVD RDC	VUGD VVD RDC	VUGD VVD RDC VI PVD LVĢMC NMPD RVPP Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Komersanti
3.	Radiācijas avārijas novērošanas organizēšana (stacionāro spektrometrisko monitoringa staciju darbības nodrošināšana, radiācijas situācijas novērtēšana, lauksaimniecības kultūraugu, pārtikas produktu, dzeramā ūdens, virszemes	Pēc nepieciešamības	VVD RDC	VVD RDC PVD VI LVĢMC	VVD RDC VUGD LVĢMC PVD VI

	ūdeņu, objektu un teritorijas radioaktīvā piesārņojuma kontrole)				CAK CAOIP RVPP Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Komersanti
4.	Pastiprinātas kontroles veikšana robežšķērsošanas vietās	Pēc nepieciešamības	IEM VARAM VVD RDC	VRS PVD VVD RDC	VRS VUGD PVD NMPD Valsts ieņēmumu dienesta muitas iestādes LVĢMC Robežšķērsošanas vietu infrastruktūras pārvaldītāji Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
5.	Informācijas apmaiņa ar citām valstīm un starptautiskām organizācijām, radiācijas situācijas attīstības un iespējamo seku novērtēšana	Pēc nepieciešamības	VVD RDC	VVD RDC VUGD ĀM	VVD RDC VUGD ĀM
6.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu izplatīšana par plānotajiem aizsardzības pasākumiem (uzturēšanās telpās, pārtikas produktu aprites un lietošanas ierobežojumi u.c.)	4 stundas	VUGD VVD RDC	VUGD VVD RDC PVD VI	VUGD VVD RDC VP NBS PVD VI Valsts un pašvaldību institūcijas Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
7.	Iedzīvotāju neatliekamo aizsardzības pasākumu un turpmāko aizsardzības pasākumu organizēšana, tajā skaitā:	Pēc nepieciešamības	PVD	PVD CAK CAOIP	PVD VUGD CAK CAOIP

7.1.	Uzturēšanās telpās	Pēc nepieciešamības	VVD RDC VUGD	VUGD Pašvaldība	VUGD Pašvaldība
7.2.	Pārtikas produktu un dzeramā ūdens aprites un lietošanas ierobežojumi (arī pasākumi ilgtermiņā, turpmākā radioaktīvā piesārņojuma kontrole u.c.)	Pēc nepieciešamības	PVD VI	PVD VI Pašvaldība	PVD VI VVD RDC VUGD Pašvaldība
7.3.	Aizsardzības pasākumi lauksaimniecībā (ierobežojumi lauksaimniecībā, nosacījumi attiecībā uz dzīvnieku barības lietošanu, dzīvnieku (izņemot savvaļas dzīvniekus) pārvietošanas koordinēšana, turpmākā radioaktīvā piesārņojuma kontrole u.c.)	Pēc nepieciešamības	PVD	PVD Pašvaldība	PVD VUGD Pašvaldība
8.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	Pašvaldība	Pašvaldību dienesti RVPP Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
9.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas NVO
10.	Dekontaminācijas vai atsārņošanas veikšana notikuma vietā	Pēc nepieciešamības	VUGD	VUGD	LVĢMC PVD Pašvaldība VVD RDC
11.	CAK informēšana un apziņošana	4 stundas	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
12.	Nacionālo bruņoto spēku (tajā skaitā Zemessardzes) iesaistīšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām vai savstarpējām vienošanām	4 stundas	AIM NBS	NBS VUGD VVD VP NMPD	NBS VUGD VVD VP NMPD
13.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības	Pēc	VM	NMPD	NMPD

	sniegšana cietušajiem un pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam un slimnīcu katastrofu medicīnas plāniem	nepieciešamības	NMPD Slimnīcas u.c. ārstniecības iestādes	Slimnīcas u.c. ārstniecības iestādes	Slimnīcas u.c. ārstniecības iestādes
14.	Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam	Pēc nepieciešamības	VM	NMPD VI	NMPD VI
15.	Lēmuma pieņemšana un pasākumu īstenošana pašvaldībā, saskaņā ar veselības nozares institūciju rekomendācijām, ieteikumiem un pašvaldību iesaistīšana problēmjautājumu risināšanā savā teritorijā attiecībā uz ārstniecības iestāžu darbību un pakalpojumu nodrošināšanu	Pēc nepieciešamības	VM SPKC NMPD VI Pašvaldība Pašvaldības iestādes Pašvaldības kapitālsabiedrības	Pašvaldība Pašvaldības iestādes Pašvaldības kapitālsabiedrības Komersanti	Pašvaldība, Pašvaldības iestādes Pašvaldības kapitālsabiedrības Komersanti
16.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP RVPP	VP RVPP NBS	VP RVPP NBS
17.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība	Rīgas Sociālais dienests	Rīgas Sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
18.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija Lēmums par atļauju izmantot – ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
19.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem	1 mēnesis	Ministrijas	Ministrijas	Ministrijas

	apkopošana un kompensācija par zaudējumiem noteikšana		Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība

14. pielikums

BIOLOĢISKO VIELU NEGADĪJUMI

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1. Preventīvie un gatavības pasākumi					
1.	Objektā, kas veic darbības ar bioloģiskām vielām, aizsardzības pasākumu apzināšana iespējamā bioloģisko vielu negadījuma gadījumā	2023.-2027.gads	Objekta īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Objekta īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Objekta īpašnieks vai tiesiskais valdītājs VDI
2.	Zināšanu un spēju trūkuma bioloģisko vielu negadījumu seku likvidēšanai apzināšana	2023.-2027.gads	NMPD Objekta īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	NMPD Objekta īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	NMPD Objekta īpašnieks vai tiesiskais valdītājs
3.	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta speciālo ugunsdzēsības un glābšanas transportlīdzekļu, operatīvo medicīnisko transportlīdzekļu, speciālās tehnikas un materiāltehnisko līdzekļu (aprīkojuma) iegāde un uzturēšana bioloģisko vielu noplūdes seku likvidēšanai (t.sk. notikuma vietas dezinfekcijas un dekontaminācijas veikšanai, laboratorijas aprīkojums klīnisko izmeklējumu veikšanai u.c.)	2023.-2027.gads	IEM VM	NVA VUGD NMPD SPKC	NVA VUGD NMPD SPKC
4.	Infekcijas slimību gadījumu/uzliesmojumu reģistrācija un epidemioloģiskā izmeklēšana, epidemioloģiskās uzraudzības datu analīze un izvērtēšana	2023.-2027.gads	SPKC	SPKC	SPKC Laboratorijas
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Operatīvo dienestu informēšana par iespējamo bioloģisko vielu negadījumu	Pēc nepieciešamības	Objekta īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Objekta īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	SPKC NMPD

				SPKC NMPD	
2.	Informācijas apmaiņa ar citām valstīm un starptautiskām organizācijām par bioloģisko vielu negadījumu un iespējamo seku novērtēšanas pasākumiem	Pastāvīgi	SPKC NMPD VI VP VDD	SPKC NMPD VI VP VDD	SPKC NMPD VI VP VDD
3.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu izplatīšana par nepieciešamajiem, veiktajiem un plānotajiem aizsardzības pasākumiem	30 min.	SPKC NMPD VI VUGD VP VDD	SPKC NMPD VI VUGD VP VDD	VUGD Valsts un pašvaldību institūcijas Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
4.	Pasākumu īstenošana atbilstoši MK instrukcijai Nr.12 "Instrukcija par atbildīgo institūciju rīcību nezināmas izcelsmes vielas vai priekšmeta atrašanas gadījumā, ja ir aizdomas, ka tas satur sprādzienbīstamas, radioaktīvas, bīstamas ķīmiskas vai bioloģiskas vielas, kā arī ja konstatētas terora akta pazīmes"	Pēc nepieciešamības	VP VDD SPKC NMPD VVD RDC VUGD RAKUS	VP VDD SPKC NMPD VVD RDC VUGD RAKUS	VP VDD SPKC NMPD VVD RDC VUGD RAKUS
5.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas NVO
6.	Dekontaminācijas vai atsārņošanas veikšana notikuma vietā	Pēc nepieciešamības	VUGD	VUGD	VUGD
7.	Nacionālo bruņoto spēku (tajā skaitā Zemessardzes) iesaistīšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām vai savstarpējām vienošanām	2 stundas	VP VDD SPKC NMPD	VP VDD SPKC NMPD	VP VDD SPKC NMPD

			VI	VI	VI
8.	CAK informēšana un apziņošana	4 stundas	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
9.	Valsts katastrofu medicīnas plāna noteikto pasākumu īstenošana	Patstāvīgi	SPKC NMPD VI Ārstniecības iestādes	SPKC NMPD VI Ārstniecības iestādes	SPKC NMPD VI Ārstniecības iestādes
10.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajiem un pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam un slimnīcu katastrofu medicīnas plāniem	Pēc nepieciešamības	VM NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes
11.	Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam	Pēc nepieciešamības	VM	SPKC NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes VI PVD	SPKC NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes VI PVD
12.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot - glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija Lēmums par atļauju izmantot - ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
13.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība

15. pielikums

UGUNSGRĒKI

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1. Preventīvie un gatavības pasākumi					
1.	Objektu ugunsdrošības un būvniecības (vai rekonstrukcijas) prasību ievērošanas un kontroles organizēšana un veikšana	Pastāvīgi	Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs
2.	Atbildīgo personu par ugunsdrošības jautājumiem nozīmēšana un apmācības organizēšana un veikšana	Pastāvīgi	Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs
3.	Iedzīvotāju izglītošana civilās aizsardzības jautājumos, izmantojot plašsaziņas līdzekļus un elektroniskos plašsaziņas līdzekļus, kā arī izplatot informatīvos materiālus, atbilstoši savai darbības jomai un kompetencei	Pastāvīgi	Valsts un pašvaldību institūcijas, kā arī juridiskās personas.	Valsts un pašvaldību institūcijas, kā arī juridiskās un personas.	Valsts un pašvaldību institūcijas, kā arī juridiskās personas.
4.	Ugunsdrošības un civilās aizsardzības prasību ievērošanas plānotās un neplānotās pārbaudes organizēšana un veikšana	Pastāvīgi	VUGD	VUGD	VUGD
5.	Konceptuālajā ziņojumā "Par valsts politiku ugunsdrošības jomā" (MK 09.01.2019. rīkojums Nr.7, MK 11.09.2020. rīkojums Nr.505) noteikto pasākumu īstenošana	2020.-2023.gads	IEM VUGD	VUGD IEM IC	VUGD IEM IC
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Operatīvo dienestu informēšana par ugunsgrēku	Pēc nepieciešamības	Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Juridiska vai fiziska persona	Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Juridiska vai fiziska persona	Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Juridiska vai fiziska persona
2.	Operatīvo dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	25 min.	VUGD	VUGD	VUGD VP NMPD

					Operatīvie dienesti un avārijas brigādes
3.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	30 min.	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs
4.	CAK informēšana un apziņošana	4 stundas	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
5.	Ugunsgrēku dzēšana, glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība Komersanti
6.	Nacionālo bruņoto spēku (tajā skaitā Zemessardzes) iesaistīšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām vai savstarpējām vienošanām	2 stundas	AIM NBS	NBS VUGD	NBS VUGD
7.	Dekontaminācijas vai atsārņošanas veikšana notikuma vietā	Pēc nepieciešamības	VUGD	VUGD	VUGD
8.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas NVO
9.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP Pašvaldības policija	VP Pašvaldības policija	VP Pašvaldības policija
10.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība
11.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	Pašvaldība	Pašvaldību dienesti Pašvaldības policija Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas

12.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajiem un pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam un slimnīcu katastrofu medicīnas plāniem	Pēc nepieciešamības	VM NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes
13.	Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam	Pēc nepieciešamības	VM	NMPD VI	NMPD VI
14.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšanas iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība	Rīgas Sociālais dienests	Rīgas Sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
15.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot - glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija Lēmums par atļauju izmantot - ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
16.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācija par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība

16. pielikums

AVĀRIJAS VAI NEGADĪJUMI OSTU UN JŪRAS HIDROTEHNISKAJĀS INŽENIERBŪVĒS

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1. Preventīvie un gatavības pasākumi					
1.	Kuģu, kuģošanas kompāniju, ostu un ostas iekārtu aizsardzības funkciju izpilde un uzraudzība	Pastāvīgi	JA NBS Jūras spēki VDD VRS VID muitas iestādes atzītās aizsardzības organizācijas un ostu pārvaldes	JA NBS Jūras spēki VDD VRS VID muitas iestādes atzītās aizsardzības organizācijas un ostu pārvaldes	JA NBS Jūras spēki VDD VRS VID muitas iestādes atzītās aizsardzības organizācijas un ostu pārvaldes
2.	Ikgadējo mācību organizēšana par pasākumiem katastrofas vai katastrofas draudu gadījumā	Pastāvīgi	Rīgas brīvostas pārvalde	Rīgas brīvostas pārvalde	Rīgas brīvostas pārvalde
3.	Ostas un jūras hidrotehnisko būvju uzturēšana, stiprināšana, apkope un rekonstrukcija	Pēc nepieciešamības	Rīgas brīvostas pārvalde	Rīgas brīvostas pārvalde	Rīgas brīvostas pārvalde
4.	Ostas un jūras hidrotehnisko būvju pielāgošana vides ietekmes un klimatisku pārmaiņu rezultātā	Pēc nepieciešamības	Rīgas brīvostas pārvalde	Rīgas brīvostas pārvalde	Rīgas brīvostas pārvalde
5.	Ostas objekta civilās aizsardzības plāna aktualizēšana	Pastāvīgi	Rīgas brīvostas pārvalde	Rīgas brīvostas pārvalde	Rīgas brīvostas pārvalde
6.	Kopīgas agrīno (uz ietekmi vērstu) hidrometeoroloģisko brīdinājumu sagatavošanas un izplatīšanas sistēmas pilnveidošana, nodrošinot informāciju gan par gaidāmajām meteoroloģiskajām un hidroloģiskajām parādībām, gan to ietekmi un nepieciešamo rīcību	2024.gads	VARAM IEM	LVĢMC VUGD	LVĢMC VUGD
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Operatīvo dienestu informēšana par avāriju vai negadījumu ostu un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs	Pēc nepieciešamības	Ikviena persona	Ikviena persona	Ikviena persona
2.	Operatīvo dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	25 min.	VUGD	VUGD	VUGD

3.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	30 min.	Rīgas brīvostas pārvalde VUGD	Rīgas brīvostas pārvalde VUGD VVD	Rīgas brīvostas pārvalde VUGD Pašvaldības VVD Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
4.	CAK informēšana un apziņošana	4 stundas	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
5.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Darbu vadītājs	Darbu vadītājs	Darbu vadītājs un tā iesaistītās puses
6.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas NVO
7.	Nacionālo bruņoto spēku (tajā skaitā Zemessardzes) iesaistīšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām vai savstarpējām vienošanām	2 stundas	VUGD	VUGD	VUGD
8.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajiem un pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam un slimnīcu katastrofu medicīnas plāniem	Pēc nepieciešamības	VM NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes
9.	Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam	Pēc nepieciešamības	VM	NMPD VI	NMPD VI
10.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot - darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija Lēmums par atļauju izmantot -	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Darbos iesaistītās institūcijas

			ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona		
11.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas Pašvaldības	Ministrijas Pašvaldības	Ministrijas Pašvaldības

17. pielikums

DAMBJU UN CITU HIDROTEHNISKO BŪVJU PĀRRĀVUMI – DAUGAVAS HIDROELEKTROSTACIJU KASKĀDES HIDROBŪVE

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1. Preventīvie un gatavības pasākumi					
1.	Pļaviņu HES (PHES), Ķeguma HES (ĶHES) un Rīgas HES (RHES) hidrotehnisko būvju drošuma programmu izpilde, kas ietver pasākumu kompleksu HES hidrotehnisko būvju stāvokļa novērtēšanai un pārbaudīšanai un drošas ekspluatācijas kritērijus	Pastāvīgi	AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo"
2.	Daugavas HES hidrotehnisko būvju drošuma uzlabošanas pasākuma plāna 2011.–2025.gadam pasākumu izpilde	Pastāvīgi	AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo"
3.	HES hidrotehnisko būvju un iekārtu ekspluatācijas instrukciju ievērošana	Pastāvīgi	AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo"
4.	HES hidrotehnisko būvju drošuma deklarāciju ievērošana	Pastāvīgi	AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo"
5.	Īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa remontu darbu plānos noteikto pasākumu izpilde		AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo"
6.	PHES, ĶHES un RHES ūdenskrātuvju ekspluatācijas noteikumu ievērošana, kas nodrošina racionālu ūdens resursu izmantošanu un aizsardzību, ievērojot ūdenskrātuvju tehnisko stāvokli	Pastāvīgi	AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo"
7.	Valsts vides dienesta ūdens resursu lietošanas atļaujās iekļauto ūdens resursu izmantošanas nosacījumu ievērošana – ūdenskrātuvju minimāli pieļaujamās līmeņa atzīmes, maksimālās diennakts nostrādes un	Pastāvīgi	AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo"

	nostrādes ātrumi, kontroles un monitoringa nosacījumi				
8.	Vispusīgs un nepārtraukts Daugavas HES hidrotehnisko būvju drošuma stāvokļa novērtējums un monitorings, ieskaitot starptautisko inženiereksperu atzinumus, ja tas nepieciešams	Pastāvīgi	AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo"
9.	Hidrotehnisko būvju atjaunošanas un uzturēšanas remontdarbu organizēšana un kontrole saskaņā ar normatīvo dokumentu prasībām un starptautisko pieredzi aizsprostu drošuma un ekspluatācijas jautājumos	Pastāvīgi	AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo"
10.	Darbinieku iepazīstināšana ar hidroelektrostacijas Civilās aizsardzības plānu	Pastāvīgi	AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo"
11.	Darbinieku apmācība saskaņā ar MK 05.12.2017. noteikumu Nr.716 "Minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības saturam" prasībām	Pastāvīgi	AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo"
12.	Vietējā līmeņa praktisko civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību veikšana saskaņā ar MK 20.06.2017. noteikumu Nr.341 "Noteikumi par civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību veidiem un organizēšanas kārtību" prasībām	Pastāvīgi	AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo"
13.	Pretplūdu pasākumu organizēšana, esošo hidrotehnisko būvju, tehnoloģisko iekārtu un pārgāžu uzturēšana un pārbūve	Pastāvīgi	Pašvaldība VARAM VSIA ZMNĪ AS "Latvenergo"	Pašvaldība VARAM VSIA ZMNĪ AS "Latvenergo"	Pašvaldība VSIA ZMNĪ AS "Latvenergo"
14.	Meliorācijas sistēmu uzturēšana un būvniecība	Pastāvīgi	ZM Pašvaldība	ZM VSIA ZMNĪ Pašvaldība	ZM VSIA ZMNĪ Pašvaldība
15.	Jaunu pretplūdu aizsargbūvju būvniecība un ierīkošana, pamatojot ar hidroloģiskiem un hidrauliskiem aprēķiniem	Pastāvīgi	Pašvaldība VARAM VSIA ZMNĪ	Pašvaldība VARAM VSIA ZMNĪ	Pašvaldība VSIA ZMNĪ
16.	Virszemes noteces un lietus ūdeņu novadīšanas infrastruktūras būvju būvniecība un pārbūve	2023.-2027.gads	Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība VSIA ZMNĪ

			VARAM VSIA ZMNĪ	VARAM VSIA ZMNĪ	
17.	Kopīgas agrīno (uz ieteikmi vērstu) hidrometeoroloģisko brīdinājumu sagatavošanas un izplatīšanas sistēmas pilnveidošana, nodrošinot informāciju gan par gaidāmajām meteoroloģiskajām un hidroloģiskajām parādībām, gan to ietekmi un nepieciešamo rīcību	2024.gads	VARAM IEM	LVĢMC VUGD	LVĢMC VUGD
18.	Hidrometeoroloģiskā monitoringa tehnisko iekārtu un plūdu riska informācijas sistēmas (PRIS) uzturēšana	Katru gadu	VARAM	LVĢMC	LVĢMC
19.	Valsts enerģētiskās krīzes centra apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	KEM	KEM	KEM
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Operatīvo dienestu informēšana par iespējamo dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumu, attiecīgo valsts un pašvaldību institūciju informēšana par apdraudējumu un veiktajiem pasākumiem un lejpus esošo hidrotehnisko būvju valdītāju, kā arī elektroenerģijas pārvades vai sadales sistēmas operatoru informēšana	Pēc nepieciešamības	AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo"
2.	Informācijas saņemšana par iespējamiem HES bojājumiem un situācijas attīstību un operatīvo dienestu informēšana	Pēc nepieciešamības	AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo" VUGD Pašvaldība
3.	Ūdenskrātuves līmeņa nostrāde, darbinot hidroagregātus maksimāli pieļaujamās slodzes režīmā	Pastāvīgi	AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo"
4.	Ūdenskrātuves līmeņa nostrāde, atverot ūdenspārgāznes aizvarus	Pastāvīgi	AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo"
5.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	30 min.	AS "Latvenergo" VUGD	AS "Latvenergo" VUGD	VUGD Valsts un pašvaldību institūcijas Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti

6.	CAK informēšana un apziņošana	4 stundas	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
7.	Valsts enerģētiskās krīzes centra apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	KEM	KEM	KEM
8.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs AS "Latvenergo"	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība Komersanti
9.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība
10.	Nacionālo bruņoto spēku (tajā skaitā Zemessardzes) iesaistīšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām vai savstarpējām vienošanām	2 stundas	AIM NBS	NBS VUGD VMD VP VRS ARCC AS "Latvenergo" AS "Sadales tīkls" AS "Augstsprieguma tīkls" NMPD Valsts aģentūra "Civilās aviācijas aģentūra" AS "Latvijas gaisa satiksme"	NBS VUGD VMD VP VRS ARCC AS "Latvenergo" AS "Sadales tīkls" AS "Augstsprieguma tīkls" NMPD Valsts aģentūra "Civilās aviācijas aģentūra" AS "Latvijas gaisa satiksme"
11.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas NVO
12.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VP Pašvaldības policija	VP Pašvaldības policija	VP Pašvaldības policija

				NBS	NBS
13.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība	Rīgas Sociālais dienests	Rīgas Sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
14.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VUGD Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldību dienesti Pašvaldības policija Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
15.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajiem un pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam un slimnīcu katastrofu medicīnas plāniem	Pēc nepieciešamības	VM NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes
16.	Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam	Pēc nepieciešamības	VM	NMPD VI	NMPD VI
17.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot - glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija Lēmums par atļauju izmantot - ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas

18.	Kompensāciju par zaudējumiem noteikšana un finanšu palīdzības izmaksa zemes īpašniekiem vai tiesiskajiem valdītājiem sakarā ar nelabvēlīgiem hidroloģiskajiem un meteoroloģiskajiem apstākļiem	Pēc nepieciešamības	MK	Ministrijas Pašvaldība AS "Latvenergo" Komersanti	Ministrijas Pašvaldība AS "Latvenergo" Komersanti
19.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācija par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība

18. pielikums

PĀRVADES UN SADALES ELEKTROTĪKLU BOJĀJUMI

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1. Preventīvie un gatavības pasākumi					
1.	Mācību un testu organizēšana reaģēšanai ārkārtas un krīzes situācijās	Pastāvīgi	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"
2.	Darbinieku kvalifikācijas prasību uzturēšana atbilstoši iekšējiem un ārējiem normatīvajiem aktiem	Pastāvīgi	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"
3.	Informācijas aprites kārtības par notikumiem elektroenerģijas sadales un pārvades sistēmā uzturēšana	Pastāvīgi	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"
4.	Krīzes pārvaldības kārtības uzturēšana un pilnveidošana (t.sk. materiāli tehniskā bāze)	Pastāvīgi	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"
5.	Pārvades un sadales tīkla elektrolīniju trašu uzturēšana un potenciāli apdraudošo koku izzāģēšana elektrolīniju aizsargjoslās atbilstoši normatīvajos aktos noteiktai periodikai	Pastāvīgi	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"
6.	Sadales tīkla kailvadu gaisvadu elektrotīkla īpatsvara pakāpeniska samazināšana, veicot elektrolīniju un elektroietaišu pārbūvi, - atbilstoši uzņēmuma attīstības plānam un budžeta iespējām	Pastāvīgi	AS "Sadales tīkls"	AS "Sadales tīkls"	AS "Sadales tīkls"

7.	Elektrotīkla vadības un automatizācijas risinājumu pilnveidošana (vienota dispečervadības sistēma, bojājumu vietas noteicēji, attālināti vadāmi jaudas slēdži un citi tehniski risinājumi)	Pastāvīgi	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"
8.	Speciālās tehnikas un iekšējā personāla resursu uzturēšana operatīvai bojājumu novēršanai atbilstoši normatīvo aktu prasībām	Pastāvīgi	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"
9.	Procesu uzturēšana papildu ārējo resursu piesaistei masveida bojājumu situāciju seku novēršanai (paredzēt resursu piesaisti bojājumu situāciju novēršanai ar darbuzņēmējiem noslēgtajos līgumos)	Pastāvīgi	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"
10.	Noteikta avārijas rezerves krājumu līmeņa uzturēšana (materiāli, t.sk. koka balsti, vadi u.c.)	Pastāvīgi	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"
11.	Rezerves avārijas elektroapgādes avotu uzturēšana (izvērtējot konkrētu nepieciešamību)	Pastāvīgi	KEM	Kritiskas infrastruktūras īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Sistēmas lietotāji	Kritiskas infrastruktūras īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Sistēmas lietotāji
12.	Valsts enerģētiskās krīzes centra apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	KEM	KEM	KEM
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Meteoroloģisko prognožu un brīdinājumu operatīva apstrāde	Pastāvīgi	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"
2.	Nepārtraukts elektrotīkla monitorings un vienota iekšējā apziņošanas kārtība par notikumiem elektrotīklā	Pastāvīgi	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"
3.	Iekšēja rīkojuma sagatavošana par operatīvās gatavības izsludināšanu, ar kuru nosaka veicamās darbības personāla un tehnikas paaugstinātas gatavības nodrošināšanai	Pēc nepieciešamības	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"
4.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana iespējamo elektrotīkla bojājumu gadījumā	Pēc nepieciešamības	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls" VUGD

					Valsts un pašvaldību institūcijas Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
5.	Bojājumu novēršanas uzsākšana, iesaistot iekšējos resursus	Pēc nepieciešamības	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"
6.	Operatīvo dienestu un avārijas brigāžu informēšana, apziņošana un iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls" VUGD	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls" VUGD	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Komersanti Pašvaldība
7.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas NVO
8.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajiem un pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam un slimnīcu katastrofu medicīnas plāniem	Pēc nepieciešamības	VM NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes
9.	Rīkojuma sagatavošana par masveida bojājumu situācijas izsludināšanu konkrētā teritorijā, ja bojājumu apmērs un ilgums pārsniedz noteiktus kritērijus	Pēc nepieciešamības	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"
10.	Bojājumu novēršanas koordinēšana un regulāra informācijas sniegšana elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem un pašvaldībām par bojājumu novēršanas gaitu	Pēc nepieciešamības	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls" Valsts un pašvaldību institūcijas Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
11.	CAK informēšana un apziņošana	4 stundas	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
12.	Valsts enerģētiskās krīzes centra apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	KEM	KEM	KEM

13.	Nacionālo bruņoto spēku (tajā skaitā Zemessardzes) iesaistīšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām vai savstarpējām vienošanām	2 stundas	AIM NBS	NBS VUGD VMD VP AS "Latvenergo" AS "Sadales tīkls" AS "Augstsprieguma tīkls"	NBS VUGD VMD VP AS "Latvenergo" AS "Sadales tīkls" AS "Augstsprieguma tīkls"
14.	Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam	Pēc nepieciešamības	VM	NMPD VI	NMPD VI
15.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP Pašvaldības policija	VP Pašvaldības policija NBS	VP Pašvaldības policija NBS
16.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	Pašvaldība	Pašvaldības dienesti Pašvaldības policija Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
17.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot - glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija Lēmums par atļauju izmantot - ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas

18.	Masveida bojājumu situācijas novēršanas darbību analīze, izvērtējums un rekomendāciju ieviešana reaģēšanas spēju uzlabošanai, sistēmas noturības nodrošināšanai	Pēc nepieciešamības	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"
19.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība

19. pielikums

BŪVJU SABRUKŠANA

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1. Preventīvie un gatavības pasākumi					
1.	Publisku ēku ekspluatācijas kontrole, atzinuma sniegšana un citu dienestu informēšana par iespējamās neatbilstības konstatēšanu	Pastāvīgi	BVKB VUGD VI Pašvaldības Pilsētas attīstības departaments	BVKB VUGD VI Pašvaldības Pilsētas attīstības departaments	BVKB VUGD VI Pašvaldības Pilsētas attīstības departaments
2.	Objekta drošuma, uzturēšanas un ekspluatēšanas nodrošināšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām un tā, lai neradītu draudus cilvēku, vides un īpašuma drošībai	Pastāvīgi	Objekta īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Objekta īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Objekta īpašnieks vai tiesiskais valdītājs
3.	Ugunsdrošības un civilās aizsardzības prasību ievērošanas plānoto un neplānoto pārbaužu organizēšana un veikšana	Pastāvīgi	VUGD	VUGD	VUGD
4.	Konsultāciju pieejamības nodrošināšana juridiskām un fiziskām personām par ēku un būvju būtiskām drošības prasībām (mehāniskā stiprība un stabilitāte, ugunsdrošība, higiēna, veselība un vide, lietošanas drošība un vides pieejamība, aizsardzība pret trokšņiem, enerģijas ekonomija un siltuma izolācija, ilgtspējīga dabas resursu izmantošana u.c.)	Pastāvīgi	BVKB Pašvaldība VUGD VI	BVKB Pašvaldība VUGD VI	BVKB Pašvaldība VUGD VI

5.	Ugunsdrošības instrukcijas, evakuācijas pasākumu un drošības zīmju ieviešanas organizēšana un veikšana	Pastāvīgi	Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Operatīvo dienestu informēšana par iespējamo ēkas vai būves sabrukumu	Pēc nepieciešamības	Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Juridiska vai fiziska persona	Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Juridiska vai fiziska persona	Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Juridiska vai fiziska persona
2.	Operatīvo dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	25 min.	VUGD	VUGD	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība
3.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	30 min.	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD	VUGD Valsts un pašvaldību institūcijas Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
4.	CAK informēšana un apziņošana	4 stundas	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
5.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK CAOIP Pašvaldības aģentūra “Rīgas pieminekļu aģentūra”	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldības aģentūra “Rīgas pieminekļu aģentūra” Pašvaldības Pilsētas attīstības departaments
6.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība
7.	Nacionālo bruņoto spēku (tajā skaitā	2 stundas	AIM	NBS	NBS

	Zemessardzes) iesaistīšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām vai savstarpējām vienošanām		NBS	VUGD VP NMPD	VUGD VP NMPD
8.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas NVO
9.	Diplomātisko pārstāvniecību informēšana	Pēc nepieciešamības	ĀM	ĀM	ĀM
10.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP RVPP	VP RVPP NBS	VP RVPP NBS
11.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība	Rīgas Sociālais dienests	Rīgas Sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
12.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	Pašvaldība	pašvaldību dienesti Pašvaldības policija Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
13.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajiem un pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam un slimnīcu katastrofu medicīnas plāniem	Pēc nepieciešamības	VM NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes
14.	Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam	Pēc nepieciešamības	VM	NMPD VI	NMPD VI
15.	Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšana cietušajiem	Pastāvīgi	Rīgas Sociālais dienests LM	Rīgas Sociālais dienests LM	Pašvaldība Valsts sociālās aprūpes centri Pašvaldību un privātpersonu dibinātie sociālās aprūpes centri Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas

16.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot - glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija Lēmums par atļauju izmantot - ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
17.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība

20. pielikums

BĪSTAMO ĶĪMISKO VIELU NOPLŪDE NO KUĢIEM, KUĢA UZSKRIEŠANA UZ SĒKĻA, KUĢU SADURSME, PASAŽIERU KUĢA KATASTROFA

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1. Preventīvie un gatavības pasākumi					
1.	Pastāvīgs kuģošanas režīma monitorings	Pastāvīgi	NBS JS KAD	NBS JS KAD	NBS JS KAD
2.	Apmācības ar kuģu un prāmju līniju kompānijām par rīcībām avārijas situācijās	Pastāvīgi	NBS JS KAD	NBS JS KAD	NBS JS KAD JA
3.	Apkārtējās vides objektu (t.sk. gaisa, ūdeņu, augsnes, bīstamo ķīmisko vielu u.c.) paraugu ņemšanas un vides mērījumu pilnveidošana, kā arī laboratorijas analītisko spēju un testēšanas analīžu uzlabošana un pilnveidošana (t.sk. cilvēkresursu apmācība), lai nodrošinātu avārijas rezultātā vides piesārņojumu noteikšanu un monitoringu	2023.-2027.gads	VARAM	LVĢMC VVD	LVĢMC VVD
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Operatīvo dienestu informēšana par iespējamo bīstamo vielu noplūdi no kuģa, kuģa uzskriešanu uz sēkļa, kuģu sadursmi vai pasažieru kuģa negadījumu (arī par ārkārtas situāciju)	Pēc nepieciešamības	Kuģa atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Kuģa atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Fiziska vai juridiska persona	Kuģa atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Fiziska vai juridiska persona

			fiziska vai juridiska persona		
2.	Reaģēšana uz notikumu, izlūkošanas veikšana notikuma vietā (jūrā) un glābšanas darbu koordinēšana	Pēc nepieciešamības	MRCC NBS JS KAD NBS gaisa spēki VVD	MRCC NBS JS KAD NBS gaisa spēki VVD	MRCC NBS JS KAD NBS gaisa spēki Citu kuģu atbildīgās personas, īpašnieki vai tiesiskie valdītāji VVD
3.	Nacionālā gatavības plāna naftas, bīstamo vai kaitīgo vielu piesārņojuma gadījumiem jūrā koordinācija un pasākumu īstenošana	Pēc nepieciešamības	NBS JS KAD MRCC NBS gaisa spēki VVD	NBS JS KAD MRCC NBS gaisa spēki VVD	NBS JS KAD MRCC NBS gaisa spēki VVD Komersanti
4.	Kuģa apkalpes un pasažieru glābšana un nogādāšana krastā	Pēc nepieciešamības	NBS JS KAD MRCC NBS gaisa spēki	NBS JS KAD MRCC NBS gaisa spēki	NBS JS KAD MRCC NBS gaisa spēki Citu kuģu atbildīgās personas, īpašnieki vai tiesiskie valdītāji
5.	Informācijas saņemšana par iespējamo bīstamo ķīmisko vielu noplūdi no kuģa un piesārņojuma konstatēšana piekrastē	Pastāvīgi	Fiziska vai juridiska persona	Fiziska vai juridiska persona	Fiziska vai juridiska persona
6.	Reaģēšana uz notikumu, izlūkošanas veikšana notikuma vietā (piekrastē) un glābšanas darbu koordinēšana	Pastāvīgi	VUGD VVD	VUGD VVD	VUGD VVD
7.	Piesārņotās bīstamās zonas noteikšana un situācijas novērtēšana (piesārņojums videi un dzīvniekiem, toksikoloģiskā ietekme u.c.)	Pastāvīgi	VUGD VVD VI PVD	VUGD VVD VI PVD	VUGD VVD VI PVD Pašvaldība Komersanti

8.	Glābšanas dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā un seku likvidēšanā (piesārņojuma savākšana)	Pēc nepieciešamības	VUGD	VUGD	VUGD VVD VP VI Pašvaldība Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas
9.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas NVO
10.	Pasākumu īstenošana atbilstoši normatīvajiem aktiem par meklēšanu un glābšanu jūrā Jūras meklēšanas un glābšanas koordinācijas centra atbildības rajonā jūras un aviācijas nelaimes gadījumā	Pastāvīgi	MRCC	MRCC	MRCC
11.	Savvaļas dzīvnieku glābšanas organizēšana	Pastāvīgi	VVD	VVD	Pašvaldība Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Latvijas Veterinārārstu biedrība
12.	Bīstamo atkritumu apsaimniekošanas organizēšana	Pastāvīgi	VVD	VVD Pašvaldība Komersanti	Pašvaldība Komersanti LVĢMC
13.	Vides sanāciju organizēšana	Pastāvīgi	VVD	VVD Pašvaldība Komersanti	Komersanti Latvijas Hidroekoloģijas institūts (LHEI) (jūrā) Pašvaldība
14.	Vraka bīstamības novērtēšana un/vai vraka aizvākšana	Pēc apstākļiem	JA Rīgas brīvostas pārvalde	JA Rīgas brīvostas pārvalde	Vraka īpašnieks Rīgas brīvostas pārvalde

					MRCC Citas iesaistītās puses
15.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pēc nepieciešamības	VUGD VVD Pašvaldība	VUGD VVD Pašvaldība	VUGD VVD Valsts un pašvaldību institūcijas Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
16.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot - glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija Lēmums par atļauju izmantot - ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
17.	Avārijas rezultātā noplūdušās vielas paraugu ņemšana piesārņotās vielas noteikšanai un pārkāpēja identificēšanai	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs VVD	Glābšanas darbu vadītājs VVD	Komersanti VVD (piekrastē) Latvijas Hidroekoloģijas institūts (LHEI) (jūrā)
18.	CAK informēšana un apziņošana	4 stundas	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
19.	Nacionālo bruņoto spēku (tajā skaitā Zemessardzes) iesaistīšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām vai savstarpējām vienošanām	2 stundas	AIM NBS	NBS VUGD VVD VP	NBS VUGD VVD VP
20.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajiem un pasākumu īstenošana atbilstoši	Pēc nepieciešamības	VM	NMPD	NMPD

	Valsts katastrofu medicīnas plānam un slimnīcu katastrofu medicīnas plāniem		NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes
21.	Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam	Pēc nepieciešamības	VM	NMPD VI	NMPD VI
22.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	Pašvaldība	Pašvaldību dienesti Pašvaldības policija Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
23.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP Pašvaldības policija	VP Pašvaldības policija NBS	VP Pašvaldības policija NBS
24.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība
25.	Starptautisko organizāciju informēšana par bīstamo ķīmisko vielu noplūdi no kuģa, kuģa uzskriešanu uz sēkļa, kuģu sadursmi vai pasažieru kuģa negadījumu (arī par ārkārtas situāciju) un piemērotajiem pasākumiem	Pēc nepieciešamības	NBS JS KAD MRCC VVD	NBS JS KAD MRCC VVD	NBS JS KAD MRCC VVD
26.	Organizēt, veikt un kontrolēt jūras negadījumu un incidentu izmeklēšanas darbības saskaņā ar starptautisko un Latvijas normatīvo dokumentu prasībām	Pēc negadījuma	TNGIIB	TNGIIB	TNGIIB
27.	Informēšana par izmeklēšanas procesu, tā mērķi un izmeklēšanas gaitu, secinājumu publiskošana	Pēc nepieciešamības	TNGIIB	TNGIIB	TNGIIB

21. pielikums

AUTOTRANSPORTA AVĀRIJA

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1. Preventīvie un gatavības pasākumi					
1.	Normatīvo aktu pārskatīšana attiecībā uz transporta ekspluatācijas drošības prasībām	2023.-2027.gads	SM IEM	CSDD VP VSIA "Latvijas Valsts ceļi"	CSDD VP
2.	Normatīvo aktu pārskatīšana attiecībā uz ceļu infrastruktūras drošības prasībām, standartiem	2023.-2027.gads	Ministrijas un padotības iestādes	Ministrijas un padotības iestādes	Ministrijas un padotības iestādes
3.	Apkārtējās vides objektu (t.sk. gaisa, ūdeņu, augsnes, bīstamo ķīmisko vielu u.c.) paraugu ņemšanas un vides mērījumu pilnveidošana, kā arī laboratorijas analītisko spēju un testēšanas analīžu uzlabošana un pilnveidošana (t.sk. cilvēkresursu apmācība), lai nodrošinātu avārijas rezultātā vides piesārņojumu noteikšanu un monitoringu	2023.-2027.gads	VARAM	LVĢMC VVD	LVĢMC VVD
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Operatīvo dienestu informēšana par iespējamo lielu transporta avāriju, kas ietver ķīmiskās vielas noplūdi, lielu skaitu cietušo vai bojā gājušo	Pēc nepieciešamības	Fiziska vai juridiska persona	Fiziska vai juridiska persona	Fiziska vai juridiska persona
2.	Izlūkošanas veikšana notikuma vietā	20 min.	VUGD	VUGD	VUGD
3.	Bīstamās zonas noteikšana un situācijas novērtēšana lielu transporta avāriju gadījumā (sprādziena draudi, toksikoloģiskā ietekme, vides piesārņojums, aizdegšanās)	20 min.	VUGD VP	VUGD VP	VUGD VP
4.	Operatīvo dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	25 min.	VUGD	VUGD	VUGD VP VI NMPD Pašvaldība

					VVD Pašvaldības policija Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Komersanti
5.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas NVO
6.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšanas iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība	Rīgas Sociālais dienests	Rīgas Sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
7.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana (bīstamajā zonā)	30 min.	VUGD VP	VUGD VP	VUGD VP Valsts un pašvaldību institūcijas VVD Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
8.	Dekontaminācijas vai atsārņošanas veikšana notikuma vietā	Pēc nepieciešamības	VUGD	VUGD	VUGD
9.	Avārijas rezultātā noplūdušās bīstamās vielas paraugu ņemšana laboratorijas analīzei un sanācijas organizēšana un veikšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Glābšanas darbu vadītājs Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs VVD	Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Komersanti LVĢMC
10.	CAK informēšana un apziņošana	4 stundas	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK noteiktā persona
11.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD VP	VUGD VP

				Operatīvie dienesti un avārijas brigādes VSIA "Latvijas Valsts ceļi" Pašvaldība VVD	Operatīvie dienesti un avārijas brigādes VSIA "Latvijas Valsts ceļi" Pašvaldība VVD
12.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajiem un pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam un slimnīcu katastrofu medicīnas plāniem	Pēc nepieciešamības	VM NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes
13.	Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam	Pēc nepieciešamības	VM	NMPD VI	NMPD VI
14.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP Pašvaldības policija	VP Pašvaldības policija NBS	VP Pašvaldības policija NBS
15.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot - glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija Lēmums par atļauju izmantot - ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
16.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība

22. pielikums

AVIĀCIJAS NELAIMES GADĪJUMS AR GAISA KUĢI

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1. Preventīvie un gatavības pasākumi					
1.	Sertificēto civilās aviācijas sistēmas elementu atbilstības aviācijas drošības prasībām uzraudzīšana	Pastāvīgi	VA "Civilās aviācijas aģentūra"	VA "Civilās aviācijas aģentūra"	VA "Civilās aviācijas aģentūra"
2.	Ārkārtas situāciju mācību par aviācijas negadījumiem lidlaukā un lidostas reaģēšanas zonā organizēšana un veikšana	Pastāvīgi	Lidostas	Lidostas	Lidostas Citi operatīvie un avārijas dienesti Komersanti
3.	Normatīvo aktu prasību bezpilota gaisa kuģu un cita veida lidaparātu lidojumiem uzraudzīšana un pilnveidošana	2023.-2027.gads	SM VA "Civilās aviācijas aģentūra"	VA "Civilās aviācijas aģentūra" Lidostas	VA "Civilās aviācijas aģentūra" Lidostas Ministrijas un to padotības institūcijas Komersanti
4.	Civilās aviācijas nelaimes gadījumu operatīvās rīcības plāna izstrāde	2023.gads	IEM VRS ARCC	VRS ARCC	VRS ARCC NBS VAS "Latvijas gaisa satiksme"
5.	Aviācijas nelaimes gadījumu operatīvās rīcības plāna pasākumu (tajā skaitā, ja tiek pārvadātas bīstamās vielas, notikusi to noplūde, aizdegšanās) pārbaudes mācību organizēšana	2024.gads	IEM VRS	VRS VP	VRS VP Citi operatīvie un avārijas dienesti
6.	Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību plānošana, organizēšana un to rīkošana, nodrošinot mācības visiem iesaistītajiem dalībniekiem, ja noticis liela mēroga komerciālās aviācijas nelaimes gadījums (tajā skaitā bīstamo vielu noplūde)	Reizi gadā	VRS VP VUGD VRS ARCC Lidostas Gaisa kuģu ekspluatanti	VRS VP VUGD VRS ARCC Gaisa kuģu ekspluatanti	VRS VP VUGD VRS ARCC Lidostas Gaisa kuģu ekspluatanti
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					

1.	Operatīvo dienestu informēšana par iespējamo civilās aviācijas negadījumu, pasākumu īstenošana, atbilstoši operatīvās rīcības plānam par civilās aviācijas nelaimes gadījumiem	Pēc nepieciešamības	VRS ARCC	VRS ARCC	VRS ARCC
2.	Nodrošināt precīzu atrašanās vietas noteikšanu, ja negadījums noticis ārpus lidostas reaģēšanas zonas	Pastāvīgi	VRS ARCC	VRS ARCC	VRS ARCC
3.	Informācijas saņemšana par iespējamo aviācijas negadījumu ar gaisa kuģi lidostā, vai valsts teritorijā (paceļoties vai nolaižoties no lidostas, vai pārlidojot teritoriju), kas ietver bīstamo vielu noplūdi, aizdegšanās risku, sprādziena risku, radioaktīvu materiālu noplūdi, un operatīvo dienestu un Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas biroja informēšana	Pēc nepieciešamības	Lidosta (ja negadījums lidostas reaģēšanas zonā) Gaisa kuģu ekspluatants Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Fiziska vai juridiska persona	Lidosta (ja negadījums lidostas reaģēšanas zonā) Gaisa kuģu ekspluatants Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Fiziska vai juridiska persona	Lidosta (ja negadījums lidostas reaģēšanas zonā) Gaisa kuģu ekspluatants Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Fiziska vai juridiska persona
4.	Izlūkošanas veikšana notikuma vietā	20 min.	VUGD VRS	VUGD VRS	VUGD VRS
5.	Bīstamās zonas noteikšana un situācijas novērtēšana bīstamu vielu noplūdes riska vai notikušas noplūdes gadījumā, sprādziena draudu, vides piesārņojums, aizdegšanās	20 min.	VUGD VP	VUGD VP	VUGD VP Citi operatīvie un avārijas dienesti
6.	Operatīvo un citu dienestu, avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	25 min.	VUGD	VUGD	VUGD NMPD VP VVD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība
7.	Pasākumu īstenošana atbilstoši normatīvajiem aktiem par meklēšanu un glābšanu jūrā Jūras meklēšanas un glābšanas koordinācijas centra (MRCC) atbildības rajonā jūras un aviācijas nelaimes gadījumā	Pastāvīgi	MRCC NBS	MRCC NBS	MRCC NBS

8.	Pasākumu īstenošana (atbilstoši normatīvajiem aktiem), kas saistīti ar civilās aviācijas nelaimes gadījumiem	Pastāvīgi	VRS ARCC NBS	VRS ARCC NBS	VRS ARCC NBS
9.	Pasākumu īstenošana (atbilstoši normatīvajiem aktiem) militārās aviācijas nelaimes gadījumiem	Pastāvīgi	VRS ARCC NBS	VRS ARCC NBS	VRS ARCC NBS
10.	Dekontaminācijas vai atsārņošanas veikšana notikuma vietā	Pēc nepieciešamības	VUGD	VUGD	VUGD
11.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas NVO
12.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	30 min.	VUGD	VUGD NMPD VP Pašvaldība	VUGD NMPD VP Pašvaldība Valsts un pašvaldību institūcijas VVD Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
13.	CAK informēšana un apziņošana	4 stundas	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
14.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs, koordinējot darbības ar TNGIIB	VUGD NMPD VP Gaisa kuģa īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība	VUGD NMPD VP Gaisa kuģa īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Ārstniecības iestādes

					Pašvaldība VVD
15.	Nacionālo bruņoto spēku (tajā skaitā Zemessardzes) iesaistīšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām vai savstarpējām vienošanām	2 stundas	AIM NBS	NBS VRS ARCC VUGD VMD VP VA "Civilās aviācijas aģentūra" AS "Latvijas gaisa satiksme"	NBS VRS ARCC VUGD VMD VP VA "Civilās aviācijas aģentūra" AS "Latvijas gaisa satiksme"
16.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajiem un pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam un Slimnīcu katastrofu medicīnas plāniem	Pēc nepieciešamības	VM NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes
17.	Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam	Pēc nepieciešamības	VM	NMPD VI	NMPD VI
18.	Diplomātisko pārstāvniecību informēšana	Pēc nepieciešamības	ĀM	ĀM	ĀM
19.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP Pašvaldības policija	VP Pašvaldības policija NBS	VP Pašvaldības policija NBS
20.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība	Rīgas Sociālais dienests	Rīgas Sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
21.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	Pašvaldība	Pašvaldību dienesti Pašvaldības policija

					Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
22.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot - glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija Lēmums par atļauju izmantot - ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
23.	Civilās aviācijas nelaimes gadījumu un nopietnu incidentu izmeklēšana saskaņā ar starptautiskajiem standartiem	Nekavējoties	TNGIIB	TNGIIB	TNGIIB Ministrijas un padotības iestādes Komersanti saskaņā ar VRS ARCC operatīvās rīcības plānu
24.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība
25.	Informēšana par izmeklēšanas procesu, tā mērķi un izmeklēšanas gaitu, secinājumu publiskošana	Pēc nepieciešamības	TNGIIB	TNGIIB	TNGIIB

23. pielikums

DZELZCEĻA TRANSPORTA KATASTROFA

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1. Preventīvie un gatavības pasākumi					
1.	Informācijas uzraudzība un apkopošana par pārvadātajām kravām ar īpašu riska potenciālu, lai apzinātu kravu apjomus, maršrutus un vietas, kur tiek veiktas darbības ar šīm kravām	Katru gadu	SM	Valsts dzelzceļa administrācija	Valsts dzelzceļa administrācija VAS "Latvijas Dzelzceļš"
2.	Kvalitatīvā riska novērtējuma veikšana noteiktam dzelzceļa iecirknim, apdraudējumu noteikšana, riska samazināšanas pasākumu izstrādāšana un iesaistīto pušu informēšana	Katru gadu	SM	Valsts dzelzceļa administrācija	Valsts dzelzceļa administrācija
3.	Dzelzceļa pārvadājumu regulējošo normatīvo aktu prasību ievērošanas un izpildes kontrole, infrastruktūras pārvaldītāja un pārvadātāju sertificēšanas procesa kontrole	Pastāvīgi	SM	Valsts dzelzceļa tehniskā inspekcija	Valsts dzelzceļa tehniskā inspekcija
4.	Drošības pārvaldības sistēmas, kas ietver sabiedrības satiksmes drošības politiku, izveide un uzturēšana	Pastāvīgi	SM	VAS "Latvijas Dzelzceļš"	VAS "Latvijas Dzelzceļš"
5.	Dzelzceļa negadījumu likvidēšanas formējumu uzturēšanas pastāvīgā gatavībā organizēšana (personāla apmācība un tehniskais nodrošinājums), speciālo ugunsdzēsības un glābšanas transportlīdzekļu, speciālās tehnikas un materiāltehnisko līdzekļu (aprīkojuma) iegāde un uzturēšana, reaģēšanai un vides piesārņojuma mazināšanai dzelzceļa avārijās	Pastāvīgi	VAS "Latvijas Dzelzceļš"	VAS "Latvijas Dzelzceļš"	VAS "Latvijas Dzelzceļš"
6.	Civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas komplekso mācību organizēšana un veikšana katrā paaugstinātās bīstamības objektā	Pastāvīgi	VAS "Latvijas Dzelzceļš"	VAS "Latvijas Dzelzceļš"	VAS "Latvijas Dzelzceļš" VUGD Pašvaldības CAK Komersanti

					(pasažieru un kravas pārvadātāji, nosūtītāji un saņēmēji)
7.	Dzelzceļa infrastruktūras un satiksmes drošības paaugstināšanas pasākumu plānošana un veikšana	Pastāvīgi	SM Valsts dzelzceļa tehniskā inspekcija	VAS "Latvijas Dzelzceļš"	VAS "Latvijas Dzelzceļš"
8.	Pasākumu, kas attiecas uz dzelzceļa satiksmes negadījuma seku likvidēšanas darba organizēšanu uz publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras, kuras pārvaldītājs ir VAS "Latvijas Dzelzceļš", plānošana	Pastāvīgi	VAS "Latvijas Dzelzceļš"	VAS "Latvijas Dzelzceļš"	VAS "Latvijas Dzelzceļš"
9.	VAS "Latvijas Dzelzceļš" paaugstinātas bīstamības objektu agrīnās brīdināšanas sistēmas pilnveidošana (bīstamības modelēšana, prognozēšana, agrīnās brīdināšanas sistēmas, riska novērtēšana u.c.), uzturēšanu un pārbaude	Pastāvīgi	VAS "Latvijas Dzelzceļš"	VAS "Latvijas Dzelzceļš"	VAS "Latvijas Dzelzceļš" VUGD
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Operatīvo dienestu informēšana par dzelzceļa transporta katastrofu	Nekavējoties	VAS "Latvijas Dzelzceļš" Fiziska vai juridiska persona	VAS "Latvijas Dzelzceļš" Fiziska vai juridiska persona	VAS "Latvijas Dzelzceļš" Fiziska vai juridiska persona VUGD
2.	Operatīvo dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	25 min.	VAS "Latvijas Dzelzceļš" VUGD	VAS "Latvijas Dzelzceļš" VUGD	VUGD NMPD VP VAS "Latvijas Dzelzceļš" Komersanti (pasažieru un kravas pārvadātāji, nosūtītāji un saņēmēji) Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība VVD
3.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	30 min.	VUGD VAS "Latvijas Dzelzceļš"	VUGD VAS "Latvijas Dzelzceļš"	VAS "Latvijas Dzelzceļš" VUGD NMPD

					VP Pašvaldība Valsts un pašvaldību institūcijas VVD Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko
4.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas NVO
5.	CAK informēšana un apziņošana	4 stundas	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
6.	Dekontaminācijas vai atsārņošanas veikšana notikuma vietā	Pēc nepieciešamības	VUGD	VUGD	VUGD
7.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajiem un pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam un slimnīcu katastrofu medicīnas plāniem	Pēc nepieciešamības	VM NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes
8.	Katastrofu seku likvidēšanas darbi (dzelzceļa ceļu atjaunošana, bojāta ritošā sastāva pārvietošana, bīstamo kravu pārvietošana, ķīmisko vielu noplūdes apturēšana un likvidācija, t.sk. ūdenstilpēs, ugunsdzēsība u.c.)	Pēc avārijas	Katastrofu seku likvidēšanas darbu vadītājs VAS "Latvijas Dzelzceļš"– ar bīstamām kravām VUGD, (ar bīstamo kravu iesaistīšanu – VUGD)	VUGD VAS "Latvijas Dzelzceļš"	VUGD VAS "Latvijas Dzelzceļš" Operatīvie dienesti (NMPD u.c) Fiziska vai juridiska personas
9.	Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam	Pēc nepieciešamības	VM	NMPD VI	NMPD VI
10.	Lēmuma pieņemšana un pasākumu īstenošana pašvaldībā saskaņā ar veselības nozares institūciju rekomendācijām, ieteikumiem un pašvaldību iesaistīšana problēmjautājumu risināšanā savā teritorijā attiecībā uz ārstniecības iestāžu darbību un pakalpojumu nodrošināšanu	Pēc nepieciešamības	VM SPKC NMPD VI	Pašvaldība Pašvaldības iestādes Pašvaldības kapitālsabiedrības Komersanti	Pašvaldība Pašvaldības iestādes Pašvaldības kapitālsabiedrības Komersanti

			Pašvaldība Pašvaldības iestādes Pašvaldības kapitālsabiedrības		
11.	Nacionālo bruņoto spēku (tajā skaitā Zemessardzes) iesaistīšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām vai savstarpējām vienošanām	2 stundas	AIM NBS	NBS VRS ARCC VUGD VMD VP	NBS VRS ARCC VUGD VMD VP VAS "Latvijas Dzelzceļš"
12.	Diplomātisko pārstāvniecību informēšana	Pēc nepieciešamības	ĀM	ĀM	ĀM
13.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP Pašvaldības policija	VP Pašvaldības policija	VP Pašvaldības policija VAS “Latvijas Dzelzceļš” apsardzes struktūras
14.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība	Rīgas Sociālais dienests	Rīgas Sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
15.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība	Pašvaldība VUGD VP NBS	pašvaldību dienesti Pašvaldības policija Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas VP NBS Reliģiskās organizācijas

16.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot - glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija Lēmums par atļauju izmantot - ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs Valsts vai pašvaldības institūcija	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
17.	Smagas dzelzceļa avārijas izmeklēšanas darbību organizēšana, veikšana un kontrolēšana saskaņā ar starptautisko un Latvijas normatīvo dokumentu prasībām	Pēc avārijas	TNGIIB SM	TNGIIB	TNGIIB
18.	Informēšana par izmeklēšanas procesu, tā mērķi un izmeklēšanas gaitu, secinājumu publiskošana	Pēc nepieciešamības	TNGIIB	TNGIIB	TNGIIB

24. pielikums

SABIEDRISKĀS NEKĀRTĪBAS, IEKŠĒJIE NEMIERI

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1. Preventīvie un gatavības pasākumi					
1.	Publisku pasākumu atļaujas izsniegšanas izvērtēšana, konsultācijas ar tiesībsargājošām iestādēm	Pastāvīgi	Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība
2.	Savlaicīga gatavošanās masu pasākumiem, komunikācija ar organizatoriem un iesaistītajām organizācijām	Pastāvīgi	Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība
3.	Teorētiskās un praktiskās mācības tiesībsargājošām iestādēm un operatīvajiem dienestiem šādu notikumu pārvaldībā un lokalizācijā	Pēc nepieciešamības	VP	VP	VP VDD Pašvaldības policija

					VUGD NMPD NBS
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Ātra reaģēšana uz sākotnējiem pārkāpumiem, informācija iegūšana	Pastāvīgi	VP	VP	VP VDD
2.	Informācijas saņemšana par sabiedriskajām nekārtībām vai iekšējiem nemieriem un operatīvo dienestu informēšana un apziņošana	Pastāvīgi	VP	VP	VP VDD
3.	Pasākumu īstenošana atbilstoši rīcības plānam masu nekārtību un iekšējo nemieru gadījumā - rīcības plāns "Nemieri"	Pastāvīgi	VP	VP	VP Atbalstošās institūcijas
4.	Agresīvo dalībnieku identificēšana un izolēšana, masu pasākuma dalībnieku izklīdināšana	Pastāvīgi	VP	VP	VP Operatīvie dienesti un avārijas brigādes
5.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pastāvīgi	VP	VP VUGD	VP VUGD Valsts un pašvaldību institūcijas Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
6.	CAK informēšana un apziņošana	4 stundas	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
7.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs Operatīvie dienesti un avārijas brigādes
8.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas NVO
9.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana (notikuma vietas ierobežošana, transportlīdzekļu un gājēju kustības regulēšana)	Pastāvīgi	VP Pašvaldības policija	VP Pašvaldības policija NBS	VP Pašvaldības policija NBS

10.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība
11.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija Lēmums par atļauju izmantot – ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
12.	Nacionālo bruņoto spēku (tajā skaitā Zemessardzes) iesaistīšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām vai savstarpējām vienošanām	Pēc nepieciešamības	AIM NBS	NBS VP	NBS VP
13.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajiem un pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam un slimnīcu katastrofu medicīnas plāniem	Pēc nepieciešamības	VM NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes
14.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība

25. pielikums

TERORA AKTI

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1. Preventīvie un gatavības pasākumi					
1.	Valsts drošības dienesta un Valsts policijas speciālo transportlīdzekļu, speciālās tehnikas un materiāltehnisko līdzekļu (aprīkojuma) iegāde un uzturēšana	2023.-2027.gads	IEM	IEM VDD VP NVA	VDD VP
2.	Valsts drošības dienesta un Valsts policijas struktūrvienību ēku būvniecība, renovācija un rekonstrukcija	2023.-2027.gads	IEM	IEM NVA VDD VP	NVA
3.	Informācijas zvanu līnijas izveidošana terora akta gadījumā	Pēc nepieciešamības	VDD VP IEM IC	VP IEM IC	IEM IC
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Informācijas saņemšana par iespējamiem terorisma draudiem vai notikušu terora aktu un operatīvo dienestu informēšana un apziņošana	Pastāvīgi	VDD VP	VDD VP	VDD VP
2.	Nacionālā pretterorisma plāna, tipveida reaģēšanas plānos "Kuģis", "Lidmašīna" un "Objekts", pretterorisma plānā “Pūlis" un citos plānošanas dokumentos noteikto pasākumu īstenošana	Pēc nepieciešamības	IEM VDD	VDD	VDD Ministrijas un padotības iestādes Operatīvie dienesti un avārijas brigādes
3.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība
4.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas

			Valsts un pašvaldības institūcijas	institūcijas	NVO
5.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajiem un pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam un slimnīcu katastrofu medicīnas plāniem	Pēc nepieciešamības	VM NMPD Slimnīcas u.c. ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas u.c. ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas u.c. ārstniecības iestādes
6.	Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam	Pēc nepieciešamības	VM	NMPD VI SPKC PVD	NMPD VI SPKC PVD
7.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšanas iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība	Rīgas Sociālais dienests	Rīgas Sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
8.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot - glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija Lēmums par atļauju izmantot - ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
9.	CAK informēšana un apziņošana	4 stundas	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
10.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	Pēc nepieciešamības	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība	Ministrijas Pašvaldība

26. pielikums

Katastrofas pārvaldīšanas pasākumi kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1. Preventīvie un gatavības pasākumi					
1.	Civilās aizsardzības operacionālā vadības centra infrastruktūras izveidošana	2024.gads	IEM	IEM VUGD NVA IEM IC	NVA IEM IC Komersanti
2.	Civilās aizsardzības operacionālā vadības centra mācību rīkošana	Katru gadu	IEM	IEM	IEM VUGD AM
3.	Trauksmes gatavības mācību rīkošana institūciju trauksmes gatavības plānos noteikto pasākumu izpildes apgūšanai	Katru gadu	Ministrijas un to padotības iestādes	Ministrijas un to padotības iestādes	Ministrijas un to padotības iestādes
4.	Normatīvā regulējuma par mobilizējamajiem civilās aizsardzības formējumiem pārskatīšana un nepieciešamo grozījumu sagatavošana	2024.gads	IEM	IEM	IEM VUGD
5.	Nepieciešamo mobilizējamo civilās aizsardzības formējumu, to skaita un uzdevumu noteikšana nozarēs un pašvaldībās	2025.gads	Ministrijas	Ministrijas	Ministrijas Pašvaldība
6.	Mobilizējamo civilās aizsardzības formējumu materiāltehniskā nodrošinājuma noteikšana	2025.gads	Ministrijas	Ministrijas	Ministrijas Pašvaldība
7.	Mobilizējamo civilās aizsardzības formējumu apmācību un mācību organizēšana	2026.gads	Ministrijas	Ministrijas	Ministrijas Pašvaldība
8.	Pārtikas nodrošinājuma plānošana	Pastāvīgi	ZM	ZM Pašvaldība	ZM Pašvaldība
9.	Kārtības, kādā valsts apdraudējuma gadījumā nodrošināma pārtikas izsniegšana iedzīvotājiem pašvaldības administratīvajā teritorijā, izstrādāšana	2024.gads	Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība
10.	Pārtikas izsniegšanas punktu pašvaldības administratīvajā teritorijā noteikšana	2024.gads	Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība
11.	Potenciālo pārtikas izsniegšanas punktu vadītāju un nepieciešamo darbinieku pārtikas izsniegšanas	2024.gads	Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība

	punktā apzināšana				
12.	Transporta un cilvēkresursu apzināšana pārtikas piegādei iedzīvotājiem nepieciešamības gadījumā	2024.gads	Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība
13.	Dzeramā ūdens ieguves vietu apzināšana pašvaldības administratīvajā teritorijā	2024.gads	Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība
14.	Transporta, aprīkojuma un cilvēkresursu apzināšana dzeramā ūdens nodrošināšanai iedzīvotājiem nepieciešamības gadījumā	2024.gads	Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība
15.	Kārtības, kādā valsts apdraudējuma gadījumā tiek izsniegtas pirmās nepieciešamības preces iedzīvotājiem pašvaldības administratīvajā teritorijā, izstrādāšana	2024.gads	Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība
16.	Pirmās nepieciešamības preču izsniegšanas punktu pašvaldības administratīvajā teritorijā noteikšana	2024.gads	Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība
17.	Potenciālo pirmās nepieciešamības preču izsniegšanas punktu vadītāju un nepieciešamo darbinieku pirmās nepieciešamības preču izsniegšanas punktā apzināšana	2024.gads	Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība
18.	Transporta un cilvēkresursu apzināšana pirmās nepieciešamības preču piegādei iedzīvotājiem nepieciešamības gadījumā	2024.gads	Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība
19.	Energoresursu piegādes nodrošinājuma plānošana	Pastāvīgi	KEM	KEM	KEM
20.	Normatīvā regulējuma par patvertņu izveidošanu un būvniecību sagatavošana	2024.gads	IEM EM	IEM EM	IEM EM VUGD
21.	Veco patvertņu un tām pielāgojamo būvju apzināšana	2025.gads	IEM	VUGD BVKB Pašvaldība	VUGD BVKB Pašvaldība
22.	Veco patvertņu remonts un citu būvju pielāgošana cilvēku aizsardzībai kara vai militāra iebrukuma gadījumā	Pēc nepieciešamības	Būves īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Būves īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Būves īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Komersanti
23.	Patvertņu un tām pielāgoto būvju aprīkošana ar attiecīgām norādījuma zīmēm	2025.gads	Būves īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Būves īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Būves īpašnieks vai tiesiskais valdītājs
24.	Pašvaldībā esošo patvertņu un tām pielāgoto būvju saraksta izveidošana un uzturēšana	2025.gads	Valsts zemes dienests Pašvaldība VUGD	Valsts zemes dienests Pašvaldība VUGD	Valsts zemes dienests Pašvaldība VUGD

25.	Personāla, kas nodrošinās patvertņu un tām pielāgoto būvju pieejamību cilvēku aizsardzībai kara vai militāra iebrukuma gadījumā, noteikšana	2025.gads	Būves īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Būves īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Būves īpašnieks vai tiesiskais valdītājs
26.	Patvertņu un tām pielāgoto būvju pārbaudes	Pastāvīgi	VUGD Pašvaldība	VUGD RVPP	VUGD RVPP
27.	Personāla, kas veiktu kritiskās infrastruktūras bojājumu novēršanu, nodrošināšana ar individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, kas izmantojami militāra iebrukuma vai kara gadījumā	2024.gads	Valsts un pašvaldības institūcijas Komersanti	Valsts un pašvaldības institūcijas Komersanti	Valsts un pašvaldības institūcijas Komersanti
28.	Instrukcijas sagatavošana kultūras mantojuma aizsardzībai kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā	2024.gads	KM	Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde	Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Civilās aizsardzības operacionālā vadības centra sastāva un uzdevumu noteikšana	1 stunda	IEM	IEM VUGD	VUGD
2.	Civilās aizsardzības operacionālā vadības centra sastāva un uzdevumu apstiprināšana	3 stundas	Ministru prezidents	IEM	VUGD
3.	CAK informēšana un apziņošana	1 stunda	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
4.	CAK sasaukšana	3 stundas	CAK priekšsēdētājs	CAK priekšsēdētājs	CAK priekšsēdētājs
5.	Valsts augstāko amatpersonu apziņošana	Pēc nepieciešamības	Ministru prezidents	IEM AIM	VUGD VP VDD NBS Militārā policija
6.	Iedzīvotāju informēšana par militāra rakstura apdraudējumu, izmantojot valsts agrīnās brīdināšanas sistēmu	Nekavējoties	VUGD priekšnieks	IEM	VUGD Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi, ar kuriem VUGD ir noslēgti līgumi
7.	Iespējamo papildus apziņošanas līdzekļu iesaistīšana iedzīvotāju apziņošanā	Nekavējoties	VUGD priekšnieks	IEM SM AIM Ministrijas	VUGD VP NBS RVPP VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs" Ministrijas un to padotības iestādes
8.	Operatīvās informācijas apmaiņa starp Civilās	Pastāvīgi	CA OVC Pašvaldības	CA OVC Pašvaldības	CA OVC Pašvaldības

	aizsardzības Operacionālo vadības centru (CA OVC) un pašvaldībām				
9.	Iedzīvotāju evakuācijas virziena noteikšana un personu grupu, kas ir tieši atkarīgas no valsts vai pašvaldības atbalsta, pārvietošana no bīstamās zonas	24 -72 stundas	Katastrofas pārvaldīšanas subjekts AIM	CA OVC Pašvaldība	Sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plānā noteiktās institūcijas Pasākumu plānā par kontrolētu masveida iedzīvotāju evakuāciju un pārvietošanu militāra iebrukuma, katastrofas vai to draudu gadījumā noteiktās institūcijas
10.	Patvertņu un tām pielāgoto būvju sagatavošana iedzīvotāju uzņemšanai	24 stundas	IEM AM	CAOVC Pašvaldība	Pašvaldība Būves īpašnieks vai tiesiskais valdītājs
11.	Patvertņu un tām pielāgoto būvju izmantošana iedzīvotāju aizsardzībai	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība Būves īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Pašvaldība Būves īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Pašvaldība Būves īpašnieks vai tiesiskais valdītājs
12.	Pārtikas izsniegšana (t.sk. piegāde) iedzīvotājiem, kā arī izsniegtās pārtikas uzskaite	Atbilstoši izstrādātajai kārtībai	Pašvaldības domes priekšsēdētājs	Pašvaldība	Sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija Pašvaldība
13.	Pirmās nepieciešamības preču izsniegšana iedzīvotājiem, kā arī izsniegto preču uzskaite	Atbilstoši izstrādātajai kārtībai	Pašvaldības domes priekšsēdētājs	Pašvaldība	Pašvaldība
14.	Apgādes ar elektroenerģiju koordinēšana atbilstoši noteikto enerģijas lietotāju grupām un enerģētiskās krīzes līmeņiem	Pēc nepieciešamības	KEM	KEM	KEM AS "Latvenergo" AS "Sadales tīkls" AS "Augstsprieguma tīkls" Citi komersanti
15.	Nodrošināšana ar naftas produktiem un naftas produktu rezervju sadales koordinācija un kontrole	Pēc nepieciešamības	EM	EM	EM Komersanti
16.	VAS "Latvijas Pasts", VSIA "Latvijas Radio", VSIA "Latvijas Televīzija" un VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs" rīcības plānu darbības nodrošināšanai valsts apdraudējuma gadījumā īstenošana	Atbilstoši plānā noteiktajam	SM	SM	VAS "Latvijas Pasts" VSIA "Latvijas Radio" VSIA "Latvijas Televīzija" VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs
17.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona	Fiziska un juridiska persona	Fiziska un juridiska persona

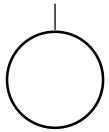
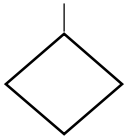
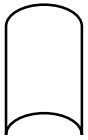
			Valsts un pašvaldības institūcijas	Valsts un pašvaldības institūcijas	Valsts un pašvaldības institūcijas NVO
18.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajiem un pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam un slimnīcu katastrofu medicīnas plāniem	Pēc nepieciešamības	VM NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes
19.	Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam	Pēc nepieciešamības	VM	NMPD VI SPKC PVD	NMPD VI SPKC PVD
20.	Lēmuma pieņemšana un pasākumu īstenošana pašvaldībā saskaņā ar veselības nozares institūciju rekomendācijām, ieteikumiem un pašvaldību iesaistīšana problēmjautājumu risināšanā savā teritorijā attiecībā uz ārstniecības iestāžu darbību un pakalpojumu nodrošināšanu	Pēc nepieciešamības	VM SPKC NMPD VI Pašvaldība Pašvaldības iestādes Pašvaldības kapitālsabiedrības	Pašvaldība Pašvaldības iestādes Pašvaldības kapitālsabiedrības Komersanti	Pašvaldība, Pašvaldības iestādes Pašvaldības kapitālsabiedrības Komersanti
21.	Ugunsgrēku dzēšanas un glābšanas darbu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība Komersanti Mobilizējamie civilās aizsardzības formējumi
22.	Radioaktīvā piesārņojuma gadījumā (no visa veida radioaktīvā piesārņojuma avotiem) pasākumu veikšana atbilstoši Valsts civilās aizsardzības plāna 14.pielikumam "Radiācijas avārijas" un informatīvajam ziņojumam "Par rīcības plānu iedzīvotāju, valsts dienestu, kritiskās infrastruktūras un pakalpojumu nodrošinātāju aizsardzības pasākumiem radioaktīvā piesārņojuma gadījumā" (MK 02.11.2022. sēdes prot.Nr.55, 4.§, DV)	Pēc nepieciešamības	Atbilstoši Valsts civilās aizsardzības plāna 14.pielikumam	Ministrijas un to padotības iestādes Pašvaldība	Ministrijas un to padotības iestādes Pašvaldība
23.	Atbalsta sniegšana Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem	Pastāvīgi	Ministrijas	Ministrijas	Ministriju padotības iestādes Pašvaldība

24.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	4 stundas	Lēmums par nepieciešamību izmantot – glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija Lēmums par atļauju izmantot - ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Pasākumu izpildē iesaistītās institūcijas
25.	Sabiedriskās kārtības uzturēšanas pasākumu pastiprināšana	6 – 8 stundas	VP RVPP	VP RVPP	VP RVPP Pašvaldība
26.	Kritiskās infrastruktūras objektu pastiprinātas apsardzes un aizsardzības organizēšana	24 stundas	MK	Objekta īpašnieks vai tiesiskais valdītājs NBS VP	Atbildīgā persona Apsardzes institūcija NBS VP
27.	Bīstamo ķīmisko vielu un maisījumu daudzumu samazināšana uzņēmumos, kas nodarbojas ar to glabāšanu un izmanto ražošanā	48 stundas	MK	VARAM IEM	VVD VUGD
28.	Kultūras vērtību saglabāšanas pasākumu īstenošana, apsardzes organizēšana un sagatavošana evakuācijai	72 stundas	Kultūras ministrs	Iestāžu dibinātāji	Kultūras mantojuma iestādes VP Komersanti
29.	Kultūras vērtību evakuācija	72 stundas	Kultūras ministrs	Iestāžu dibinātāji	Kultūras mantojuma iestādes Komersanti
30.	Īpaši nozīmīgu kultūras pieminekļu, t.sk. Brīvības pieminekļa, saglabāšanas un apsardzes organizēšana	48 stundas	Kultūras ministrs	Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde	Kultūras pieminekļu īpašnieki VP Komersanti
31.	Diplomātisko pārstāvniecību informēšana	Nekavējoties	ĀM	ĀM	ĀM
32.	Starptautiskās un humānās palīdzības pieprasīšana un saņemšana (t.sk. uzņemošās valsts atbalsta nodrošināšana)	Atkarībā no situācijas	MK	Atbildīgā ministrija	VUGD Pašvaldība

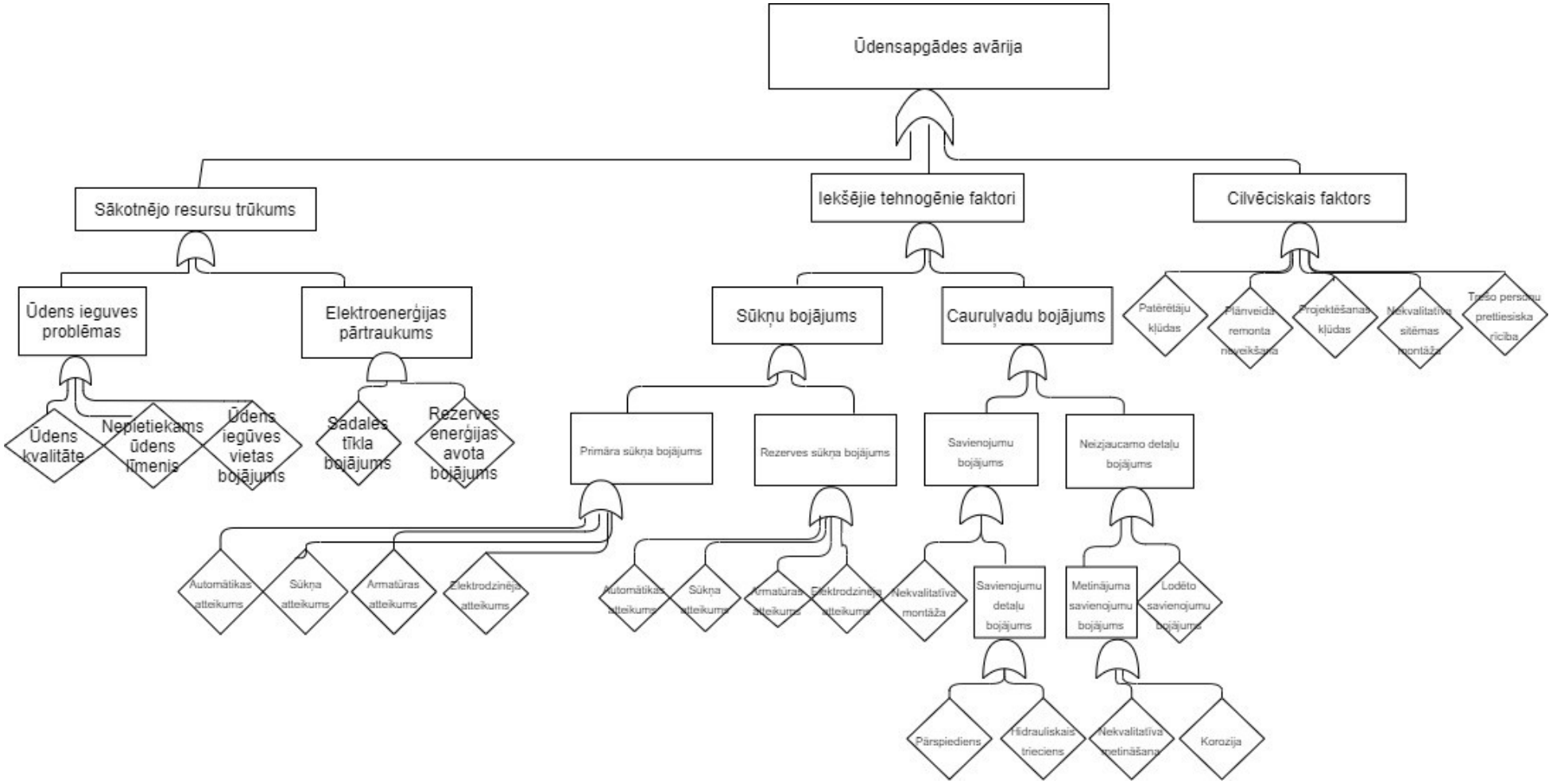
27. pielikums

Risku scenāriji

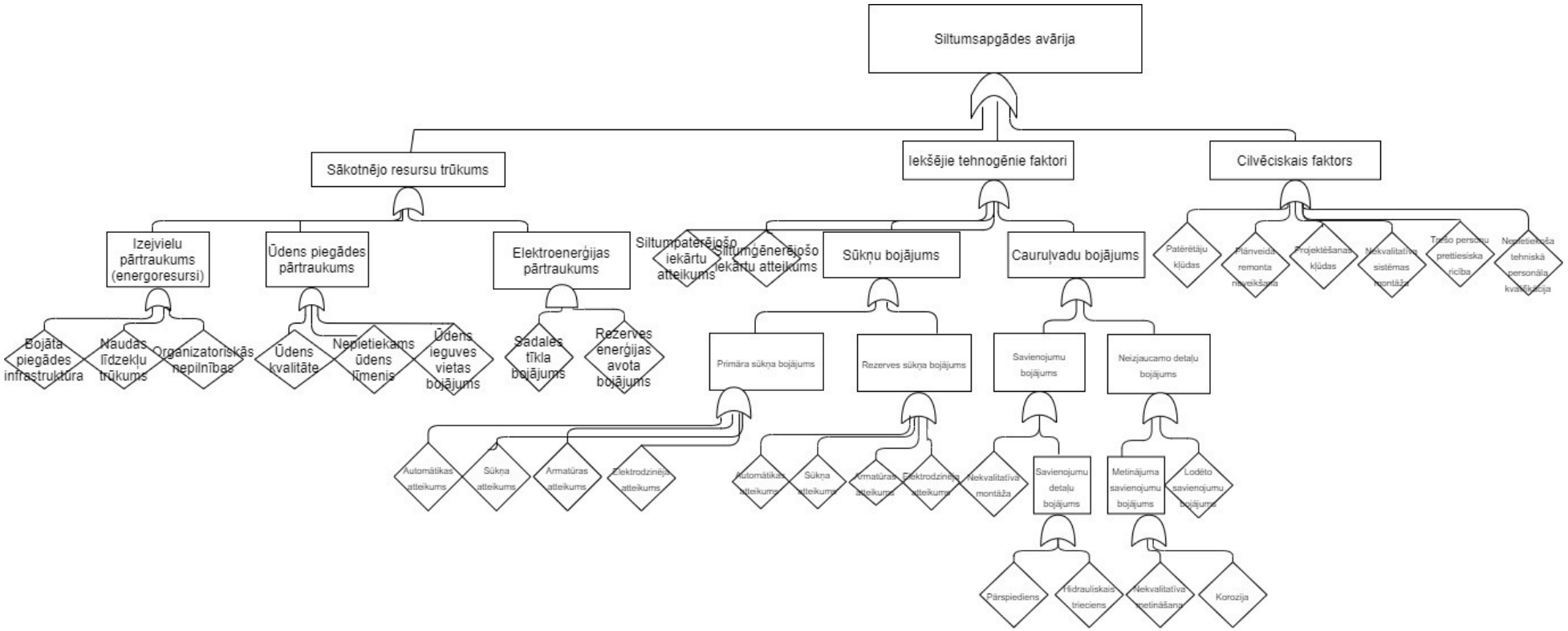
Simboli, kas lietoti, būvējot riska scenārijus

Simbols		*Apraksts*
	Ar loģiska simbola palīdzību apzīmējamais notikums	Rodas notikumu mijiedarbībā, kas šķērso loģisko šūnu
	Primārais, galvenais sākuma notikums	Pietiekami informatīvi nodrošināts (ir ziņas par atteices intensitāti), neprasa turpmākus pētījumus
	Nepietiekami detalizēti izstrādāts notikums (nedalāms sākotnējais notikums)	Notikuma cēloņus neizpēta
	Loģiskā zīme UN	Iznākuma notikums notiek, kad pastāv ienākošie notikumi
	Loģiskā zīme VAI	Iznākuma notikumi notiek, kad pastāv viens vai vairāki ienākošie notikumi

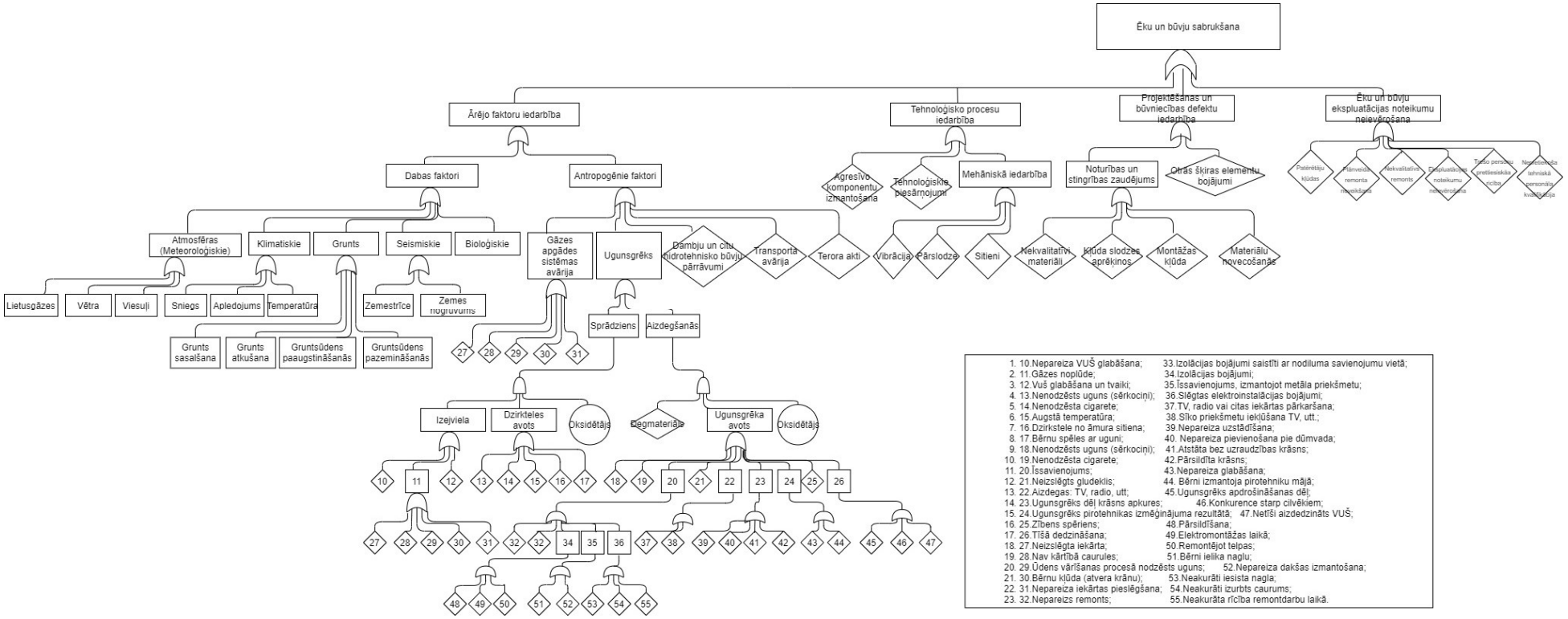
Ūdensapgādes sistēmas avārija

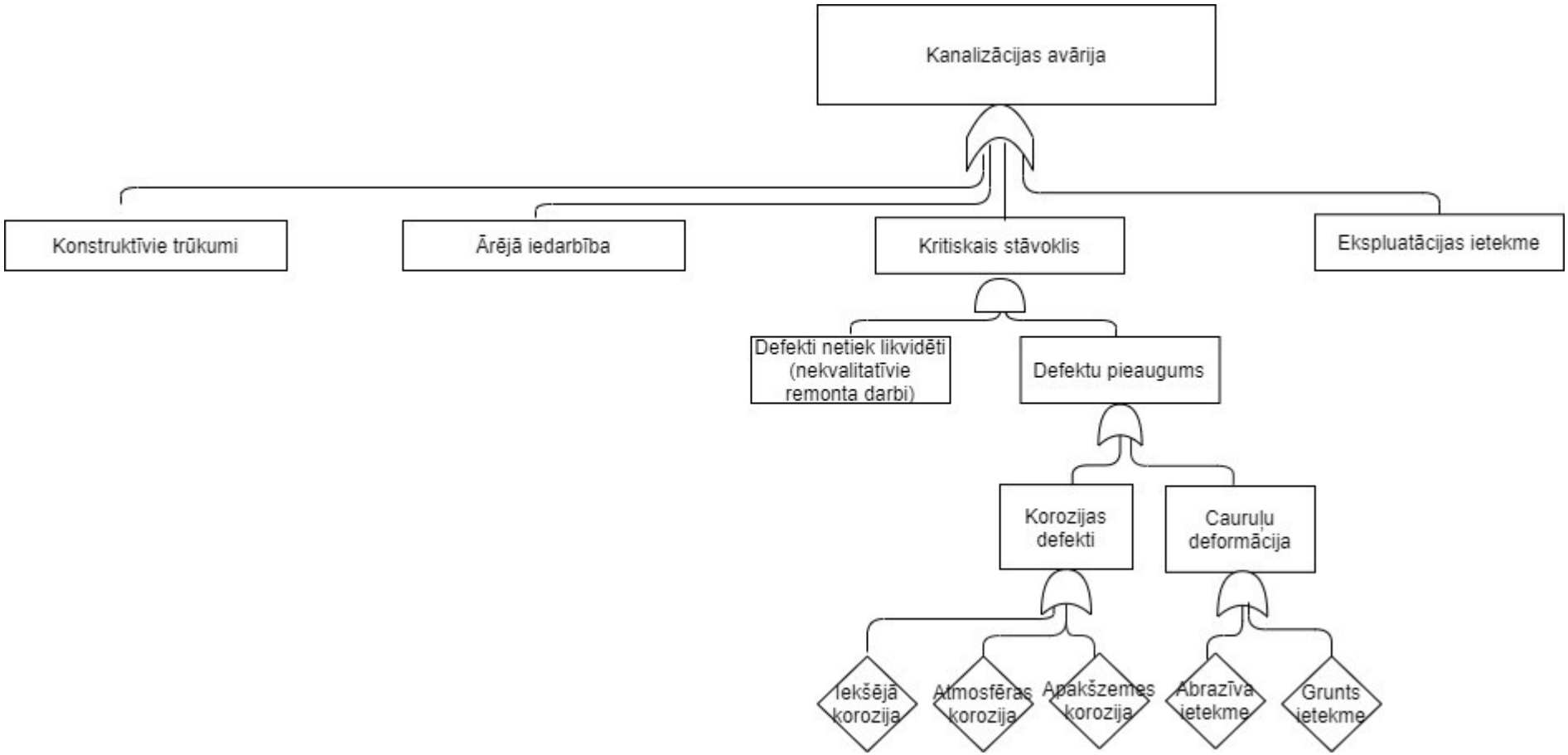
Siltumapgādes sistēmas avārija

Ēku un būvju sabrukšana

Kanalizācijas sistēmas avārijas

1. Avāriju gadījumu biežumu (intensitāti) noteikt nosacītajās vienībās gadā:

$$\lambda = \frac{N}{t} \qquad 1/\text{gads} \qquad \text{(1. formula)}$$

kur: N – notikumu skaits, t – periods gados

1.1. nosacīta avārijas izcelšanās biežuma (intensitātes) vērtība:

$$\lambda_{\text{nosacīti}} = \frac{\lambda}{L} \qquad 1/(\text{km*gads}) \qquad \text{(2. formula)}$$

1.2. avārijas risks nosaka avārijas notikumu biežumu gadā. Avārijas risku var noteikt, izmantojot tehniskā riska formulu – iespējamās avārijas plūsmas rādītājs;
1.3. tehniskais risks ir kompleksais termosfēras elementu drošības rādītājs

$$R_{\text{tehn.}} = \frac{n}{N x \Delta t} \qquad \text{avārijas/objektu-gadi} \qquad \text{(3. formula)}$$

kur: n – notikumu skaits, N – Ekspluatējamo objektu skaits, $\Delta t - periods\ gados.$

2. Individuālais risks nosaka cilvēka letālā iznākuma varbūtību gadā. Individuālais risks var būt apzināts, kad cilvēks apzināti pakļauj savu dzīvību apdraudējumam, kā arī piespiedu risks, kad cilvēks ir piespiests dzīvot nelabvēlīgos apstākļos. Kopumā individuālais risks tiek izteikts kā cietušo cilvēku skaits n uz riskējošu cilvēku skaitu N noteiktajā laika posmā.

$$R_{\text{ind.}} = \frac{n}{N x \Delta t} \qquad \text{vienības/gadā} \qquad \text{(4. formula)}$$

kur: n – letālo iznākumu skaits, N – iedzīvotāju skaits, Δt *– periods gados.*

3. Riska novērtējums ūdensvada sistēmas avārijām noteikts, pamatojoties uz liela mēroga avāriju biežumu (intensitāti) nosacītajās vienībās gadā, pamatojoties uz statistikas datiem 11 gados, un to veido:

(5. formula)

$$\lambda = \frac{N}{t} = \frac{17}{11} = 1{,}54 \quad (1/\text{gads})$$

3.1. aprēķinot prognozējamo liela mēroga avārijas gadījumu skaitu uz kopējo ūdensvada garumu Rīgā, kas veido 1465 km;

(6. formula)

$$\lambda_{\text{nosacīti}} = \frac{\lambda}{L} = \frac{1.54}{1465} = 1{,}05\ x\ 10^{-3} \quad (1\ \text{km/gads});$$

3.2. papildus novērtējot ūdensvada sistēmas avāriju risku, konstatēts, ka avārijas situācijas ūdensvada sistēmā notiek ik dienu (vidēji reizi dienā), tādējādi īslaicīgi tiek ietekmēts neliels cilvēku skaits, tāpēc ūdensvada avārijas (2010. gadā pie Brasas tilta un 2015. gadā Berģos, uz Vidzemes šosejas) bija tādas, kurās tika pārsniegtas SIA "Rīgas ūdens" ikdienas spējas novērst notikuma postošos apstākļus bez papildu dienestu iesaistes;
3.3. avārijas ūdensapgādes sistēmās risks ir vērtējams kā risks ar vidēju varbūtību un vidējām sekām – *vidējs risks.*

4. Riska novērtējums kanalizācijas sistēmas avārijām noteikts, pamatojoties uz liela mēroga gadījuma biežumu (intensitāti) nosacītajās vienībās gadā, pamatojoties uz statistikas datiem 11 gados, un to veido

(7. formula)

$$\lambda = \frac{N}{t} = \frac{9}{11} = 0{,}81 \quad (1/\text{gads})$$

4.1. Aprēķinot prognozējamo liela mēroga gadījuma skaitu uz kopējo kanalizācijas tīklu garumu Rīgā, kas veido 1183 km;

(8. formula)

$$\lambda_{\text{nosacīti}} = \frac{\lambda}{L} = \frac{0.81}{1183} = 6{,}85\ x\ 10^{-4} \quad (1\ \text{km/gads});$$

4.2. Avārijas kanalizācijas sistēmas risks ir vērtējams kā risks ar zemu varbūtību un vidējām sekām – *nozīmīgs risks.*

5. Riska novērtējums siltumtīkla sistēmas avārijām noteikts, pamatojoties uz liela mēroga avāriju gadījumu biežumu (intensitāti) nosacītajās vienības gadā, pamatojoties uz statistikas datiem deviņos gados, un to veido:

(9. formula)

$$\lambda = \frac{N}{t} = \frac{23}{9} = 2{,}55 \text{ (1/gads)}$$

5.1. siltumtīklos Rīgā, kas veido 818 km, AS "Rīgas siltums" pārziņā esošo siltumtīklu garums ir 695,45 km;

(10. formula)

$$\lambda_{\text{nosacīti}} = \frac{2.55}{818} = 10^{-3} \text{ (1km/gads);}$$

5.2. avārijas siltumapgādes sistēmas risks ir vērtējams kā risks ar zemu varbūtību un vidējām sekām – *nozīmīgs risks.*

6. Riska novērtējums ēku un būvju sabrukšanai veikts, pamatojoties uz iepriekšējo astoņu gadu statistikas datiem, kopumā Rīgā fiksēti (dažādi iemesli) 16 notikumi, kas izraisīja plaisas ēku konstrukcijās, kā arī ēku sabrukšanu ar cietušajiem un bojāgājušajiem, kopumā tehnisku risku ēku un būvju sabrukšanai veido:

(11. formula)

$$R_{\text{tehn.}} = \frac{16}{28456\ x\ 8} = 7{,}02 \text{ x } 10^{-5} \text{ (avārijas/gads)}$$

6.1. kopumā novērtējot risku ēku un būvju sabrukšanas gadījumiem, sagaidāmo avāriju intensitāti veido:

(12. formula)

$$\lambda = \frac{16}{8} = 2 \text{ (1/gads), šo avāriju rezultātā cilvēkiem būs nepieciešama evakuācija;}$$

6.2. individuālo risku cilvēkam iet bojā ēku un būvju sabrukšanas gadījumā veido

(13. formula)

$$R_{\text{ind.}} = \frac{55}{688631\ x\ 8} = 9{,}98 \text{ x } 10^{-6}.$$